

LIBRARY OF CONGRESS.

Chap. 17725 Copyright No. ....

Shelf. P67

UNITED STATES OF AMERICA.

JUL 31 1971

1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860

1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870

1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880

1881

1882

Standinavisk-Americanisk

K o g e b o g .

— Af —

En Husmoder.

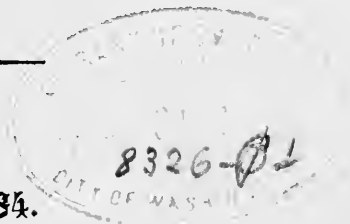

Anden forøgede og rettede Udgave.

Chicago, 1884.

„Den Norsk-Danske Boghandels“ Forlag.

15.19
9572^a

Miss. August 1884

TX725
P61

Entered according to Act of Congress, in the year 1884, by
Mrs **AUGUSTA PLO,**
In the Office of the Librarian of Congress, at Washington, D. C.

m

1892 25 33
7

Fortale til 2den Udgave.

Idet anden, forøgede og rettede Udgave af „Skandinaviske-Amerikanske Kogebog“ forelægges Publikum, har Forfatterinden hovedsagelig kun at afgive sin Tak for den venlige Modtagelse, som første Udgave har nydt baade i Henseende til Kritik og Afsetning. Ingen har stærkere end jeg følt Manglerne ved mit Arbejde, men naar et meget stort Oplag af Bogen desuagtet er blevet udsolgt i Løbet af et Par Aar, har det været mig et Tegn paa, at den dog er kommet i rette Tid, og en Spore for mig til at gjøre anden Udgave saa feilfri og brugbar som mulig.

Kogebogen, saaledes som den nu fremtræder, er derfor i Virkeligheden heller ikke saa lidet forskjellig fra den forrige. Det er mere end et simpelt Gjennemsyn, der er foretaget; det er Resultaterne af to nye Aars Erfaring og — ja, hvorfor betænke sig paa at sige det? — Studium, der er tilføjet Bogen. Samtidig er de mange Trykfeil, som havde indsneglet sig, blevet rettede, og adskillige Artikler, som ved en Feiltagelse var udeladt, er blevet indsat. Iøvrigt er Forandringerne saa jævnt gjennemgaaende i alle Parter af Bogen, at jeg ikke kan fremhæve nogen enkelt; et Tillæg om den her i Amerika brugte hermetiske Hentogning (canning) af Frugter haaber jeg, at mine Kollegaer, særlig Husmødrene paa Landet, vil være mig taknemlige for.

Foranlediget ved Bogens Fremkomst har jeg modtaget

en stor Mængde Meddelelser fra Husmødre om deres havde Erfaringer i Kogekunsten etc. Da jeg heraf har uddraget mangen en nyttig Lære, sender jeg de Paagjældende min Tak og retter en lignende til Rev. Erik Petersen i Faribault, den af mine Kritikere, som klarest har indset og høvdet en god Kogebogs store civilisatoriske Indflydelse.

Forfatterinden.

Chicago, i Marts 1884.

B o r d s t i l l.

(DINNER ETIQUETTE.)

Hvorvel de forskjellige Høflighedsregler, der iagttages amerikanske Huse ved Selskabers Arrangement, kun vil være brugelige i saa, velhavende skandinaviske Familier, og det endda nærmest ved særlige, høitidelige Leiligheder, saa har jeg dog antaget det for heldigst, at de findes i denne Bog, da det let kan hændes, at f. Ex. skandinaviske Husbolderster, der tjener i amerikanske Familier, vil saa Brug derfor. Og desuden gjør enhver Husmoder rettest i at holde til en vis Grad paa de væsentligste Regler for Bordstille endog til daglig Brug. Hvad hun da finder overflødig i efterstaaende Udvikling, kan hun jo saa unblade.

Folk, som ofte har sine Middagselskaber, pleier at have trykte Kort for Indbydelse, paa hvilke Gjæstens Navn og Dagens Datum lades in Blanko. De kan se saaledes ud:

Mr. and Mrs.....
Request the pleasure of .....
..... company
..... (Dato og Bopæl
..... (Tid)

The favour of an answer is requested.

eller: R. s. v. p.

Hvis Indbydelsen gjælder et Herreselskab, staar alene Værtens Navn paa Kortet. Hvad enten man modtager Indbydelsen eller ikke, sendes et Svar, der bør indtræffe saa tid-

ligt som muligt; ikke at svare anses for den største Uopdragenhed.

Indbydelsler til Personer i den samme By sendes altid ved private Bud; Konvoluter er kun nødvendige, naar Invitationen sendes med Posten til en anden By. Man behøver aldrig at sende nogen speciel Undskyldning. Det er tilstrækkeligt at sige:

„Mr. og Mrs. . . . beklager, at de ikke er istand til at modtage Mr. og Mrs. . . . venlige Indbydelse for den nævnte Datum “

”Mr. and Mrs. . . . regret, that they are unable to accept Mr. and Mrs. . . . kind invitation for the date named.“

Gjæsterne kan ankomme i Løbet af en halv Time før Middagen er fastsat; efterat have aflagt deres Overtøi i et dertil bestemt Rum, mødes de af Værten og Værtinden i Døren til Dagligstuen. Hvis Gjæsten er en Fremmed, bliver hun eller han dernæst præsenteret. Hvis Middagen gives til Hæ for en bestemt Person, føres alle Gjæsterne efterhaanden op til hende eller ham og præsenteres. Det er en stor Hæ for Værtinden, hvis hun kan gjøre Samtalen almindelig før Middag. Man kan søge at have Nyt at fortælle og desuden kan man forhøre sig om Gjæsternes Paarørende, fælles Bekjendte o. s. v. Det sker ellers let, at der i denne halve Time indtræder en Slags Forlegenhed og Trægthed, som man naturligvis fremfor Alt maa søge at forekomme. Til den bestemte Tid kommer Pigen ind og siger Værtinden, at Dineren er serveret. Arrangementet af Gjæsterne er i Forveien bestemt; naturligvis søger man i dette Tilfælde at behage Gjæsterne, saavidt man kjender deres Ønsker. Værten og Værtinden beder Herren om at ledsage den Dame, de har tiltænkt ham. „Mr. . . . vær saa god at give Mrs. . . . Deres Arm.“ „Mr. . . . , jeg ved, De vil være glad ved at ledsage Miss . . . ,“ o. s. v. Hvis Hæsgjæsten er en Dame, tilby-

der Værten hende sin Arm og gaar først ud og Værtinden alersidst; er det en Herre, ledsager han Værtinden, og Værten gaar da sidst. Fjærend Middagstimen, men efter at Gæsterne er ankomne, skrives hver Gæsts Navn paa et Kort og lægges paa Tallerkenen paa Vedkommendes Plads. Denne Methode ubelukker det ubehagelige Dieblit, da Gæsterne er i Spisestuen, og venter paa at blive anvist deres Pladser.

Enhver Herre tilbyder sin høire Arm til den Dame, han følger til Plads; idet de har naaet Pladsen, trækker han hendes Stol ud for hende, og idet hendes Haand forlader hans Arm, griber han Spidsen af hendes Fingre og bringer hende saaledes til Sæde, idet han ledsager denne Bevægelse med et let Bul.

Smaa Kander med Isvand holdende omtrent en Kvart stilles imellem hvert Par Gæster; saadanne Kander er almindeligvis af Krystal, men ogsaa af Sølv eller smukt Glas. Servietterne er folbede flade med et tykt Stykke Brød paa hver; en Plat-de-Menage, og et Saltkar, stilles i hvert Hjørne samt en Sølv-Smørkande paa hver Ende af Bordet. De smaa Saltkar og Smørkopper har et hotelagtigt Udseende, som man foretrækker at undgaa ved den hjemlige Dinner, thi de er fuldkommen tilladelige og passende for Frokost.

Middags-Servietter er fra $\frac{2}{3}$ til $\frac{1}{3}$ af en Yard i Gjensnemsnit, og de maa passe til Dugen. Franste Servietter af fint frynset Damast med høirøde Figurer forestillende Hummer og Krebs bruges undertiden først og tages bort med Fisten. Dekorationer maa være udvalgte og benyttede med stort Maadehold. Fine Blomster bruges, men kun faa; fint udviklede Sanser finder, at Blomsterlugten ikke blandes behageligt med Lugten af Mad. Al kunstig Udsmykning — som Tinturve udfyldte med Mos og Blomster, Speilplader, der skal gjengive Blomsternes Billede eller udhugget Papir og Sligt, — er banlyst af den gode Smag. Den fineste Frugtgruppe stilles midt paa Bordet smykket med Blade; et

Par Kurve af Sølv fyldt med duftende Blomster paa hver Side af Bordet og en Krystal-Bukettholder med en lille Blomst med Blade er Alt, hvad der er tilladt for Bryd, forøvrigt er det skinnende Glas, det smukke Porcelain og det straalende Sølv Prydelse nok i sig selv og behøver ingen Udpyntning. Store Middags-Stel af et Mønster bruges ikke længer. Kjøb-Fade og andre store Ting er af Sølv, Syltetøiet kommer ind i tungt engelsk Krystal, og enhver ny Anretning medfører Bordservice af en forskjellig Slags.

Efter Desserten kommer Kaffen, der her i Landet serveres ved Bordet; men forresten er der jo Intet til Hinder for at afvige fra denne Stil, der ikke falder i Europæernes Smag. Hvis den serveres ved Bordet, stilles ganske smaa Kummer med varmt Vand ovenpaa Servietten paa Dessert-tallerkenen, og flyttes af Gæsten til Benstre for senere at benyttes til at dyppe Fingerspidserne i, der tørres paa Servietten.

Naar alle Damerne er færdige, kaster Værtinden et Blik til hver eller reiser let sin Haand til et Signal, og de forlader Bordet, idet den ældste Dame gaar først og den yngste sidst fulgt af Værtinden; den yngste Herre, eller den, som er nærmest Døren, paatager sig selv at holde Døren aaben. Efter en halv Times Forløb staar det enhver Gæst frit for at tage bort, men i Almindelighed bryder et Middagsfjelskab sjældent saa tidligt op.

Idet Gæsten sætter sig tilbords, trækker han sine Handsker af og lægger dem paa Stjødets under sin Serviet, der breddes let ud. Naar Østers spises med en Gaffel, Suppen, kun en Potage Stefuld til hver, spises fra Siden af Steen uden Støi og uden at hælde Tallerkenen. Hovedet bøies aldrig nedover Kopper og Tallerkener, men Føden løstes op til Munden, idet man dog undgaar en stiv Holdning. Brød bør aldrig skjæres i ved Bordet, men brydes og spises Stykke for Stykke, og lægges ikke i Suppen eller Saucen.

Føde maa ikke blandes paa Tallerkenen.

Sweet Corn spises af Kolben, idet den først brydes i to Stykker; det Stykke, hvoraf der spises, holdes i venstre Haand. Asparges maa ikke berøres med Fingrene, men den bløde Del skjæres af og spises med en Gaffel. Fisk spises med Gaffelen ved Hjælp af et Stykke Brød i venstre Haand. Maccaroni brydes og spises med Gaffel alene, undtagen naar de serveres med Tomatoes. Ost brydes og spises med Gaffelen og røres aldrig med Fingrene. Pie brækkes med en Gaffel uden Hjælp af Kniv. Bildt og Fjærtræ skjæres i Stykker og tages aldrig op med Fingrene undtagen ved Familie-Dinner, da Benet kan holdes i Haanden, medens der spises af det. Pærer holdes i Stikken medens de flækkes og dernæst skjæres og spises de som Ubler, idet man begynder med at tage Skindet af fra den Ende, hvor Blomsten sidder. Appelsiner holdes paa en Gaffel, medens de pilles og deles, uden at Skindet brydes. Kirsebærstene, hvadenten i Pie eller paa anden Maade, tages med Servietten, der holdes op til Læberne; ligeledes Druestene og Skind. Salt kommes paa Kanten af Tallerkenen. Smaa Marenccer spises bedst med en Ske, men i Almindelighed tages de med Fingrene.

Om Kogekar.

Saavidt muligt bør man søge at undgaa at benytte Kogekar af Blik og Tin; fortinnede Kobberkar eller emallerede Gryder er altid at foretrække; det er bedst, hvilke Kogekar man end benytter, at have et til Kjøbsupper og et til søde Supper og Melkeretter.

Nye Gryder kan ikke bruges, førend de er ubkogt, hvilket sker saaledes: først lader man Vand blandet med Aste Kogederi, og naar de derefter er vaskede godt, kommes sød Mælk deri, Laaget sættes paa, og man lader det koge, til det stiger

i Veiret og fylder Gryden; naar dette har kogt nogle Minutter hældes Melken bort, og Gryden vaskes og tørres godt igjen.

Ved Rogningen bør man paase, at Jttet brænder paa Bunden af Karret, da dette kan ødelægge det for bestandig. Hvis Kobberkar benyttes, da renses de paa følgende Maade: koldt Vand hældes i tilligemed lidt Vaskesoda, og man lader det koge; derpaa stures det indvendig med Sæbe og fint Sand, (hvor dette er vanskeligt at faa, kan Salt benyttes); ingen Børste maa anvendes hertil, hvis man ikke vil bruge sin Haand, maa en blød Klud gjøre Tjeneste.

Kobberkar kan renses fortrinligt baade ind- og udvendigt paa følgende Maade: man laver en Blanding af lige store Dele Salt, Mel og fint Sand sammenrørt til en tyk Grød med sur Melk eller Kjørnemelk; denne indgnides godt med Haanden, derpaa vaskes Karret i rent koldt Vand og tørres meget godt i et blødt Klæde.

Fjerngrøder maa ikke bruges til Frugtsupper; de vaskes paa begge Sider med hedt Vand, Soda og Sæbe, skylles og afgnides med et rent Klæde og tørres slutteligen i Nærheden af Jlden. Hvis Noget sidder fast paa Bunden efter Rogningen, sættes den over Jlden med koldt Vand og Soda, hvorefter man lader den koge et Kvarters Tid; dette vil opløse, hvad der maatte sidde fast.

Emallerede Gryder renses paa samme Maade. Det er heldigt at have to Stegepander, hvoraf den ene udelukkende benyttes til Fisk, men man kan dog meget godt hjælpe sig med en, naar man kun holder den tilstrækkelig ren. Den vaskes i hedt Sodavand, skylles i rent varmt Vand, tørres, varmes over Jlden og gnides med grovt Salt og rent grovt Papir.

Blister og Tinvarer udloges paa samme Maade som andre Kar med Vand og Soda, hvis de er meget smudsige; derpaa stures de med pulveriseret Mursten og, hvis

man ønsker det, poleres de med Sølv-Pulver (whiting); hvis dette mangler, kan tørt Mel bruges.

Pletterede Væsker renses ved at lægges i heft Soda Vand i fem Minutter; derefter tørres de i en ren, tør Klub og poleres med Skind. Hvis de er meget smudsige, benyttes lidt Sølvpulver til Polering, og da maa man omhyggelig med en lille Børste udrense alle de Steder og Forbygninger, hvori Pulveret kunde have sat sig ind.

Staal Knive. Til disse bør man anskaffe et lidet Brædt omhyet med Læder, og herpaa gnides Knivene med stødt Mursten, hvorefter de tørres i et rent og tørt Klæde. Knive bliver ødelagte ved at lægges i heft Fedt.

Skær. Saavidt muligt er det nødvendigt at benytte Træstær til Madlavningen, da de ikke efterlader nogen Smag. Naturligvis bør man aldrig lade Maden lege med Steen staaende i, og ligesaa lidt sætte det Tiloversblevne bort med en Ske i. Træstær stures bedst med en Halmvift dypet i koldt Vand med Sæbe, Soda og Sand; men i Mangel af Sand og Halmvift kan man tage lidt Træaste og en stiv Børste.

Børster renses i heft Sodavand.

Forme, som man benytter til varme Bubbinger, smøres med Smør og bestrøes med stødt Brød. Hvis Formen er rislet i Bunden, gjør man bedst i at smelte og afklare Smørret, helde det i Formen og dreie denne rundt. Blikforme med Rør i Midten maa især besmøres opad Røret med koldt Smør, men Smørret bør altid, naar det er koldt, gnides lidt paa en Tallerken, forat alt Vaadt kan komme fra, da dette hindrer Smørret i at fæste sig.

Er Bubbingen kold, gnides Formen med Salatolie; i Mangel heraf skylles den over med koldt Vand og bestrøes med fint hvidt Sukker.

Bubbinger, der er lavede af Rødvin eller sur Saft, maa ikke komme i Blik-Forme; de faar heraf en blaalig Farve og Smag af Blik. De maa ophældes i Forme af Sten eller

Porcelain. Naar en kold Budding skal vendes af en Stenform, holdes denne et Dieblif i varmt Vand; er det derimod en Blikform, da bypper man blot et tykt Klæde i kogende Vand og spøber det om Formen, indtil man ser, at Buddingen er løst fra Siderne. Hvis det er Gele, som er i Formen, maa man med Forsigtighed benytte ovennævnte Fremgangsmaade, da Geleen kunde smelte. Det Fad, hvorpaa Buddingen skal serveres, maa gjøres vaadt, thi hvis denne skulde komme til at ligge skjævt paa Fadet, kan den derved flyttes.

Om Opbevaring af Fødemidler.

Frisk Kjøb bevarer bedst ved at overstryges med fortyndet Salicylsyre, der er aldeles uskadelig, og ved Brugen af Kjødet vaskes det dygtigt i rent, koldt Vand, men bliver ikke liggende deri. Om Vinteren holder Kjødet sig godt, naar det ophænges paa et luftigt Sted, men det maa ikke fryse, saalidt som man skal lægge Kjøb paa Is om Sommeren; man kan ogsaa, hvis man foretrækker det, bedække Kjødet aldeles med Brændenælder og lægge det paa en Sten i Kjøleberen.

Tælle kan bevarer ved at nedlægges i Mel; men jeg har fundet den gamle Methode med at nedlægge den i Luge fuldkommen saa sikker. Man stænker saa meget kogende Vand paa grovt Salt, at denne Luge er stærk nok til at bære et Æg. Naar den er fuldkommen kold, lægges Tællen ned deri, men da denne flyder ovenpaa, maa der lægges en Sten eller lignende paa, som kan holde Tællen nede. Saadan Tælle kan holdes frisk hele Vinteren, og ved Benyttelsen af den behøves intet Salt i Kjødet.

Røget Skinke holder sig godt, naar man omvikler den tæt med ganske tørt Straa, indsyer den godt i Linned og ophænger den paa et koldt, luftigt Sted.

Naar man vil gjemme Poteter Vinteren over, bør man henvende sin Opmærksomhed paa, hvilken Potetesart man kjøber, da ikke alle holdes lige godt friske.

Den hvide Peach blow er en af de bedste Vinter-Sorter, men som oftest bliver Chili white solgt istedetfor denne. Den Sidste er en blød og daarlig Potet, medens den Første er tør og melet. Den røde Peach blow er ogsaa en af de bedste silbige Poteter; den saakaldte Snow-flake er en udmærket Vinterpotet, den er temmelig stor, fast og hvid og af en behagelig Lugt; den vil holde sig til helt ud paa Foraaret. Poteter bevares bedst ved at lægges i en Hob i en tør Kjelber; man maa se hyppigt til dem og ikke lade dem ligge stille Maaneder igjennem; thi derved befordres den ødelæggende Spiren. Saavidt muligt bør man tage Poteter saaledes, at der opstaar Bevægelse i Hoben, altsaa franeben, og i Februar Maaned maa man forandre deres Stilling og helst lægge dem udbredt.

Uble r. Det er godt at lade Frugten udbunste et Par Uger paa et luftigt Sted; senere opbevares de i Kjelberen; alle stødte Ubler maa saavel strax som senere bortfjernes.

Ug holder sig friske, naar man sætter dem i Kjelberen i en Stenkrulle fyldt med tyndt Kalkvand og tilbæller denne for at forhindre Luftens Indstrømning.

Her er det en Hovedbetingelse, at Uggene er fuldkommen friske, naar de nedlægges, og ikke bristebe. Flere Maaneder efter kan saadanne Ug benyttes endog til Bagværk og Hviden piseses stiv. Et andet Middel er at bestryge Uggene med smeltet Tælle, medens de er ganske friske, og hense tte dem paa et tørt Sted.

Uel bevares allerbedst, naar man ophænger det i en Sæk paa et tørt luftigt Sted, men man kan ogsaa have det i mindre Tønder eller større Fade, hvori man med en Stok af og til gjør Lufthuller lige ned til Bunden; den bedste Stok at bruge siges at være en Uhornstok, der bliver staaende deri.

Det sikreste Raad for Midder i al Slags Mel er at vasse Meltonderne godt, hver Gang de er tomme og tillige sture og udlufte i det Spisekammer, hvori de staar.

Kaal og andre Grøntsager holder sig godt paa et Stengulv fri for Luftens Paavirkning.

Mælk og Fløde bevares for at blive sur ved Hjælp af præpareret Soda; til omtrent 3 Kvart Mælk eller 1 Kvart Fløde tages en lille Thestefuld præpareret Soda; det opløses i en lille Smule varmt Vand, men maa igjen blive koldt, før det kan omrøres i Mælken.

Dst bliver mindst ubehagelig om Sommeren, naar man lægger et rent, vaadt Klæde derom, hvilket ofte maa skiftes og vasses. Naar man vil gemme en halv Dst, medens man bruger den anden Halvdel, saa bevares den mod Midder ved at oversmøres med tillavet Sennep baade paa Skorpen og paa den overstaarne Side. Den maa naturligvis være fri for Midder, naar den overstryges.

Smør. Naar man kjøber Smør, der ikke er salt nok, saa maa man ikke ælte mere Salt deri; thi derved bliver Smørret for blødt og taber sin friske Smag. Derimod kan man gjennemstikke Stykket, der maa staa i en Spand eller Balle, med en lang Pind, der er af Tykkelse som en meget grov Strikkelpind, toge Lage, endnu stærkere end til Sylte, og naar den er kold, hælde den over Smørret, saa alle Huller fyldes; de bør ikke gaa igjennem til Bunden. Baade saadant Smør og andet, der for den daglige Brug ikke kan staa tilslaaet, har godt af at bedækkes med en Lærredspose, der er fyldt med Salt og vædet lidt. Den maa lægges vel over hele Overfladen under Laaget.

Smakager maa gjemmes i Blikkasser med fastsluttende Laag.

Selleri og Persille opbevares bedst i tørret Tilstand. Af Sellerien vasses Bladene, Stikken og Roden omhyggeligt, hvorefter man lægger det Hele i en kold Don for

at tørre; derefter rives Roden, og det Øvrige gnides gjennem en Sigte; det kommes tilfammen i en vel tilproppet Flaske eller en Blikbøsse med fast Laag. Persille behandles paa samme Maade, idet man aldeles Intet lader gaa tilspilde og vel erindrer, at Roden har en endnu mere gennemtrængende Smag end Bladene.

Andre tørrede Grøntsager. Snid Bladene af et Buntt tørret Grønt gjennem en Sie og gjem dem i tæt tilroppede Flasker, indtil de ønskes benyttede. Bind Stilkene sammen og gjem dem, indtil man ønsker Vist for Suppe; den laves ved at sammenbinde nogle Stikke af Persille, nogle af Chimian og to Laurbærblade. Det bedste Grønt er Salvie, Merian, Drage Bynte, Mynte, Basilikum, Persille, Laurbærblade og Røg. Hvis Frøet af en af de første syv Sorter bliver saet i smaa Kasser og stillet i Bindueskarmen eller udlagt i Haven, kan man forstaafe sig tilstrækkeligt for almindeligt Brug.

De samles og tørres som følger: Persille og Drage-Bynte skal tørres i Juni og Juli just før Blomstringstiden; Mynte i Juni og Juli, Timian, Merian og Salvie i Juli og August; Basilikum og Selleri i August og September; alle Sorter bør samles i Solstien og tørres ved kunstig Hebe; deres Smag bevares bedst ved at have dem i lufttætte Tinkasser eller tæt tillukkede Glasflasker.

Selleri = Salt. 3 Dele tørret og revet Selleri-Rod og en Del Salt; det er et fortrinligt Kryderi og holder sig længe.

At opfriske gammelt Brød og Kager. Alle Slags gammelt Hvedebrød, Kager og Rugbrød bliver igjen som frist Brød, naar det enten lægges i en varm Døn eller i en Buddingeform eller anden Form med Laag paa, som sættes i en Kjedel med kogende Vand, hvilket holdes i Kog, indtil Brødet er gennemvarmet (ligger det længere ved Varmen, bliver det haardt); da tages det ud og aftjøles lidt,

før det bruges. Paa Kugb rød vædes Skorpen med lidt kold Vand, før det lægges ved Varmen.

At koge sur Suppe sød igjen. Ved blot at opbevare Kjødsuppe fra den ene Dag til den anden, kan den om Sommeren let blive sur; i dette Tilfælde kan man koge Suppen et Kvarterstid eller længere, om det behøves, med nogle raa eller kogte, ituhugne Kjødden, hvilke naturligtvis maa være friske og gode. Det Syrlige vil ved det Kalkagtige, som Benene indeholder, bortkoge, og Suppen blive god og brugelig. Man kan ogsaa lade den syrlige Mad koge ganske kort med en Theste Magnesia; denne vil da borttage al Syrligheden.

At koge Kjøb frisk igjen. I den varme Vars-tid kan det ligeledes ske, at Kjøb og Flæsk kan faa det, man i Kjøkken-Sproget kalder en Tanke. I dette Tilfælde kan man, hvad enten Kjødet er raat, kogt, fersk eller salt, sætte det paa Ilden i rundeligt Vand tilligemed endel Trækul. Ved at koge et Kvarterstid dermed, vil Kullene have bevirket, at Kjødet atter er blevet frisk. For at Kullene ikke skal sætte sig paa Kjødet, kan dette indbindes i et ganske tyndt Stykke Løi.

At koge ved Damp. Alle de Grøntsager, som skal koges, før de stuves, bliver bedst ved at koges ved Damp. Ogsaa i andre Tilfælde, f. Ex. naar man vil koge Kjøb til Smørrebrød, er der en stor Forskjel paa det ved Damp kogte og det man koger i Vand. Den Slags Kogekar er meget brugte her i Landet.

Forstjellige Anvisninger.

At bage Mel og Brød til Bubbinger og Boller. Smørret maa koge, førend Melet røres deri, og dette bages godt, førend Mælken eller Vandet, som maa være

kogende heft, kommes, lidt efter lidt, derpaa; det bages atter over jevn Ild. Er der for lidt Smør til at udbløde Melet, kan der kommes lidt af Mælken eller Vandet i Smørret, før end Melet røres deri. Det maa ikke tages af Ilden under Bagningen, da Deigen deraf vilde blive tung. Det almindelige Kjendtegn paa, at Deigen er bagt nok, er, at den slipper Banden og Skeen; men dersom dette (hvilket undertiden kan være Tilfældet) sker meget hurtigt, maa den bages saa længe, at Smørret viser sig mest udvendig, og indtil den bliver lettere og hæver sig igjen, naar man trykker deri med en Ske. Kjendtegnene lader sig ikke godt beskrive, dog er man sikrest paa, at Deigen bliver god, naar man efterat det Hele er bagt, lader det bage en halv Timestid bag paa Doven, saa ledes at man kun af og til behøver at vende det.

At kolde Mandler. Hvor Mandler bruges, menes der altid kolde. Naar Mandlerne har ligget i kogende Vand en lille Tid, kan den brune Skal skydes af dem med Fingrene. Derefter skylles de i koldt Vand og aftørres i et Klæde, før de stødes eller stjøres. Bitre Mandler skal altid stødes fine.

At kolde Risenryn. Rynene pilles og sættes i lidt koldt Vand, hvorved Syrligheden trækkes ud. Derefter stækkes tre Gange kogende Vand paa dem, hvormed de hver Gang staar, indtil de er næsten kolde; tilsidst afrystes de i en Sie.

At blanchere. Samme- og især Kalvekjøb bliver hvidt ved at blancheres, som bestaar i, at Kjødet, efter at være itustaaet og afvaasket, sættes paa Ilden i koldt Vand og koges, indtil det netop har stummet; da optages det strax, for at der ikke skal koge Kraft deraf, lægges i et Fad og overhældes med koldt Vand, hvoraf det strax optages, pudses pent og bruges da efter sin Bestemmelse. Man kan ogsaa stænke kogende Vand paa Kjødet, hvormed det da staar i et Kvartertid og afvaaskes i koldt Vand.

At vaske Korender. Da de er vanskelige at faa rene, maa de afvaskes i flere Hold lunkent Vand og lægges derefter paa et Klæde, hvor de gnides og flyttes fra et Sted til et andet saa længe, indtil de er fuldkommen rene.

At koge Eggehvite. Der sættes Mælk paa Jlden i et fladt Kar; naar den koger, kommes Hviderne, som er piskede til haard Skum, deri, en Skedfuld ved Siden af den anden. De behøver kun at koge et Dieblit for at blive store, da optages de og lægges paa en omvendt Sigte, for at Mælken kan afløbe. Der kan kommes hvidt Sukker, et Stykke Vanille eller Kanel i Mælken, hvilket giver Hviderne en god Smag. Mælken kan da affles og benyttes til Eggemælk og deslige.

At piske Fløde til Skum. Fløden hertil kan gjerne være kogt, naar den kun er god, thi tynd Fløde kan ikke blive til Skum. Den piskes i et rummeligt Kar, som, især i den varme Mars-tid, sættes i koldt Vand, saavel før som medens Fløden piskes. Dersom den desuagtet ikke bliver til Skum, kan der piskes lidt Citronsaft eller Eddike med Fløden. Bliver den ikke helt igjennem til Skum, kan man lade den staa noget stille, tage Skummet oven af og lægge det paa en omvendt Sigte, for at det Flydende kan afløbe; dette piskes atter tilligemed den tilbageblevne Fløde; naar det igjen er blevet Skum, lægges det atter paa Sigten og saa fremdeles. Stødt Vanille eller nogle Draaber berat, naar den er opløst i Spiritus, og hvidt Sukker kan piskes med.

At lave Glasseer=Sukker. En Eggehvite piskes til Skum og røres da med 3 Unzer meget godt, stødt og sigtet hvidt Sukker. Dersom det ikke bliver saa tykt som en lind Orøb, maa der tages mere Sukker, da det ellers ikke vil kunne bække Ragen. Saften af en Citron eller af en halv Citron og lidt Rosenvand røres deri. For at Ragen, som skal glaseres, kan være jevn, gnides den med Mel, sørend

den bestryges med Sukkeret, og sættes da i en lunken Døn, indtil dette er tørt. Glasfeer-Sukkeret kan gives en rød Farve med Dr. Priees Fruit Coloring.

Suppefedt (Claret). Det Fedt, som stummes af Suppe, ogsaa af salt Suppe, naar det ikke er for salt, kan opbevares fra flere Gange; ligeledes Stegefedt, som ikke er meget brunt, og som er uden Sty. Den Nyretælle, som pilles fra, naar der laves Farce, kan, tilligemed hvad Tælle der samles af Stege og Kjød, baade raat, kogt og stegt, ligeledes anvendes, naar den stjæres istykker og affmeltes, førend den blandes med Suppe- eller Stegefedt. Disse forskjellige Sorter, som maa være friske og gode, sættes paa Ilden for at koge, indtil de er vel stummede, hældes da igjennem en Sigte, saa at Bundfaldet ikke kommer med, og kan saaledes længe bevares. Naar man vil smelte Fedtet igjen til Brug, maa det affstræbes paa den underste Side, for at være fuldkommen fri for det Bundfald, som muligt er derved. Dette afklarede Fedt (benævnt som Claret) kan bruges paa flere Maader, hvorved spares betydeligt paa Smørret. Kager og Rouletter bliver bedre ved at koges deri end i Smør; ogsaa Fisk steges bedre deri. I en Blanding af halv Smør og Claret kan der bages alle Slags Brød, i Tærninger og Skiver, og det bruges til Mad og Kager. Brød og Viel til Boller, Buddinger og Kager, kan bages i denne Blanding, men da maa intet Stegefedt være deriblandt, og der tages lidt mere deraf end af Smør. Der kan endogsaa bages i Claret alene, men da maa Bægten være rundeligere.

At afklare Smør. Smørret sættes paa Ilden og koges lidt, derpaa tages det af og staar noget stille, for at Saltet kan synke. Skummet tages af og Smørret hældes saa sagte af, at kun Saltet bliver tilbage. Da Smørret ikke ganske kan adskilles fra Saltet, kan dette bruges til at salte med i Retter, hvortil der bruges Smør.

At udvaske Smør. Smørret trykkes med Hæn-

derne i et Par Hold koldt Vand, klappes i flade Stykker og bliver staaende i Vand, indtil det skal bruges, da klappes Stykkerne i et Klæde, for at ingen Luge skal være derved. Om Sommeren, naar Smørret er blødt, kan det trykkes i Vandet med en Ste.

Frosne Eg. Disse kan enten styde Is, som Fist eller Kjøb, i koldt Vand, eller de kan knækkes frosne, Stallen villes fra og saa arbeides med en Kniv, ligesom man slaar Eggehvide. Hvad Eggehvide angaar, der er froszen, efter at den er fraskilt, da bliver den ligesaa god som frist, naar den saaledes slaaes. Mindre vist er det, om Blommen lader sig slaas ud til fine Ting. Hvis derfor Eg tilfældigvis fryser, da er det ikke værd at lade dem tøj op, men lade dem styde Is, naar man har Tid dertil og ellers bruge den sidste Maade, der er hurtigere.

At spætte Steg. Man benytter hertil fedt røget eller blot saltet Flesk; man skraber det og skjærer det i smalle Strimler; derefter trækkes de ved Hjælp af en Spækkemaal ned i Stegen og op igjen et lille Stykke derfra, saaledes at begge Enden af Flesket stikker ud.

At legerer eller jævne med Eggeblomme. Eggeblommerne piffes godt, blandes med lidt koldt Vand og fortyndes lidt efter lidt med den varme Suppe eller Sauce, som skal legeres. Den tages af Ilden, saa at den ikke koger, naar Eggene røres deri, sættes igjen paa og røres, indtil den netop koger, men maa efter den Tid ikke staa paa Ilden, da den saa kan stilles ad.

At lave Farcen. Tællen, som maa være god og fast, kan samles af raa Dre-, Kalve- og Lamme-Stege og bevares længe, naar man strør lidt Mel paa den, hvilket igjen kan bruges i Farcen. Til Drekjøb kan man istedetfor Tælle tage det samme Kvantum af fersk eller grønsaltet Flesk, men kun af det Fede. Det skjæres jmaat og hakkes fint tilligemed Kjødet. Farcen bliver lettere god heraf end med Tælle, endog-

faa om Kjødet er nysslagtet. Drekkjødet maa helst være af Klumpen, Jnderlaaret eller af Forstanken, Kjødet paa den er meget fint og lader sig med Lethed strabe fra Senerne. Alt Kjød til Farce maa skjæres i temmelig tykke Stykker og strabes langs med Senerne. Til $1\frac{1}{2}$ Pund strabet Kjød tages $\frac{1}{2}$ Pund Tælle eller Fleff, som haffes med Kjødet til det er bleven seigt og sammenhængende, da haffes Salt, 3 Spisefkeer Mel og tilsidst, om man vil, $\frac{1}{2}$ Kop Vand deri. Naar det er haffet godt, hvortil kan medgaa en Time, røres det eller retterer sagt æltes med Steen frem og tilbage; først Farcen alene, derefter med Mælk, men kun lidt, omtrent en Spisestefuld ad Gangen og længe mellem hver Stefuld. Senere, naar den er blevet blød, kan der tages lidt mere ad Gangen, og da røres stærkt og stedse til den samme Side. En Time kan gjerne behøves dertil, og til denne Portion kan omtrent bruges $\frac{1}{2}$ Pint Fløde eller god Mælk. Det er forskjelligt, hvor megen Mælk der vil medgaa. Farcen maa være temmelig lind. Kryderierne kunne enten være Ingefær (Gingør), Allehaande (Allspices), Peber, Kalliker, Muskatblomme eller ogsaa lidt revet Løg. Man kan røre et Par Eggehvider i Farcen, hvilket bidrager til, at gjøre denne seig. Det er ogsaa godt, at Deigen staar nogle Timer udrørt; derved bliver den noget fastere og behøver da som oftest at røres med mere Mælk. Det er rigtigst at koge en Prøve-Bolle og derefter gjøre Deigen tyndere om det behøves.

Istedetfor at strabe Kjødet, kan det skjæres smaat og ganske fra Senerne. Det behandles som ovenstaaende, kun at Kjødet haffes en halv Timestid, før Tællen eller Flæstet kommes deri. Der maa saaledes anvendes lidt mere Tid for at faa Farcen god paa denne Maade, men det har igjen den Fordel, at der ikke behøves skjært Kjød, men at dette kan skjæres fra forskjellige Steder og i smaa Stykker, naar kun ingen Sener er derved. Det bidrager til, at Farcen bliver fin og

behagelig, naar den efter at være rørt færdig, gnides igjennem et fint Dørslag eller en Sigte med aabent Haardug.

Fiske = Farcé. Fisken afvastes, skjæres op fra Ryggen, og den afvastes igjen paa den indvendige Side, for at Fiske smagen ikke skal blive for stærk, og astørres med et Klæde. 1 Pund Fisk strabes og hakkes først med Salt, derefter med 2 Unzer koldt Smør, eller halv Smør og halv Marv, 1 Spiseske Mel og 2 Æg. Naar det er hakket godt og stærkt sammen, røres det med Mælk, Fløde og Mustatblomme. Den kan laves uden Æg; men da tages lidt mere Smør. Der som Farcen ikke er fin, kan den gnides igjennem et fint Dørslag, eller aaben Sigte. Naar Fisken er rengjort, kan den bevares til næste Dag ved at opbindes ved Halen, saa Blod og Slim kan afløbe. Den vastes igjen, før den strabes.

Om Indkjøb af Fødevarer.

Jeg ved af Erfaring, at Indkjøbet af Fødevarer er en af de Ting, som volder en ung Husmoder allermeest Bryderi. Ikke alene ved man ikke de forskjellige Kjøbbeles Navne, men man har ikke Jde om, hvorpaa man skal kjende, hvorvidt de Varer, der bydes En, er i frisk og sund Tilstand eller ikke. Desuden er ikke alle Ting lige gode i alle Aarets Maanedes; dette gjælder saaledes i høi Grad om Fisk, Æg, tilbels Kjøb, og dsl.; jeg vil derfor forsøge, om jeg ved Hjælp af min egen og Andres Erfaring kan samle saamange nyttige og praktiske prøvede Anvisninger, at de kan opfylde deres Bestemmelse: at sikre uerfarne Husholdere imod samvittighedsløse Handlende.

Fjærkræ. I følgende Maanedes er Fjærkræ bedst: Kalkuner fra September til December; Gæs fra Midten af Oktober til Midten af Januar; Høns i den Tid, da de ikke lægger; ellers bruger man dem hele Aaret igjennem.

Fjærtræ bør ikke spises før mindst 6 Timer efter at det er slagtet; men det bør reudhjøres saa hurtigt som muligt; egentlig burde det aldrig ligge hen i urensset Tilstand, saaledes som Tilfældet er hos de Handlende; hvis man selv holder Fjærtræ, kan man altsaa undgaa dette; ellers er det bedst, naar man kan, at kjøbe Fuglene levende og lade Slagteren dræbe dem, før de sendes hjem. Gamle Høns giver den kraftigste Suppe, men er næsten uspiselige; man kjender dem paa stærkere Legemsbygning, gulere, seigere Skind. Man kan forsøge at knække Benene, og hvis de knækker let, er Hønen ung; sprødt Skind, der er ligesom bristet flere Steder, findes sædvanligvis ikke paa gamle Høns. Hvorvidt Hønen er frisk eller ikke, det maa man lade Lugten bestemme. Gjæs og Under skal have tynd Svømmehud og bløde Snabler.

Det er naturligt vanskeligt at give skriftlig Underretning om saadanne Ting, hvor det kommer saa meget an paa Vanen og Øvelsen; jeg kan derfor ikke nok anbefale at lægge nøie Mærke til Alt, hvergang Indkjøb sker; Feiltagelser kan hændes for den Bedste; men man maa derfor ikke tabe Modet eller tro, at man mindre end Andre egner sig til sit Arbejde. Man skal se til at kjøbe godt, fedt Fjærtræ, men samtidigt ikke forglemme de øvrige Anvisninger, da det ældste Fjærtræ sædvanligvis er det fedeste.

Fisk og Skalbyr. Ved Indkjøb af Fisk iagttages blot, at den er stiv, Dinene fulde og klare og Gjællerne røde. Krebs (Crabs) og Hummer (Lobsters) er ubrugelige, naar de er lette og vandede; man vil snart lære at bedømme dem ved at sammenligne deres Vægt; naar de er tunge og solide, er de gode. Østers er gode, naar de er fuldstændig tæt tilslukkede.

Rjøb. Dretjøb, som er det mest nærende Rjøb, er let at kjøbe. Rjødet maa være fint og have en smuk rød Farve, ikke for mørk og med tilstrækkeligt lys Tælle omkring. Rjødet maa være saa elastisk, at det hurtigt reiser sig igjen efter at

være nedtrykt med en Finger. Køljsød er lysere end Dretjsød. Fedtet hvidere, Benene mindre, men Kjødet er ikke saa saftigt.

Kalvekjød skal være fint, tørt og lyst og tilstrækkelig fedt. Hvis det er mørkfarvet, grovt i Kjødet og ligesom klamt bør man ikke have Noget med det at gjøre.

Faarekjød maa være mørkerødt og fedt; Farven bestemmer Alderen, og af Alderen afhænger Kjødets Godhed. Fem Aar ansees for den helbigste Alder.

Lammekjød skal være lysrødt og fedt. Hvis det er af et nyligslagtet Dyr, er Aarerne i Nakken blaalige; er det derimod ikke friskt, vil de findes at være grønlig.

Svinekjød bør man anvende al Omhu paa at kjøbe, da det i visse Tilfælde er en farlig Føde. Hvis der findes Tinter i Fedtet, er dette Tilfældet; hvis det er godt, skal Skindet være tyndt og blødt; Kjødet maa aldrig findes at være klamt. Saa snart det er bragt hjem fra Slagteren, gnides det tørt i et rent Klæde.

Jeg har fundet visse Kjendetegn at være gode, men forøvrigt vil jeg anbefale Enhver, kun at kjøbe hos en bestemt Slagter, og det en paalidelig Mand. Se ikke paa at gaa et Stykke Vej længere eller betale en Cent mere for Pundet; man kan være sikker paa, at det altid betaler sig.

Ved Indkjøb af Æg er det vel ikke altid muligt at prøve hvert Æg ved Modtagelsen; man maa derfor ikke forsømme at betinge sig Ret til at faa de daarlige byttede; gode Handlende tillader det altid. Ægs Godhed kjendes paa følgende Maade: man sætter Spidsen af sin Finger mod Æggets to Endes; den runde Ende vil være varm og den spidse kold, saalænge Ægget er friskt; man kan godt vaske det først i koldt Vand. Et andet Mærke er at holde hvert Æg op for Lyset, hvorved Blomme og Hvide skal sees hver for sig.

Et tredie Middel er at lægge Æggene i en Staal Vand, et efter et; de gode synker tilbunds, medens de daarlige fly-

der oopenpaa; dog er det forsaavidt ikke aldeles sikkert, som de, hvori der er Begyndelse til Ryllinger, ogsaa synke.

Ved Indkjøb af Rl i p f i s t maa man se efter, at den er hvid og ikke midret. Skindet maa være blaat, saa man tydelig kan se den mørke Stribe langs Ryggen; kjøber man større Partier, da opbevares den i en Trækasse med Skind mod Skind; et tørt Klæde bredes over den, under Laaget, og saaledes sættes den i Kjælderen. Naar den skal bruges, ubvandes den et Døgn.

Saadanne Ting som Sukker, Kaffe, The, Sæbe, Soda, Salt og Mel bør man, hvis man kan, kjøbe i større Partier, dels sparer man derved megen Tid, og dels faar man fine Ting bedre og billigere og taber ikke saameget som ved den Mængde tykt Papir, der veies med, naar man kjøber lidt ad Gangen.

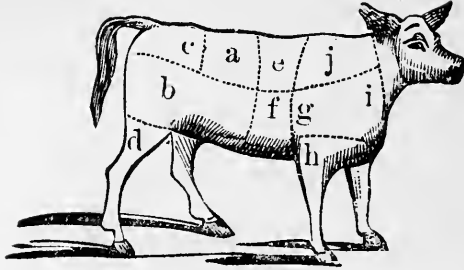

Ajödets engelske Benævnelser.

Barteringen af et slagtet Dyr foregaar her i Amerika efter andre Regler end i det gamle Land, hvorfor det vil være nødvendigt for enhver Husholder at sætte sig godt ind i de engelske Benævnelser og vide, hvilke Dele af Dyret, der forstaaes ved hver af dem. Dette kan imidlertid ikke ske ved at søge Underretning i et Lexikon, da, som sagt, et andet System følges af Slagterne her ved Udbygningen, og det eneste Middel er derfor, at give et Billede af selve Dyret og en Fortegnelse over, hvad de enkelte Dele kaldes paa Engelsk. Jeg vedsjøier derfor Træsnit af de fire almindeligste Slagte- dyr, efterfulgt af de engelske Udtryk. Ordningen vil ventelig være let at forstaa.

En Kalv. (VEAL.)

a. Loin, best end.

b. Fillet.

c. Chump end.

d. Knuckle.

e. Neck, best end.

f. Breast, best end.

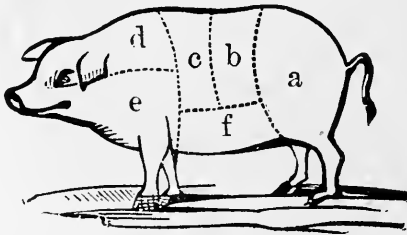
g. Blade-Bone.

h. Knuckle.

i. Breast.

j. Scrag or Neck.

Et Svin. (PORK.)

a. Ham.

b. Hind^oLoin.

c. Fore Loin.

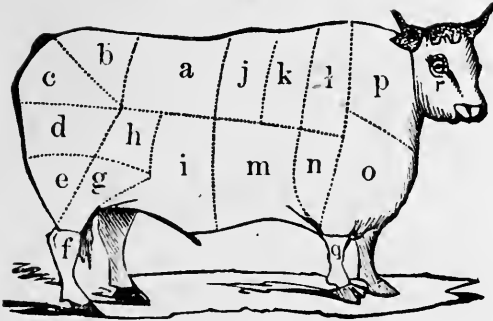
d. Spare-Rib.

e. Hayd or Spring.

f. Belly.

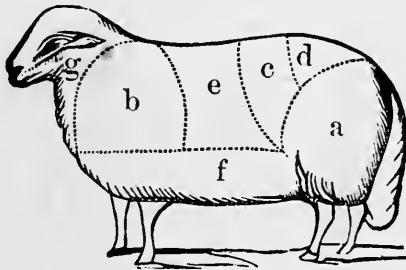

En Dre. (BEEF).

a. Sirloin	j. Ribs.
b. The Rump, or Round.	k. Prime Ribs.
c. Edge-Bone.	l. Chuck Ribs.
d. Buttock.	m. Brisket.
e. Mouse-Buttock.	n. Shoulder.
f. Leg.	o. Clod.
g. Thick Flank.	p. Neck.
h. Veiny Piece.	q. Shin.
i. Plate Piece.	r. Head.

Et Faar. (MUTTON.)

a. Leg.	d. Loin.
b. Shoulder.	e. Neck.
c. Loin	f. Breast.

Supper.

Drekjød = Suppe.

Kjødet, som skal bruges til Suppe, giver mest Kraft af sig, naar det er hugget i Stykker, men det bliver altsaa ogsaa omvendt kraftigere at spise, naar man lader det forblive helt. Man bør ved Indkjøb af Kjødet tage Hensyn til, hvorvidt man har i Sinde at spise Kjødet bagefter eller ikke; man kan kjøbe Stanke og simpelt Kjød og lade al Kraften udkoge, hvorved Kjødet naturligtvis bliver omtrent uspiseligt, og i saa Tilfælde lader man Slagteren hugge det i flere Stykker; kjøber man derimod bedre Kjød, da bør man lade Kjødet forblive helt, og just lade det koge til det er blevet mørt; det kan derefter benyttes paa mangfoldige Maader, som senere skal vises.

Hvis Kjødet har været gjemt for længe, inden det benyttes, kan man lade det staa i nogle Timer i koldt Vand, hvori lægges Selleriblade; disse trækker Lugt og Smag til sig; men dette maa naturligtvis helst undgaaes, ogsaa fordi Kjødet i høi Grad taber sin Kraft derved.

Alt Kjød afvaskes i flere Hold Vand, men det maa ikke blive staaende deri; det er temmelig vanskeligt at bestemme, hvor meget Vand der gaar til at koge et vist Kvantum Kjød, men til 4 Pbd. Drekjød kan man godt bruge 6 KvartVand; en Vandøse pleier at holde en Koart. Naar Kjødet er vasket, sættes det over Ilden i det kolde Vand, tilligemed en lille Gulerod, en Løg og Salt; mange salter først, efter at Suppen er skummet, men det er langt bedre at salte strax, thi det skummer bedre, og Kjødet bliver mørere. Jeg tænker saameget som nogle Skedulb er passende, men naar man blot ikke tager for meget Salt, kan man altid tage mere. I den Tid man venter, at Suppen skal koge op første Gang, bør Laaget tages af, thi hvis man forsømmer at skumme denne Gang, vil Skummet koge ned i Suppen og gjøre den mørt

og grumset. Man laver nu en Bist af Selleriblade, Persille og Porreløg og kommer denne paa tilligemed Gulerødder, Selleri og Persillerødder, hvilke blot skræbes og vaskes, men ikke skjæres i Stykker. Nogle koger Rødderne for sig selv, af Frygt for at de skal trække for megen Kraft til sig, men dette finder jeg meget urigtigt, da den eiendommelige Smag, de meddeeler Suppen, er Noget af det Bedste. Det er bedre, naar man kan passe, at Kjødet og Rødderne bliver møre paa en Tid; da tages begge Dele op, og Rødderne pudses, skjæres i Stykker og lægges i Terrinen, til Suppen skal hældes over. Bisten maa optages, før den koger i stykker. Man maa passe, at Suppen ikke koger for stærkt; langsom Kogning, ved jævn, ensformig Ild giver den bedste Suppe; man kan ikke godt bruge Brændeild. Saaget maa slutte godt og kun tages af, hvergang Suppen stummer. Det er ikke godt at spæde den, men skulde det være nødvendigt, maa det kun ske med kogende Vand. Naar Alt er optaget, sies Suppen gennem en fin Sigte; skulde den ikke være meget fin, maa et Klæde lægges indeni. Naar den er siet, staar den noget stille for at synke; Fedtet tages af og den hældes igjen i Gryden, men forsigtigt, saa Budsaldet ikke kommer med. Naar Suppen atter koger, skyder den igjen lidt Skum, og dette maa omhyggelig aftages, ellers bliver den ikke klar; derefter „stilles“ Bollerne paa, men disse er det bedst at have kogt i Vand eller tynd Suppe for sig selv, thi Suppen bliver mindre klar og svinder noget ved at de koges i den. Dog er der intet til Hinder for at koge den i Suppen. Naar man anretter Suppen, kan man komme et Stykke hvidt Sukker i den, det giver den en behagelig Smag. Denne Portion vil behøve omtrent 3 Timers Kogning.

Kalve- Lamme- og Faarekjødsuppe.

Da Kalvekjød bliver mørt langt hurtigere end Drekjød, behøves mindre Vand dertil. Denne og Lammekjødsuppe

har i sig selv en mat Smag, saa det er godt, hvis man har Ven af Faare: eller helst Dretkjød at koge imellem.

Til Faarekjødsuppe kan man tage en Kvart mindre Vand end til Dretkjødsuppe.

I den Tid, da man har Asparges, kan man komme dem paa al Slags Suppe.

Man kan godt koge Stegeben o. L. med i Suppen naar de blot er renligt behandlede.

Brun Kjødsuppe.

Man kan hertil bruge magert Kjød og Stykker, der er for seige til andet Brug. Kjødet skjæres i Stykker, men ikke tynde; de brunes i knapt Smør og lidt kogende Vand og kommes paa med Salt og Rødder; man tager hertil smaa Rødder, da de alligevel koger itu, og af Selleri kan man hertil benytte Treplerne, fordi Suppen ikke skal være hvid. Man vasker dem og gnider dem i flere Vand og lader dem tilfaldt ligge nogle Timer i rent Vand, før de kommes paa. Suppen skummes vel, efterføm den koges ind, spædes første Gang med Vand, siden med hvid Kjødsuppe. De Rødder, der skal være paa Suppen, naar den er færdig, koges i hvid Suppe eller Vand. Det er mest Brug at have Boller alene paa Suppen, og det er enten Kjødboller eller Fiskeboller.

Drehale-Suppe.

Til Suppe for 8 Personer bruges gjerne 2 Drehaler. Naar det Blodige og Ubrugelige er staaet bort skæres Halen itu ledvis, vaskes meget godt i koldt Vand og bliver staaende noget i det sidste. 3 Unzer Smør sættes over Ilden i en Gryde og naar det er godt brunt, kommes deri 2 store Gulerrødder, 1 Persillerod, 3 Rødbløg, et lille Bundt Persille og Selleri, lidt Timian, 3 Laurbærblade; altsammen staaet smaat og en Spisestefuld helt Beber. Dette brunes i Smørret, forsigtigt, saa det ikke brændes, og hertil kan medgaa $\frac{1}{2}$ Timestid; da kommes 1 Pint Vand deri, derefter 1 Kop

Mel og, naar dette har bagt noget, spædes det lidt efter lidt med 5 Ko. Vand. Halestykkerne kommes i med lidt Salt og det koger jævnt under Laag og jævnlig Omrøren, indtil Kjødet er saa mørt, at det med Letthed kan tages fra Benene med en Ske, da optages Stykkerne og hældes varme i Terrinen, medens Suppen affles og gives et Opkog med en lille Smule god Soya, og om man ønsker det $\frac{1}{2}$ Pint Vin eller Rom. Dersom de øverste Led er for store til at være i Tallerkenerne, kan man skjære Kjødet fra Benene og komme det med i Terrinen.

Selleri-Suppe.

Et lille Hvedebrød, omtrent et Pund efter Vægt, rives og koges i knapt Vand tilligemed 6 store Sellerier, indtil disse med Letthed lader sig trykke itu. Da udtværes det hele med Kjøbsuppe, koges lidt, gnides gennem et Dørslag, derpaa gennem et Sigte og sættes derefter paa Ilden med nogle ituskaarne hvide Rødder; naar det koger, sættes smaa Kjødboller derpaa. I Mangel af Kjødboller kan Suppen spises med ristet Brød.

Gulerod-Suppe.

8 store, hele Gulerødder koges møre i Suppen, mases og gnides gennem Dørslaget med Suppen, som maa være afflet, sættes igjen paa Ilden med $\frac{1}{2}$ Pint Risengryn og koger indtil disse har jævnet Suppen. Der koges ingen andre Rødder i Suppen, kun en stor Urtevisk. Spises med ristet Brød eller smaa Kjødboller. — Man kan ogsaa brune et Stykke Smør i Gryden, komme deri 2 hybe Tallerkener fulde af smaaskaarne Gulerødder og 1 Tallerken Rødbøg og smelte det godt, indtil det er lysebrunt; da først kommes lidt efter lidt Suppen derpaa, og det koger jævnt, indtil Rødderne kan trykkes itu; da gnides det gennem et Dørslag med mere Suppe, tilsidst gennem en Sigte og gives et Opkog med skaarne hvide Rødder og smaa Kjødboller.

Hvidkaal=Suppe.

Naar Suppen er skummet, kommes omtrent 20 hele Pebertorn, Rødderne og et stort Hvidkaalshoved, der er skaa-
ret i 4 Dele, derpaa. Naar begge Dele er møre, tages de
op, og ønstler man Suppen jævn, kommes 4 a 5 Spisesteer
udrørt Havremel eller Hvedemel paa Suppen, hvormed den
koger, indtil Kjødet er mørt og Suppen jævn. Efterat
denne er afflet, sættes den igjen paa Ilden tilligemed Rød-
berne og Kaalen, som skjæres i mindre Stykker og faar et
godt Opkog. Den spises med ristet Brød.

Løg=Suppe.

Naar en Tallerken fuld af skaarne Løg er brunede i
Smør, røres deri 6 Spisesteer Mel; derefter kommes lidt
efter lidt Suppen paa, hvormed den koger en Timestid. Den
affles, Fedtet skummes af, og den gives igjen et Opkog.
Spises med bagt Brød.

Grønærte=Suppe uden Kjød.

De pillede og skyllede Vrter sættes paa Ilden med 4
Kvart Vand til $\frac{1}{2}$ Bushel Vrter af Middelstørrelse. Naar
de koger, kommes en god og stor Bist samt mange Gule-
og Persillerødder derpaa. Naar disse er møre, tages de op
og skjæres i mindre Stykker, og Bisten trykkes godt af. Om-
trent $2\frac{1}{2}$ Unze Mel og 3 Unzer Smør udrøres til en Jævning,
som fortyndes med Suppen, og koges derpaa tilligemed Salt,
en Spiseste Sukker, Portulak eller Persille.

Grønærte=Suppe.

Man koger almindelig Kjødsuppe af Dre- eller Faare-
kjød og tager saamange Vrter, som man kan antage gjør
Suppen passende tyk. Den bør være som gule Vrter, der er
noget tynde. Da Vrter bliver saa sent kogte i kraftig Suppe,
især naar den er jævnet, saa er det bedst at ste lidt Suppe fra,
inden Kjødet er ganske kogt, blande den med Vand, og lade
Vrterne koge møre deri. Naar Kjødet er kogt, fles den an-

den, Suppe; man aftørre Gryden, og sætter den tom paa deri smeltes saa meget Smør, at man kan udjævne en Knap Skfuld Mel deri, og naar det er udjævnet, spædes det første Gang med Vand og Ilden med Suppen. Naar al Suppe er kommen i og koges, kommes fin Persille paa tilligemed Urterne med deres Suppe, Muskat og lidt Kajenne. Vil man have unge Gulerødder paa, da koges de hele med Urterne. Man kan lave denne Suppe tyndere af Urter og med mindre Jævning, og komme Kjødboller og Gulerødder derpaa.

Forloren Skildpadde-Suppe.

Man laver brun Suppe, saaledes som forhen er bestrevet; deri kommes smalle Strimler af kogt Kalvehoved, hvis Tilberedelse skal forklares under forloren Skildpadde; man kan i Mangel af Kraft ogsaa tage den Suppe med, hvori Kalvehovedet er kogt, naar det er vel rensat for Haar; men det er bedre at undgaa dette; herpaa kommes haardtogte Eggeblommer, Kjøb og Fiskeboller, hvis Størrelse bør være som Eggeblommerne, og Muskat, Ingefær og Kajenne; Kød og Persille bruges ikke. Ved Anretningen jævnes den med et Par raa Eggeblommer, og der kommes Sherry eller Portvin deri efter Portionens Størrelse.

Kraase-Suppe.

Kraasene pilles, stjæres istykker, vaskes i flere Hold Vand, og sættes over Ilden i kolbt Vand, saa det rundeligt staar over dem; Vist og Kød koges med; naar disse og Kraasene er møre, tages de op. Suppen fles, sættes paa Ilden, og naar den atter koges og er stummet, kan der kommes en Jævning af lidt Mel, udrørt i Eddike, samt staarne Ubler og Sukker derpaa. Naar Ublerne er kogte nok, tages de op, for at der kan være Plads til at sætte Brød eller Mel-Boller paa; Suppen hældes over Kraasene. Man kan ogsaa servere disse paa et Fad og saaledes byde dem om ved Bordet.

Hønseljød-Suppe No. 1.

Den laves som anden Kjødsuppe; dog tager man blot $\frac{1}{4}$ Vand over den Portion, man ønsker af Suppe, hvis Hønsene er unge; er de derimod gamle og seige, maa der tages næsten det Dobbelte af, hvad man vil beholde. Hønsene skjæres op, saaledes at Laar og Vinger tages fra; dernæst beles Ryggen fra Bryttet; den hugges over i 3 Dele, Bryttet kløves, og hver Halvpart beles i to. Rabber, Kraas og Ndervinger tages med. Paa Hønseljødsuppe bruges kun hvide Rødder, og Brød- eller Melboller, Persille og lidt Muskatblomme.

Hønseljød-Suppe No. 2.

En Høne koges med hvide Rødder og en Bist i saa meget Vand, at det staar over den; naar den er mør, tager man den op og skjærer Kjødet fra Benene i smaa Stykker; Benene hugges itu og koger noget længere i Suppen; denne affles og sættes igjen paa Ilden med de kogte hvide Rødder og Hønseljødet for at faa et lidet Opkog. Da hældes den i Terrinen, hvori er pidstet 4 Eggeblommer. Spises med ristet Brød. Det er godt at have $\frac{1}{4}$ Pint Hvidvin og lidt Muskatblomme i Eggene.

Franst Suppe.

Et Pund Drekjøb skjæres ganske smaat og koges langsomt tilligemed 1 Løg og 3 Gulerødder i 3 Kvart Vand, indtil Kjødet lader sig trykke itu, hvortil næsten behøves 3 Timerstid. For at Suppen ikke skal bortkoge, er det nødvendigt, at den koger jævnt og i et Kar med tætsluttende Laag. En stor Bist og Rødder kommes paa og tages op, naar de er møre. Suppen affles, sættes igjen paa Ilden, skummes, og naar den koger, kommes Kjødboller, lavede af $\frac{1}{4}$ Pd. Kjøb, derpaa. Suppen kan jævnes med M_g og spises med ristet Brød. Denne Portion er til 3 Personer.

Potetes-Suppe.

Poteterne skrælles raa, skjæres istykker og sættes paa Ilden med saa meget koldt Vand, at det rundeligt staar over dem. Naar de har kogt noget, kommes Gule- og Hvide-Rødder samt en god Bist derpaa; denne tages op, naar den er mør, og trykkes godt af. Nogle hele smaa Løg koges deri tilligemed Salt og lidt stødt, sort Peber eller Cayenne-Peber. Man kan komme lidt mindre Vand paa strax og senere fortynde Suppen med Suppe af salt Kjøb eller Flesk. Der kan ogsaa skjæres fersk Flesk i smaa Tærninger, som koges med Poteterne og spises i Suppen.

Krebs-Suppe.

25 Krebs af Middelfstørrelse koges. Kjødet pilles ud af Halen, Hovedet og Klørerne; Skallerne (undtagen dem af Hovederne, om man vil fylde dem) og alle de smaa Ben støbes fine med lidt Smør, sættes paa Ilden at svitses godt, dog ikke for længe, hvoraf det faar en slet Smag, og spædes lidt efter lidt med Kjøbsuppe, som ikke behøver at være stærk, indtil denne staar derover; naar det har kogt lidt, affies det sættes igjen paa Ilden med lige saa meget Suppe, og efter et godt Kog affies det atter i den første Portion. Suppen maa staa noget, for at man kan skumme det røde Smør af; i dette røres omtrent to Unzer Risemel, som kommes paa Krebsesuppen, naar denne, blandet med den øvrige Kjøbsuppe, igjen koger. Herpaa bruges kun hvide Rødder eller Asparges. Den spises enten med Brødboller, hvori det Hallede af Krebsklørerne og Hovederne er rørt, eller med Fiskeboller. Skallerne af Krebs hovederne fylbes med noget af Bolledeigen og koges i Suppen. Naar den sorte Streng er taget af Halerne, kommes disse hele paa den færdige Suppe, men maa ikke koges med.

Urte-Suppe.

4 store Gulerødder, 1 Selleri, 2 Porrer, 1 lille Peter-

file: eller Pastinakrod, 4 Poteter af Middelstørrelse, 1 Hvideroe, skjæres alle i Stykker, omtrent en Tomme lange og af en Fingers Tykkelse. Naar Rødderne er afskæbde, rykkes Vandet af dem paa et Dørslag; 2 Unzer Smør sættes paa Ilden; naar det er smeltet, kommes Rødderne deri og koger et Kvarterstid under jævnlig Omrøren, saa det ikke bliver brunt; derefter kommes Salt, nogle faa hele Peberkorn og $2\frac{1}{2}$ Kvart Vand derpaa, dog kan $\frac{1}{2}$ Kvart ad Gangen, og saaledes at det koger imellem hver Gang. I det Hele maa Suppen koge i et Par Timers Tid, og for at den ikke skal bortkoge, maa den ske jævnt og med Laag paa. Der som man finder, at der er for mange Rødder, kan nogle af dem holdes tilbage ved Anretningen. Den spises med ristet Brød og er til 3 a 4 Personer.

Fiske-Suppe.

4 Bund Fisk skjæres i stykker og koges i 4 Kvart Vand med Salt, en stor Bist og Rødder. Naar fisken er møre, tages den op, affyldes og kommes igjen paa Suppen, naar den er afflet. Fisken udtoges ganske, trykkes itu og affles; der skænkes lidt heft Vand paa den i Sigten for at trække Krassen af. En lille Haandfuld Porre og Petersille hakkes med to Spiseskeer Mel, ubrøres i en knapt halv Pint sur Fløde, fortyndes noget med Suppen, som atter er sat paa Ilden, kommes i den, naar den er bleven hed, og røres, indtil den koger; da sættes Brød- eller Mel-Boller derpaa. Har man ikke sur Fløde, kan man røre et Par Skfulde Eddike i den søde.

Ris- og Tomato-Suppe.

En Pint Tomater koges møre og trykkes gennem en Sigte med en Træske. Derpaa røres de i 2 Kvart god og klar Suppe, fri for Fedt; det krydres med en Thestefuld Salt og $\frac{1}{2}$ Thestefuld Peber, derpaa kommes 4 Unzer Ris paa, godt vasket i koldt Vand, og Suppen koges nu langsomt en halv Timestid før den serveres.

Spinat-Suppe.

2 Kvart Spinat koges i tilstrækkeligt Vand, som saltes; naar det er fuldkommen mørt, saa det med Lethed lader sig trykke itu, hældes Vandet fra, gjennem en Sigt; Spinaten hakkes fin og gnides med en Træske gjennem Sigten. 2 Kvart Mælk koges, Spinaten røres deri, og, naar det er nær Kogning, jævnes det med en Spisestefuld Corn-Starch, udrørt i kold Mælk; det krydres med en lille Thestefuld Salt, lidt hvidt Peber og Mustatnød. Det maa anrettes, saasnart det koger op.

Mi-careme-Suppe.

2 Pbd. Flynder tillaves ligesom til Filet (sef. denne). Derpaa itustjæres en Gulerod, en Hoiberoe og et Løg; en Bist af Grønt laves. Disse Grøntsager sættes over Ilden i 1½ Kvart koldt Vand tilligemed Fisten og en Thestefuld Salt, og det hele bringes i Kog. Derpaa tages Fileten let op, lægges imellem to Tallerkener for at aftjøles, og man lader Suppen koge sagte. Et halvt Dussin Salatblade udstjæres i smaa Runddele med et eller andet Instrument f. Ex. en Kjernehusubtager, og kastes derefter for et Minut i kogende, godt saltet Vand, derefter tørres de og lægges i koldt Vand, indtil de behøves. Nogle Skriver kold, kogt Rødbede formes ligesom Salaten, og Fileten behandles paa samme Maade; alt dette lægges derpaa tilside, indtil det ønskes benyttet. Resten af Fileten gnides gjennem et Dørslag med en Træske. 1 Kvart Mælk sættes over Ilden at koge; 2 Unzer Smør sættes over Ilden ved Siden af, og heri røres ligesaa meget Mel. Dette spædes nu lidt efter lidt med den kogende Mælk og med en Kvart af det Vand, hvori Grøntsagerne har været kogte; Suppen krydres med lidt hvidt Peber og reven Mustatnød, og, hvis det behøves, med lidt mere Salt; den fløde Fist røres i og Suppen jævnes langsomt med et pisket Æg. Naar Suppen er færdig til Anretning,

tilføies Fisk, Salat og Rødbeder, og den anrettes strax, for at ikke de stærkt kontrasterende Farver skal tabe deres Udseende.

Osters-Suppe.

Tag en Kvart Vand, en Thekop fuld af Smør, en Pint Mælk, to Thestefulde grovt Salt og en halv Thestefuld Peber; lad det Hele komme til hurtigt Kog og tilføj dernæst en Kvart Osters, lad det atter koge hastigt op og flyt det dernæst bort fra Ilden.

Osters-Suppe No. 2.

En Kvart kogende Vand blandes i Gryden med en Kvart god Mælk; en Thekopfuld af rene Crackers røres i tilligemed lidt Peber og Salt efter Smag. Naar det koger kommes en Kvart gode, friske Osters deri; man maa røre, for at det ikke skal svies; tilsidst kommes et Stykke godt Smør af et Ugs Størrelse deri, og saasnart det koger op, er Suppen færdig og tages af Ilden.

Hummer-Suppe.

En stor Hummer eller to smaa benyttes hertil; alt Kjødet tages fra Benene og hakkes fint; en Kvart Mælk varmes tilligemed en Pint Vand; derpaa kommes Hummeren i tilligemed $\frac{1}{4}$ Pd. Smør, blandet med en Spisestefuld Mel, samt Salt og rødt Peber efter Smag. Det koger ti Minutter.

Tomato-Suppe.

En Kvart Tomater, en Kvart Vand og en Kvart Mælk. Smør, Salt og Peber efter Smag. Kog Tomaterne i Vandet og lad Mælken blive kogende hed over en Kjedel hedt Vand. Naar Tomaterne er møre, tilføies en Thestefuld Saleratus, hvilket vil fremkalde en stærk Opbrusen. Det er bedst at sætte Gryden først i en Vand eller andet Kar, for at intet skal gaa tilspilde. Naar det er faldet igjen, kommes

Mælken, Smørret og Kryderierne i. Den bliver bedre, naar man bruger mere Mælk end Vand, og Fløde istedetfor Smør. Suppen spises med Craders til.

Catfish-Suppe.

6 Fiske, veieude omtrent et halvt Pund hver, renses og skjæres i Stykker, $\frac{1}{2}$ Pd. salt Flest skjæres i smaa Stykker; dette kommes tilsammen i Gryden med to Kvart Vand, hakket Peterfille og en itustlaaren Selleri eller Selleri-Salt. Det koges indtil Fisken og Flestet er istykker, derpaa stes Suppen og hælbes igjen i Gryden tilligemed en Pint Mælk, der imidlertid er varmet. To pistede Æg og et lille Stykke Smør tilføies tilsidst. Naar den har faaet et Opkog, er den færdig og serveres dernæst med ristet Brød til.

Gule Urter.

Urterne pilles, skylles rene og sættes om Aftenen i koldt Vand. Dagen efter koges de i det samme Vand, som maa staa godt over dem, naar de sættes paa Ilden. Til 1 Pd. Urter tages 4 a 5 Kvart Vand. Det giver Urterne en god Farve at koge en Gulerod tilligemed dem, men man kan ogsaa rive den og komme den paa senere. Naar de er skummede, og de klare Skaller, som skyder i Veiret, er aftagne, kommes en stor Bist, hele Peterfille-rødder og Sellerier derpaa, hvilke igjen tages op, naar de er møre, skylles, skjæres i Stykker og lægges i Terrinen. Naar Urterne er kogte møre, moses de og gnides igjennem et Dørslag med ferst eller salt Suppe, hvis man har saadan, indtil Skallerne er tørre. Men da man ikke altid har Suppe staaende, saa pleier man gjerne at koge i Urterne et lille Stykke Flest, Kjød, samt, hvis man ønsker det, en Kullepølse, hvis Tilberedelse senere skal forklares, og derefter maa man gnide Urterne igjennem med Vand. De afflede Urter sættes igjen paa Ilden med Rødderne, nogle smaa pillede Rødbløg, ganske lidt stødt Mu-

Statblomme og Salt. Ved Anretningen røres et Stykke Smør deri. De spises enten med bagt Brød, eller smaa Kjødboller, som da koges i de afflede Urter.

Søbetaal.

Den laves enten af grøn, hvid eller rød Kaal, samt af Spinat. Man koger først et Stykke Flest eller Kjød, af hvad Slags man har, — lidt af begge Dele er ogsaa godt — og naar dette er mørt og Suppen slet, kommes Kaalen, som imidlertid er hakket fin, med lidt Mel deri. Naar Kaalen er mør, sættes lidt Stioning af Smør og Mel derpaa tillige med Kjødboller. Hvis man liker det, kan man godt komme Poteter paa, som da kommes paa omtrent samtidig med Kaalen, eller lidt før. Poteter fra Dagen før, enten smaa eller ituskaarne, som man bruner i Smør og Sukker, er særdeles anvendelige hertil. Grøn- og Hvidtaal bliver bedst, naar man koger den i Vand med lidt Salt i, indtil den begynder at blive mør. Saa trykkes Vandet af, og den hakkes med Mel og behandles som før vist. Herved betages Kaalen det Opblæsende, som den indeholder, uden dog at tabe i Smag.

Man kan bruge Suppen af røget Kjød eller Flest, men da maa man passe, at Kjødet, efterat have staaet den halve Tid i Blød, omhyggeligt affræbes, lægges igjen i rent Vand og atter skræbes, førend det koges, samt at Fedtet skummes meget nøie af under Kogningen, da den røgede Smag for det meste er deri.

Salt Kjød og Flest maa ligeledes udvandes, før det bruges.

Andre Supper.

Æggesuppe.

$\frac{1}{2}$ Pbd. store Sagogrøn fyldes i koldt Vand og drosses i i $2\frac{1}{2}$ Kvart kogende Vand. Naar det har kogt indtil Grynene er udblødte af Vandet, kommes Skallen af en halv Citron tilligemed en halv Kop Rosfiner derpaa. 3 Æg røres hvide i Terrinen med hvidt Sukker, derpaa med Saften af en Citron og 1 Glas hvid Vin. Naar Grynene er klare, er de kogte, og Suppen hældes kogende over Æggene medens der stadigt røres raff i Terrinen. Det er en sund og velsmagende Ret og den er kogt i en halv Timestid. Vinen kan undværes.

Rød Sagosuppe.

Den tillaves ligesom Foransførte, men istedetfor Æg og Vin kommes Syltetøi deri og, om man vil, skaarne søde Mandler. Der kan bydes Fløde, helst pistet, om ved Bordet, saa Enhver kan komme deraf i sin Tallerken.

Brød-Suppe.

$\frac{3}{4}$ Pbd. Rugbrød skjæres smaat, koges i 3 Kvart Vand, indtil det er jævnt, gvides igjennem et Dørslag, og er dette ikke fint, da ogsaa gjennem en Sigte, og sættes paa igjen med Citronskal og Kanel. Naar Suppen koger, kommes et Glas hvid Vin, Saft af to Citroner og Sukker deri. En halv Pint tyk Fløde pistes til Skum i Terrinen, og Suppen hældes derpaa, medens der pistes med Riset. Har man ikke afflaaret Brød, som man vil have anvendt, kan Brødet rives, og da behøver Suppen ikke at fles.

Savre-Suppe.

$2\frac{1}{2}$ Kvart Vand sættes paa Ilden, naar den koger stærkt

dryses $\frac{1}{2}$ Pund grove Havregryn deri; naar de er fuldstændig mørkogte, fles Suppen gennem en temmelig fin Sigte, forat ingen Gryn skal følge med, og den sættes atter over Ilden med Sukker efter Smag, lidt hel Kanel og Citronskal; naar den har faaet et Dplog, ophælbdes den i Terrinen, tillaves med fyttet Saft og spises med bagt Brød til.

Chocolade-Suppe.

$\frac{1}{4}$ Pund Chocolade rives og koges i 2 Kvart sød Mælk, Det røres jævnlige, til det koger. Efter nogen Tids Kogning, hældes det i Terrinen, hvori i Forveien er pistet 3 Eggeblommer med Sukker og nogle Draaber god Vanille Extract; man maa pisse deri, til Suppen er hældt op. Hvis man synes om det, kan Hviderne pistles, koges og lægges oven i Terrinen. Den spises med kogt Brød eller smaa Tvebakter til og man kan regne 1 Pint Mælk til hver Person.

Øllebrød.

Naar man har meget tiloversblevet Brød, kan det anvendes til Øllebrød. Saameget Brød, som man ønsker anvendt, helst Rugbrød, sættes om Morgenen i koldt Vand for at opløbes; hvis man skærer frist Brød hertil, behøves det dog ikke. Har man hjemmelavet Øl, da bruges udelukkende Øl hertil, men til Beer maa man tage Vand tilhjælp, ligemeget af begge Dele. Brødet sættes da over Ilden tilligemed Øl og Vand, og det koger, til det er godt udjævnet. Der maa af og til røres, og der maa ikke være formeget Brød, da det saa gjerne vil brænde paa Bunden. Naar det er kogt fles det, sættes over Ilden igjen med brunt Sukker, helt Kanel og Citronskal og efter at have faaet et Dplog, er det færdig til Anretning. Ved Bordet bydes Fløde om til denne Ret.

Koldkaal.

I en Flaske Rødvin kommer man 1 Kvart koldt Vand,

Saften og den skaarne Stal af $\frac{1}{2}$ Citron og hvidt Sukker efter Smag. Naar den serveres, kommer et Stykke raa Is i Terrinen; den spises med smaa Tvebakker til. Den kan ogsaa bruges som en forfriskende Sommerdrik. Samme Ret kan laves af Pl .

Hindbær-Suppe.

1 Kvart Hindbær pilles, stykkes og sættes over Ilden i 3 Pint Vand; dette koger saalænge, indtil al Saft er udtrukket af Bærrene, da fles det gennem en fin Sigte og sættes atter over Ilden med Sukker, eftersom Bærrene er sure til; det kan gjerne være brunt Sukker. Lidt af Suppen holdes tilbage, naar den er stuet, og heri udrøres en stor Spisestefuld Corn-Starch; naar Suppen er nær Kogning, røres dette deri, den koger atter op og er saa færdig til Anretning. Spises med smaa Tvebakker til. Skulde man finde den for kraftig, kan den spædes.

Blaabær-Suppe.

tillaves paa samme Maade som den foregaaende Ret, kun med Blaabær i Stebet for Hindbær.

Jordbær-Suppe.

ligeledes; men mange foretrækker at lade Bærrene forblive hele deri. I saa Fald bruges intet Brød til.

Stikkelsbær-Suppe

kan laves af saavel umodne som modne Stikkelsbær. Den tillaves helst med Wg . En Kvart Stikkelsbær sættes over Ilden i 2 Kvart Vand; de behøver ikke at pilles. Imidlertid pister man i Terrinen 3 Wg geblommer med meget hvidt Sukker. Naar Bærrene er udtogte, fles Suppen og sættes paa igjen med lidt helt Kanel og Sukker, da det i Wg gene næppe vil være tilstrækkeligt til at betage Bærrene deres Surighed. Naar det har kogt noget, pistes det i Wg gene og spises med Brød til.

Kirsebær-Suppe.

1 Pund Kirsebær stødes og koges med 1 Kvart Vand, affies, koges igjen med 1 Pint og fles i den først afkogte Suppe. For at faa Suppen klar, kan man lægge et tyndt Klæde i Sigten og hælde Suppen derigjennem, hvorefter den sættes paa Ilden med helt Kanel, Melliker og Sukker for at faa et godt Opkog. Den spises med Brødboller, som sættes paa, naar Suppen koger, eller med bagt Brød. Man kan udstikke nogle faa af Bærrene og koge dem i den siede Suppe; Vil man have Suppen jævn, da udrøres en toppet Spisefte Corn Starch i Vand eller i noget af Suppen, medens den er kold, fortyndes med den varme og røres deri naar Suppen koger. Melet maa kun koge et Par Minutter.

Frukt = Grød.

Rod = Grød

kan laves af alle slags Bær, men bliver mest velsmagende af Ribs og Hindbær tilsammen. Ribs maa pilles, for ikke at faa Smag af Stilkene. Det almindeligste er at tillave den ligesom Hindbær suppe, men bruge mere Corn-Starch. Den fineste Grød laves dog paa følgende Maade: Man afvrider Bærrene raa gjennem et fint Flonelsklæde; naar al Saften er udvreden sættes den over Ilden med ligesaameget Vand som Saft. Naar det er hedt, røres tilstrækkelig meget hvibt Sukker i. Husblas opløses i lunkent Vand, og, naar Saften er nær Kogning, røres denne i; den behøver kun at koge et Par Minutter forat blive tyk, men der maa røres sagte i den for at den kan blive jævn. Derefter ophældes den enten i Fæde eller smaa Forme og Kopper af hvilke den igjen kan vendes næste Dag. Skolbede og skaarne søde Mandler synes de fleste om i Rødbgrød.

Rød-Grød af Sago.

De bedste store Sagoaryn egner sig særdeles til Rød-grød, i hvilken der da ikke behøves noget til Stivning. Hvis man faar den bedste Sago, som svæller mest ud, saa kan man regne 1 Pd. Gryn til $4\frac{1}{2}$ a 5 Kvart Vand. Saft og Sukker kommes i efter Smag.

Grynene bør koges møre i Vandet, før Saft og Sukker kommes i, og derefter faar det Hele et godt Opkog. Man bør hælde en Skesuld op paa en Tallerken for at se, om den er passende tyk. Er den for tyk, kan man spæde den med lidt kogende Vand, men er den for tynd, er der ikke andet at gjøre end at jævne den med en Skesuld Corn-Starch udrørt i koldt Vand. Den bedste Perlesago kan koge ud til en klar Gele, og den bliver bedst af Saft; men hvis man foretrækker det, kan den ogsaa laves af Rødvin og Citronsaft.

Stikkelsbær-Grød.

Hvis Bærrene er umodne og meget sure, bør de staa en Stund og trække sig i varmt Vand, hvilket affies og da sættes paa Ilden i nyt Vand. Til 2 Kvart Bær tages $\frac{1}{2}$ Kvart Vand. Bærrene pilles, og maa koges vel ud og ofte røres fra Bunden, hvorpaa Grøden tillaves med Sukker og Kanel. Til Stikkelsbærgrød kan godt bruges lyst Puddersukker, men hvidt Sukker giver finere Smag og smukkere Udseende. Man kan ogsaa koge Bærrene uden at lade dem udtrække først; man tager mere Vand til samme Portion Bær, og da den derved bliver for tynd, jævnes den med et Par Skesuld Corn-Starch, udrørt i koldt Vand. Dette sparer baale Bær og Sukker. En tredje Maade er at tage flere Bær, og ikke lade dem koge ganske til Grød, men affte dem, naar det er som en Velling. Saften sættes da over igjen, tillaves med Sukker og Kanel, og stives med Corn-Starch. Stikkelsbær, gjemte paa Flasker, kan ogsaa anvendes til Grød, men

behøver altid en Jævning af Corn=Starch, da de taber det Seleagtige ved at gjemmes.

Stikkelsbær=Grød til Steg.

Man tager umodne Bær, men skolder dem ikke først. Naar Stikke og Frøknopper ere aftagne, sættes de paa Ilden med ganske libet Vand og et Stykke udvasket Smør saa stort som en Valnød til 1 Kvart Bær; de maa blot koges møre, men ikke itu. Nogle saa Stykker hel Kanel koges med Bærene, og Sukkeret kommes i, naar Grøden er kogt, men den maa ikke være meget sød.

Æble=Grød.

Den kan laves af hele Æbler, der dog skrælles, hvorefter de koges i Vand eller allerbedst ved Damp; efterhaanden som Æblerne skrælles, kastes de i Vand for ikke at blive røde. Dette Vand bortkastes. Naar Æblerne er mørkogte, gnides de igjennem en grov Sigte, saa at Kjernehuset bliver tilbage, de sættes atter paa Ilden forat tillaves med Sukker.

Eller ogsaa stjerer man Æblerne i smaa Stykker efterat de er skrællede og har ligget i koldt Vand, og sætter dem over Ilden med lidt Vand, efter som Æblerne selv er vandede til, og lader dem koge ganske jævne; de bør koge under lukket Laag, og man skal ikke røre, før de er udkogte. Da røres meget stærkt i dem, og hvidt Sukker kommes i efter Æblernes Syrlighed. Der røres raft under det Opkog Grøden nu faar, og den ophælbdes for at spises kold med Sukker og Fløde. Det er ikke rigtigt at anvende nogen Slags Jævning til Æblegrød, men skulde man komme til at gjøre den for tynd, er der ikke andet for, end at tage et Par Skfulde Corn=Starch udrørt i lidt koldt Vand, hvilket da kommes paa efter Sukkeret, da det kun maa koge et Par Minutter. Da der ikke gjerne maa røres i denne Grød før den er udkogt, er den lidt tilbøielig til at svide;

dette undgaaes bedst, naar man, medens Gryden er ren og tør, smører den indvendig med koldt Smør og dernæst stykker den med koldt Vand. Naturligvis bør man ikke sætte den over Lueild.

Rhabarber-Grød.

Denne laves ligesom Stikkelsbærggrød. Naar man ønsker den til Steg, affles den ikke, og jævnes heller ikke, men koges blot i ganske lidt Vand og tilstrækkeligt Sukker. I alle Tilfælde pilles Stikkene idet man tager fat med en Kniv oppe i den røde Ende og derpaa trækker Huden af, og skjærer Stikkene i smaa Stykker.

M æ l k e s p i s e r.

Almindelige Regler.

Ved Tillavning af Grød maa man paase, at den koges jævnt, ikke stærkt, og uden Afbrydelse. Al Mælkemad sætter en tyk Hinde i Bunden af Gryden, og hvis Kogningen standser og man maa lægge stærkere Ild under, løsnes denne Hinde, hvorved Grøden let spies. Over Lueild kan man vanskeligt koge Mælkemad. Er det et tyndt Kar, man maa koge i, da er det saameget mere tilbøieligt til at spie, og man maa da smøre det indvendigt med koldt Smør, og fylle det med Vand; et godt Middel imod at faa Mælkemad sveden er at komme en lille Smule præpareret Soda i Mælken, naar den sættes over. Det giver aldeles ingen Smag; omtrent $\frac{1}{4}$ Thestefuld er nok til 3 Pint Mælk. Mælken maa altid koge før Grynene kommes i, og Grøden bør ikke spædes under Kogningen; herved spies den nemlig let. Risengrød bliver bedst, naar man ikke rører i den, men da maa man aldrig forsømme at smøre Gryden først. Naar Mælken eller Vandet er i stærkt Kog, drysjes Grynene i ved den Side, hvor den koger stærkest og Laaget lægges paa. Ilden maa

passes med stor Omhu, at ikke Kogningen skal standse. Først 15 Minutter eller saa omtrent før Anretningen, røres i Gryden, og man skal da ikke blive forstrækket, om den synes tynd; thi ved at koge det sidste Kvarter under jævnlig Omrøren, vil den blive tilpas. Naar der engang er rørt i Gryd, maa det jævnlig gøres. I ingen Slags Mælkemad kommes Salt, før den er taget af Ilden.

Fin Mælkесuppe, varm eller kold.

Til hver Kvart Mælk tages en lille Dessertskesfuld Corn-Starch eller Risrael, som udrøres i noget af den kolde Mælk; det Øvrige sættes paa Ilden, og naar det er hedet, røres Melet i, og det koges til Mælken er jævnet. 2 Eggeblommer røres med hvidt Sukker, fortyndes med varm Mælk, og hældes i Gryden og omrøres til det begynder at koge; da hældes det i Terrinen hvori er lidt Salt og et Par Draaber Vanille; det smager godt istedetfor Vanille at koge et Par Stykker helt Kanel i Mælken. Man kan lægge kogte Eggehvider oven i Terrinen; i den Mælk hvori de koges, maa der være Sukker og lidt Kanel. Denne Mælk stes derefter og kommes til den øvrige Mælk. Suppen spises med smaa Løbebafter eller bagt Brød til, og man regner gjerne en Kvart Mælk til 3 Personer.

Mais-Suppe.

Ved Tilberedelse af denne meget nærende og sparsomme- lige Ret lader man i Almindelighed Halvdelen Vand og Halvdelen Mælk koge, rører derefter saameget Maismel i, at det faar en passende Tykkelse, lader den koge en kort Tid under Omrøren, og kommer ved Anretningen Salt i.

Løbebafter-Suppe (For smaa Børn.)

Ganste fint stødt Løbebafter koges med Vand, saalænge til det er jævnet; da røres Sukker og en lille Smule Salt deri. Den kan legeres med en Eggeblomme.

Rjernemælk-Suppe.

Til 1 Kvart Mælk tages to store Spisestefulde Corn-Starch, som udrøres i Mælken, medens den er kold. Den sættes over Ilden med Korender, helt Kanel, staarne Mandler og Sukker, og pises med et Ris eller en Trægaffel, indtil den koger, hvilket kun behøver at være ganske kort. Den skilles ad under Rogningen, men samler sig igjen.

Farina-Grød.

Til 1½ Kvart Mælk bruges en almindelig Kop Farina. Naar Mælken koger, drykses Grynene i; der røres jævnligt, og den behøver kun ganske kort Kog. Salt røres i bagefter. Den spises med Smør og Sukker samt Mælk eller Saft og Vand efter Behag.

Uden Smør og Saft er det en ndmærket Ret for smaa Børn, saavel som Farina-Bælling, hvortil der kun bruges færre Gryn.

Rismels-Grød.

Til et halvt Pund Rismel bruges 2 Kvart Mælk. Mælk udrøres i noget af den kolde Mælk, idet det kommer i lidt efter lidt, for ikke at klumpe. Det øvrige sættes paa Ilden. Naar den koger, fortyndes det urørte Mel med lidt af den varme Mælk og hældes derefter i Gryden under stærk Røren frem og tilbage. For 5 Ets. søde, fint staarne Mandler kommer deri og Salt ved Anretningen. Den er kogt i et godt Kvarter og spises med Sukker, Smør og Kanel.

Denne Grød er særdeles velsmagende at spise kold; da tages lidt mindre Mælk og et Par Draaber Vanille. Den helbes i en Form, hvoraf den kan vendes og spises med Frugtsaft over. Som varm Grød uden Smør og Mandler er den god til Børn.

Risengrød af Mælk.

½ Pund Gryn pilles, stilles i koldt Vand og stobes

derpaa to Gange i kogende Vand. Det stikreste er derefter at lade dem staa en kort Tid i kogende, hed Mælk; thi ofte er Grynene syrlige, hvilket bevirker, at Grøden stilles ad, og den kogende Mælk udtrækker Syrligheden og giver tillige Grøden et hvidere Udseende.

Denne Mælk maa ikke bruges til Grøden. Til $\frac{1}{2}$ Pfd. Gryn tages knapt 2 Kvart Mælk; Grynene rystes i den kogende Mælk og koges uden Dmrøren efter Anvisningen, indtil de er møre, sædvanligt en lille Time. Der kommes Salt i, og den spises med Sukker, Kanel og Smør, samt sødt Ol eller Mælk dertil.

Risengrød af Vand.

Til denne tages lidt mindre Vand end Mælk til den forrige, da Gryn bedre jævnes i Mælk end i Vand; (man kan regne 2 Kvart til samme Maal Gryn;) naar den er kogt, røres en Skfuld Smør deri, og hvis det lides, nogle Korerender.

Bagt Risengrød og Risfager.

Naar man har Mællerisengrød tilovers fra forrige Dag, kan man benytte den paa følgende Maade: Har man f. Ex. saamegen Grød som til fire Personer, da udrøres den ved Hjælp af en Træske, med 2 hele Eg og et Stykke smeltet Smør. Den kommes derefter i et dybt Fad, der først er smurt med Smør og bestrøes med støbt Brød, smeltet Smør samt Sukker og Kanel. Den bages lysebrun, og spises varm med Saft til. Den maa serveres paa samme Fad med en Serviet om.

Istedetfor at bage Grøden hel, kan den, efter at være tillavet, steges paa Stegepanden i smaa flade Rager. De spises varme med Sukker, Syltetøi, kogte Æbler eller Stikkelsbær.

Smørgrød.

$\frac{3}{4}$ Pund Smør smeltes, deri bages 1 Pund Hvedemel,

indtil det slipper let fra Skeen, lidt efter lidt kommer man knapt 3 Kvart kogende Vand derpaa, saaledes at Grøden koger godt imellem hver Gang den spædes, og under stærk Omrøren, at den ikke bliver klumpet. Den bliver meget tynd af dette Kvantum, men den stivner ved Anretningen, som maa ske, saasnart den er kogt; Salt tilsidst.

Fløielsgrød

laves paa samme Maade, kun tages noget mindre Smør og kogende Mælk istedetfor Vand.

B o l l e r.

Æjod- og Fiskeboller

laves efter Anvisningen til Farce. Boller kan i Almindelighed koge et Kvarter for at blive lette. Dette er især nødvendigt med Fiskeboller.

Mel Boller.

4 Unzer Smør smeltes; deri bages 5 Unzer Mel; lidt efter lidt kommes $\frac{1}{2}$ Pint kogende Vand derpaa, hvori det bages indtil Deigen slipper Vand og Ske, da sættes det bagpaa Doven og bager langsomt i $\frac{1}{2}$ Timestid og røres kun af og til. Naar det er lidt afsløjet røres det med 4 Æg, 1 ad Gangen, til det er hvidt; da røres Salt og Sukker deri. De kan koge i 1 Kvarter, men ikke for stærkt, da de erved bliver ujævne. Heraf bliver 24 Boller.

Brød Boller.

$\frac{3}{4}$ P. frist Hvedebrød raspes, 3: Skorpen skjæres bort, skjæres i mindre Dele, byppes i Mælk, staar tilbælte i et Par Timers Tid og stødes saa itu med en Træsse. 3 Unzer

Smør smeltes, deri bages Brødet, indtil Smørret trækker ud og det slipper Pande og Ste. Imedens det er varmt, kommes det i 6 velpistede Æg og røres stærkt, indtil Deigen er hvid. Salt og Sukker kommes deri. Til 6 Personer.

Potetesboller.

1 Pbd. kogte Potetes pilles og rives, og deri røres 3 Unzer Mel, 2 hele Æg, lidt Sukker og Mustatblomme. Det blandes godt sammen og stilles paa Suppen. Heraf bliver 18 Boller.

F i s t.

Almindelige Regler.

Hvis man ikke tager Fisken samme Dag, man har kjøbt den, bør man om Sommeren stoppe den fuld af Græs, hvilket bevarer den imod Fluerne; den staar sig bedst ved at lægges paa et Stengulv i en kjølig Kjelber.

Efterat Fisken er rensset, flaaet eller skrabet, og itustaaeren, vaskes den i saa mange Hold Vand, at det sidste er klart. Derefter lægges den paa en omvendt Sigte og bestrøes godt med Salt.

Naar den skal koges, sættes den over i stærkt kogende Vand (undtagen naar andet er bemærket) med meget Salt og nogle Peberkorn i; den bør stummes under Kogningen, og man regner, at den er færdig, naar den ophører at stumme; ved en let Berøring er det dog nemt at se, hvorvidt den er færdig eller ei, thi saalænge Kjøbet sidder fast til Benene, er den ikke nok. Saasnart den er færdig, tages Gryden bort fra Ilden, og for at Vandet sieblikkelig kan bringes af Kog, hvis det ikke gaar strax af Kog, kan man hælde koldt Vand deri; derved bliver Fisken ligesom fastere og lettere at faa hel op.

Fisk, som skal steges, maa, efterat være rensset og have staaet med Salt paa, astørres meget omhyggeligt med et rent Klæde, ellers bliver den vanskelig at stege og blød udvendig. Til at stege Fisk anvendes gjerne Klaret, ogsaa andet Fedt, naar det blot er friskt og godt; Mange foretrække det for Smør; i alle Tilfælde faar Fisken en smukkere Farve stegt i Fedt end i Smør.

Naar den skal steges, dyppes Stykkerne i pisset Æg og rulles i fint støbt Brød blandet med støbt Peber; Fedtet kommes ikke paa Panden, før den er hebet og Fisken kommes ikke i før dette koger; der maa tages noget rundeligt Fedt, og det tiloversblevne kan bruges igjen. Fisken skal ligesom koge deri, den faar et smukt, lysebrunt, Udseende heraf, mørkere af Smør. Fisk maa ikke steges ved Queild, Brænde er derfor ikke godt hertil. Man maa ikke af Ungstellighed prøve, naar den er nok, thi løstes den for tidlig, vil den bagefter hænge i Panden, man kan kun prøve ved at ryste Panden, og hvis Fisken ligger ganske løs, er den stegt paa den ene Side.

Naar man skal kjøbe Fisk, kan man regne $\frac{1}{2}$ Pd. til hver Person.

Forstjellige Ingredienser kan efter Smag kommes i Vandet, hvori Fisk koges, f. Ex. hvid Vin og Eddike, eller Eddike alene; Persille, Citron og hele Kryderier; lige meget rød Vin og i saa Tilfælde koldt Vand, samt Kryderier og Grønt. I alle disse Tilfælde forhøies Fiskens Velsmag.

Røgt Fisk (med Osters Sauce.)

2 Pund Trout renses og koges efter Anvisningen i salt Vand. Saasnart Fisken er færdig, løstes Rjeblen af Ilden og sættes bagpaa; imidlertid sættes en Pint Osters over Ilden at koge i deres egen Sauce. Saasnart de er kogte, fles de, Saften sættes igjen over Ilden for at faa et Opkog; en Unze Smør smeltes over Ilden i Stegepanden, en Unze Mel røres deri, dernæst jævnes Saucen med en pisset Æggeblomme,

en halv Theffeluld Salt og ganske lidt sødt, helst hvidt Peber kommes i og sluttelig Østerferne. Saucen serveres i en Saucekål.

Fisk a la Creme.

Efter at Fisken er rengjort, gnides den med Salt og lægges hel i saa meget kogende Vand, at det fuldstændig bedækker den, og sættes over Ilden. Naar den koger sættes den bag paa Doven, hvor den kan smaa koge; den staar her en Time, derpaa tages den op og alle Benene pilles ud. I en Kasserolle blandes en Unze Mel med en Kvart Fløde eller rigtig god Mælk, hvilken kommes paa lidt ad Gangen. Derefter tilføies Saften af en Citron, en Bundt hakket Persille, et fint hakket Røg og lidt Salt og Peber. Dette sættes over Ilden, og man rører i det til det bliver en tyk Sauce, derpaa tilføies $\frac{1}{4}$ Pd. Smør. Det hele faar et Døg, hvorefter det stes. Lidt af Saucen hældes paa et dybt Fad, Fisken lægges deri og Resten af Saucen hældes over. Hviderne af 6 Æg piffes til Skum, det spredes over det og det hele bages lysebrunt i Doven.

Ristet White Fish.

Fisken renses, vaskes og tørres. Lidt fint Salt og Peber drykses over den, den lægges med Indsiden nedad paa Risten og steges over friske, klare Kul. Naar den er smukt brun, vendes den for en kort Tid, derpaa tages den bort og koldt Smør spredes over. Lidt Røg under Fisken forhøier dens Velsmag.

Rogt, saltet Makrel.

Fisken staar nogle Timer i lunkent Vand, idet Vandet flere Gange veksles; derpaa lægges den løseligt indbundet i et Klæde i koldt Vand, sættes over Ilden og faar just Lov at komme i Rog, saa hældes alt Vandet af paa engang og kogende Vand hældes over Fisken. Dette koger lige op, der-

paa tages den op, tørres og lægges paa et Fad. Kolbt Smør og Peber kommes paa den og den sættes et Par Minutter i Doven. Den serveres med Citronstiver og fint Hvedebrød.

Aborrer.

Stallene rives af, Fisken spises kogt med Smør og Petersille eller med Æggesauce. De kan ogsaa spises som Frikassee. Man koger da en god Vist, Sellerier og Petersillerødder i Vand og lidt Sparesuppe; naar de er usøre, tages de op, Fisken kommes i tilligemed Salt og koges, indtil den er nok, da lægges den paa Fadet tilligemed Rødderne, som skjæres istykker. Suppen fles, sættes paa med en Jævning af Smør og Mel og lidt Mustatblomme og hældes over Fisken. Herpaa kan kommes Østers, da bruges ingen Rødder, men lidt Citronsaft, som kommes i Sauce, hvilken jævnes med Æggebloomer.

Bagte Aborrer.

Naar Fisken er opstaaret og afvasket, flækkes den i to Dele. Benene udtages, Skindet afstrækkes og der kommes Edbite, Olie, Peber, Salt, Petersille og hakkede Løg paa den, hvormed den staar i to a tre Timer. Derpaa tages Fisken op, astørres i Fiskeklædet, byppes i pillede Æggehvider, derefter i Brød og steges paa Panden. Spises med Kaperssauce. Man kan ogsaa flække de rengjorte Aborrer fra Ryggen, lægge dem i Luge eller bestrø dem med Salt. De astørres, belægges med Kapers som hakkes med Petersille, stødt Peber og Smør. Derpaa lægges de sammen, smøres ubvendig med Smør, steges paa en Rist og spises med samme Sauce.

Kogt Lorf

spises kun om Vinteren, om Sommeren kan der findes Dorn

i den. Den skjæres i Stykker og spises kogt med smeltet Smør og Poteter. Smaa Lørst kan steges.

Gjedder

er gode, undtagen i Marts, og fedest i Februar. De bliver bedst ved at koges hele. Skællene bliver paa, de overstryges med lidt Eddike og strøes med Salt. Halen anses for det bedste og fedeste Stykke. Spises med Smør og Peberrod. De kunne koges i Frikassee ligesom Abborrer, men da maa Skællene rives af. En stor Gjedde kan steges hel. Skindet tages da af, den spækkes, steges i Druen og maa slittig dryppes. Den spises med brunet Smør, hvori kommes Kapers.

Sild.

Sild kan anvendes til Suppe, men man bruger dog mest at stege dem. Efter at Silben er rensed, vasket og tørret, dryppes den i Mel og steges i Smør eller Klaret.

Det bruges ofte at stege Sild paa følgende Maade: Man bruner Smør paa en Pande og derpaa dryppes Silben i Mel og lægges i Panden med den enes Hoved til den andens Hale saalænde der er Plads, og de trykkes saa tæt sammen, at de kommer til at danne en Kage. Naar den ene Side er stegt nok, skyder man Kagen forsigtig af paa et Laag, eller, hvis man har en tilstrækkelig stor Tallerken, kommer smaa Stykker Smør paa den ustegte Side, lægger Panden over og vender denne om. Man maa passe at holde Laaget fast til Panden, saa der ingen Nabning bliver, hvorigjennem Kagen kan glide ud. Det er ikke godt at trykke Silbene alt for haardt sammen, thi da kunde det hændes, at Silbene blev bløde og Melet hvidt. Dette maa eftersees idet Kagen tages af Panden. Den spises varm med Grønt til eller kold til Smørrebrød.

Flyndere.

De rengjøres efter Anvisningen og kan toges eller steges efter Smag. Stegte spises de med brunet Smør og Citron, kogte med Egge- eller Kaperssauce, eller ogsaa Smør med Persille.

Kogt Helleflynder.

Fisken lægges en Timestid i koldt, vel saltet Vand. Derpaa tørres den og der skjæres Ribser i Skindet paa kryds og tværs. Den lægges derpaa i Kjedelen med saameget koldt, saltet Vand, at dette staar over den. Den kan taale en halv Times eller tre Kvarters Kog, ligesom den er stor til. Naar den er kogt fles Vandet fra den og den serveres med Eggesauce.

Stegt Helleflynder.

Fisken skjæres i Stiver, vaskes og tørres godt. Et Par Eg pistes godt og man knuser nogle Crackers fint. Hvert Stykke Fisk byppes nu i Eggene og vendes derpaa i Brødkrummerne; dog maa Fisken først saltes; den steges derefter i rigeligt, kogende heft, brunet Fedt eller Klaret.

Kogt Lax (Frisik).

Fisken vaskes og tørres godt, derpaa indhylles den i et rent linned Klæde, ikke for tykt, bindes eller syes for og lægges i Fiskegryden. Koldt Vand hældes over saa det bedækker Fisken, samt en Haandfuld Salt. Det skal koge langsomt, omtrent 1 Kvarter for hvert Pund. Naar den Tid er gaaet, løsnes et Hjørne af Klædet og man prøver med en Gaffel. Hvis den stikker let igjennem, er Fisken færdig. Skulde det Modsatte være Tilfældet heftes Klædet hurtigt sammen igjen og man lader det koge lidt længere. Det skummes efterhaanden som Skummet flyder op. Serveres med Flødesauce med Persille. (Se Saucer.)

Bagt Lax.

Den vaskes og tørres vel og indgnibes med Peber og Salt. Det giver en pikant Smag hertil at spise en nbetydelig Smule Cajennepeber. Fisken lægges paa en Rist der lægges over Bagepanden og sættes i en varm Don; en god Del Smør lægges over; senerehen dryppes den med sin egen Saft. Skulde den brunes for hurtigt kan man lægge et Ark hvidt Papir over indtil den er færdig. Naar den er bagt, lægges den paa et varmt Fad og Laaget sættes paa; en lille Skedfuld Hvedemel vædes først i koldt Vand og udrøres dernæst i lidt varmt Vand, og hermed jævnes Sauce; desuden tilføies en stor Skedfuld lys Tomato-Sauce og Saften af en Citron. Sauce anrettes i en Saucekaal. Et Glas Cherry er en fortrinlig Tilføining til denne Sauce. Fisken garneres med Persille, de hvide Toppe af Selleri og derimellem nogle Stykker af fast Ribsgæle.

Picklet Lax (Frisk.)

Efter at Fisken er rensset, skjæres den i saadanne Stykker, som passende kan gaa ned i Gryden og koges i vel saltet Vand. Vandet sies da fra, den tørres med et rent Klæde og sættes tilside til næste Morgen.

Derpaa tilberedes Pickle i følgende Forhold:

2 D. Eddike, et Dussin Stykker hvidt Peber, et Dussin Melliker, 2 Thestefulde tillavet Sennep, 3 Spisestefulde hvidt Sukker, og 1 Pint af det Vand, hvori Fisken er kogt. Man lader det koge stærkt op en Gang for at kunne skumme det godt. Skulde Krydderierne følge med Skummet, piller man dem fra og lægger tilbage i Kjebelen. Derpaa sættes denne Saft bort i et Lerkar, under lukket Laag, og glemmes ligeledes til næste Morgen. Da sættes den over en raft Ild i en emaillet Gryde, med Laag, og bringes paa Kogepunktet. Imidlertid skjæres Laren i akkurate Stykker, $1\frac{1}{2}$ Tomme lange og $\frac{1}{2}$ Tomme brede. Hertil havees en skarp Kniv.

Naar de alle er færdige og Eddiken er ved at koge, lægges de forsigtigt i Kjedelen. Man lader det koge op engang, for at være sikker paa at Laren er gennemhødet, da haves tilrede lufttætte Glas-Jars, saadanne som bruges til Syltning. De ophedes først, dernæst tages Laren, medens Gryden endnu staar paa Doven, op med en Fiskeste, idet man passer ikke at sønderbryde Stykkerne. De lægges hurtigt i Glasfene og pakkes fast sammen; derpaa fyldes de med den kogende Pickle, indtil det flyder over, Laaget skrues paa, og det sættes bort paa en mørk, kjølig Plads. Saaledes fyldes alle Glasfene. Saadan Lar kan holde sig i aarevis. Om ønstes kan man tilføie et Par smaa Charlotløg, hakket meget fint, lidt Selleri og smaat rødt Peber.

Hovedsagen er at være sikker paa, at det Hele koger, naar det kommer i Glasfene, at Elastiken sættes godt om og Laaget skrues meget fast paa.

Pidlet Lar (Törret).

Laren vaskes i 3 Vand, og gnides let med et grovt Klæde, for at faa Saltet af. Derefter udblødes den Natten over i lunkent Vand. Dette stiftes om Morgenens for iskoldt Vand, og Fisken ligger heri i 3 Timer. Saa tages den op, tørres og stæres i Striber ligesom i den forrige Anvisning. Disse lægges da i en Kasserolle med kogende Vand, som stilles ved Siden af en Kasserolle med Pickle tilberedt ligesom for frist Lar. Ved Siden af disse haves de luftfri Glas-Jars, med Laagene liggende parat, og naar Laren har kogt rigtig i fem Minutter, tages Stykkerne op med Fiskesteen, og pakkes hurtigt i Glasfene, de fyldes med den kogende Pickle fra den anden Kjedel og lukkes strax. To Dage efter kan Laren tages i Brug og er næsten ligesaa god som frist, pidlet Lar. Den har den Fordel at den altid kan faaes og er forholdsvis billig.

Bagt Salmon-Trout (med Fløde-Sauce).

Denne ansees for den mest delikate af al Fisk og foretrækkes bagt. Den renses, vaskes og astørres meget omhyggeligt og lægges derefter i sin fulde Længde i Bagepanden, med netop saameget Vand at den ikke kan brænde paa. Hvis den er meget stor, kan Rygbenet knækkes med en skarp Kniv, forsigtigt, saaledes at Udseendet ikke stades. Den bages langsomt, og dryppes ofte med Smør og Vand.

Naar Fisken er færdig, kommes en Kop Fløde i en lille Kasserolle, blandet med et Par Skfulde varmt Vand, hvori er rørt 2 Skfulde smeltet Smør og lidt hakket Persille. Dette hebes, Sauceu fra Bagepanden kommes i, man lader det koge op en Gang, og naar Fisken er lagt paa et opvarmet Fad, hældes Sauceu over. Randen af Fadet pyntes med Persille.

Rogt Salmon Trout.

Den renses, vaskes og astørres paa sædvanlig Maade; dernæst indhyles den i et Klæde, som passer godt, til Fisken og lægges i Fiskegryden, dækket med velsaltet, koldt Vand. Den koger $\frac{1}{2}$ Time eller mere efter sin Størrelse. Den spises med Flødesauce ligesom den forrige, kun naturlignvis uden Fiskefauceu.

Stegt Trout.

Brook Trout renses som sædvanligt; den maa være ganske tør før den rulles i Mel og steges i Smør, Claret eller Fedt; Fedtet maa være kogende hebt, saa den steges hurtigt til en smuk lysebrun Farve, og den maa tages op samme Dieblid den er færdig.

Stuvet Mal.

Naar de er flaaede og Finnerne afstaarne vaskes de meget omhyggeligt og tørres godt. Derefter skjæres de i Styk-

ter af en Fingers Længde, og kommes i Gryden med just saameget koldt Vand at det staar over dem, lidt Salt kommes i, samt hakket Persille, og det koges langsomt, under Laag i en god Time; da kommes en stor Skedul Smør i og en Smule Mel udrørt i saa knapt koldt Vand som muligt. Anrettes i et dybt Fad. De smaa Aal er de bedste.

Stegt Aal

tilberedes ligesom for Kogning; der skjæres Ribser paa begge Sider af Stykkerne, hvorpaa de rulles i stødt Brød blandet med Mel; de steges i knapt Smør eller Fedt, som først er brunet og kan taale at stege længe.

Fiske-Filet.

Filet laves kun af flade Fisk. De skjæres paa følgende Maade: Flynderen vaffes, tørres i et rent Klæde og lægges fladt paa Bordet. Finnerne skjæres af med en skarp, tynd-bladet Kniv. Derpaa trykker man Kniven ned midt i Fisken, til den naar Venene, dreier den derpaa med Eggen udad mod Finnerne og fører den langs med Venene udad, saa at en hel Fjerdedel af Fisken løsnes fra Venene. Paa samme Maade løsner man de andre Fjerdedele og lægger dem alle med Skindet nedad paa Bordet. Man sætter dernæst en af Fingrene paa den venstre Haand fast paa Enden af en af Fjerdedelene og lader Kniven løbe langs med Skindet, saa at Fiskestykket befries fra dette. Flaa al Fileten paa denne Maade og læg den paa en Tallerken. Det Hele er en Dvellsesag, og hvad det gjælder om, er at Fileten ikke gaar i Stykker. Der drykses nu Brødkrummer, som er blevene tørrede i Doven, knuste fine og sigtede, paa Bordet; et Æg slaas med en Spisefuld koldt Vand. Fileten lægges paa Krummerne, presses let, vendes, presses igjen, dryppes i det pistede Æg og tages hurtigt bort, saa at Krummerne ikke vaffes af. Det lægges igjen i Krummerne og presses i en

smul Form med Kniven. Hed saa meget Fedt, som vil være tilstrækkeligt til at dække tre eller fire Fileter, til det begynder at ryge; læg Fileterne deri en ad Gangen, steg dem lysebrune, tag dem op med en Skumste og læg dem et Øieblik paa brunt Papir, saa at de besries fra Fedt. Læg dem net paa et Fad med nogle saa Versilleblade og server dem.

Slipfisk.

Finnerne skjæres af Fisken, som skjæres i Stykker og sættes i Vand om Aftenen, før den skal bruges. I Vandet kommes et lille Stykke Soda, hvilket er fuldkommen uskadeligt og bevirker, at Fisken bliver hurtigere kogt og hvidere af Udseende. Næste Dag stræbes den paa begge Sider, saa Stællene, ikke Skindet, kommer af, og gives frisk Vand, hvori den staar, til den skal koges; da sættes den paa Ilden i koldt og rundeligt Vand uden Salt, skummes og koges, til den et mør, sædvanlig $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ Time. Den maa ikke blive i Vandet, efter at den er kogt, men lægges strax paa Fadet med Skindet opad. Den spises med Smør og Sennop, samt haardkogte, hakkede Æg, som kommes i Saucen ved Bordet, og pillede Poteter.

Blufisk.

Blufisk pleier man at lave, naar man har Fisk tilovers fra Dagen før. Den pilles da fra Benene. Et godt Stykke Smør smeltes, deri røres Mel; lidt efter lidt røres Mælk deri, indtil det har en passende Tykkelse, da kommes Fisken og stødt Muskatblomme eller Peber deri, det koges lidt, tilslut kommes et lille Stykke Sukker og Salt i. Førend Saltet kommer i, kan man legere Fisken med en Æggeblomme, hvilket giver den en god Smag. Derpaa lægges Skiver af Fransbrød, som først er bagte i Smør paa et Fad, og Fisken hældes derover.

Man kan ogsaa komme den varme Blufisk i et dybt

Fad, strø et Lag støbt Brød af en Fingers Tykkelse derover, hælde smeltet Smør derpaa og sætte det i Doven, hvor det bages lysebrunt. For at ikke Brødet skal synke ned i Fisken, maa denne være temmelig tyk og den bliver derfor bedst af at legeres med to Eggeblommer. Man kan naturligvis ligesaa godt anvende nykogt Fisk. Røgt Klipfisk kan ogsaa bruges, men den maa hakkes fin og behøver meget Smør. Hvis man ikke vil anvende Brød til den salte Fisk, kan der kommes smaaftaarne kogte Gulerødder og Peber paa.

Fiske-Frikadeller.

Trout, Lørst, Whitefisk og de fleste store Fiske kan bruges hertil. Man tillaver Farce, efter Anvisningen, og steger Bollerne paa Panden i Smør, Fedt eller Klaret. De sættes paa Panden med en stor Spisefke. Herved iagttages, ligesom ved al Stegning, at Smørret eller Fedtet er godt brunt førend Bollerne kommes i.

Østers i Skallerne.

Skallerne vaskes og bages i en hed Dvn; derpaa aabnes Skallerne med en Østerskniv, idet man passer ikke at spille noget af Saften, og de anrettes hurtigt paa varme Tallerkener med smaa Tvebatter til. Østers kan paa samme Maade bages ved Damp i Skallerne.

Østers a la Creme.

Til en Kvart Østers tages en Pint Fløde; Østerferne lægges i en emaillet Kjedel og koges indtil Mælkesaften begynder af flyde ud. Derpaa fles Østerferne, Fløden sættes over Ilden, og naar den er nærved Kogning, jævnes den med Corn-Starch udrørt i lidt kold Mælk; Østerferne lægges i og koges i fem Minutter. De spises varme med Toast til.

Stuede Østers.

Saften fles fra to Kvart faste, gode Østers; den blan-

des med en lille Kop heft Vand, lidt Salt og Peber og sættes over Ilden. Naar det er nær kogning, tilføies en stor Kop Fløde eller god Mælk. Naar det koger op kommer Østerserne i og de koger i høist fem Minutter. Naar de krympes, tilføies to Spisestefulde Smør og saasnart det er smeltet tages Gryden fra Ilden. Det anrettes med Østers=Crackers saa hurtigt som muligt. Østers bliver smagløse naar de koges for længe eller staar forlænge efter at være kogte.

Østers Pie.

Et stort Pie=Fab smøres med Smør, og Siderne og alle Hjørnerne beklædes med Piebeig. Østers hertil maa være saa store og fine som muligt; al Saften fles fra dem, de krydres med Peber, Salt og Smør; derpaa lægges de paa Fadet med saamegen af deres egen Sauce, som man selv ønsker, og tre haardkogte, finthakkede Æggeblommer og revet Brød strøes over. Der rulles et Laag til Pien og Kanten trykkes i Tunger. Den bages ved rast Varme. Man kan ogsaa tilføie en halv Pint Fløde, hvori er udrørt lidt Corn=Starch.

Stegte Østers.

Hertil bruges de største og bedste Østers; de lægges paa et rent Klæde og et andet presses over dem for at optage al Fugtigheden. I Stegepanden smeltes Smør nok til næsten at bedække Østerserne. Derpaa byppes de først i pisket Æg og rulles dernæst i stødt Brød eller Crackers, hvorefter de steges lysebrune. De serveres tørre paa et varmt Fad. Citronstiver kan lægges om.

Østers „on the Half-Shell“

tilberedes bedst i en Rice=Boiler, men i Mangel heraf sættes en mindre Gryde inden i en større med kogende Vand i.

I den mindre kommes en Kop varmt Vand, en Kop Mælk, en Kop Fløde. Naar det koges, røres to Spisestefulde Smør i, samt lidt Salt og hvidt Peber. Det tages fra Ilden og jævnes med to toppede Skefulde Corn-Starch ubrørt i ganske lidt kold Mælk. Imidlertid bør Skallerne vaskes og smøres med Smør og en udvalgt Østers lægges paa hver. Disse lægges tæt op til hverandre i Bagepanden; Fløden røres meget stærkt, og hver Skal fyldes op, idet man passer ikke at spille noget i Panden. De bages 5 a 6 Minutter, efter at Stallen er bleven varm. Anrettes paa Skallerne. Man kan bruge Østerssaft istedetfor Vand og Mælk istedetfor Fløde.

Macaroni med Østers.

Macaroni koges i saltet Vand og Vandet sies fra dem. Et dybt Fad smøres med Smør, og der lægges lagvis Macaroni med et Lag reven Ost og Østers. Det øverste Lag maa være Macaroni og derover lægges smaa Stykker Smør. Det bages til det er brunt.

Kogt Hummer.

Man vælger en livlig Hummer, — ikke for stor. En Haandsfuld Salt kommes i en Gryde kogende Vand og efter at have bundet Klørne sammen, kastes Hummeren i Vandet. Den koges fra en halv til en hel Time, efter sin Størrelse. Naar den er nok, tages den op og lægges med Ryggen opad paa en Sigte for at tørre. Naar den er kold, flækkes Legemet og Halen og Klørne knæktes.

Stuede Krebs og Hummer.

Krebsene koges og Kjødet pilles fra, idet man nøie passer, at Stallen forbliver hel; denne gnides med Salatolie; $\frac{1}{4}$ saa meget af reven Brød, som man har Kjøb, lidt Muskatnød, Rajenne=Peber, Citronsaft, Smør og lidt sød Fløde

kommes i. Hvis det er Hummer, gnides Skallen med Fløde-Risødet lægges i Skallerne igjen, bedækkes let med stødt Brød og Smør og bages brune i Doven. Persille og Citronstiver lægges omkring ved Anretningen.

Bildt og Fjerkrä.

Umindelige Bemærkninger.

At Fjerkrä er ungt og friskt, er Hovedbetingelsen for at det kan blive velsmagende; med Hensyn hertil se „Indkjøb af Fødevarer.“

Kalkuner, Høns og Kyllinger affvies over en Lue af Papir, derefter gnides de godt med et Stykke Papir for at intet Sort skal være bleven tilbage paa dem. De opstjæres paa følgende Maade: Forneden stjæres en Ridsse paatværs i den løse Hud, og stor nok til at en Haand kan trænge ind derigjennem, og Indvoldene udtages. Kroen, som ligger ved Brystets Begyndelse, maa udtages af Halseskindet. Den hele Mensuing fortages i luntent Vand og maa være meget omhyggelig; i det næstsidste Vand kommes et Stykke Soda; man lader koldt Vand løbe igjennem Dyret mange Gange, og naar man er fuldstændig overtydet om dets Renhed, tørres det godt indvendig med en lille ren Klud. Hovedet og Benene nedensfor Knæleddet hugges af og bruges ikke. Kroen, Hjertet og Leveren kan, naar de er rengjorte, anvendes paa forskjellige Maader; enten hakkes de og kommes i Fylningen eller i Saucen, eller man kan blot komme dem indeni Fuglen hele, og sy for dem.

Paa Høns og Kyllinger kan Brylbenet knækkes indvendig fra for at give dem en rund Form, men paa Kalkuner maa det, hvis man ønsker at knække det, gjøres udvendig fra, idet man lægger Kalkunen paa Siden, saa Benet kommer til at hvile paa Bordet, sætter en skarp Kniv derpaa og slaar et

Par Slag med en Dre; Benet gaar da itu og kan tages bort ubvendig fra. Skindet maa igjen syes sammen med en ganste fin Traad. Istedetfor at knække Brystbenet kan man lave en Brødbolledeig og stille ind mellem den løse Hud og Rjødets; det giver Brystet et smukt fyldigt Udseende. For at ikke Benene skal stikke ud, naar den er stegt, kan man skjære et Hul temmelig høit oppe paa hver Side af den skaarne Ridse, trykke Raarene tilbage, saa at Benene kan stikkes ind i Hullerne og binde om dem. Paa Gjæs og Wnder knækkes Brystbenet ikke. Man bør aldrig bruge en Gaffel til at vende Fuglene med, — thi derved løber den kostbare Saft ud, — men betjene sig af et rent Viskestykke. Man regner gjerne 15 Minutters Stegning for hvert Pund, Fuglen veier.

Kalkunsteg.

Kalkunen vaffes i koldt Vand. Hvis man synes om det, kan man spække den. Vil man fylde det Rum, hvor Kroen har siddet, da tillaves til dette Brug en Farce af nogle Skiver Hvedebrød, der udblødes i Mælk og derefter staar tilbækket en Timestid. Et Stykke koldt Smør røres til Fløde, deri røres Brødet, efterat være stødt itu med en Ste, Salt, lidt stødt Ingefær, et Par Nelliker og 3 Eg. Naar det er godt rørt, kan man komme Kroen, Leveren og Hjertet, som er fint hakkebe, deri, fylde det i Skindet og sy derfor, men Farcen maa ikke trænge ned i Kalkunen, derfor maa der sættes et Stykke Hvedebrød i det indvendige Hul nedenfor Halsen.

Onnen maa være godt hed, inden Kalkunen sættes ind, og den maa have en jævn Varme, dog ikke for stærk, da den ellers bliver for mørkebrun. Den kan ikke steges i Gryde, naar den er fyldt. Den sættes ind med Vand og lidt Salt, hvormed den efterhaanden dryppes; senere lægges Smør paa den, hvormed den da dryppes.

Gaaesteg.

Den bedste Fylbing for en Gaas er Æbler og gode

Svedster, det giver den behageligste Smag; men Andre tillæver en Deig af Æg, Brød og Mælk og fylder dermed. Man kan ogsaa blot gnide den indvendig med Salt og Peber og derpaa lægge et Par Anchovis indeni; disse fortæres ganske under Stegningen, men de giver Gaasen en frisk Smag. Den sættes i Dønnen med lidt Vand paa, som snart bliver til Fedt, hvormed Gaasen ofte overrøses. Til Sauce kan bruges skarp Rødvinsauce, men i Almindelighed bruges kun Sauce tillavet paa sædvanlig Maade. Fedtet stummes godt af, før Saucen laves.

Andesteg

behandles paa samme Maade som Gaasesteg, men Tiden til at stege den i, er i Reglen kun den halve.

Gaas eller And med hvid Sauce.

Rjødet bliver kraftigere af Smag, naar Gaasen koges hel, men Saucen vinder ved, at den hugges op; den er da ogsaa lettere at servere. For at nyde begge Fordele, kan man halvkoge Gaasen, medens den er hel, tage den op, til den er lidt afkjølet og saa hugge den op paa et Fjæl med en skarp Kniv og en Hammer. Laar og Binger skjæres da først fra, Ryg og Bryst stilles, og hver af disse Dele hugges i passende Stykker. Disse blive penere, end naar Gaasen ophugges raa; thi da kommer ofte Benene at staa udenfor Rjødet, naar dette svinder ind under Kogningen, og den beholder sin Kraft bedre. Har man Lidet, da kan Alt det, som hører til Kraasjesuppe, tages med til hvid Gaas, Hovedet undtagen; det lægges da under det Andet paa Fadet. Suppen maa koge, naar det ophuggede Rjød atter kommer i den; naar det er mørt, lægges det i et varmt Fad med Laag over, medens Saucen fles og tillaves. Fedtet maa stummes vel af; heraf tages 2 a 3 Skfuld og kommer paa Bunden af den rengjorte Gryde. To Steer Mel uden

Top tages til en Gaas, de røres ud i Fedtet og derpaa opfyldes det med Suppen. Dnsker man Sauceu sur eller sød, da maa den tillaves i en fortinnet Kobberpande eller emailleret Gryde. Mustat og lidt Cayenne kommes paa, Ubler, der er skaarne i 4 Dele, hvide Rødder og, om man vil, skaarne Mandler. Laver man derimod Sauceu uden Sødt og Surt, da gjøres den stærkere af Krydderierne, og kun Rødder og Rjødholer bruges.

Uader tillaves paa alle Maader som Gjøes. Men en hel Gaas behøver 2 a 3 Timer at koge i, eller lidt under, naar den er meget ung, en And derimod koges paa 1½ a 2 Timer. Vandet maa ikke staa ganske over, da det er bedre at spæde. Det saltes som til andet Rjød.

Ryllingesteg.

Man skolder Ryllingerne i hebt Vand, Fjerene gaar da let af; man lægger dem strax i lunkent Vand, naar de er aabne.

For at faa det lille spidse Brystben ud, der giver Ryllingen et magert Udseende, naar den er stegt, og gjerne stikker sig ud mellem Skindet, jætter man sin Haand ind i Ryllingen med Tommelfingeren udenpaa Brystet, med denne trykker man paa Brystbenet, og en lille Trekant deraf giver strax efter og vender sig indad, hvor det udtages. Kraasen og Hjernen sættes under den ene Vinge og fastbindes; derpaa stikkes en Bind gjennem den anden. Laarene trykkes tilbage ind i Skindet, og Benet vendes tilbage fra Knæledene, herigjennem sættes ogsaa en Bind, for at de kan blive i denne Stilling. Derpaa fylde de med grovhakket Persille blandet med koldt ferskt Smør. De steges bedst i Gryde, fordi de intet Fedt har, saa de let kan blive for tørre i en Stegeovn, naar de ikke uafslædig bliver dryppede. Til Sauce bruges ogsaa kun brunt Smør. De kan steges paa en Timestid.

Høns=Fritassee.

Naar Hønen er rengjort, ophugges den; Laar og Ving-
ger tages da først af; Bryst og Ryg stilles, og disse hug-
ges i passende Stykker. De sættes over Ilden i kogende
Vand, der maa staa lige over den. Man stummer saa
ofte som Stummet skyder op, derpaa tilføies en Spisestkefuld
Salt, et Dussin Peberkorn, en Gulerod, et Løg, et Par
Nellikter, og en Vist. Det Hele koger sagte, indtil Hønen
er mør, omtrent en Time, da tages den op og holdes varm,
medens Saucen laves. Suppen sies og sættes uden Grønt-
sager igjen over Ilden at koge; en Unze Smør og en Unze
Mel røres sammen over Ilden; lidt efter lidt røres $\frac{1}{2}$ Pint
af Suppen i, idet man tilføier et pisset Æg og rører, indtil
Saucen er jævn. Salt og Peber kommes i, og det serveres
paa et varmt Fad.

Høns med Cottin.

Til $\frac{1}{4}$ Bund skoldede Risengryn tages 3 Pint Mælk; det
koges til Grød, der ikke maa være for vel kogt, og deri ko-
ges en Haandsfuld fintstaarne søde Mandler. Heri omrøres
2 Unzer Smør, Muskatblomme og en Theste hvidt Sukker.
Naar det er koldt, kommes 4 Æg i. Naar Hønsekjøb er
halvkogt og koldt, lægges det i Fad som til Postei. Saucen,
der da blot er tillavet med en Jævning og med Muskat, Ca-
jenne eller Kari, hældes kold over, og saa stryges Cottinen
over 2 Fingre tyk, og et Hul gjøres i Midten for Dampen.
Det overstryges med slagne Æg, og bestrøes med stødte Lve-
bakker. Dønen maa ikke være hedere end til Hvedebrød, og
naar det har staaet, til det er fastnet lidt ovenpaa, tages det
frem i Døren, og overgydes med 3 a 4 Steer afflaret i Smør.
Naar man kan formode, at Kjødet er mørt, er ogsaa Cottinen
stegt.

Ryllinger med Cottin.

Man kan tilberede Ryllinger ligesom Høns med et Lag af Cottin; men man kan ogsaa dele dem saaledes, at Brystet skjæres ud ganske helt for sig selv, og naar det er kogt, da overstryges det med Cottin, og steges paa Plader i Doven, til Cottinen er bagt. Det Øvrige af Ryllingen bruges da blot til Kraft til Saucen. Men dette er meget søfselt, og man bør i det mindste tage Laarene med, og lægge dem med den tykke Ende mod den smalle, og med Cottin over. Ryllinger kan ellers bruges til Frikassee, Karri og med hvid Sauce som Høns.

Indbagte Ryllingebryster.

Hovedet med Halsen, Benene og den yderste Vinge tages fra Ryllingen; derpaa deles den i 4 Dele, først midt efter Brystbenet, og saa tværs over. Baade disse og de simplere Stykker koges; men de bedste udtages, før de er for møre. Naar de er kolde, overstryges de med Kjødsfarce, hvert Stykke for sig, og derudenom villes Butterdeig, saa at Oversiden er glat og Sammensjøiningen bliver paa Undersiden. De steges paa Plader i Bagerovnen, der maa være hed som til Hvedebrød; men man maa være belavet paa at dække dem med Papis, da Butterdeig aldrig maa blive brun. Sauce tillaves af Kraften, som hvid Sauce pleier, og man bruger undertiden til denne Ret fyldte Sellerier; da kommer ingen Rødder paa Saucen selv.

Grillerede Ryllinger.

Ryllinger deles som de sidstnævnte og halvkoget, men kunde bedste Stykker; det øvrige maa gjemmes til Suppe. Smør brunes ganske lyst i en Gryde, og Stykkerne, der kan være lunkne, men ikke varme, overstryges med slagne Eggeblommer, dryppes i støbte Tvebatter, og steges i Gryden. Fedt kan særdeles godt anvendes istedetfor Smør, helst

Suppefedt; naar Rjødets er taget op, kastes en Smule hel Persille i det hebe Fedt, og man lader det blive deri et Minut; det maa ikke blive tørt; hermed pyntes Rjøllingerne.

Stegte Bildænder.

Bildænder renses og tilberedes ligesom andre Fugle; de fyldes ikke, men smalle Skiver røget Flest bindes over Brystet og de sættes i Doven, med ganske lidt varmt Vand over, De serveres med Sauce og Citronsskiver. Saucen maa skummes, før den tillaves. Her i Landet bruges meget at spise dem halvstegte, men efter min Mening er intet saa ildesmagenende som Wildt, der ikke er fuldstændig gennemstegt.

Bildænder paa Scandinavisk.

De steges i en Timestid med Smør, som brunes, og hvori kommes saamegen god Mælk, at den gaar halvt op paa Stegen, som stadigt bryppes. I Saucen kommes Fløde.

Kogte Fugle med Østers-Sauce.

Fuglene renses. De lægges i saameget kogende Vand, at det staar over dem; det skummes omhyggeligt og koges, indtil Fuglene er møre. Naar de er omtrent færdige, laver man en Østers Sauce og serverer dem med Saucen hældt over Fuglene og en Thestefuld finthakked Persille spredt over det Hele.

Sauce til kogte Fugle laves saaledes: En Kvart Østers bringes til at koge i deres egen Saft. Derpaa sies de; Saften sættes for sig selv, Østerserne vaskes i koldt Vand og sættes tilside, til man skal bruge dem. En Unze Smør og en Unze Mel røres tilsammen over Ilden, indtil de danner en hvid Grød, men det maa ikke brunes; da røres deri saameget af Østerssauce og saameget af Suppen, hvori Fuglene er kogt, at Saucen bliver af Tykkelse som smeltet Smør; Salt kommes i, samt lidt hvidt Peber og lidt reven Mustard.

nød; tilsidst kommes Østerserne i og den hældes over Fuglene. Denne Ret kan laves af Høns og Kyllinger.

Pilaf.

En Høne koges mør, saaledes at der bliver en god Kvart Suppe; Kjødet pilles fra Benene og skjæres smaat. Et Pund Ris koges i den nævnte (Kvart) Suppe mør, og deri kommes $\frac{1}{4}$ Pund godt Fedt (Klarét) eller hellere Smør; Salt efter Behag. Naar Risene er møre (de maa ikke koge ud, men ligge hele), kommes Kjødstumperne i og varmes deri; det Hele røres om, og kommes i en rund Staal eller Form, det vendes om paa Fadet ved Anretningen, saa at det ser ud som en Budding.

Stegte Duer.

De renses, vaskes og fylbes ligesom Høns. Hvis de skal steges i Døn lægges de i Rader paa Bradepanden med lidt heft Vand i Bunden, for at forebygge at de brændes. Medmindre de er meget fede, lægges der Smør paa dem, indtil de er halvfærdige, derefter dryppes de med deres egen Sauce. Til Sauce brunes en Skfuld Smør, heri kommes en lille Skfuld Mel, Sauce fra Bradepanden og, hvis nødvendigt, lidt kogende Vand, saa den bliver passende tyk. Mange liker Fløde heri.

Unge Duer (Squabs).

Disse ansees for en stor Delikatesse. De renses, vaskes og tørres vel med et rent Klæde; de bliver bedst ved at steges i Gryde, hvortil man da bruner tilstrækkeligt Smør, og steger dem under Laag; naar det er nødvendigt, kommes lidt Vand paa, men dette maa da altid være kogende.

St e g e.

Almindelige Bemærkninger.

Stege maa ikke, saalidt som andet Kjød, blive staaende Vand, men kun omhyggeligt vaskes og derefter bantes paa alle Sider med en Træskål. Naar Stegen skal sættes ind, maa Doven være hed, ellers løber Saften ud af Kjødet. Der kommer lidt hedt Vand paa Bradepanden, hvorpaa Stegen lægges derpaa; Salt kommer paa, naar den er halvstegt; man kan ogsaa først brune Stegen paa begge Sider i Smør og derefter komme lidt Vand derpaa. Er det en mager Steg, bør man belægge den med Fedt, ligemeget af hvad Slags, naar det kun er friskt. Naar Stegen har været en halv Time i Doven, dryppes den ofte med Saucen fra Bradepanden.

Hvis man steger i Gryde, maa man især passe, at Jlden er jævn, for at ikke Stegen skal brænde paa i Midten. Man kan brune Stegen paa begge Sider i Smør og derefter hælde Vand paa, hvormed den ofte dryppes. Man kan ogsaa komme frisk Fedt i Gryden, og naar det har kogt noget, lægges Stegen deri tilligemed Salt. Laaget lægges paa, til Stegen er lysebrun, da kommer kogende Vand derpaa og den dryppes af og til som sædvanligt.

Man burde aldrig prøve en Steg ved at stille en Gaffel ned i den, og endnu mindre skjære et Stykke Kjød af, thi i begge Tilfælde finder et uhyre Spild af Saften Steb, og Stegen vil blive tør; den kan prøves tilstrækkeligt med Fingeren, hvis Kjødet er raat vil det springe tilbage, naar man tager Fingeren bort, hvis det er halv mørt, vil Modstanden være ganske let, og naar det er fuldt gennemstegt, vil Kjødet ikke bevæge sig. 320 til 400 Grader Fahrenheit er en god Temperatur for Stegning. Hvis man sætter Kjødet et Øieblik ind i en meget hed Døn for at Ydersiderne kan blive trulne sammen, kan Jlden efterhaanden modereres, saa at Kjø-

det vil blive vel stegt, men ikke brændt. Man kan saa omtrent regne 20 Minutters Stegning for hvert Pund Kjøb. Ilden bør være klar og jævn, Brændeild er ikke god.

Saucen i Bradepanden bør altid sturnes, før den tilaves.

Dresteg.

Hvis man liden den rød indvendig, kan man regne 15 Minutters Stegning til hvert Pund Kjøb.

Man hører ofte den Klage, at en lille Familie ikke godt kan have Dresteg, da en saa lille Steg er tilbøielig til at blive haard eller seig. Jeg vil derfor her anføre følgende Methode, som jeg af Erfaring kan anbefale; den har desuden den Fordel, at selv mindre udmærket Kjøb, kan blive mørt og velsmagende, behandlet paa denne Maade: Stegen bankes først meget godt paa alle Sider, derpaa vaffes og tørres den vel; herefter lægges den i Eddike, helst saa den staar over Stegen, og man lader den ligge heri, til man vil bruge den; saa astørres den meget godt, men skylles ikke først. Hvis man derpaa vil stege den i Gryde, efter Anvisningen, saa kan jeg indestaa for, at selv det billigste Kjøb vil afgive en Steg, som Enhver kan tygge.

Dresteg paa amerikansk.

Man lader Ribbensstykket (ribs) tilberede af Slagteren, i det Benene tages ud og det holdes paa Plads ved Hjælp af en stærk Snor, der bindes omkring. Derpaa lægges Stegen paa Bradepanden paa et Leie af følgende Vegetabilier: et lille Løg, en halv Gulerod, en halv Hvideroe, tre Peterstille, en Timiansstilk og tre Laurbærblade; intet Vand kommes i Bradepanden. Salt bør ikke komme paa, førend Overfladen er sammentrukket.

Hvis Sauce laves, tages Grøntsagerne bort og en halv Pint heft Vand kommes i Bradepanden, hvor det koges rask

sammen med Kraften, der findes i Banden, i et Par Minuter, indtil Saucen er tyk nok, da saltes den efter Smag. Nogle jævner Saucen med en Thestefuld Mel, der skal ud-røres i to Epifestefulde koldt Vand, førend det røres i Saucen.

Kalvesteg.

Stegen bliver hvidere og tykkere ved at blancheres. Hvis man vil have Uleiligheden dermed, da er det godt at spække Kalvesteg. I Saucen røres Fløde og et Stykke Sukker. Det er godt at lade noget Smør og Mælk, hvori er udgnedet et Par Thestefulde Hvedemel, faa et Opkog i en Stegepande og derpaa hælde det over Stegen, efter at den er brunet i Smør; hermed dryppes den ofte.

Faare- og Lammesteg.

Der sidder et Skind paa Faarestegens Sider, som maa afflaaes, inden den steges. Stegen vaskes, hvorefter Mange besidder den med Petersille, som ster ved at man med en Kniv stikker det ene Hul ved Siden af det andet nedad Ryggen af Laarel paa Stegen, tager noget pillet og afvasket Peter-sille tilligemed lidt Smør og trykker det med en Finger ned i hvert Hul, saaledes at der staar lidt Persille op. Slaget kan fyldes med Petersille og Smør eller med Brødtieg, som laves paa følgende Maade: Nogle Skiver Fransbrød byppes i Mælk, staar derefter tilbækket i en Timestid og stødes da i Stykker med en Ste. Et Stykke koldt Smør røres til Fløde, deri røres Brødet, 1 a 2 Ug, lidt Sukker og Salt. Naar det er godt rørt, fyldes det i Slaget, efterat dette er aabnet fra den ene Side, saaledes at man kan faa en Haand derind og med denne løsne Skindet saa høit paa Stegen, som det lader sig gjøre. Er der Huller paa Slaget syes de sammen, og naar Deigen er kommen i Slaget, syes der for den. Stegen bestrøes med Mel og er stegt i en god Time. Lammesteg

behandles i Et og Alt som Faaresteg. Dog bør man kun regne 15 Minutter pr. Pbd. til den.

Stinfesteg

behøver mindst 25 Minutters Stegning til hvert Pund; den maa ikke være rød indvendig. EfterUsvæffningen gnibes Stegen meget stærkt med Salt, hvilket bidrager til, at Sværen bliver sprød, og denne gennemskjæres, saa at hele Sværen bliver i smalle Strimler. Dønnen maa være meget hed, naar Stegen sættes ind, for at Sværen kan blive sprød; og den dryppes ikke. Sværen kan ogsaa skjæres af tilligemed et Lag Fedt, hvis Skinken er meget fed. Stegen sættes da ind for at blive varm, og tages ud igjen, medens den overstrøses med stødte Tøebakker, som er blandede med stødte Nellikker, Peber og Salt, hvorpaa den atter sættes i Dønnen og steges. Det er altid bedst, for Sikkerheds Skyld at komme en Smule hedt Vand paa Stegen, naar den sættes ind.

Dyresteg.

Stegen vaffes først godt i lunkent Vand; derpaa spættes den med salt eller røget Flest; Nogle liker ikke den røgede Smag. Et Stykke Papir af det tykke graa indgnides i Fedt og lægges over. Stegen lægges paa Bradepanden med lidt hedt Vand over. Ilden maa være meget god og stadig. 20 Minutter pr. Pbd. er aldrig for meget for Dyresteg. En halv Time tid før man antager den for færdig, tages Papi-ret af, og det vil for de Fleste være nødvendigt at prøve Stegen; hvis en Sølvgaffel med Lethed gaar igjennem til Benet paa det tykkeste Sted, da dæmpes Heden paa alle de Maader man kan og Stegen dryppes meget flittigt. I Løbet af den sidste halve Time bliver den smuk brun.

En udmærket Sauce hertil laves paa følgende Maade:

Af den raa Steg skjæres alle Tøvler eller ureelle Kan-ter, hvormed man giver Stegen et mere afrundet Udseende.

Det er godt, hvis man kan faa hende et Pund paa den Maade; dette kommes da i en lille Kvart Vand, med en halv Mustatnød, nogle Melkiter, lidt Salt og en lille Knivspids fuld af Cajennepeber. Det koges langsomt, indtil det Halve er soundet ind. Man passer at skumme det, saasnart Skum viser sig. Det stes nu, og naar Sauce fra Panden er skummet, blandes den hermed; en lille Skfuld Smør brunes paa Stegepanden, heri blandes en stor Skfuld Mel, og al Sauce røres nu heri; skulde den være for tyk, kan den spædes med kogende Vand.

Man kan ogsaa tillave den alene af Smør, Mel, og Sauce fra Brædepanden, samt kogende Vand om fornødent. Ribsgælee bydes altid om til Dyresteg.

Haresteg (Rabbit).

Det er bedst at lade Slagteren flaa Haren. Derefter er det let at gjøre den ren. Hjertet og Leveren koges og haktes fint samt blandes med en Skive fedt Flest, som ligeledes er skaaret fint, derefter laves en Fylde ligesom til Kalkuner og det hakkede Kjød kommes heri. Hermed fyldes Haren og synes for. Den lægges i Panden paa sædvanlig Maade med lidt Smør og kogende Vand, hvormed den dryppes. Den er gjerne stegt i en Time. Nogle Minutter før den tages op, drysses den med Mel og derefter lægges igjen Smør paa den. Til Sauce tilføies et lille hakket Æg, og lidt Citronsaff. Citronskiver lægges paa Fadet omkring Haren. Hovedet skjæres af, før den sendes til Bordet. Ribsgælee hører til.

Forskjellige Retter.

Af Dretjød.

Boeuf a la Mode.

Hertil bruges skjære Saarstykker, og da disse gjerne er magre, bruger man at stille Flestestykker ind deri, paa den Maade, at man skjærer en dyb Rift paa flere Steber af Rjød, tager smaa Flestestykker, dypper dem i Peber og Ingefær og stiller dem saa dybt ind, som man kan. Vil Staaret gabe, saa trækkes det sammen med en liden Pølsepind, eller med en af de Flestestrimler, hvormed Stegen spækkes udenpaa. Saadanne Flestestrimler maa skjæres langsekter Flestet; thi tages de tværsøver, saa gaar de itu. Stegen bestryges derpaa med Mel, dog ikke mere, end der godt kan gnides ind; derpaa brunes den paa alle Sider i Smør, og man maa ikke tage mere deraf, end netop nødvendigt; thi da vilde Stegen blive senere brun. Naar alle Sider er brune, tages Stegen op, man bruner en god Ste Mel i det Smør, som er i Gryden; det opspædes med $1\frac{1}{2}$ Kvart varmt Vand lidt efter lidt. Stegen lægges i igjen og man kommer i Saucen nogle hele Charlottløg, et Par Anchiovis, en liden Haandfuld Laurbærblade, nogle Stykker hel Ingefær og hele Peberkorn. Dette koges alt tilsammen under Vaag, til Stegen er mør nok, da stes Saucen, man spæder den, hvis den er for tyk, og kommer forresten i, hvad man har af Afier eller Østers. Disse Sidste kan dog undværes.

Benløse Fugle.

Der skjæres tynde Skiver Dretjød af, som bankes ganske lidt. Paa hvert Stykke smøres en Skesfuld Rjødфарce, hvori der lægges et smalt Stykke Gulerod eller fedt Flest, som først dypes i Kryderierne; Rjødet søbes sammen og dannes

af Facon som en Fugl uden Hoved og Ben. Kjødet spækkes sammen med Flest og ombindes med Traad. Fuglene gnides med Mel, Peber, lidt stødte Nelliker og Salt. Et Stykke Smør brunes, deri koges et revet Løg, derefter Fuglene, indtil de er lidt brune. Det fortyndes med Vand og Suppe, indtil det staar over dem, og koges jævnt i et Par Timerstid, eller til de er møre, da lægges de i et Fad og holdes varme, medens Saucen affles, sættes igjen paa Ilden med lidt Styr og Mel, om den ikke er kraftig og jævn nok, og hældes over Fuglene. Disse kan laves paa samme Maade uden Farce, kun med et Stykke Rod eller Flest i Midten.

Ragout af Drefjød.

2 Pd. round steak skjæres i firkantede Stykker, to Tommer paa hver Side, og steges brune i Smør, to Unzer Mel røres i og brunes. En Gulerod skjæres i Stykker paa en Tommes Størrelse, tre smaa Løg pilles og man laver en Bist. Disse Ingredienser føies til Kjødet tilligemed en Spisestefuld Salt, $\frac{1}{4}$ Thestefuld Peber og kogende Vand nok til at det staar over Kjødet. Det skummes, om nødvendigt. Det koger til Bisken er mør, da tages denne op, man prøver, om der er Salt nok i og tilføier ellers det Manglende. En Thestefuld hakket Petersille kan spredes over det, eller nogle Skriver stegt Brød lægges omkring Fadet, naar det serveres.

Dresteg, tillavet som Bildt.

Et Stykke af det skjæreste paa Laaret bantkes vel paa alle Sider, hvorpaa det lægges i Eddike Natten over. Det optages og tørres, men stykkes ikke, og saa spækkes det tæt med Flestestrimler. Smør brunes i en Gryde, hvori Kjødet passer, det maa være rundeligt i Forhold til Kjødet, deri brunes det, man kommer lidt Vand i Smørret og det koges ved sagte Ild til det er mørt. Naar det optages, røres lidt

Fløde i Saucen. Naar man har haardt og magert Kjøb, kan man skjære det i langagtige Stykker af 2 Fingers Tykkelse, og behandle dem paa samme Maade.

Banketjød.

Drejtjød, helst round steak, skjæres i Stiver saa tykke som en Finger, bankes med Røllen og hakkes lidt med en Kniv. Der lægges et Stykke Smør paa Bunden af en Kasserolle, derpaa lægges et Lag Kjøb, som bestrøes med lidt revet Løg, Salt, stødt Peber og Melliter, et Par Laurbærblade og lidt Smør, derpaa et Lag Kjøb, derpaa Rindberierne og Smørret og saa fremdeles. Det sættes under jævn Ild og koger indtil Kjødet safter, først da skjæntes lidt efter lidt kogende Vand derpaa, indtil det knapt staar over Kjødet. Naar det har kogt et Par Timerstid, er det mørt. Lidt Mel udbrøses da i lidt Bouillon eller Vand og kommes derpaa.

Man kan ogsaa mele Kjødet, brune det i Smør, komme de samme Krydderier og saa meget kogende Vand derpaa, at dette staar over Kjødet. Det koges et Par Timer, indtil Kjødet er mørt. Mange liker Poteter herpaa; disse kommes da paa, strællede og tilskaarne, en halv Timestid før Maden er færdig.

Beefsteg paa Rist.

Kjødet til Beefsteg maa helst være Porterhouse. Skindet skjæres fra ved Siderne; det er bedst at faa et tykt Stykke, som man da banker godt; derpaa lægges det ind paa Risten og steges over klare Gløder af Hardskul. Naar man antager det er stegt nok paa den ene Side, vendes det. Man maa ikke lade det blive for tørt, det bør være rødt indvendigt. Naar det er færdigt, lægges det paa Fadet, koldt Smør og Salt lægges over og det stilles et Dieblit i Dønen, men serveres før Smørret er ganske smeltet. Det spises med Poteter.

Beeffteg paa Banden.

Porterhouse saavelsom Sirloin bruges hertil. Man lader Slagteren skjære det i tykke eller tynde Skiver, ligesom man bedst liker det; tykke Skiver bankes godt paa begge Sider, derpaa bestrøes de med Salt og Peber, og steges i brunt Smør. Naar de er nok, hvilket ogsaa er forskjelligt efter Smagen, lægges de paa Fadet, et Stykke Smør kommes paa Banden, deri røres en Thestefuld Hvedemel, et lille revet Løg og lidt stødt Peber, hvorefter det fortyndes med kogende Vand. Hvis man har Sky, da laves en bedre Sauce paa følgende Maade: Naar Kjødet er taget af Banden kommes Smør derpaa og røres godt om med en Ste; naar det er brunt kommes revet Løg deri og koges lidt. Derefter røres god Sky og stødt Peber i.

Hamborger Beeffteg.

Hertil bruges Round Beef, og om Vinteren er det godt om det har hængt i flere Dage. Kjødet strabes fra Senerne, hvorved passes, at man faar alting med og kun de klare Sener bliver tilbage, hvilke ikke benyttes. Derpaa sammenhalkes Kjødet med Vagen af en Kniv i runde, flade Rager. Salt og Peber drykses paa og de steges i rigeligt brunet Smør; det smager godt at stege lidt hallet Løg samtidigt med Kjødet. Spises med brunet Smør og Poteter.

Kjødbudding.

Farcen til Budding maa være blødere end til Kjødboller. Formen smøres med Smør; der maa mangle mindst 3 Tommer i at den er fuld, for at Buddingen kan hæve sig under Kogningen. Den behøver et Par Timers Kog. Den spises enten til Grønt med brunet Smør eller Sauce, eller ogsaa bruges hvid Sauce med hvide Rødder, Aspargestoppe og om man vil Osters.

Frikadeller.

Farcen laves ligesaa fast som til Boller, og deraf steges smaa runde Kager i brunt Smør. De lægges paa Panden med en Ste, og Steen dyppes for hver Gang i varmt Vand, for at Deigen skal slippe den. De spises med Grønt til eller med starp Sauce og Poteter.

Granade af Rjødfarce.

Farce lægges i et ovalt Fad enten af Blis eller af for-
tinnet Kobber, der smøres med Smør. I Midten gjøres et stort Hul, saa at der kun bliver som en Haandsbred tyk Farce rundt om alle Sider. Dette Hul fyldes med stuvet Grønt, der ikke maa være altfor vel kogt; Farce, saa tyk som en Finger smøres over og overstrøes med Smør; saa sættes det i Doven paa en Plade for at gjennemsteges. Doven maa have Varme som til Hvedebrød. Af alle Sorter Grønt er afpillede grønne Urter og hvid eller grøn Langtaal det bedste, fordi de forbedres af Rjødsmagen og ikke forværres den med sin Smag. Urterne maa da stuves med lidt Fløde eller god Mælk.

Rjød budding med Makkaroni og Skinke.

$\frac{1}{2}$ P. Makkaroni koges i saa megen tynd Bouillon, at det knapt staar over dem, til de er møre, men ikke for meget kogte. Røget Skinke koges vel og maa ikke være for salt. Naar dette er koldt, bedækkes en Buddingeform tykt med Rjødfarce; deri lægges lagvis smaa Skiver af det Magre af Skinken og Makkaronierne med deres Sauce, og saa Rjød-
farce over. Man kan enten røre lidt ubaftet Smør i Makkaronierne, medens de er varme, eller lade lidt af det Fede blive paa Skinkestykkerne efter Behag. Det maa koge mindst i 3 Timer.

Rjødfarce med Bildt.

Kyng og Vinger tages fra Prairihøns, og fra Laarene hugges det nederste Led. Brystet deles i 4 Stykker. Naar de er vel stegte og atter kolde, lægges raa Rjødfarce i et Blikfad, saa lægges et Lag af de stegte Fugle og saa atter Rjødfarce. Det steges da i en Stegeovn til Farcen er stegt; de serveres med skarp brun Sauce til.

Fuglene kan ogsaa fylbes indeni med Rjødfarce.

Rouletter.

Man halvkoget pene Hvidkaalsblade, og naar de er kolde, tages Rjødfarce og rulles ind deri; Tykkelsen skal være som en stor Rjødbolle, og Længden 3 Tommer. De sammenbindes med Traad, koges i Rjødsuppe eller Vand, der saltes lidt, og brunes derpaa udenpaa i Smør. Traaden kan ikke aftages, før de er færdige til at anrettes. De spises med brunt Smør.

Boller i Sauce.

Der sættes Suppe og Vand, lige meget af hvert Slags, paa Ilden, hvori koges Rjød- eller Fiskeboller; naar de er kogte, tages de op og Suppen fles. Der sættes en stor Skesfuld Smør paa Ilden, hvori røres lidt revet Løg, lidt stødt Peber, Muskatblomme, Salt og en stor Skesfuld Mel, hvilket fortyndes med Suppen, indtil den har en tilpas Tykkelse, da kommes Bollerne deri og koges lidt. Paa samme Maade kan Bollerne tillaves med Østers, Muslinger, Champignonner, Rapers, Selleri, eller hvad man vil bruge dertil. Løgene kan undværes og man kan da komme lidt Vin og Citronsaft paa, samt jævne Sauceu med et Par Eggeblommer. Har man ikke Suppe, gaar det an at koge Bollerne i Vandet.

Farcerede Løg.

Naar store gule Løg er pillede, skjæres et Laag af dem, de udhules, fyldes med Kjøbsfarce, Laagene lægges paa og de sammenbindes i et Stykke tyndt Tøi. De kommes i kogende Vand og koger indtil de er møre; da optages de, og Bindingen løses af. Derefter laves en brun Sauce af brunet Smør, hvori koges Mel, Peber og Agurker eller Afler, som fortyndes med Bouillon, samt lidt Sky eller Soya; Løgene gives et Opkog deri eller holdes varme paa Fadet og overhældes med Saucen. Har man ikke Løg nok, kan man koge nogle Boller med i Vandet tilligemed Løgene og lægge dem i Midten af Fadet med Løgene rundt om.

Farcerede Sellerier.

Store Sellerier tilberedes paa samme Maade som Løg, kun koges de i lidt mindre Vand, fordi dette skal anvendes til Saucen: De optages, naar de er møre, lidt Smør smeltes, deri bages Mel, det fortyndes med noget af det Vand, hvori Sellerierne er kogte; disse varmes i Saucen, eller, dersom de er aarme, hældes Saucen over dem. Lidt stødt Muskatblomme eller Karri og Salt kommes derpaa. Saucen kan jævnes med Æggeblomme, og der kan kommes lidt Peber deri. Det som er hulet ud, kan bruges til Hjælp til Sellerisuppe eller til at stuve.

Farceret Hvidkaal.

Naar de yderste Blade er pillede af Raalhovedet, skjæres et Laag af ved den ene Side, hvor Stokken er. Raalhovedet udhules og fyldes med Kjøbsfarce, Laaget lægges paa, derover et Par af de store Blade, hvorpaa det ombindes med fint Seilgarn eller et Stykke tyndt Tøi og kommes i kogende Vand med Salt, hvori det koges i 1 a 2 Timer efter Hovedets Størrelse. Det spises med rørt Smør med Muskatblom-

me i. Den Raal, som er hulet ud, kan koges med i Vandet og haffes til Søbekaal eller stuves.

Ore-Dmelet.

4 Pbd. Round Beef skræbes og haffes fint, 6 Æg piffes, fem eller sex Soda-Crackers knuses fint, lidt Smør, lidt haffet Tælle, Peber og Salt; alt dette æltes tilsammen, og man danner to smaa Brød, der rulles i Crackers og bages i en Time. Naar de er kolde skjæres de i Skiver.

Hash.

Til 2 Dele kold Steg eller kogt salt' Kjøb, (corned beef) fint haffet, tages 1 Del mosede Poteter, lidt Peber, Salt, Mælk og smeltet Smør. Det Hele kommes i Stegepanden og man rører i det indtil det er gjennemhedt, men ikke brunt. Deigen kan ogsaa dannes som flade Rager, dyppes i piffet Æg og steges i brunet Smør eller Fedt.

En Frokost-Ret.

2 Pbd. Drestjøb, det kan være billigt Kjøb, men ikke for magert — skjæres i Stykker en Tomme lange; de kommes i en Kasserolle med akkurat saameget Vand, at det staar over dem og koges jævnt i 2 Timer. Derpaa sættes det bort til næste Morgen, hvorpaa det frydres med Salt, Peber, Merian, haffet Løg og Persille. Derpaa koger det en halv Time længere og man tilføjer en Thestefuld Soya, eller Catsup, samt en Spisestefuld Mel vædet med koldt Vand; det koger op engang og serveres i et Fad med Laag paa.

En anden Frokost-Ret.

Man skjærer tynde Skiver af kold Dresteg og lægger dem i en Tin-Kasserolle, som sættes i en Gryde kogende Vand. Over Kjødet kommes en Sauce lavet af 3 Spisestefulde smeltet Smør, en Skefuld Catsup, en Thestefuld Edbite,

lidt Salt og Peber, en Spisestefuld Ribsgæle, en Thestefuld tillavet Sennep og lidt varmt Vand. Et Laag som passer, lægges over og det er færdigt i en halv Time, naar man passer, at Vandet i den ubvendige Gryde er i stærkt Kog, hele Tiden.

Stuvet Drehjerte.

Hjertet vaskes godt, og stjæres i Firkanter, en halv Tomme lange. Der kommes Vand paa, saa det staar over Stykkerne og det koger i ti Minutter. Vandet saltes lidt forat trække Blodet ud og det stummes meget omhyggeligt, hvergang Stummet reiser sig. Kjødet tages op, og Suppen fles; Hjertet hakkes fint, kommes atter i Suppen, med et Løg skaaret i Stiver, en stor Stefuld Catsup, hakket Persille, en fint hakket Sellerirod, lidt Cajennepeber og en god Klump Smør. Det koger nu indtil Kjødet er meget mørt, da røres en Spisestefuld Mel deri, opløst i lidt koldt Vand. Det faar et Dplog og anrettes strax.

A f K a l v e k j ø d.

Blanquet af Kalvekjød.

3 Pund Kalvebryst stjæres i smaa Stykker og lægges i tilstrækkelig koldt Vand til at det kan staa over dem; samtidig kommes i en halv Thestefuld hvidt Peber, en Thestefuld Salt, en god Bist Grønt, en halv, strabet Gulerod, en strællet Hvideroe og et Løg hvori er stukket 3 Nelliker; det Hele bringes i sagte Kog og stummes omhyggeligt, saalænge Stummet viser sig, og koger indtil Kjødet er mørt; derpaa fles det idet Suppen sættes tilbage paa Ilden og Kjødet vaskes i koldt Vand. Imidlertid laves en hvid Sauce, idet man smelter lidt Smør og rører Mel deri og derpaa lidt efter lidt kommer 1½ Pint af Suppen deri; lidt mere Peber og Salt

kommes i, hvis fornødent, samt en halv Theffelfuld reven Muskatnød; naar Saucen har kogt op, piffes den med en Eggepister, to smaa Eggeblommer kommes deri, Kjødet kommes i og det koger et Par Minutter idet man af og til rører deri; det kan serveres med en Spisestefuld hakket Persille drysset over det, efter at det er ophældt paa et varm Fad.

Kalvekjød a l'Anglaise.

En stor Spisestefuld Smør sættes over Ilden i en Gryde; naar det begynder at brunes kommes to Pd. Kalvekjød, som kan være simpelt Kjød, shoulder eller neck, deri og brunes; derefter kommes saameget Vand derpaa, at det staar lige over Kjødet; det skummes saa meget som nødvendigt; naar Kjødet er mørt udrøres nogle Spisestefulde Mel i god Fløde og dermed jævnes Saucen. Det er en billig og velsmagende Ret.

Coteletter.

laves af Kalvekjød saavel som af Lam- og Svinekjød. Hertil kjøbes ribs. Slagteren skjærer det i Skiver med et Ben til hver; af Lammekjød maa man skjære to Ben til hvert Stykke for at det kan blive tykt nok, men kun det ene bliver stibende. De spises med Grønt eller Poteter og ingen anden Sauce end den, der bliver paa Fadet, hvorfor derfor lægges noget Smør.

Forloren Skildpadde.

Naar et Kalvehoved af Middelførrelse er skoldet, udvandes det godt, Tungen tages ud for bedre at rense det; denne og Hovedet, der flækkes, koges i Vand og Salt indtil det er saa mørt, at Kjødet kan skjæres fra Benene, hvilket maa ske medens det er varmt. Suppen bør skummes nøie. Det udbredes paa et Fad, alle Ben pilles omhyggeligt fra, og Kjødet tilligemed Tungen skjæres i smaa firantede Styk-

ter; derpaa tages Bouillon, der gjerne kan være af brunede Stegeben, og det Vand hvori Hovedet er kogt, men da maa det koges i knapt Vand med Rødder og Løg — men bedre er det naar man ligefrem koger brun Sappe til samme Brug —; denne Suppe faar et Opkog og stummes atter; et godt Stykke Smør brunes, deri koges et stort revet Løg, men med Forsigtighed at det ikke brænder; derefter kommes 3 toppede Spisefeskefulde Mel og ganske lidt Cajennepeber deri, det spædes med den brune Suppe og maa være lidt jævnet. Kjødet af Kalvehovedet koges deri med $\frac{1}{2}$ Flaske god Vin og Saft af 1 Citron. Naar det anrettes, kommes smaa Fiskeboller, smaa stegte Fritabeller og haardkogte Eggeblommer deri.

Hjernen kan anvendes om man vil. Den sættes i koldt Vand og vaskes godt; Blodaarene og alt Urent aftages og den skjæres i Skiver, som bankes lidt, strøes med Salt og Peber, vendes i pistede Eg og steges paa Banden som smaa Fritabeller.

Kalve-Bie.

3 Pbd. Kalvekjøb, hattes tilsammen med to Skiver salt Flest; derpaa æltes det med en stor Kopsuld fine Brødtrummer, to pistede Eg, Salt og Peber; det bages ligesom Brød og skjæres i Skiver koldt.

Stuvet Kalvebryst.

I 3 Pbd. Kalvebryst laves ligesom en Komme, idet man skjærer Kjødet paa den øverste Side frit fra Brystbenene, medens man passer at lade et Stykke ved hver Side være helt for at holde det Stuvende. Fyldning laves paa følgende Maade: 4 Unzer Brød stampes i koldt Vand. Et Løg hattes og steges godt i Smør; derefter vrides Brødet af i et Klæde og blandes med Smørret og Løget; det krydres med Salt, lidt Peber og pulveriseret Thimian eller blandede Grøntsager, og man rører i det, til det er hedt. Da tages det af Ilden; en raa Eggeblomme røres i, og Brystet fyldes

dermed, hvorefter syes for det. Denne Fylbing er ogsaa god for Fjertræ og Lam. Stegen lægges dernæst i Bradepanden paa et Leie af hvad man har tilovers af Grønt samt en Skive Flest; et Par tynde Skiver Flest lægges ovenpaa tilligemed lidt Salt og Peber, og det bages i en ikke for hød Døn, omtrent en Time, til det er fuldkommen mørt; det serveres med brun Sauce, som faaes ved at gnide Saucen i Bradepanden tilligemed Grøntsagerne gennem en Sigte, blandes med det kogende Vand og krydres efter Smag.

Kalb i Karri.

Hertil anvendes egentlig Kalvebryst, men man kan forøvrigt ogsaa bruge andre mere kjødfulde Stykker. Kjødet hugges i smaa Stykker og vaskes i flere Hold Vand. En stor Skedfuld Smør sættes over Ilden i en Gryde; naar det er smeltet, ikke brunet, kommes et lille revet Løg deri og koges et Par Minutter. Derefter røres to store Spisestefulde Hvedemel deri, samt Karri efter Smag og Salt; (af Karri bør man dog helst tage saa lidt som muligt f. Ex. en en halv Thestefuld, da man altid senere kan komme mere paa); det koges sammen og spædes lidt efter lidt med kogende Vand, indtil det bliver en tyk Vælling. Da kommes Kjødet i, og det maa i Almindelighed efterhaanden spædes med lidt mere Vand, der altid bør være kogende. Saucen skal være temmelig tyk, men den koger jo ind. Saavidt muligt maa man koge under lukket Laag, men det maa skummes behørigt. Det er færdigt, naar Kjødet er mørt og af et Par Pund Kjød kan det koges paa en Timestid, hvorefter det strax anrettes med Ris, men hvis Saucen skulde være bleven klumpet, da tages Kjødet først op, og Saucen sies derover.

Den samme Ret kan laves af Vender, Høns, Gæs og Kraaser, samt Lammekjød.

Karri kan ogsaa laves paa den Maade, at man sætter Kjødet paa Ilden med koldt Vand og Salt; man maaler

da først saa meget Vand, som man ønsker til Sauce og derefter ligesaa meget til Indkogning. Det koges, stummes godt, og naar Kjødet er mørt, tages det op og skylles i koldt Vand. Saucen laves da af Suppen ligesom den forrige, idet man først smelter Smør, tilsætter det revne Løg samt Karri, Mel og Salt og derefter spæder det med Suppen. Kjødet kommes deri, og faar et lille Opkog, før det anrettes.

Kalve Frikassee.

Frikassee laves af samme Sorter Kjøb, som Karri. Kjødet skjæres i Stykker paa samme Maade.

Et Stykke Smør sættes paa Ilden og smeltes, deri røres saa meget Mel, som behøves til Jævning, det spædes med Vand, indtil det er en tyk Bælling. Kjødet kommes deri med Salt og spædes med Vand, indtil dette knap staar deraf over. En Biff af Purre- og Selleriblade kommes paa, men tages op før den koger itu. Hele Selleri- og Peterfillerødder kommes paa, og det koger indtil Kjødet er mørt, da tages dette op tilligemed Rødderne, som skjæres i stykker. Saucen hældes over Kjødet, som imidlertid er holdt varmt paa Fadet. Kommes der grønne Urter paa, da bruges ingen Ueg eller Muskatblomme, kun lidt hakket Petersille kommes paa kort før Anretningen.

Man kan komme Østers paa Frikasseen, men da bruges ikke Rødder: Stjægget tages af Østerserne og koges i lidt Suppe som affies og kommes paa Frikasseen. Østerserne maa ikke koges med, men blot røres i Saucen efterat den er legeret med Uggene. Kommes Asparges paa, da bruges ingen Rødder. Aspargeserne strabes, skjæres i korte Stykker og koges møre i Saucen.

Frikasseen kan ogsaa koges paa den sidste, ved Karri anførte Maade.

Engelsk Frikadelle.

2 Pund Kalvelkjød og $\frac{1}{4}$ Pund Flest hakkes fint; deri røres en stor Kopsfuld fiat revne Brødkrummer, 2 Æg, lidt Peber, Salt og reven Mustatnød samt helst en lille Smule pulveriseret eller hakket Thimian. Frikadellen lægges i en dyb Stegepande, hvori er brunet Smør, og den brunes godt paa begge Sider. Derpaa hælbes Bouillon over den og den steges langsomt i Doven omtrent i 2 Timer. Den maa af og til vendes.

Spættet Kalvelkjød.

Man tager det skjæreste Laarkjød og skjærer deraf Stykker, 13 Tommer lange, 2 Fingre tykke og noget bredere end Tykkelsen, dog er Faconen ikke af Bigtighed. Disse bankes løselig, saa at de ikke gaa itu, og spækkes derpaa meget vel med Flest, saa at blot en Side bliver fri. Nu brunes Smør i en flad Gryde, deri brunes Stykkerne paa alle de Sider, der er spækkede, til Flestet er gennemstegt; derpaa vendes den ene Side ned, som er bar, og naar denne er brun, kommes en Smule Vand eller Kjødkraft paa, og saa steges de paa denne Side, til de er gennemstegte. De bliver bedst, naar de ikke er for velstegte, men lidt saftige. Naar de optages, røres lidt Fløde i Saucen. Man kan ogsaa dyppe Stykkerne i Ingefær og Peber, før de spækkes, men da maa der ikke komme Fløde i Saucen, men blot et Stykke koldt Smør til at jævne den med. Da kan de bruges med Grønt til som Karbonade.

Fricandeau.

Kalvelkjød skjæres i Stykker saa tykke som en Finger, bankes lidt med en Kjøkkenkniv paa den ene Side og spækkes paa den anden Side. Rundeligt Smør i Forhold til Kjødet brunes i en Kasserolle eller Jydepande; deri lægges Kjødet med den spækkede Side ned og steges, indtil det er lysebrunt,

da vendes det og koges med Laag paa, indtil det er mørt, i Almindelighed i et godt Kvarter; Kjødet tages op og lægges paa Fadet, som sættes over Gløder; er der Fedt paa Saucen, skummes det af, og den tages af Ilden, medens der røres lidt Stk og Fløde deri, hvormed den atter sættes paa Ilden, under stadig Røren, indtil den begynder at koge og er jævn, da hældes den paa Kjødet, hvis spættede Side er vendt ivoi- ret. Stiv Ribssaft spises hertil, ligesom til Bildt.

Høel spættet Kalvelever.

Naar Hinderne er tagne af Leveren, lægges den i flere Hold koldt Vand, for at Blodet kan trække ud, hvorefter den spættes med Flest. Et Stykke Smør brunes, og Leveren vendes flere Gange deri. Naar den er lysebrun, kommes Salt, stødt Peber og et Par stødte Kalliker derpaa, hvorefter det spædes med saamegen Bouillon eller Stk og Vand, at der kan blive Sauce nok. Naar Leveren er mørt, lages den op, Saucen fles, om det behøves, sættes paa igjen og jævnes med Mel, udrørt i Stk, Soya eller lidt hvid Vin. Saucen hældes over Leveren. Det giver en god Smag at stege nogle hele Løg med Leveren og servere dem omkring denne. Vinen kan undværes.

Leveren kan ogsaa stjæres i temmelig tykke Stykker, som steges paa Panden i saa rundeligt Smør og Stegefedt eller Klaret, at den kan koge deri. Naar Leveren er gennemstegt og lagt paa Fadet, hældes Fedtet af Panden, paa denne kommes noget koldt Smør, og naar dette er brunt, røres lidt efter lidt koldt Vand eller Stk deri, indtil Saucen er jævn, og den hældes over Leveren.

Af Faare- og Lammekjød.

Stegte Lammehoveder.

Endstjøndt Lammehoveder er de bedste paa denne Maade, kan Faarehoveder dog ogsaa anvendes, naar de ikke er af for gamle Faar. De stoldes, flækkes, renses, Hjernen udtages, de vaskes godt og staar en Time i koldt Vand for at Blodet kan trække ud; derpaa kommes de i kogende Vand med Salt i og koger, indtil Skindet lader sig trække af, da pilles de med stor Omhu, Ørene og Øinene skjæres af, Ganen pilles ud og Tungen flækkes og steges tilligemed Hovederne, om man liker det. Hovederne steges da i Smør eller Klaret, efter først at være dyppe i pisset Æg og rullet i stødt Brød, blandet med Salt og Peber; de steges lysebrune, og spises med brunt Smør og Salat eller anden Gemyse samt Poteter.

Faare-Frikassee

laves som af Kalvekjød, men da Kjødet er kraftigere, kan man komme mere Vand paa. Grønne Urter, hvide Rødder, smaa Poteter og hakket Persille bruges. Karri af Faarekjød laves ganske som af Kalvekjød.

Lamme-Lever.

Den behandles ligesom Kalve-Lever og skjæres i temmelig tykke Stykker, som man lader ligge noget udbredte for ikke at være for vaade, derpaa vendes de i Mel eller Brød, blandet med Peber og Salt, og steges paa Panden i Smør eller godt Fedt. Sauce laves ligesom til Kalvelever dog uden Æg. Man kan skjære det Fede af raat, røget Flekk i store Tærninger, stege det tilligemed Leveren og lægge det paa Fadet med denne. Der behøves da mindre Smør og Fedt til at stege Leveren i. Den spises med Gemyse, dog helst med Ublegrød, Stikkelsbærgrød eller Kompot af Rhabarber-Stikke.

Canton af Faarekjød.

4 Pund Shoulder, der ikke maa knækkes hos Slagteren, vaffes og lægges paa Bordet med den indre Del opad. Skulderbladet skjæres ud og koges for at være ganske rent; derpaa udskjæres med en skarp, tyndbladet Kniv det nederste Led af Benet og Halvbelen af det andet, idet man altsaa bryder af halvveis mellem det første og andet Led og passer ikke at sønderrive Kjødet eller gennemskjære Skindet. Enden af Benet tilbannes saaledes, at den ligner en And's Næb. Derpaa fyldes Skulderen med en eller anden Farce eller Fylbing, dog faaes den mest brugelige hertil paa følgende Maade: 6 Løg pilles, skjæres istykker og koges i tre forskjellige Vand; 8 Unzer Brød udblødes i lunkent Vand og aforibes i et rent Klæde. Naar Løgene er møre, hvilket vil være omtrent en halv Time, haffes de og røres sammen med Brødet, med et Stykke Smør, to Eggeblommer og lidt Salt og Peber. Efter at det er fyldt i Skindet, synes derfor og det bindes sammen, saa det ligner en And. Det lægges i Brædepanden paa nogle Nester af Grønt og steges i en hed Døn omtrent 20 Minutter til hvert Pund. Imidlertid tilberedes Gulerødder og Pastinakrødder, idet man skjærer dem i smaa Kugler, koger dem møre i vel saltet, kogende Vand og lægger dem i koldt Vand for at bevare deres Farve. Naar Cantonen er færdig, tages den op paa et varmt Fad, og holdes varm uden at tørres, medens Sauceen laves. Denne tilberedes af brunet Smør med lidt Mel, hvorpaa Kratten i Brædepanden fles fra Grøntsagerne i Sauceen, og sluttelig røres en Slesfuld raa Fløde og et lille Stykke Sukker i. Rødderne varmes i Sauceen og arrangeres rundt om Kjødet. Skulderbladet, — der maa stræbes efter at være kogt og have den brede Ende tilhæftet, saa det ligner Fjeder, — puttes dernæst i Bagsiden af Cantonen, hvorefter den serveres.

Bagte Faarekoteletter.

Hvad man faar tilovers af smaa Stykker Ben og Kjøb, efter at have tilbannet Koteletterne pent, bruges altid til Sauce. En lille Smule smeltet Smør kommes over hver Kotelet og man lader dem saaledes ligge i femten Minutter, idet man holder dem just saa varme at Smørret ikke bliver stivt; derpaa dryppes hver i pisset Vg, og vendes i en Blanding af Salt, Peber og stødt Brød, hvorpaa de lægges i Bradepanden med ganske lidt varmt Vand i Bunden. De bages meget raft, og dryppes ofte med Smør og hedt Vand.

Imidlertid er det affkaarne sat over Ilden i saameget koldt Vand at det netop staar over det; det koges, stummes og krydres med Salt, Peber, og om man liker det, en Skesfuld Tomato Catsup.

Naar al Kraften er kogt af Kjødet og Benene, stes det og Sauce laves af en Skesfuld Smør som brunes, heri kommes en Skesfuld Mel og dette jævnes med Suppen; skulde den blive for tyk, spædes den med kogende Vand.

Indbagt Faarekjød.

Faarekjød hugges som til Frikassee og koges, men ikke for vel. Man renser derpaa Stykkerne for det ydre Skind og for de Ben, der kan borttages; derefter brunes de lyse i Smør. Imidlertid maa der være tillavet en Melballedeig, men uden Sukker og med et a to Vg mere. Denne smøres paa Stykkerne rundt om alle Sider, og saa brunes de atter meget lyse i Smør. Hertil bruges hvid Sauce med hoide Rødder; Asparges er ogsaa passende at komme paa.

Af Svinetjød.

Rogt Skinke.

Den lægges Matten over i koldt Vand. Næste Morgen vaskes den godt med et grovt Klæde og sættes over Ilden i koldt Vand, der staar over den. Man regner knapt 20 Minutter til hvert Pund og det maa ikke koge for hurtigt; det stummes jævnlige. Skindet tages ikke af, før Skinken er kold; da gaar det let af. Hvis den sendes hel til Bordet, kan man sætte en Stykke udfrynsset Papir om Skinken, for at holde deri naar man stjærer for. Den stjæres meget tyndt. Suppen kan benyttes til forskjelligt og man bruger da intet Salt.

Dampkogt Skinke.

Denne Maade er langt at foretrække for nogen anden. Skinken udvandes i tolv Timer; derefter vaskes den meget godt og Sværen stures med en stiv Børste. Den lægges da i Steameren, Laaget lægges paa og det sættes over en Gryde med kogende Vand. Koger omtrent 22 Minutter til hvert Pund. Vandet holdes i stærkt Rog. Hvis Skinken anrettes varm, flaaes den strax, og et Lag Brødkrummer lægges over for at ikke Saften skal løbe ud.

Sylte.

Til Sylte bruges Hovedet og Fødderne af et Svin. Hovedet flækkes, Dinene og Hjernen udtages, Drene affjæres og Stedet, hvor de har siddet, renses. Det ubrugelige, som er inden i Hovedet, borttages; dette afvaskes og sættes nogle Timer i koldt Vand, for at Blodet kan trække ud. Derpaa stoldes det tilligemed Fødderne i varmt Vand, og affræbes godt. Fødderne flækkes, og det sættes samlet

paa Ilden i koldt Vand med Salt i. Det skummes og koges til det er mørt, optages, og, medens det er varmt, udtages Benene af Hovedet. Det pilles rent, og naar det er koldt, lægges det og Fødderne i en kold Luge, som er kogt med helt Peber, Laurbærblade og lidt Nelliker. Det optages efterhaanden som det bruges, og spises med Eddike og Peber.

Pressesylte.

Svinehovedet flækkes, rengjøres og koges ligesom det forrige. Naar det indvendige er taget ud af Hovedet, Benene og det øvrige ubrugelige borttaget, og det meste Fedt taget af Sværen, lægges det ene Stykke af denne i en Staal af passende Størrelse. Det indvendige skjæres i Lærninger eller Strimler tilligemed Fedtet, som er skaaren fra Sværen, og blandes med Trynen og Drene, som er affaarne og skaarne i tynde Stykker. Det sættes derefter paa Ilden med Salt, stødt Peber, Nelliker og en lille Kop Suppe. Det omrøres godt, og ligesom det begynder at koge, tages det af, lægges strax i Sværen, det andet Stykke Svær lægges derover, og derover en Bund, som maa passe godt i Staaalen. I den første Time lægges en let Presse paa, senere en sværere; dog ikke saa svær at Fedtet kan trænge ud ved Siderne. Dagen efter tages det op af Staaalen og lægges i Luge, eller man kan skjære det i Skiver og lægge dem i Gele.

Pressesylte kan laves uden Svinehoved og blive god. Der bruges da Mellemflest, Skank, Halskjøb eller hvad som helst og noget Fedt, som alt maa være kogt; det skjæres i Lærninger og behandles som det forrige; hvis man ingen Svær har, kan det lægges uden disse i Staaale og ved Pressningen blive saa fast, at det kan vendes.

Sylte i Gele.

Hovedet og det øvrige koges tilligemed en Kalvestank i knapt Vand, og naar det er skummet, kommes Salt, lidt

Eddike, hel Peber og Laurbærblade derpaa, hvormed det koges til det er mørt; da optages det. Hovedet pilles rent, Benene tages bort og det stjæres i mindre Dele, og Fjødberne stilles ad. Derpaa stilles det i lidt Suppe og lægges enten samlet i en Krukke, hvoraf det efterhaanden tages eller det fordeles i mindre Staaale hvoraf det senere kan vendes. Fedtet stummes godt af Suppen, som sættes paa Ilden, og dersom den ikke er klar, maa der koges et Par Egggehvider og Staller deri. Derpaa hældes den gjennem en fin Sigte eller Klæde paa Sylten, som løstes lidt iveiret, at Geleen kan komme overalt. Sylten spises da kold med Eddike og Peber til.

Dage.

12 Kv. Vand, 3 Pd. grovt Salt, $\frac{1}{2}$ Pd. Puddersukker og 3 Unzer Salpeter gives et Opkog, stummes og ophældes. Naar det er blevet koldt, kan alslags Kjøb og Flest nedlægges deri, og behøver ikke at udvandes, før det skal koges.

Flestepandefage.

Man bruger f. Ex. 8 Eg, og til hvert Eg tages en Stefuld Fløde. Eggene pilles først og derpaa sammen med Fløden. Lidt Smør brunes i en Stegepande, derpaa hældes en stor Kjøkkenstefuld af Røren, og paa denne lægges Stiver af Flest, der først maa være kogt i Vand. Røren hældes over, saa Flestet dækkes, og saa steges Ragen ved sagte Ild. Undertiden maa man stikke lidt Smør ned ved Kanten, da man ikke maa have for meget under første Gang. Naar den begynder at stivne ovenpaa, er den brun underneden og maa vendes; det kan ogsaa hændes, at den bliver brun, medens den endnu er blød ovenpaa, da er der for stærk Ild. Man maa skyde den af Panden helst paa et Laag med Hant i, lægge Panden ovenpaa Ragen, paa

hvilken der først er lagt lidt Smør, og saa holde Laaget fast til Panden, medens man vender det omkring. Man kan drysse hakket Persille eller Purløg ovenpaa.

Røget Stinke med Æg.

Der brunes lidt Smør paa Panden, hvori steges Skiver af kogt røget Stinke (men kun af det magre), indtil det er lidt brunet; da knækkes Æg og kommes imellem Flestet paa samme Maade som til forlorne Æg, dog saaledes, at det kan samles til en Kage. Den bages, indtil Æggene er stivne (dog maa Blommerne ikke være haarde) og med Forsigtighed, saa den ikke brændes. Den vendes ikke, men stubbes fra Panden paa Fadet.

Stegt Stinke.

Stinken skjæres i Skiver og Sværen af. Hvis den er raa, lægges den i kogt Vand under Laag i en halv Timestid; dette Vand hældes af og Stykkerne lægges fem Minutter i koldt Vand, hvorpaa de astørres godt. Ganste lidt Smør eller Fedt smeltes paa Panden, saa den ikke er tør. Panden maa være meget hed, før Stinken kommes paa og Stykkerne vendes ofte, indtil de er nok. Anrettes med Persille, som brunes i Saucen.

Stinke og Ahlinge-Pie.

En ung Høne halvkoget og skjæres op. Et dybt Fad beklædes med god Piebeig. Herover lægges et Lag tynde Skiver kold, kogt Stinke, og ovenover disse, Stykker af Fuglen; dette dækkes dernæst med Skiver af haardkogte Æg samt Smør og Peber. I denne Orden vedbliver man, saalænge man har Noget tilbage. Saa hældes derover saamegen Hønses- eller Kalvesauce, at det ikke kan blive tørt. Hvis

Hønen er kogt i knapt Vand, vil denne Suppe være god isædetfor Sauce. En stor Pie bages i 5 Kvarter.

Flest og Bønner.

Til et Pund salt Flest, bruges en Kv. tørrede Bønner. Svaren skjæres i Striber. Bønnerne lægges iblød i lun-
kent Vand Natten over. Dette skiftes en Gang, og om
Morgenen sættes de over Ilden i koldt Vand. Naar de er
møre, fles Vandet fra, Bønnerne kommes i et dybt Fad og
Flestet begravnes halvt i Midten; ganste lidt varmt Vand
hældes over. Det bages brunt i Doven.

Svinekarbonade.

Stykkerne bankes let paa begge Sider, drysses med
Peber og Salt, og steges paa en meget hed Pande, hvis de
er magre, i brunt Smør, ellers kan de stege paa en tør Pande.
Det Fedt der løber fra dem bruges til Sauce. Spises med
Poteter.

Stegt Spare-Rib.

Idet de sættes i Doven, lægges et smurt Papir over,
og dette ligger paa til Stegen er halvfærdig. Da tages
det af og man drysser Kjødet med Mel. Ganste kort efter,
dryppes det med Smør og senere med sin egen Sauce. Dette
gjøres temmelig ofte, saa det ikke kan blive tørt. Lige før
det tages fra Doven drysses et tykt Lag af fine Brødkrummer,
blandet med Peber og Salt over; det smager godt heri
at have hallet et Løg umaabelig fint. Det steger endnu et
Par Minutter, idet man drypper en Gang til med Smør.
Saucen stummes, og tillaves derpaa af en Skfuld brunet
Smør, en Skfuld Mel som ogsaa brunes og hvortil føies
Skyen, Saften af en Citron og en Spisestefuld Tomatocat-
sup. Dette Sidste kommes først i, naar Saucen er stet.

Ristet Svinekjød.

De bedste Skiver skjæres fra Kyrestykket, dog kan ogsaa simplere Kjød bruges. De bankes let og ristes ligesom Porterhouse, over klare Bløder af Hardkul. Derefter lægges de paa et varmt Fad og drykses med Salt, Peber, en lille Smule Salvie og ganske lidt finthakket Løg, samt et Stykke Smør. Laag lægges paa og de sættes 5 Minutter i en varm Ovn. Udmærket med bagte Poteter.

Rogt Flesk.

Naar man tilbereder Karbonade, Svinesteg o. l. maa man, for at faa den rette Form og Udseende ofte skjære en Del fra, og alt Saadant, som helst maa være magert, kan benyttes paa en meget god Maade. Det skjæres i Stykker paa en Tommes Størrelse, kommes i Gryden med saameget koldt Vand, at det staar lige over dem, og koger jævnt under lukket Laag i 3 Kvarter. Imidlertid strælles et halvt Dusin middelstore Poteter, skjæres i tykke Skiver og koges i Saltvand. Naar Flesket har kogt den behørig Tid, fles Vandet fra Poteterne og disse føies til Kjødets. Det krydres med Salt, Peber, et hakket Løg, en Skfuld Catsup og en Biff. Laaget sættes atter paa og det koger igjen i tyve Minutter, eller indtil Flesket er aldeles mørt. Til denne Ret maa Flesket ikke være for fedt.

At smelte Fedt.

Alt det Fede skjæres fra Skindet og skjæres derefter i smaa Firkanter. Man fylder en Gryde hermed og kommer deri en Kopsfuld Vand, for at forhindre Sviden. Det smeltes meget langsomt over jævn Ild, ikke for stærk, idet man rører deri med smaa Mellemrum. Dette vedbliver, indtil Flesket er reduceret til ganske smaa, tørre Stykker. Disse tages da op med en Fiskefke; en Smule Salt kommes nu i,

og naar Fedtet er klart, fles det, enten i en Haarsigte eller et grovt Klæde. Hvis det Sidste bliver fortattet af Fedtet, dypes det i heft Vand. Saalænge det klare Fedt løber igjennem, maa Kluden ikke presses, og naar dette bliver nødvendigt, er det bedst at presse dette Fedt i et andet Kar, for simplere Brug.

Hvad man hovedsagelig har at vogte sig for, er at Fedtet brændes. Mod Slutningen røres uafslædigt, og efter at Saltet er kommet i, sættes Gryden tilbage, hvor der er mindre varmt. Blærer er det Bedste at binde over Krukkerne; ellers kan man bruge Papir, og over dette et Klæde dypet i smeltet Fedt.

Stegt Pattegris.

Saasnart Grisen er slagtet og kold, haves rede et stort Kar fuldt af kogende Vand. Grisen lægges i koldt Vand i en halv Timestid; derefter tager man fat i det ene Bagben og ryster den stærkt omkring i det kogende Vand, saalænge indtil Haarene kan trækkes af i Haandfuldevis. Saa tages den op, tørres, og med en Børste eller en meget grov Klub, gnides den nu fra Hale til Hoved, indtil Skindet er ganske rent. Da skjæres den aaben, Indvoldene tages ud, man renser først med lunkent Vand, saa med tyndt Sodavand, og tilsidst med en Mængde koldt Vand med Salt i. Derefter tørres den indvendig. Den indhylles nu i et vaadt Klæde og maa holdes vaad, indtil man er færdig til at fylde den.

Til Fylдинг tages en Kopsuld Brødtrummer, en halv Kop finthakket Løg, to Thestefulde pulveriseret Salvie, tre Spisestefulde smeltet Smør, en halv Thestefuld Peber, en kvart Thestefuld reven Mustatnød, en halv do. Salt og to velpistede Æg. Alt, Æggene undtagen, blandes godt sammen; dernæst røres Æggene i, og det Hele fyldes i Grisen, saa den faar sin naturlige Stabning. Der syes for den, og Forbenene bøies bagtil, Bagbenene fortil, under Legemet og tæt

op til det; de kan holdes paa Plads med Binde. Den tørres nu godt og brykses med Mel. Den sættes i Døren med en lille Smule hebt Vand, men saltet først senere. Tre Gange bryppes den med Smør og Vand, senere med Styen. Hvis man lider Skindet blødt og mørt, gnider man det hvert femte Minut eller saa, med en Klub, byppet i smeltet Smør, efter at den er begyndt at dampe. En Maaned gammel Gris vil i Reglen stige paa to Timer eller lidt derover, hvis Døren er god og heb.

Istedetfor at bøje Benene i den ovenfor beskrevne Stilling, ser det nydeligt ud at bøje alle Benene, som om Grisen laa paa Knæ; Hovedet kan da hvile paa Pandens Rand, for ikke at briste over Nakkten. En yderst elegant Anretning serveres da paa følgende Maade: Paa Fadet lægges et tykt Læie af Persille, hvori Grisen knæler; hift og her i Læiet anbringes Stængler af den lyseste Selleri, der rager op over det øvrige, en Krans af Persille gives den om Halsen, og i Munden gives den enten en Citron eller et Stykke Blomtaal; til Dine bruges to Svedster.

Til Sauce brunes en Klump Smør; heri brunes to Skefulde Mel, Sauce fra Panden røres deri, efter først at være omhyggeligt stummet, kogende Vand kommes i, hvis den er for tyk, og naar den er taget af Ilden, tilføies Saften af en halv Citron og helst et halvt Glas Sherry.

Ved Forstjæringen, skjæres Hovedet af først; derpaa flækkes Ryggen, Skinkerne og Forbenene skjæres af og Ribbenene adskilles. Fylningen tages paa et lille Fad og bydes om ved Bordet. Hertil Rødtlaal, eller hvadsomhelst man ynder.

Retter af stegt og kogt Kjød.

Grilleret Kjød.

Kalve- og Lammekjøb, helst af Brystet, byppes først i pistede Æg, derefter i stødt Brød, som er blandet med Salt, Peber og Petersille, og steges helt paa Panden. Istedetfor i Æg kan man byppe Kjødet i det Smør og Klaret, som er smeltet paa Panden, drysse det med Brød og stege det. Spises med Gemyser.

Indbagt Kjød.

Kjødet eller Stegen skjæres i ganske tynde Skiver og byppes i en Pandetagebeig, som laves af et Pund Mel, 3 pistede Æg, to Unzer smeltet Smør, en Pint Mælk, lidt Sukker og Salt, og steges paa Panden i Klaret. Dertil spises Vblegrød, Stikkelsbærgrød, Rhubarber-Stille eller andre Slags Gemyse. Denne Portion Deig er tilstrækkelig til 8 Personer.

Hachis.

2 Unzer Smør, dersom Kjødet er magert, da lidt mere, brunes, deri koges først et revet Løg, derefter 2 Anchiovis, som er strabebe fra Venene og halkebe, lidt Salt, Peber eller Karri, Saften af en halv Citron, en stødt Løebak og en Thestefuld Mel. Naar det koger, kommer lidt Soya, 1 Gill Bouillon, kraftig Sky og et halvt Pund fint hakket, kogt eller stegt Kjød deri; tilfaldt omtrent 1 Gill hvid Vin, som dog kan undværes. Det Hele er kogt i et godt Kvarter. Naar det anrettes, lægges enten brunebe Poteter derpaa, eller man lægger Skiver af bagt Fransbrød paa Fadet og hælder Hachis derpaa.

Ragout.

Der brunes lidt Smør, hvori koges et revet Løg og lidt ituskaarne Anchiovis, Peber og Mel; det fortyndes med

Sty, Suppe og lidt syltet Ribssaft. Stegen eller Kjødet hugges eller skjæres itu, kommes i Saucen og optages, saasnart det er vel gennemhebet. Naar Saucen igjen koger, hældes den igjennem Sigten paa Kjødet. Man kan variere med at komme Afier, syltede Citroner eller Charlotter i Saucen. I denne kan ogsaa koges Kjød- eller Fiske-Boller, eller et Lag af Farce lægges over den varme Ragout, naar den er hældt paa Fadet; Farcen smøres med Eggeblomme, blandet med lidt Vand; Fadet sættes i Doven og bages i en halv Timestid.

Frikassee af kald Steg.

Kjødet skjæres i tynde Skiver og koges jævnt i et Kvarter, tilligemed en Haandfuld hakket Petersille, et Rødløg skaaret i Stykker, $\frac{1}{2}$ Pint Suppe, et Stykke Smør, Salt og Peber. Derpaa røres hurtig to Eggeblommer, et Glas Portvin eller Sherry, og en Skfuld Eddike deri, hvorpaa den ophældes.

Et varme Kalvesteg og Steg af Bildt.

Kjødet skjæres i Skiver og kommes i Smør, der er brunet paa Panden; naar det er godt varmt, tages det op og lægges paa Fadet; Panden løstes af, medens der røres lidt Sty eller Fløde i Saucen, den sættes igjen paa og omrøres, indtil den koger, da hældes den over Kjødet. Det spises med stiv Ribssaft. Til saameget Kjød som til 5 Personer bruges en Gill god Fløde. Det skaber ikke, om Fløden er sur.

Spare-Suppe.

Naar man har Ben, Sener eller Affald af Kjød, som alt har været stegt eller kogt, men er renligt behandlet, hugger og skjærer man det smaat, koger det et Par Timer med Salt og 1 Kvart Vand til hvert Pund Ben og Kjød, deraf bliver da en Suppe, som kan anvendes til forskjellige Saucer, Retter og Supper.

Grilleret Kalvesteg.

Kold Kalvesteg skjæres i middelmaadig tykke Skiver; disse varmes i Smør, som er meget lysebrunt, derpaa tages de op af Panden og Smørret hældes af. Nyt Smør brunes, Stykkerne dypes i slagne Æg, og derpaa i stødte Løebakker, og saa brunes de i det nye Smør, og naar de er vendte, kan det første benyttes til Hjælp. Hertil bruges brunet Smør og Grønt.

Rjodbudding af kogt eller stegt Rjod.

Rjodet hakkes fint; det kan godt være flere Sorter, og lidt raat Rjod extra forbedrer Buddingen; man maa blot passe at ingen Sener og Ben følger med. Til 1½ Pund hakket Rjod tages 6 Unzer revet Hvedebrød, som røres paa Ilden med lidt Mælk til en fast Deig, blandes efter nogen Afkjøling med ¼ Pund Smør, 4 Æggeblommer, lidt Salt, Peber, et Par finthakkede, i Smør stegte Løg, lidt reven Mustatnød og det halve Rjod, samt en halv Kop reven, skarp Ost, helst Parmesanost. Skulde Deigen være for stiv, blandes den med lidt Fløde eller god Mælk og tilsidst med de 4 pistede Hvider. Buddingen koges i Form i omtrent 1½ Time, og anrettes med Caperssauce eller skarp brun Sauce.

Posteier, Salater, Æg og Macaroni etc.

Høns-Salat No 1.

Høns, der koges for Salat, bør koge indtil Rjodet med Lethed skiller sig fra Benene. Høns, der er tilovers fra Suppe, benyttes hertil. Alt Rjodet pilles fra Benene, fries fra Skind og Fedt og skjæres i Stykker paa ½ Tommes Størrelse eller mindre. Grøn Salat vaskes, brækkes i smaa

Stykker og tørres paa et tørt Klæde. Kjødet og Salaten blandes i et dybt Fad og krydres med en Spisestefulb Salatolie, en Thestefulb Edbite og en halv Thestefulb Salt og Peber. Derpaa tilberedes en saakaldet Mayonnaise paa følgende Maade:

En raa Eggeblomme blandes med en halv Thestefulb hver af Salt, tør Sennep og hvidt Peber, Saften af en halv Citron og saa meget Cayenne-Peber, som kan tages paa Spidsen af et lille Pennenknivsblad. Dette blandes godt sammen med en Træste; derpaa tilføies Draabe for Draabe, og medens man bestandig rører, 3 Gills Salatolie og Saften af en halv Citron. Naar to Trediedele af Olien er kommet i, begynder man at tilføie Edbite, i det Hele fire Spisestefulde; naar denne Mayonnaise er lavet, bedækkes Salaten med den, hvorpaa den pyntes med Oliven, Capers og haardkogte Æg, skaarne i fire Dele.

Istedetfor grøn Salat kan anvendes Selleri.

Høns-Salat No. 2.

Kjødet fjæres fra Hønsene i ganske smaa Stykker, næsten som Urter; Sellerier fjæres paa samme Maade. Man tager lige store Dele Kjød og Selleri. Haardkogte Eggeblommer gnides fint; til hvert Æg føies en halv Thestefulb Sennep, ligesaa meget Salt, en Spisestefulb Olie og et Vinglas fuldt af Edbite. Kjødet og Sellerierne blandes godt sammen i et dybt Fad, og Røren, hvori der tilsidst er kommet lidt Fløde, hældes derover. Røren maa ikke hældes over, førend Salaten skal serveres.

Høns-Salat No. 3.

Til en Høne bruges samme Kvantum Selleri, 3 eller 4 Æg, en Spisestefulb udrørt Sennep, en Thestefulb Salt, en Spisestefulb koldt Smør, to Trediedele af en Kop Edbite,

fire Spisestefulde Salatolie, to Trediebele af en Kop sød Fløde. Den laves saaledes: Det kogte Hønsetjød og Sellerierne skjæres i smaa Stykker, Hviden og Blommen af Eggene piskes hver for sig og Olien piskes langsomt i Blommerne. Dernæst blandes alle Ingredienserne i en Kasserolle (Fløden undtagen) og sættes over Ilden. Det koger, indtil det er temmelig tykt. Naar det igjen er koldt, piskes Fløden og hældes over Salaten en Time før den skal spises.

Hummer-Salat No. 1.

To Hummere pilles fint, fire Hoveder af frisk grøn Salat skjæres fint; det lægges laquis i et temmelig dybt Fad, fire haardkogte Eggblommer gnides ud, deri røres tre Spisestefulde smeltet Smør, en Theste Sennep, lidt Cayenne-Peber og Salt, to Spisesteker Sukker og to Kopper Eddike. Det sættes over Ilden og naar det er varmt, hældes det over Salaten.

Hummer-Salat No. 2.

Det Grønne af Hummeren udgnides i lidt Fløde eller fin Salatolie; deri kommes den Saft, der flyder af Hummeren, naar man aabner den, og som forsigtig maa samles, ogsaa lidt Eddike og Peber. Hummeren selv skjæres i smaa Stykker, og lægges mellem smaa krusede Blade af Salat-hoveder i Saucen. Det udpyntes ovenpaa med Karfe, (Watercresses) noget af det lysteste og fineste af Salatbladene, og den indvendige røde, faste Kogn, udstaaren i Figurer og lagt mellem det Grønne. Da der gjerne er lidt af Kognen, kan den lægges i Midten og i Hjørnerne af Salattfadet.

Sildesalat.

Fed god Spegesild flaaes og flækkes fra Benene; derpaa lægges den en Timestid i sød Mælk, skylles i Vand og tørres

i et Klæde. Den skjæres i ganske smaa Tærninger og tillaves med fin Olie, Eddike, Peber og hakket Charlotteløg. Nogle lide ikke Løg, andre ikke Olie, derfor kan man gjerne komme blot Eddike og Peber derpaa. Til Udpyntning pleier man at bruge kogte Rødbeder, Gulerødder og Æg, hvilket alt bliver skaaret i fine Tærninger, og som jmager godt, naar det blandes med Salaten. Men det lægges fast ovenpaa i Spidsen eller Striber, hver Kulør for sig; af Æggene hakkes Blomme og Hvide hver for sig, men ikke fint. Man kan da schattere fra Æggehvite til Rødbeder, naar Æggeblomme og Gulerødder kommer imellem. Man kan ogsaa lade en Stribe af Silben komme tilsyne.

Salat af kold Steg.

Den hakkes, men ikke for fin og intet Brunt medtages. En Del Charlotteløg hakkes ogsaa og blandes i tilligemed fintskaarne Agurker eller Afler. Den tillaves derpaa med Eddike og Peber.

Fiske Salat.

4 Æggeblommer røres i 1 Pint Fløde og koges som til Creme. Naar det er koldt, røres Sennep, 3 a 4 Spiseskeer Eddike, hvid Vin, lidt Peber og Salt, og, om man vil, noget Hummer- eller Anchovis-Essents deri. I denne Sauce, som maa være jævn, kommes da en stor, dyb Tallerken kogt, pillet Fisk og $\frac{1}{4}$ Pund, smaat itubrækkede, kogte Maccaroni. Det blandes godt sammen og maa helst staa et Par Timer, inden det bruges.

Fiske Salat No. 2.

Fisken kan være af forskjellige Sorter, som, naar den er kogt, pilles fra Skindet og Benene i flade Stykker. Til en dyb Tallerken halv fuld af pillet Fisk laves en Sauce af

en Pint Fløde, hvilken gjerne kan være sur, og som røres med 2 Spisesteker syltede Champignoner tilligemed den Eddike, som er ved dem, lidt stødt Mustatblomme og Salt. Dersom Sauceen ikke er syrlig nok, kan der tages lidt Eddike til. Istedetfor med Fløde kan Salaten tillaves med 3 Spisesteker Olie. Istedetfor Champignoner kan bruges Kapers.

• Østers Salat.

Skjæget tages af 25 store Østers, som skjæres i 4 Dele, $\frac{1}{2}$ Pund Kastanier koges, pilles og skjæres efter deres Størrelse i 2 eller 4 Dele. Sauceen laves af 3 haardkogte Eggeblommer, som udtværes og røres med 2 raa do., derefter med 2 Spisesteker Olie, 1 do. Eddike, Salt og lidt Peber. Kastanierne røres heri samt de itustaarne Østers tilligemed den Sauce, som er ved dem, og man kan enten skjære 3 a 4 Fiskeboller i smaa Stykker eller pille kogt Fisk i Stykker og røre med i Sauceen, hvoraf der da maa laves lidt mere.

• Potetes Salat.

Ligemeget kogte Poteter og Rødbeder skjæres i tynde Skiver, lægges paa Salatfadet og overhældes med en Sauce, der laves af lidt udrørt Sennep, som røres med Olie eller med to haardkogte Eggeblommer, hvilke først er udtværede med 1 raa, Peber, Salt og Eddike, helst den af Rødbederne. Man kan heri komme Selleri, raa Gbler, de kogte Eggehvider og Champignoner; det er da bedst at skjære Alt smaat og røre det i Sauceen. Under man Løg herpaa, maa disse først koges og hakkes.

• Speil-Æg.

Man kommer Smør i Hullerne paa en Gbleffivepande, og naar det er lysebrunt knækker man Æg og hælber sagte i Smørret, men lader det kun steges til Hviden stivner, og Blommen er blød som paa forlorne Æg. De kan lægges

paa et lidet fladt Fad med fyltede Østers eller Champignoner om hvert Egg, eller ogsaa lægges flækkede Anchovis mellem Eggene. De kan ogsaa serveres alene. Istedetfor Gble: stivepande kan en Stegepande bruges. Naar Smørret da er lysebrunt, slaar man Eggene sagte ved Siden af hinanden, saa at de sees adskilte, men dog hænger sammen som en Kage. Da kan den udpyntes med grønne Blade om Kanten.

Blodkogte Egg.

Bløde Egg, maa netop være saaledes kogte, at Hviden er stiv, men Blommen kun ubetydelig fastnet. Naar man slipper dem i Vand, der koger, og regner $3\frac{1}{2}$ Minuter til de optages, og i dette Mellemrum lader dem koge sagte fra en Kant, saa bliver de passende. De maa strax dypes i koldt Vand, naar de optages, baade for at kunne behandles strax, og for ikke at fastne mere ved egen Varme.

Forlorne Egg.

Kogende Vand kommes i en Stegepande, som maa være aldeles ren. Naar Vandet koger, bræktes Eggene forsigtigt, først i en Underkop og dernæst i Panden, som tages af Ilden, medens dette sker. Naar alle Eggene er i, sættes Panden atter over Ilden; det koger sagte i 3 Minutter. Eggene tages op med en Fiskefke, lægges paa et Fad og kan pyntes med Persille.

Egg a la Creme.

En ren Stegepande fyldes næsten med kogende Vand, heri kommes en Skfuld Eddike, som maa være ganske klar, og en lille Smule Salt. Panden tages fra Ilden og de knækkede Egg kommes deri; naar dette har kogt tre og et halvt Minut, tages Eggene op med en Fiskefke og lægges paa smurt Toast paa et varmt Fad. Imidlertid

tillaves i et andet Kar en halv Kop Fløde eller Mælk; bruges det sidste, maa det gøres tykt med en Smule Cornstarch. Man lader det komme ligetil Kogning, bestandig rørende, for at det ikke skal svides, derpaa tilføies en Skedul godt Smør, samt lidt Peber og Salt. Det koger op en Gang og hældes over Eggene. Det smager udmærket at tage halv Fløde og halv Bouillon.

Røræg.

8 Æg piffes godt, først alene, derpaa med 8 smaa Spise-skeer Fløde eller god Mælk; derefter kommer det i Gryden eller Stegepanden med en Unze Smør og lidt Salt. Det smager godt at komme lidt finthakket Persille i; der maa ikke være Queilb og man rører ikke, men skraber uophørligt fra Bunden med en Træstke; rører man rundt, vil Stykkerne gaa itu og det er ikke Meningen. Naar man finder dem passende stive, tages de af Ilden. De maa ikke være for haarde. Man kan komme kogte Aspargeshoveder deri. Man regner 3 Æg til hver Person.

Ægge-Fritassee.

Haardt kogte Æg (kog ti Minutter) skjæres midt over og Blommen tages ud; den halles fint sammen med lidt Skinke, Tunge eller kold Fugl, lidt Persille, lidt smeltet Smør og ganske lidt Sennep. Dette røres godt sammen og hermed fyldes Hviderne, som sættes tæt sammen i et dybt Fad med Saag, de aabne Ender opad. Nu haves tilrebe lidt Sauce fra Fjærtra eller Kalvekjøb; dette bringes lige til Kog med en halv Thestefuld hakket Persille, Salt, Peber og tilsidst tre Skedfulde Fløde. Naar det koger op, hældes det over Eggene, Saaget sættes paa, det staar i fem Minutter, og sendes derefter til Bordet. Saasnart de haardt kogte Æg er færdige, lægges de i koldt Vand, for at ikke Blommen skal blive sort.

Bagte Æg.

$\frac{1}{2}$ Dussin Æg bræktes i en smurt Form, som maa være stor nok til mageligt at holde dem. Lidt Salt drysses paa, og et lille Stykke Smør lægges paa hver Blomme. De bages i Ovnen, til Hviden er stivnet. Anrettes hebe med Smør og Brød eller smurt Toast.

Chinesisk Fuglerede af Æg.

En hvid Sauce tillaves paa følgende Maade: Et halvt P. Kalvetjød skjæres i Strimler og kommes tilligemed noget Persille i en Kvart koldt Vand, koges og stummes, indtil Kjødet er kogt i Stykker og det Halve af Suppen kogt bort. Da sies den forsigtigt og kommes tilbage i Potten med en halv Kop Mælk. Naar det koger, jævnes det med en Tjessfuld Cornstarch, udrørt i lidt kold Mælk, krydres med hvidt Peber, Salt, samt Saften af en halv Citron. Det sættes bag paa Ovnen og holdes varmt. Ser, otte eller ti Æg koges haarde, Blommerne tages forsigtigt ud og Hviderne skjæres i tynde Strimler. Blommerne bygges nu op i Midten af et dybt Fad, og Strimlerne arrangeres deromkring, saa det faar Formen af en Fugls Nebbe; der røres om i Sauce og den hældes forsigtigt over Æggene. Sauce skal gaa halvveis op ad Nebben. Pyntes med Persille.

Macaroni.

Den bræktes i temmelig lange Stykker og bør koges i Bouillon, der ikke behøver at være meget stærk. Der skal ikke være mere Suppe paa, end man kan tænke sig passende til at den vil koge ind. Naar man tager en af dem op med Siden af en Gaffel og den derved gaar midt over, saa er de færdige. Derpaa røres lidt koldt Smør i dem, indtil Smørret er smeltet. De maa anrettes strax og spises med revet sarp Ost og smeltet Smør.

Makaroni paa Neapolitanisk.

Man lader Makaroni koge i Vand eller tynd Bouillon, til de næsten er ganske kogte. Derpaa afhældes Vandet til der kun er lidt tilbage, hvormed de kan staa og trække sig.

I en anden Gryde koges finskaaren og udvandet Skinke og Kjøb i tynd Bouillon, til det er vel kogt. Saa optages det af Sauce, og derpaa neblægges Alt i et dybt Blikfad, saaledes at man først lægger et Lag Makaroni, og overstrør dem med reven Parmesanost, derpaa et tyndt Lag af Sinken, saa Makaroni med Ost og saa Kjøb og Skinke, og saalænge man har Noget, vebbliver man saaledes; men det Sidste maa være Ost. Derpaa sættes Fadet ind i en varm Stegeovn, omtrent 10 Minutter, d. v. s. til det er vel varmt og har faaet en gulbrun Farve ovenpaa. Det serveres varmt.

Stubet Makaroni.

Stænglerne brækkes i tommelange Stykker og koges møre. Sauce tillaves iforveien. Et halvt Pbd. Dreksjøb skjæres i Striber, kommes i koldt Vand og koges i en halv Time. Da tilspies et hakket Løg og en Pint Tomater, pillede og skaarne i Skiver. Det koger i en Time, da Rjødet tages op og det øvrige fles. I alt behøves der ikke mere end en Pint Sauce for et stort Fad Makaroni; Sauce hælbes tilbage i Gryden, tilspies en god Klump Smør, Salt og om ønskes, Peber, og koger nu indtil Anretningen. Vandet fles godt fra Makaronien, som anrettes paa et Fad med den hebe Sauce hældt over.

Postei med hvid Sauc.

Til 3 Pund Kalvebryst, som skjæres istykker og koges næsten mørt i knapt Vand med Salt, bruges 2 Pund Dre eller Kalvekjøb, som laves til Farce, og 1 Pund Mel, som laves til Butterdeig og udrulles til den ved Butterdeig angivne Tykkelse. Den øverste Del af en Kageform lægges

paa Deigen, som skjæres af lige derefter; dette Stykke bruges siden til Laag paa Posteien. Den øvrige Deig udrulles tyndere, og med den beklædes hele Formen indvendig, saa der bliver en Kant foroven udenfor Formen. Hele Butterdeigen belægges derpaa med et Lag Farce, som smøres jævnt, saa at der ingen Huller er; der laves en rundelig Portion Sauce af Suppen, lidt Vin, Citronsaft, Smør, Mustatblomme og Mel; deri dryppes hvert Stykke af Kjødet og lægges tæt samlet indeni Farcen, tilbækkes med denne, og derover lægges det affaarne Butterdeigslaag, hvorpaa Kanten fra Siderne lægges i pene Folder. Det Hele oversmøres med Eggeblomme, fortyndet med Vand, og den bages i 1½ Time. Posteien kan ogsaa laves af Høns, Kyllinger, Kalkuner og Lammekjød. I den tilbageblevne Sauce kan der kommes Østers, Kastanier eller Champignoner, og den legeres med Eggeblommer.

Lever-Postei.

En Kalvelever skræbes og gnides igjennem et Dørslag. 1½ Pund fersk Flest af det Fede skræbes eller hakkes tilligemed Leveren, 1 Pund raa Medisterpølse og 4 Anchioviz, som er fkaarne fra Venene. Naar dette er vel sammenhakkelt, røres det godt med et Par revne Løg, stødt Peber, Meliker, Salt, ganske lidt Timian, lidt revet Rugbrød, et Par Thesteer Mel, Sily, Soya, 6 a 8 Eg og omtrent 1 Vint Fløde. I en Form med fast Bund lægges et Lag af Farcen, derpaa ituskaarne stegte Fugle, derpaa et Lag Farce og saaledes vekselsvis. Det sidste Lag maa være Farce, som belægges med Skiver af fedt, røget Flest, for at Posteien ikke skal blive brun; dette tages af igjen, naar den er bagt. Den bages i 1½ Time og spises varm med skarp, brun Sauce, dog bruges den mest kold til Smørrebrød og spises da uden Sauce. I stedetfor Fugle kan bruges alle slags fine Stege, som skjæres i Skiver. 3 stegte Duer, som skjæres i 4 Parter, vil være

passende til denne Portion Farce. Af Svinelever laves den paa samme Maade.

Rouletter af Steg eller kogt Kjød.

Rouletter koges i Klaret, som er tilberedt efter Anvisningen til „Rager, som koges“. Der koges to revne Æg i $1\frac{1}{2}$ Unze Smør; 12 Unzer Mel bages deri og spædes lidt efter lidt med 1 Pint Bouillon; det koges, indtil det er jævnt, da røres det med $\frac{1}{2}$ Pund kogt, smaat skaaret Kjød, stødt Peber og Salt. Naar det er ganske kolbt, tages lidt ad Gangen og trilles rundt i stødt Brød, derpaa i vel-pillede Æg, saa i Brød, derpaa koges de i Klaret tilligemed lidt hel Persille til at pynte med. Til denne Portion, hvoraf der omtrent bliver 16 Rouletter, bruges 5 Æebatter og 4 Æg. For at give en mere pikant Smag, kan der koges 3 hakkede Anchovis tilligemed Ægene, og der kan kommes lidt hvid Vin, lidt Citronsaft og Mustatblomme i Deigen. De kan serveres med en skarp Sauce og pillede Poteter eller spises med Gemyser.

Hertil, som til alle Rouletter, kan der røres lidt opløst Husblas i det varme Stuvebe.

Rouletter af Hummer.

Hummerne koges, Kjødet pilles fra Benene og stjæres i Tærninger, Skallerne stødes med Smør, smurres over Ilden og spædes med Vand. Naar det har kogt 1 Kvarter, affles det, og Hummer-Smørret deraf sættes paa Ilden igjen med Mel, lidt Mustatblomme og lidt Sukker og spædes med Suppe, indtil det bliver en Grød. Hummerkjødet og lidt Salt røres deri tilsidst. Naar det er kolbt, koges det som Foransførte. Skallerne kan ogsaa koges med Mælk. Hummer-Smørret spædes da med Fløde eller god Mælk.

Af Krebs laves Rouletter paa samme Maade, men da Smagen af Skallerne ikke er saa stærk som af Hummer,

kan den Mælk eller det Vand, hvori Skallerne er kogte, bruges med.

Anchiovis-Brød.

Fransbrød skjæres i Skiver og bages i Smør og Klaret. Paa hvert Stykke lægges en flatt Anchiovis, hvoraf Benene er udtaget, og ved Siden af denne et forlorent Æg. De lægges jævnsfides paa et Fad og serveres med en kraftig Sjsauce til.

Boller i sød Sauce.

Man laver Mel- eller Brødboller efter Anvisningen, koger dem i Vand med lidt Salt i og lægger dem paa et Fad, hvor de overhældes med en kraftig sød Sauce, hvori er kogt Bærer eller Æbler, som kan være tørrede, eller forskellige Syltetøjer.

Brødfage.

Til hvert Æg, man vil bruge, tages en Skesfuld Fløde. Det piskes tilsammen og reven Citronskal og Salt kommes i. Skiver af Fransbrød byppes i Mælk og steges i Smør Naar de er stegt paa begge Sider, hældes Deigen over, og Ragen bages ved god Ild, kun ikke ved Lueild af Brænde, indtil den sfinner ovenpaa. Den behøver ikke at vendes, og anrettes med hvidt Sukker paa.

Fattige Riddere.

Skiver af Fransbrød byppes i Mælk, tilbækkes dernæst en Limestib, vendes i Sukker og Kanel og steges i Smør paa begge Sider. Derpaa overstryges de med et godt Lag Frugtgele og anrettes.

Saucer.

Fiskefauce.

Maitre d' Hotel Smør.

En Unze Smør, en Spisefste hallet Persille, en Theste Citronsaft og en kvart Theste Peber, blandes sammen koldt og spredes saaledes over, hvad man ønsker at benytte det til. Det er fortrinligt for enhver Slags stegt Fisk.

Hollandst Sauce.

En Unze Smør sættes over Ilden; deri uddrykses en Unze Mel, indtil det bobler, da tilføies gradvis en Gill kogende Vand; naar det koger, tages det op af Ilden; der kommes i tre Eggeblommer, en ad Gangen, en Saltstefuld tør Sennep, en Spisestefuld Eddike, tre Spisestefulde Olie, gradvis Draabe for Draabe, bestandig rørende, indtil det er jævnt. Til kogt Fisk.

Fløde-Sauce med Persille.

Smør smeltes, Mel røres deri og spædes med Fløde, indtil det er jævnt, da gives hallet Persille et Dplog deri. Et lille Stykke hvidt Sukker kommes deri og Salt tilfaldst. Der kan bruges Mælk istedetfor Fløde, men da tages mere Smør.

Persille-Sauce.

Hallet Persille sættes paa Ilden med lidt Vand; naar det koger, tages Potten af, og Smørret røres deri, til det er smeltet. Saucen bliver jævn heraf. Vil man spare paa Smørret, tager man mindre og indgnider lidt Mel deri, og det faar da et Dplog i Saucen.

Ægge-Sauce.

4 Æggeblommer røres, indtil de er tykke, deri kommes en toppet Æggesmel, Saft af en og Skal af en halv Citron, 1 Æggeskive, Puddersukker, et Stykke Smør af Størrelse som et libet Æg og 1 Pint Vand. Det sættes paa Ilden og røres, indtil det koger. Denne Portion vil være passende til 4 Pund kogt Fisk.

Smør med Æggeskive.

Naar Æggeskiven koger, kommes Smørret deri. Man tager det derpaa af Ilden og rører deri, indtil Smørret er udsmettet.

Kold Løg-Sauce.

4 haardkogte Æggeblommer udværes og røres først med en raa Æggeblomme, derefter med en Spiseskefuld Olie, 1 bo. Æggeskive, lidt Salt, Peber, hakket Persille, ubrørt Sennep, kogte, kallede eller raa revne Løg og kraftig Suppe, til Sauce er tilpas jævn.

Kold Peberrod-Sauce.

Man pister tyk sur Fløde, og kommer deri hvidt stødt Sukker og Æggeskive efter Flødens Syrlighed; derpaa kommes revnen Peberrod i, til den bliver starr nok. Denne Sauce bruges til kold Lax og Gjedder. Somme bruger den endog til varm Lax.

Kødt Smør.

Egentlig er dette blot Smør, der røres stærkt paa Ilden med en Draabe Vand, til det bliver tykt; det smager bedst til Asparges, Spidskaal m. m.; men det er kostbart, og har den Ulempe, at det gjerne vil gaa over til smeltet Smør paa en varm Tallerken. Man kan derfor bruge en anden

Maade. Det er at tage ligemeget Smør og sød Fløde, indgnide en halv Theffe Corn-Starch i Smørret, hælde Fløden paa i en lille Gryde, og røre deri til det koger. Det bruges til mange Fiskeforter.

Kapers-Sauce.

To Eggeblommer røres hvide; derefter kommes en Skedul Mel, en Skedul Smør, lidt Salt, Suppe og Kapers deri. Dette sættes paa Ilden, røres til det koger og ophældes.

Hvid Fiskeauce.

En Theffe Corn Starch indgnides i et godt Stykke Smør; dette kommes i en stor Kop afflet stærk Fiskekraft og faar et Opkog. 2 a 3 Eggeblommer piffes og røres i Saucen, der løstes af Ilden, medens dette ster. Naar den vil til at koge igjen, hælbes et Par Skeer Mabeira eller anden Vin deri. Den piffes godt, til den hælbes op. Noget Mustatblomme kommes i, og Salt, hvis det behøves.

Sennep.

Ganske lidt kogende Vand hælbes over 3 Spiseskeer Sennep. Dertil søies en Saltste Salt, en Spiseste Oliven-Olie, rørt sagte i, og en Thestefuld Sukker; tilsidst røres en godt piffet Eggeblomme deri og Edbite efter Smag. Den bør laves Dagen før den bruges.

Eimpel Sennep.

Sennep ubrøres i Edbite, og Sukker tilfættes efter Smag.

Mahonnaise Sauce.

To raa Eggeblommer (ikke det ringeste Hvide maa følge med) og 1½ Sennepste ubrørt Sennep piffes sammen;

derpaa tilføies draabevis en lille Stefuld af den bedste Salat-Olie, ibet man rører uafbrudt, indtil Fadet eller Koppen kan vendes uden at man spilder. Da tilføies en Spisefke Eddike og ganske lidt Cayenne og sort Peber samt en halv Thefle Salt. Der røres stærkt, indtil det er let farvet. — Det bruges til Hummer, grøn Salat eller Fisk.

Til Njödretter.

Stege Sauce.

Panden gjøres heb, førend Smørret kommes derpaa. Naar dette er brunt, røres først noget Stk eller Soya deri, derefter løftes Panden af, og et Stykke koldt Smør røres stærkt deri, for at det kan blive jævnt. Naar det er til Vilbt eller til Kalvesteg, kan der kommes lidt god sur eller sød Fløde eller Kiernemælk deri, istedetfor det kolde Smør. Panden løftes af, medens Fløden røres deri, og sættes paa Ilden igjen, for at faa et lidet Opkog under stadig Omrøren.

Stk Sauce.

Man tager saamegen Stk fra Stegen, som muligt. Det sker paa den Maade, at man øser alt op af Brædepanden eller Gryden, naar Saucen er bleven kraftig, kommer et lille Stykke nyt Smør i igjen, og naar den opøste Sauce har staaet en Stund, skummer man alt Fedt af den, og kommer paa Stegen igjen, saa at man kun beholder Kraften tilbage. Denne kommes i en Pande med en Del finhakket Charlottøg, der koges vel. Naar den skal anrettes, løftes Panden af Ilden, og man rører et godt Stykke koldt Smør deri; dette gjør Saucen jævn, og med lidt Soya gives den Kulør; man kan ogsaa komme Strimler af Afier og lidt af Saften i. Denne er god til alle Stege.

Rødvins-Sauce til Steg.

Man bruner et Stykke Smør i en Stegepande, men ikke for stærkt, kommer deri 2 Skeer Hvedemel og gniber det ud med Bagen af en Træste; man maa vedblive at flytte det fra et Steb i Panden til et andet, for at det ikke skal hvile saa længe paa noget Steb, at det kan brændes. Ilden maa ikke brænde for stærkt under Panden. Naar det nu har faaet en smuk brun Kulør, opspædes det lidt efter lidt med Kraftsuppe og Sky af Stegen; Kraften behøver ikke at være meget stærk, naar man har Sky. Naar denne er saaledes opblandet nogle Gange, men endnu for tyk, kommer man Rødvind deri, til den bliver passende tynd; ligeledes hallet Løg, hallede Anchovis, lidt udrørt Sennep, Sauce af syltede Osters efter Behag og lidt Peber; alt dette koges vel op, og saa stes det. Man kommer atter Sauce i Panden for at varme den, og har lidt Soya deri. Hvis den Stegepande, man har, kun er af Jern, og ikke vel blandet med Staal, saa bør man ikke have Vinen i Panden, men naar Sauce er opspædet med Kraft, kommes den i en lille fortinnet Kobberpande eller glaseret Gryde, og siden tillaves den der. Denne Sauce passer til Dreftæg, og kan ogsaa bruges til Faarestæg. Til Gaas, And og Skintestæg tages mere Sennep.

Brun Fløde Sauce.

Man tager lige meget Smør og tyk sur Fløde. Smørret brunes i en Pande, og en Tjeste Mel brunes deri; dette opspædes med et Par Skeer Sky. Naar dette koger, kommes Fløden i, og der røres stærkt, til Sauce koger. Har man ingen Sky, da tages heller ikke Mel; men da maa Fløden være god. Skulde det hændes, at den vilde stille sig ad, da tages lidt mere Fløde, og da den deraf vil blive for hvid, afhjælpes det ved Soya. Denne Sauce er til

Kalves og Fuglesteg og kan til Rød bruges til Faare- og Dresteg. Til Fuglesteg bør man undgaa Soga.

Sauce til Grydesteg.

Den almindelige Sauce er vel den, der banner sig selv i Gryden, naar man indgnider Stegen vel, før den kommer i det brune Smør, og kommer hele Stykker af Ingefær, hele Peberkorn og hel Løg i, der affies; men Nogle ynder sur og sød Sauce, og da kommes mindre Mel paa Stegen; man laver da en lille brunet Jævning som til Rødvinns-Sauce, opspæder den med Kræften, og kommer Sukker og Eddike deri; da bruges hverken Løg eller Kybberier, kun lidt Ingefær.

Rød Sauce.

Man bruger ogsaa her Smør og Mel, som til Rødvinns-Sauce, og opspæder med Rjødskraft. Naar Melet er vel brunet, og man har haft en Gang Suppe i, lages et Par Steer Pudbersukker, der udgnides i det Dørige; derpaa noget mere Kraft, og tilfødt rød Saft, af Cranbær. Denne Sauce bruges til grilleret Rjød.

Tomato Sauce.

I en tyk Saucepande eller Kasserolle kommes 1 Pint Tomatoes, en Unze Gulerod og ligesaa meget Løg skaaret i Skiver, endvidere en Unze salt Flest skaaret i smaa Stykker, en lille Bist, fire Nelliker, en Theste Salt, en Kvart Theste Peber og en Gill Suppe, Sty eller Vand; det koges langsomt en Time og gnides derpaa gjennem en Sigte med en Træste.

Spanst Sauce.

En Unze røget Skinke skaaret i smaa Stykker paa $\frac{1}{2}$ Tommes Størrelse steges i 1 Unze Fedt. Saasnart det er

brunt, tilføies 2 Unzer Gulerod skaaret i Stiver og ligesaa meget Løg, ligeledes skaaret i Stiver. 2 Unzer tørt Mel røres i og brunes; derefter kommes en Kvart Bouillon i; hvis man ikke har det, da 1 Kvart Vand og $\frac{1}{2}$ Pund fint hakket Kjøb. Det krydres med en Thefle Salt, lidt Peber og en Bist; det koges langsomt en Timestid, og slummes behørigt; derefter fles det og en Gill Vin kan føies til. Denne Sauce kan holde sig over en Uge paa et koldt Sted og bruges til allslags mørkt Kjøb, Vilbt eller stegt Fisk.

Selleri Sauce for kogt Fugl eller Ralkun.

To Spisesteker Mel blandes med en Thekop fuld af Smør. 1 Pint kogende Mælk haves beredt; Melet og Smørret røres i Mælken. 3 Sellerihoveber skaarne i smaa Stykker koges i Vand, hvilket fles af; derpaa kommes Sellerierne i Mælken og det sættes over Ilden for 5 a 10 Minutter, idet man bestandig rører i det.

Hvid Sauce til Høns, Kalve- og Lammekjød.

1 Pint Fløde koges ganske sagte med lidt stødt Peber, helst hvidt, og Skallen af en lille halv Citron; naar det har kogt lidt, sættes en Jævning paa af 2 a 3 Unzer Smør (efter som Fløden er tyk), der er rørt med en Spiseste Mel; det røres stadigt, til det er blevet tykt, og fortyndes da med Bouillon, indtil Sauceen har erholdt en passende Tykkelse. Naar den hælbes op, trykkes Saften af en halv Citron deri. Der kan bruges god Mælk istedetfor Fløde, men da tages mere Smør. Istedetfor Citronskal og Saft kan der koges saa megen kraftig Sky eller god Soya i Sauceen, at den faar en rødlig Farve.

Østers-Sauce.

Stjægget tages af Østerserne, koges ganske kort i lidt Vand eller tynd Suppe og affles. Et Stykke Smør smeltes,

deri røres Melet, og det fortyndes med den affiede Suppe, tilligemed hvid Vin, lidt Citronsaft, Salt, Mustatblomme og saa megen Rjødsuppe, at det bliver tilpas tykt. Østerserne kommes paa tilfaldt og maa ikke koges, men kun blive hebe. Der kan kommes ganske smaa Fiskeboller paa, hvilke maa koges i Suppen, førend den bruges til Sauce. Der kan ogsaa kommes kogte og pillede Kastanier deri tilligemed Østerserne. Den jævnes med lidt Eggeblomme.

Sauce til Bildt.

Man sætter Fløde, koldt Smør og noget god Sky sammen paa Ilden og rører deri, indtil det koger og er blevet jævnt.

Hvid Sauce.

Til 1 Kvart Bouillon tages en Ske godt Hvedemel, som udrøres i et Stykke Smør; dette maa først smeltes i en Gryde, og naar det begynder at ville koge, kommes Melet i og udgnides; det maa aldeles ikke blive brunt, og det opspædes lidt efter lidt med Kraften. Herpaa kommes Mustatblomme, Rajenne, hvide Rødder, smaa Rjødletter og ellers hvad man har af syltede Østers, Rapers eller Afier. Er det til Kyllinger, Kalkuner eller Kalvebryst, da er det ogsaa godt at piske en Ske sød Fløde i Sauce, naar den skal anrettes; men til Gjæs og Vender passer det ikke. Man har Sauce lidt skarpere af Rajenne til disse, og bruger ikke Østers paa. Vil man lave den hvide Sauce til Gjæs sur og sød, da gjøres den ikke saa skarp, og man kommer kun hvide Rødder og Gbler paa. Nogle bruger herpaa skaarne Mandler og Korender.

Til Buddinger o. A.

Sød Sauce.

Man tager rød Saft, helst Hindbær med lidt Kirsebær, Vand og Sukker efter Smag. Til 1 Pint heraf tages 1 Ste Corn Starch, der udrøres i koldt Vand og kommes i Saften, naar den koger; man kan heri komme Syltetøi eller Rosiner, ogsaa skaarne Mandler; disse sidste Ting koges i Saften, før Jævningen kommer i. Syltetøiet kommes i, efterat den er kogt, og maa ikke koge. Saadan Sauce bruges til de fleste Buddinger.

Hvid sød Sauce.

Hertil tages Gammelvin blandet med Vand og Sukker. Til 1 Pint heraf bruges Saft og reven Skal af en halv Citron; det jævnes med 1 Theste Corn Starch, og naar den skal anrettes, kommes deri 3 velslagne Eggeblommer, fortyndede med lidt kold Vin. Den bruges varm helst til Brødbubbing og Potetesbubbing, men kan ogsaa anvendes til andre, om man saa synes.

Crème Sauce.

1 Kvart god sød Fløde koges med 7 Unzer Sukker og lidt Vanille; den jævnes med 8 velslagne Eggeblommer, og maa piskes godt. Naar den er kold, kommes deri pisket Flødestum, omtrent 5 a 6 Skeer, der røres sagte i, og bør sees ovenpaa. Denne Sauce bruges kold til Rødvinsbubbing, Citronbubbing, Fromage og flere lignende Ting. Den bruges ogsaa til Blanc-Manger; men da blandes den med dobbelt saa meget Flødestum.

Æble Sauce.

Æblerne skjæres istykker og koges derpaa i Vand tilliges med nogle stødte søde Mandler; derefter gnides de gennem

et Dørslag, sættes atter paa med lidt Citronsaft og Stal, Sukker og lidt Corn-Starch, udrørt i Vand og koges ganske kort.

Citron Sauce.

Saften udpresses af en Citron og Stallen rives. 1 Unze Smør sættes over Ilden og blandes med 1 Unze Mel, til det koger. Derpaa røres i $\frac{1}{2}$ Pint kogende Vand, 1 Unze Sukker, Citronstallen og Saften. Saucen serveres til Bubbinger. Den maa ikke koge, efter at Citronen er kommen i, da den ellers vil blive bitter.

Jelly Sauce.

1 Unze Sukker og et Par Thestefulde Currant Jelly smeltes over Ilden i 1 Pint kogende Vand, hvorefter $\frac{1}{2}$ Thestfuld Corn-Starch opløst i $\frac{1}{2}$ Kop koldt Vand røres i. Saasnart det koger op, er det færdigt.

Gemyser.

Som alt anført bliver stuvet Grønt, der først skal koges, bedst, naar det koges ved Damp. Ellers koges det i ikke mere Vand, end nødvendigt.

Spinat.

Stilkene pilles af Spinaten og den koges, indtil den er mør, da trykkes Vandet rent af i en Sigte, og den hakkes fin med ganske lidt Mel, kommes i det Kar, hvori den skal staves, med lidt Muskatblomme, udtværes godt og fortyndes lidt efter lidt med saa megen Fløde, Mælk eller Suppe, at den bliver som en tynd Grød. Den koges nu kort, og tilsidst

kommes Smør og Salt heri. Den serveres med forlorne eller overflaarne, haardkogte Æg omkring.

Blomkaal

bliver isærbeleshed god] ved at koges ved Damp. Den maa renses meget godt for de smaa Blade, der sidder imellem Knopperne. Stokkene skjæres bort rundt de yderste Blade. Blomkaal er tilbøielig til at blive rødlig, naar den koges, og for at undgaa dette, kan man indbinde den i et Stykke hvidt Lsi, hvad enten den koges i Vand eller ved Damp. Ligeledes bør man lægge den i koldt Vand, efterhaanden som den renses før Kogningen, ogsaa af Hensyn til Farven. Blomkaal bør være saa hel, som man kan faa den, men ganske hel kan man sjældent have den, da den skal renses saa meget. Nogle koger Kaalen i halvt Mælk og halvt Vand og spiser den med rørt Smør til, men det Almindeligste er at stuve den og da gjør det ikke saa nøie, om den gaar i flere Stykker. Man udgnider et Par toppede Thesteer Mel i en stor Skfuld Smør, kommer derpaa saamegen Mælk eller Fløde, at det bliver en tyk, jævn Sauce og lader Kaalen faa et Døg heri med Mustatblomme, et Stykke Sukker og tilsidst lidt Salt.

Man kan ogsaa smelte et godt Stykke Smør over Ilden og røre lidt Mustatblomme i, hvorefter det hældes over Kaalen, naar den anrettes.

Syrer.

Jeg har ikke truffet Syrer her i Landet, men jeg ved, de findes, ibetmindste nogle Steder, og derfor ubelader jeg dem ikke.

De groveste Stikke rives af Syrerne og de koges i knapt Vand, hvis de ikke er meget sure, thi da maa man tage rundeligt Vand, hvoraf noget afhæles, førend de er kogt nok.

Naar de er møre hældes Vandet fra, og de gnides gjennem en grov Sigte og sættes paa Ilden med et godt Stykke Smør, Sukker efter Behag og ganske lidt Salt.

De kan ogsaa, naar de er gnedne igjennem Sigten sættes paa Ilden med lidt Bouillon, Smør og Salt og, naar de har kogt noget, legeres med Eggeblomme. Denne Maade at tillave Syrer paa, er den sundeste, men de fleste holder mere af at faa dem tillavede med Sukker.

Der er endnu en Maade at tilberede Syrer paa, som jeg ikke har prøvet, men som jeg ved har været meget yndet i Norge. Syren nedlægges da raa i Gryden, med Smør paa Bunden og mellem hvert Lag; intet Vand kommes paa; den koger langsomt under lukket Laag og naar den er mør, tillaves den med Sukker efter Smag. Nogle pleier, til denne Slags Syre, at lægge hele Tvebakker ned i Syren naar denne er færdig, lade dem staa en Stund til de er gjennemtrukne af Smørret og lægge dem under Syren paa Fadet, naar den serveres.

Stuede Gulerødder.

Gulerødderne skræbes, skjæres i Skiver og lægges i kogende Vand, hvor de koger, indtil de er saa møre, at man kan gnide dem igjennem en Sigte med en Træske. Derefter sættes de igjen over Ilden med et Stykke Smør og Sukker, og faar et lille Opkog; ved Anretningen drysses hakket Persille over. Nogle lide Eddike til denne Anretning.

Italiensk Salat.

1 Pint grønne Urter pilles. Af et lille Bundt Asparges bruges Hovederne. 1 Pint Snitte-Bønner skjæres i forskjellige Former. For et Par Cents Gulerødder og Pastinakrødder renses og skjæres i Stykker paa en Tomme i Gjennemsnit, et ganske lille Blomtaalshoved skjæres ud i smaa Grene;

alle disse Ting koges og lægges dernæst i koldt Vand for ikke at tabe deres Farve. En stor Rødbede vaskes og koges uden at bryde Skindet eller skjære Toppen og Roden af; naar den er mør pilles den og skjæres ligesom Gulerødderne. Alle Grøntsagerne arrangeres dernæst paa et Fad og tillaves med Salatolie, Edbite, 1 Theste Salt og lidt Peber.

Snittebønner No. 1.

Bønnerne kommes i kogende Vand og koges uden Saag, til de er møre; da rystes Vandet af dem og de sættes atter over Ilden med 1 Unze Smør, 1 Spisestkefuld hakket Persille, 1 Thestkefuld hakket Løg og lidt Salt og Peber; de serveres varme.

Den gule saakaldte „Butter-Bean“ er meget yndet. De kommes i kogende Vand og koges fuldstændig møre. Vandet rystes af dem, og de faar et lidet Opkog i lidt Mælk samt Smør, Salt og Peber.

Snittebønner. (Paa Skandinavisk.)

Med Siden af en Kniv tager man fat i Stilkene og kan da trække en lang Traad af lige op til Spidsen af Bønnen. Dette kaldes at revle Bønnerne. Derefter snittes de paa skraa, ganske fine; de koges møre i Vand uden Salt, hvorpaa de trykkes tørre i en Sigte. De bør ikke koge mere end lige møre, thi de maa ikke gaa itu. Man smelter Smør, rører Hvedemel i og spæder det med Fløde eller Mælk og lader det koge til en jævn Sauce, hvorefter Snittebønnerne faar et Opkog heri med lidt hakket Persille, et Stykke Sukker, lidt Mustatblomme og tilsidst Salt. En god Skedfuld Smør, en halv Sked Hvedemel og en lille Pint Fløde er omtrent passende til en dyb Tallerken fuld af haardt astrykte Bønner.

Med de fleste saadanne stuede Grøntsager er anført Mustatblomme, forbi det er det almindeligst yndede Kryberi

til Sligt; men om Noget ikke skulde lide det, kan det jo undværes alle Steder.

Stuede Tomater. No. 1.

Modne Tomater skolbes og skrælles; derpaa skjæres de op og koges møre, hvorefter de krydres med Smør, Peber og Salt.

Stuede Tomater. No. 2.

Tomaterne skolbes og skrælles; derefter skjæres de smaat, koges møre i knapt Vand, og Sukker kommes i efter Smag.

Raa Tomater.

De astørres godt, skrælles, skjæres i Skiver og lægges i et Glasfad; Eddike og Peber kommes over dem; i Eddiken røres først et Stykke Is raft omkring; det skulde derefter hensesættes paa Is indtil man ønster det.

Kogte Løg.

De pilles, lægges for en halv Time i koldt Vand, og kommes dernæst i Kasserollen med saameget kogende Vand at det staar over dem. De koger i femten Minutter, da sies Vandet fra dem og nyt kogende Vand hældes paa. De koges indtil de kan gjennefskilles med et Straa. Anrettes med smeltet Smør og Peber. Løg maa aldrig koges i en Jerngryde.

Stuede Løg.

Unge Løg maa helst koges paa denne Maade: De pilles, lægges i koldt Vand, og dernæst i Gryden med kogende Vand. Naar de er halvfærdige, kastes alt Vandet bort, undtagen en lille Kopsuld; der tilføies ligesaa megen Mælk og en stor Skfuld Smør. Det koger jævnt indtil Løgene er ganske møre, hvorpaa det anrettes med lidt Salt og Peber, efter

Smag. Hvis Løgene er store og stærke, bør de koges i tre Vand, hvoraf saa de to første bortkastes og man af det Sidste kun beholber ganske lidt tilbage.

Løg er et af de mest nærende Vegetabilier, og det eneste ubehagelige ved dem er den Lugt og Smag de efterlader; dette kan afhjælpes ved at tygge og synke et Par Korn brændt Kaffe.

Fylt Æggeplante.

De koges i ti Minutter. Planten skjæres nu aaben ned langs Siden, og Kærnerne pilles ud. Rummet holdes nu aabent ved Hjælp af et Stykke rent Træ eller andet Lgnb., og Planten lægges i koldt, saltet Vand, medens Fylningen tillaves som følger:

Brødkrummer, ganske smaa Stykker fedt Flest, Salt, Peber, revet Muskatnød, Persille og ganske lidt Løg hakkes fint sammen. Det røres med lidt Fløde og et pisset Æg. Hermed fylbes Planten, den ombindes med blød Traad for at holde den sammen og bages, idet man har en Smule heft Vand i Brødepanden. Naar de begynder at stege, dryppes de med Smør og Vand; de prøves med et Straa, og naar de er ganske møre lægges de i et Fad, tre Stefulde Fløde kommes i Saucen som tillige kan jævnes med lidt Cornstarch, lidt hakket Persille kommes paa, det koger netop op og hældes over Planten.

Stuede Persillerødder.

Hvis de er unge, stræbes de, er de gamle strælles de tyndt og flækkes. De puttes i kogende, saltet Vand og koger fra en halv til en hel Time. Da skjæres de i Stykker en Tomme i Gjennemsnit; en stor Stefuld Smør smeltes; heri udrøres en Stefuld Mel og det opspædes med god Mælk eller Fløde;

heri gives Rødderne et Opkog, tilligemed en Stesfuld fint-hakked Perfsille.

Selleri-Rødder

kan behandles ganfte paa samme Maade.

Slit-Asparges.

Aspargeserne strabes meget godt, medens de er raa og lægges i koldt Vand, efterfom de strabes; Toppen eller Hovedet strabes ikke, derfor holder man i det og straber nedover. Det er bedst at koge store og smaa hver for sig, thi de store behøver længere Kog. Man binder dem da i Bundter og koger dem i Salt og Vand. De spises med rørt Smør til.

Stuvede Asparges og nye Gulerødder.

Begge Dele strabes, man skjærer dem i korte Stykker og koger dem møre i halvt Vand, halvt Bouillon; af Aspargeserne koges ikke mere, end hvad der er mørt. Asparges her i Vandet er i det Hele taget ikke gode, og man maa næsten altid skjære et Stykke af det haardeste bort. Hovederne bliver hurtigere møre end det Andet og bør derfor kommes senere paa. Der koges ikke mere Vand og Bouillon, end der behøves til Sauce. Naar de er møre, sættes en Jævning paa af Smør og Mel samt lidt Salt.

Man kan stuve begge Dele hver for sig paa samme Maade, og da kommes lidt Perfsille paa Gulerødderne og Muskatblomme paa Aspargeserne.

Svideroer

strælles, skjæres i stykker, koges møre ved Damp eller i Vand og affles; der smeltes Smør, hvori kommes Mel, Fløde eller Mælk, som koges til en jævn Sauce, hvori Roerrie kommes tilligemed hakked Perfsille, et lille Stykke Sukker og

tilfødt Salt. Man kan ogsaa koge Roerne med lidt Bouillon og lidt Vand. Naar de er møre, sættes en Jævning af Smør og Mel derpaa tilligemed hakket Persille.

Grønne Erter.

Er Erterne kogte ved Damp, da kommes de, naar de er møre, paa Fadet, hvor de røres med et godt Stykke Smør og lidt Salt. Bruger man ikke Damp, kan de koges med Sukker og ganske lidt Vand, indtil de er møre; da røres et godt Stykke Smør deri, og de anrettes strax. Man kan ogsaa koge dem møre i lidt mere Vand og komme en Jævning af rigeligt Smør og lidt Mel derpaa tilligemed hakket Persille, Salt og lidt Sukker.

Hvidkaal

tillaves ligesom Blomkaal, skjæres i 4 Dele før Kogningen, og naar den skal stuves, skjæres den igjen i mindre Stykker og holdes varm medens Sauceen laves. Et godt Stykke Smør røres med lidt Mustatblomme over Ilden og serveres i en Saucekaal eller hældes over Kaalen, naar den anrettes. Man kan ogsaa røre Mel i smeltet Smør, omtrent 1 Unze Mel i 2 Unzer Smør, opspæde det med Bouillon og give Kaalen et lille Opkog deri tilligemed Salt og Mustatblomme.

Man kan stuve Kaalen i Mælk, da smeltes lidt Smør, hvori udrøres Mel, samt Fløde eller Mælk og det koges jævnt. Heri faar da Kaalen et lille Opkog med et Stykke Sukker og tilfødt Salt. I Alt, hvor der er Mælk, kommes født Salt og helst efter at det er taget af Ilden.

Grøn Langkaal.

De inderste og fineste Blade af Grønkaalen koges næsten møre i Vand med lidt Soda i; dette hældes bort, og der kommes lidt Bouillon, noget Smør, — det halve

kan være Fedt af nykogt Suppe, — Mustatblomme og lidt Salt derpaa, hvormed den koges mør. Kogte Kastanier eller i Mangel deraf brunebe Poteter kan lægges ovenpaa Raalen.

Brunet Hvidkaal.

Et godt Stykke Smør brunes, og Sukker udrøres deri; Raalen maa skjæres ganske smaat og koges deri ved jævn Ild under lukket Laag, indtil den er mør, da kommes Salt paa. Det er godt, hvis man har det, da at udrøre lidt Sty i Raalen, naar den er færbig. Kogt Hvidkaal kan bedst brunes.

Rødkaal.

De yderste Blade og Støllene tages bort af RødkaaLEN, som skjæres i fine Strimler og sættes paa Ilden med noget Eddike, hvoraf den bliver rød, og lidt Vand, og koger med Laag paa over jævn Ild. Bliver Raalen tør, da kommes mere Eddike eller Suppe derpaa, men ikke mere, end at den gjør Raalen fugtig. Førstend den er mør, kommes Smør eller Fedt af nykogt Suppe derpaa, og tilsidst Sukker, lidt Kirsebær eller Ribssaft og Salt. Saften kan undværes.

Poteter.

Der er saa mange Maader at koge og behandle Poteter paa og Meningerne om, hvilken der er den bedste, er saa forskjellige at man kan overlade til Enhver selv, at bestemme det. Imidlertid er det sikkert, at den mest økonomiske Maade er at koge Poteterne med Skallen paa; jeg synes ogsaa de smager bedst paa den Maade. De sættes da paa Ilden i saameget Vand at det staar over dem, Salt kommes i og de koger uafbrudt til de er møre, da rystes Vandet fra, Salt drykses paa og Gryden rystes godt, saa Saltet kommer omkring, derpaa sættes Gryden to, tre, Minutter paa Dønen

uden Saag, saa at de kan dampe af og blive tørre. Det er bedst at de derefter spises strax, men hvis man er nødt til at vente, da kan de, efterhaanden som de pilles, lægges i hebt Vand med meget Salt i; de tilbækkes og sættes bag paa Doven og paa denne Maade kan de holdes gode i et Par Timer.

Er det meget store Poteter, da kan man stralle dem raad og enten koge dem hele eller skjære dem midt over; efterhaanden som de stralles maa de lægges i koldt Vand, for ikke at blive mørke. De koges og afdampes ligesom de forrige.

Rhe Poteter.

De vaskes godt og gnides haardt med et grovt Klæde; saa lægges de en Timeslid i koldt Vand, og sættes dernæst over Ilden i koldt Vand, let saltet, og koges i en halv Time; da fles de, saltes og tørres i et Par Minutter.

De kan ogsaa netop brydes, idet man trykker lidt paa hver af dem med en Træste, lægger dem i et dybt Fad, og hælder over dem en Kopsfuld Fløde, som er hebet ligetil Røgning og hvori en stor Skfuld Smør er opløst.

Bagte Poteter.

Hertil udvælges smaa og lige store Poteter; de vaskes godt i koldt Vand og renses med en stiv lille Børste, som man har til dette og lignende Brug; derpaa lægges de i en hebd Døn, der hurtig vil bage dem; de er færdig i fra 20 til 35 Minutter efter deres Størrelse og Modenhed; de er nok, naar de giver efter let, naar man trykker dem imellem Fingrene. De maa anrettes i samme Dieblid de er færdige og bør aldrig tilbækkes; hvis de staar efter at de er færdige, vil de blive tunge, og hvis de tildækkes, bliver de vandede. De spises med koldt Smør og Salt.

Potetesbri. (Mashed potatoes.)

Poteter skrælles raa, skjæres i Skiver og sættes paa Ilden med saameget Suppe eller Mælk, at det staar lige med Poteterne. Heri koges de, indtil de er fuldkommen gjennemkogte, udtværes og gnides gennem en Sigte. Breien koges atter lidt med Smør, Salt, og, hvis den er for tyk, med mere Suppe eller Mælk. Kogte Poteter kan rives, de behøve da ikke at gnides gennem Sigten. Istedetfor Suppe kan tages Vand, men da maa der bruges mere Smør.

Duchesse Potatoes.

Poteterne koges og moses gennem en grov Sigte; derefter blandes de med et Stykke Smør, Salt, ganske lidt hvidt Peber, lidt revet Mustatnød og to Eggeblommer. Deigen lægges ud paa en Plade og dannes med en Kniv i smaa Rager to Tommer lange og en Tomme brede; de lægges derefter paa en smurt Plade, smøres ovenpaa med Eggehvide og staar i Doven til de er gulbrune. Doven maa ikke være meget varm.

Julienne Potatoes.

Poteterne skrælles, skjæres i tynde Skiver og lægges i vel saltet, koldt Vand i det mindste en Time. Da vaskes de godt i flere Vand og tørres i et rent Klæde. De steges gulbrune i heft Fedt, lægges derefter paa graat Papir for at fries fra Fedt og serveres hebe.

Dette er en fransk Ret, der er bleven brugelig her i Landet, men jeg tror hverken den er sund eller velsmagende.

Potetes-Rager.

Hertil pleier man at bruge Poteter, som refterer fra forrige Dag; de rives og røres med et Par Eg, lidt Salt og Mustatblomme, samt, hvis det er nødvendigt til at jævne

dem, lidt Mælk; derpaa steges de i brunet Smør, enten i flade Kager eller som Fritabeller. De skal være smukt lysebrune og spises med allsags Sgltetsøi eller kogte Frugter til.

Dette er en meget velsmagende Maade at anvende tiloversblevne kogte Poteter paa.

Stuede Poteter.

Der smeltes Smør, hvori kommes Mel, og Mælk eller Bouillon; naar dette har kogt, indtil det er jævnt, gives de kogte og pillede Poteter et Dplog deri tilligemed Mustatblomme, Peber og Petersille. Salt kommes i tilsidst. De pillede Poteter kan ogsaa sættes paa Ilden med Mælk eller tynd Suppe og koge, indtil Saucen er bleven jevn, da røres Smør, Krydderier og Salt deri.

Brunede Poteter.

Et Stykke Smør brunes paa Panden, deri røres Pudersukker eller Sirup og kogte og pillede Poteter stæres i Stykker og koges langsomt deri, til de er brune.

Karse.

Den kan enten blot pilles og vaskes eller man tillaver den ligesom grøn Salat, med Hg, Sukker og Edbite.

Kogte Svedster.

Hertil udvælges de største og bedste Svedster. De koges i knapt Vand til de er møre; da kommes Citronsaft og Skal, Sukker og ganske lidt Smør derpaa. Stenene kan udtages, naar Svedsterne er kogte. Man kan nøjes med alene at komme Sukker derpaa. Det er bedst at sætte dem i Blød Natten over.

Rhabarberstikke.

De skrælles omhyggeligt ligesom til Grød, skjæres i smaa Stykker og lægges et Par Timer i koldt Vand. Derefter sættes de paa Ilden i nyt Vand og hvis Stillkene er meget sure maa der være saameget, at det Halve kan hældes fra, naar Stillkene har kogt, til de begynder at gaa itu. Derefter gnibes de ud med Sukker og lidt Kanel. Der kan sættes en Jævning paa af en ubetydelig Smule Cornstarch, udrørt i lidt koldt Vand, men dette kan ogsaa undgaaes, naar man blot ikke har for meget Vand paa.

Grøn Salat til Steg No. 1.

Salathoveber pilles, saa ingen daarlige Blade findes paa dem; de vaskes godt og skjæres i 7 a 8 Dele. Hvidt Sukker røres i en Eggeblomme, og lidt Eddike og Fløde kommes paa, Salaten lægges heri og det maa staa noget, førend det bruges.

Salat No. 2.

2 Thestefulbe Sennep og 2 haardkogte Eggeblommer udgnibes i 2 Spisestefulbe Olie; deri kommes Eddike, Peber og en Smule Salt. Salaten behandles ligesom før.

Agurkesalat.

Store, grønne Agurker skrælles og skjæres i saa tynde Skiver, som det er muligt. Derpaa lægges de paa en Talerken med dygtigt grovt Salt imellem og en Presse lægges over dem, hvormed de staar nogle Timer, da aftrykkes de haardt imellem Hænderne, saa intet Saltvand følger med; de lægges i Fadet, og Eddike og Peber kommes paa. Hvis man maa lave dem umiddelbart før Maaltidet, da kan man drysse Salt paa Skiverne, lægge dem imellem to dybe Tal-

lerkener og ryste dem stærkt, saa Saltet kommer omkring, dernæst afstrykkes og tillaves de.

Green Corn.

Naar de er pillede, lægges de i kogende Vand med Salt i og koges møre omtrent i $\frac{1}{2}$ Time. Spises med smeltet eller kolbt Smør.

Slubet Corn.

Hylstrene tages af og Kornene rives af og koges møre; derefter stuves de i sød Mælk og en Jævning sættes paa af Mel og Smør; lidt Salt tilsidst.

Jordbær.

Hindbær saavel som Æbler, Bærer og alle Slags Frugter kan om Sommeren koges i ganske lidt Vand med Sukker og en ubetydelig Jævning af Corn-Starch. Bærer og Æbler skrælles og skjæres i Stykker. Kjernehusene udtages. Paa Kirsebær kommes lidt hele Nelliker og der bruges ingen Jævning.

Tørrede Bærer.

og Æbler giver en udmærket Compot, navnlig kogt sammen med Svedsker; man vasker dem godt og sætter dem iblød, helst Natten over; de koges i det samme Vand og tilsættes Sukker og lidt udrørt Corn-Starch.

Omeletter.

Almindelige Omeletter spises varme og syntes hastig sammen; derfor maa de ikke sættes i Doven førend i sidste Dieblit. De spises enten med rød Sauce eller uden Sauce. Doven maa være som til Hvedebrød; de kan ikke vendes af Formen og kan derfor serveres med en Serviet om eller ogsaa kan Formen, der kan være af Bliit, sættes indeni en Pynteform af Porcelain.

Rismels-Omelet.

3 Kopper sød Mælk, 2 Unzer Smør og 3 Unzer hvidt Sukker faar et Opkog; deri bages 3 Unzer Rismel. Naar det er afkjølet kommes deri 6 Æg, Blommerne først og Hviderne stivslagne siden. Den bages i en god halv Time og er til sex Personer.

Citron-Omelet.

$\frac{1}{4}$ Pbd. afflaret Smør røres med $\frac{1}{4}$ Pbd. pulveriseret Sukker; deri røres en Skfuld fint Hvedemel, 12 piskede Æggeblommer, 1 Kvart sød Fløde, Saft af 2 Citroner, som maa stes for at undgaa Kjernerne, og reven Skal af 1. Alt slaæes godt sammen og de stive Hvider røres sagte i tilsidst.

Omelette soufflee.

Til hvert Æg tages en Spisestefuld hvidt Sukker og en halv Skfuld Hvedemel. Blommerne piskes først, derpaa med Sukkeret, saa kommes Melet i og de piskede Hvider tilsidst. Denne steges ikke i Fad som andre Omeletter, men i en Stegepande, som tykke Pandelager over hele Panden, eller i Doven i Forme, der er lavede af tykt Papis og dan-

nebe efter Bunden af det Fad, paa hvilket de skal ligge. Disse maa være omtrent 3 Fingre høje; 2 Fingre høi lægges Deigen; Formene smøres godt med Smør og bestrøes med Brødkrummer, og i Stegepanden kommes Smør. Hvis de steges i Døn og denne giver for megen Overvarme, er det bedst at lægge Papir over, thi de maa ikke blive for brune, hvad de er tilbøielige til. De spises kolde og lægges paa hinanden med Syltetøi imellem. Dønpaa kan de pyntes med Flødestum og Syltetøi.

Uble Omelet.

12 store Ubler strælles, stjæres i Stykker, Kjernehusene aages ud, og de koges til Grød med lidt Vand under. Naar de er ubkøgte røres $\frac{1}{4}$ Pb. Smør og $\frac{1}{4}$ Pb. hvidt Sukker beri, og naar det er afkjølet, røres 4 Eggeblommer og tilsidst de pislkede Hvider beri. Formen eller Fadet strøes med Brød, og den bages lysebrun. Den spises varm med Strøfsukker og er omtrent til 3 Personer.

Rag Omelet.

$\frac{1}{4}$ Pb. Smør og $\frac{1}{4}$ Pb. Mel bages, til det slipper Steen; medens det endnu er over Ilden, røres 1 Pint Mælk beri. Naar det er afkjølet, kommes 6 Eggeblommer beri og tilsidst de pislkede Hvider. En Stegepande smøres med kolbt Smør til den første Rage, Deigen beles i 3 Dele og bages som 3 tykke Pandelager. Imellem hver Rage smøres Syltetøi, og paa den øverste strøes hvidt Sukker.

Empel Omelet.

3 Eggeblommer kommes i et Fad, Hviderne i et andet; $\frac{1}{4}$ Skefuld Salt og en Knivspids Peber søies til, og de pislkes et halvt Minut; et Stykke Smør saa stort som en Vald-

ngd kommes i en ren Omelet- eller Stegepande og sættes over Ilden for at hebes; Hviderne, der er pistede til stivt Skum, røres sagte i Blommerne, og det hældes i Panden. En Gaffel føres langs med Bunden af Panden, saaledes at Omeletten skydes sammen til en Hob i Midten. Naar den er stegt nok, skydes den over paa et varmt Fad, som holdes tæt hen til den. Den serveres øieblikkelig.

Sød Omelet.

Tre Eggeblommer piffes og Hviderne for sig; istedetfor Salt og Peber kommes en Thestefuld pulveriseret Sukker i Blommerne, og de koges paa samme Maade som simpel Omelet; medens Omeletten koges, gnibes Ildstussen ren og gøres rødvarm. Naar Omeletten er stukt ud paa Fadet, strøes pulveriseret Sukker over den, og Toppen af den stivnes med det hede Jern, hvorved man iagttager ikke at brænde Sukkeret sort, men kun brune det. Den serveres hed.

Fløde Omelet No. 1.

Naar 1 Kopsfuld Mel er bagt i en Knap Kop aflaret Smør, kommes lidt efter lidt en Kvart Fløde eller god Mælk deri, og det koges under stærk Omrøren og Pisten med Steen. Det svales lidt, røres derpaa stærkt med 10 Eggeblommer og en Thestefuld Vanille Extract og tilsidst de 10 pistede Hvider. Den bages i Doven og er til 8 a 10 Personer.

Citron Omelet. No. 2.

5 Eggeblommer røres hvide med $\frac{3}{4}$ Kop hvidt Sukker; derefter med Saft af en stor eller to smaa Citroner, reven Skal af en Citron, og dernæst de pistede Hvider, som maa røres stærkt omkring for at blandes godt med Deigen. Den bages i en halv Time.

Sur Fløde Omelet.

$\frac{1}{2}$ Pint sur Fløde og $\frac{1}{2}$ Pint sød pisse i Skum, derefter sammen med 6 Eggeblommer, lidt hvidt Sukker og 6 Spisestefulde Mel. De pillede Hvider røres i, just naar den sættes i Dønen.

Omelet med Sultetsi.

En Omelet laves ligesom „Simpel Omelet;“ 2 Spisestefulde Sultetsi lægges i Midten, og den gøres færdig ligesom den anden.

Franst Omelet.

6 Eggeblommer røres i en halv Time med 6 Desfertstefulde pulveriseret Sukker, samt Saften og den revne Skal af $\frac{1}{2}$ Citron. Hviderne pilles stive og røres varsomt i. Formen smøres med Smør, Deigen hældes i og staar i fem Minutter ved Varmen for at løstes; derpaa sættes den i en hvid Døn og bages i $\frac{1}{2}$ Time. Den kan ikke tages af Formen, og spises med hvidt Sukker til.

Det er en særdeles fin og velsmagende Omelet; men man maa have god Taalmodighed til at røre og pisse Eggene, thi derpaa beroer dens Godhed; i modsat Fald bliver den tung.

P i e r .

Naar Deigen til Pierne er lavet, ubrulles den meget tyndt, og man beklæder Formen dermed. Frugten, eller hvad man skal have imellem, lægges over, og berover brebes igjen et Lag af Deig; der stilles Hullet med en Gaffel i Laa-

get paa nogle Steder, for at Dampen kan slippe ud, og de smager bedst, naar man lader dem blive lysebrune og ikke bruger Fedt alene til Deigen, men hellere halvt Fedt og halvt Smør. Over nogle Pier lægges intet Laag. Det er vigtigt at berøre Deigen saa lidt som muligt.

Det er vanskeligt at faa Deigen let, og man kan derfor tilføie en lille Smule Bagepulver, i Forhold som en Thestefuld til 4 Kopper Mel.

Fin Pie-Deig.

Et halvt Pund Mel lægges i en Bunte paa Ragebrædtet, og i Midten gjøres et Hul, hvori kommes en Thestefuld Salt, en Eggeblomme og et Stykke Smør, saa stort som en Valnød, hvilket tages fra 4 Unzer Smør. Dette blandes saa let som muligt med Fingrene, og naar det er blandet, bruges koldt Vand, helst Isvand, til man faar det til en stiv Deig. Denne rulles ud paa Bordet med Ragerullen, idet man kommer saameget Mel paa Bordet, at Deigen ikke hænger fast. Resten af Smørret afpreses godt i koldt Vand og tørres i en Serviet. Deigen bryses let med Mel, og Smørret lægges i Midten. Deigen foldes sammen over det fra alle Sider, saaledes, at den helt bedækker det, Kanterne trykkes let ned, og Deigen vendes; den gjøres igjen flad med Rullen og rulles ud, men man maa passe ikke at knuge Smørret igjennem; den ene Side foldes halvt over, den anden Side lægges over den første; den vendes, rulles atter ud og foldes engang til, hvorefter den sættes paa en kold Plads for at afhøles, helst paa Is. Naar den har staaet fem Minutter, rulles den ud for sidste Gang, og Pie Formene beklædes dermed. Pie Deigen har godt af at staa noget.

Simpel Pie Deig.

Den kan tillaves i et Tab. Et halvt Pund Mel blandes med lidt Salt; 4 Unzer Fedt, eller halvt Fedt og halvt

Smør, som gnides eller smulbreds ud, saa man mærker der ingen Klumper er, trykkes sammen med Melet, saa let som muligt; det maa aldeles ikke altes; iskoldt Vand benyttes, indtil det bliver en passende stiv Deig, som derpaa udrulles temmelig tynd med Ragerullen; den lægges som sædvanlig over Pie Formene og afstjæres efter Kanterne; med en Fingert kan man trykke den i Tunger rundt om Kanten.

Ægge Pie.

Formen bellæbes; i et Fad pistles tre Æggeblommer med to Skfulde Sukker og Citron eller Vanille Draaber; i en Kop Mælk udrøres to Skfulde Corn Starch, og dette røres om i Æggene; det Hele ophældes i Pie Formen ovenpaa Deigen, og den sættes i en temmelig hed Døn; naar Æggene er stivnet og Pien er lysebrun, tages den ud; imidlertid pistles de tre Hvider med en Haandfuld pulveriseret Sukker, og naar Pien er taget ud, smøres Hviderne derover; den sættes atter i Dønen, og naar Hviderne, der hæver sig ved Varmen, er let brune, er Pien færdig. Den kan godt bages Dagen før den skal bruges.

Frukt Pie.

Den maa helst bages i en to Kvarts Form; for at give den den rette Facon, skalde Formen have omtrent samme Omfang foroven som forneden; først laves en god Deig; et Lag af denne lægges i Bunden, men ikke opad Siderne; derpaa brebes et Lag hallede og strællede sure Æbler, to Tommer tykt, derefter et Lag hallede Kostner; Sukker, Kanel og smaa Stykker Smør spredes over dette; derpaa lægges igjen et Lag Deig, saa Frukt og saa fremdeles, indtil Formen er fuld; det øverste Lag maa være Deig. Den bages jævnt i et Par Timer. Naar den er færdig, vendes den og før den anrettes, drysses fint Sukker over den. Den er ligesaa god, naar den opvarmes. Dette tager et

Pund Kofner, omtrent 10 gode, store Vbler og 2 a 3 Kopper Sukker.

Transparent Pie.

Hertil bruges 5 Eg, $\frac{1}{2}$ Pund Sukker, $\frac{1}{4}$ Pund Smør, 3 Spisestefulde Fløde. Sukkeret deles i to Dele; det Halve røres i Smørret, og den anden Halvdel i Eggeblommerne; dertil blandes saa Fløden, en halv Tjeste Vanille, og de pistede Hvider kommes i. Denne Blanding strækker til 2 Bier, og Formene beklædes helst med fin Deig, hvorefter Blandingen hældes over og bages i en ikke for varm Dvn.

Lemon Pie No. 1.

Formen beklædes med almindelig Pie Deig. Stallen af 2 Citroner rives sammen med et skrællt Vble; to Eggeblommer røres med 1 Kop Sukker, en lille Klump smeltet Smør, 2 Tjestefulde Corn Starch og Saften af 2 Citroner; en lille Kop kogt Vand røres deri, og naar det Hele er godt rørt, kommes det ovenpaa Deigen, hvorefter den behandles ganske som Eggepie, nemlig bages, smøres med Hvider og sættes i Dvnen igjen.

Lemon Pie No. 2.

Den revne Skal og Saften af en Citron blandes med en Kop Sukker og Blommerne af 3 Eg; det røres godt; i 2 Kopper Mælk røres en Spisestefuld Corn Starch; det sættes over Ilden og kommer just til at koge; det røres derpaa i de øvrige Ingredientser og kommes i Pie Formen, der er beklædt med en god Deig; naar den er bagt, smøres Eggehviderne paa, pistet med Sukker.

Lemon Pie No. 3.

Den behandles ligesom de forrige; men Blandingen laves paa følgende Maade: 6 Eg mindre end 2 Hvider røres

med 2 Kopper hvidt Sukker, lidt Salt, en Kop sød Malt, hvori er ubrørt to Spisestefulde Corn Starch, reven Stal og Saft af 2 store Citroner; de to Hvider bruges til Toppen.

Lemon Tærte.

1 Kop Sukker, Saft af to Citroner og en Thestefuld reven Stal, en Thestefuld Corn Starch, opløst i lidt koldt Vand, et Dussin Rosiner, uden Stene, flækkebe og kogte. Det røres vel og bages mellem to Lag Pie-Deig.

Fersten (Peach) Pie.

Frugten pilles, Stenene udtages, og den skjæres i Skiver. En Pie Form beklædes med god Deig, og Frugten lægges i og drysjes med Sukker. Det smager godt at halle nogle Ferstentjærner med, tre for hver Pie; ganske lidt Vand kommes i, og den bages med Laag af Deig, ligesom Ublepie. Om Vinteren bruges canned peaches.

Fersten Pie med Marence.

Formen beklædes med en fin Deig; derpaa tilberedes Ferstener uden Kjærner og fyldes deri; medens den er i Doven piskes tre Eggehvider med tre Skfulde fint Sukker, indtil de kan staa alene. Naar Pien er netop bagt, tages den ud, og Hviderne smøres over, $\frac{3}{4}$ Tomme tykt. Den sættes tilbage i Doven indtil Hviderne er hævede og stivnede. De maa ikke være brune. Dette er den delikateste af alle Pier. Ubler kan anvendes istedetfor Ferstener.

Granbær Pie.

1 Kvart Granbær pilles rene, vaskes i koldt Vand, og sættes over Ilden med koldt Vand, som dækker dem, og man lader dem koge jævnt, indtil de er møre; da gnides de gjen- nem en Sigte med en Træste, sættes igjen over Ilden med

tilstrækkeligt Sukker og 2 Thesteer Corn Starch, opløst i lidt af Saften, der er holdt tilbage og maa være kold. Naar det koger op, er det færdigt. Formen bellædes med Deig, der imidlertid er lavet. Bærrene hældes over, og Striber af Deigen lægges over i forskjellige Figurer; den bages i en moderat øjeblik Døn.

For at betage Cranbærrene den bitre Smag, pleier man at koge et skrællet og ituskaaret Æble imellem dem.

Æble Pie.

Æblerne hertil kan enten stuves eller blot skrælles og skjæres i Stykker. Citronsaft dryppes derimellem; naar Pladen er bellædt med Deig, brebes et tykt Lag Æbler over, drykses med Kanel og Sukker, og et Laag af Deig brebes igjen herover. Laaget smøres med Æggehoide. Huller stikkes hist og her i Laaget, at Dampen kan trække ud.

Mince Pie Fylding.

6 Pund friskt Dretkjød koges mørt i knapt Vand; naar det er koldt, hakkes det fint; 1 Pund Tælle hakkes fint; 5 Pund Æbler skrælles og hakkes; 2 Pund Rosiner, hvoraf Stenene er udtagne, 2 Pund Korender, $\frac{1}{2}$ Pund Sultat, 2 Spisestefulde stødt Kaneel, 1 do. revet Mustatnød, 1 do. Nelliker, 1 do. Allehaande, 1 do. Salt, 3 Pund brunt Sultat, 1 Pint Vin, og endelig Suppen, hvori Kjødet er kogt, — alt dette røres sammen og kommes i en Stenkrulle med et dobbelt Lag Papir over; det maa laves idetmindste Dagen før det skal bruges, og naar Pierne tilberedes, søies lidt mere Vin og lidt mere hakket Æble til, hvad man tager fra til Pierne.

Denne Sort Pie bruges navnlig til Julen og andre Højtider, og de laves derfor i store Partier; de kan ogsaa holde sig længe og spises saavel varme som kolde.

Fylдинг til Mince Pie No. 2.

2 Pund Rosiner, 1 Pund Korender, 1 Pund Tælle, 2½ Pund brunt Sukker, ¼ Pund Sukat, 2 Stefulbe stødt Kanel, 3 Citroner (reven Skal og Saft), 1 Mustatsb (reven); Vin og Nelliker efter Smag.

Fylдинг for Mince Pie No 3.

3 Pint strællebe og haltebe Vbler, 1 Pint kogt, hakket Kjøb, ½ Pint Smør eller hakked Tælle, 1 Pint Molasses, ¼ Pint Vand, 1½ Thestefuld Allehaande, 1 Theste Kanel, 1 Theste Salt, ½ Theste Nelliker, 2½ store Stefulde Edbite og ½ Mustatsb.

Mince Pie

tillaves forsvrigt paa den vante Vis, idet Formen beklædes med en god Deig; et tykt Lag Fylдинг kommes i, Deig lægges over som Laag, Huller stikkes i Laaget, og den bages i en rafl Dvn; den skal være ganske lysebrun, men ikke haard.

Cream Pie No. 1.

En knap Pint frist Mælk koges; i lidt af den kolde Mælk røres 2 smaa Spisestefulde Corn Starch; dette piffes sammen med 2 Eg. Naar Mælken har kogt, røres det Andet langsomt i med en knap Thekop Sukker, ½ Kop Smør og 2 Thestefulde Citronsaft. Derefter laves en Kage efter følgende Maal: 3 Eg røres sammen med 1 Kop hvidt Sukker, 1½ Kop Mel, 1 Theste Bagepulver, 3 Spisestefulde koldt Vand; det fylbes i 2 almindelige Pie Plader og bages i en rafl Dvn. Naar Kagerne er færdige, tages de ud, og imellem begge Lag fylbes Cremen i. Hvis det ønskes, kan den igjen glasseres med Eggehvide og Sukker.

Cream Pie No. 2.

Fire Eggeblommer piffes tykke; derpaa røres en Kop Sukker dert og saa en Kop Mel, som sigtes sammen med en

Beste Bagepulver; naar det er rørt sammen, kommer de piskede Hvider deri. Det deles i fire almindelige Pie Plader og bages lysebrune. Det vil være tilstrækkeligt for 2 Pier. En Crem tillaves af en Koart Mælk, en Spisestefuld Corn Starch, opløst i lidt kold Mælk, tre Eg og lidt Vanille. Naar det er koldt, deles det i to Dele og brebes imellem to Lag Røge.

Gustard Pie.

En Pint Mælk toges; deri udrøres en Stefuld Corn Starch, 3 Eggeblommer, lidt Vanille og Salt. Pladen beklædes med almindelig Deig, Fylningen kommer i, og den sættes i Dønen og bages ved god Varme. Hviderne piskes med Sukker og sættes paa Toppen, naar den er færdig, hvorefter den sættes et Dieblit tilbage i Dønen.

Kokusnød Pie.

Frisht Kokusnød rives; til en Kop Kokusnød bruges 1½ Kop sød Mælk, 4 Eggeblommer, lidt Salt og Sukker efter Smag, samt en Spisestefuld smeltet Smør. Det Hele piskes godt i 5 a 6 Minutter; Pladen beklædes som sædvanligt; fyldes og bages. I Toppen sættes Hviderne, piskede med Sukker.

B u d d i n g e r .

---

1. V a r m e .

Som før er sagt, bliver Formen til varme Bubbinger smurt med Smør og strøet med støbt Brød.

Bubbingforme sælges her i Landet under Navn af „Steamers“ eller „Rice Boilers“ og bestaar i et Kar, ofte af

Sten — og disse er de bedste —, sat inden i et andet af Blik eller Tin.

Det underste Kar fyldes med kogende Vand, og dette maa ikke gaa af Kog. Man maa helst passe at have dette Kar saa stort, at ikke Vandet borttager før Bubblingen er færdig, thi den vil gaa af Kog, hvis man fylder Vand i paany, hvilket er meget slemt for Bubblingen. Skulde Paa-fylsning være nødvendig, maa man naturligvis kun bruge kogende Vand. Naar man fylder Deigen i Formen, bør man beregne Plads til at Bubblingen kan have sig.

De fleste Bubbinger kan ogsaa bages i et Fad og vendes deraf; isaaftald behøves kun den halve Tid.

En Budding kan koges i et Klæde; dette gnides da godt i Mel og naar Bubblingen er kommet i, bindes en stærk Snor om, meget tæt, at ikke Vandet skal trænge ind; derpaa kommes den i et Kar med kogende Vand; ogsaa i Kluden maa der lades Rum til at hæves i. Naar Bubblingen er færdig, tages Formen eller Kluden op, dryppes i koldt Vand og vendes sie-blikkelig; dette vil hindre den i at hænge fast.

Kogte Bubbinger bør anrettes strax naar de er færdige, for ikke at blive tunge.

Swiss Budding.

$\frac{1}{2}$ Pund Mel sigtes sammen med en Thestefuld Bagepulver og ligesaa meget Salt; 4 Unzer eller 6 store Spisestefulbe „granulated“ Sukker og 2 Spisestefulbe Smør gnides godt sammen; naar det er rørt, men ikke til Fløde, tilføies Melet lidt efter lidt; der gøres et Hul i Midten af Deigen, og heri kommes et Æg, $\frac{1}{2}$ Thestefuld Lemon-Extrakt og $\frac{1}{2}$ Pint Mælk; det blandes til en blød Deig, kommes i en Form, der er gnedet godt med Smør og strøet med Mel, og koges i omtrent $\frac{3}{4}$ Time; Den kan prøves med en Splint af en Koft, som stikkes ned i den; hvis Intet hænger fast paa

den, er den færdig. Buddingen vendes af Formen og spises med Creme-Sauce.

Cream Rice Budding.

Fire Unzer Ris vaskes godt i to Vand og kommes i en Form, der kan være af Ler, med $4\frac{1}{2}$ Spisestefulde Sukker og en Thestefuld Lemon-Extrakt; 3 Kvart Mælk hældes derover, og det sættes i en middelvarm Don for at bage i $1\frac{1}{2}$ Time, indtil det er i en flødeagtig Tilstand.

Mel Budding.

4 Unzer Mel bages godt i 4 Unzer Smør; 3 Gill Mælk koges og hældes kogende deri, lidt efter lidt. Naar dette er bagt, tages det op og svales; 8 Eggeblommer, en Haandfuld Sukker, lidt Kardemonne og en liden Smule Salt røres rigtig godt deri en halv Times Tid; sidst kommes de pillede Hvider i. Den koges i 2 Timer og spises med Frugt- eller Vin-Sauce. Den kan ikke bages.

Budding af Kjød- eller Fiske-Farce.

Farcen hertil udrøres lidt tyndere end til Boller. Den koges i et Par Timer og spises med smeltet Smør.

Potetes-Budding med Karp Sauce.

Naar 2 Pund Poteter er kogte — ikke for møre —, skrælles de og rives med en let Haand (thi ingen Klumper maa være deri); derpaa bages de i $\frac{1}{2}$ Pund Smør; naar det er bagt, røres deri 15 Æg og rigeligt Løg, Peber og Salt. Den koges i 3 Timer og spises med kraftig brun Sauce.

Brindsesse Budding.

En Kvart tnl, sur Fløde, der først pilles lidt, faar et Optog med en god Kop Sukker; 5 Spisestefulde Smør smeltes, uben at aflares, og naar det begynder at koge, bages

deri 6 Unzer Mel; dette opspædes lidt efter lidt med den kogende Fløde. Naar det er næsten koldt, kommer deri 20 Eggeblommer, der først er pistede lidt, Kardemomme, Citronskal og lidt hakkede Mandler. De 20 Hvider pises stive og maa ikke røres i før Buddingen med det samme Skal i Formen. Den koger i godt 2 Timer og er til 20 Personer. Selsølgelig kan den laves i halv Størrelse. Den spises med rød Sauce. 16 Eg gaar an til den; men da er den kun til 16 Personer.

Fifte Budding.

Poteter koges i vel saltet Vand; et halvt lille Brød udblødes i koldt Vand og vrides tørt i et rent Klæde; der røres lidt Salt, Peber og en Spisestefuld hakket Persille i; 2 Pund Fisk renses, skæres i tynde Skiver og lægges i koldt, salt Vand. Naar Poteterne er kogte, pilles de, mases gennem en Sigte og krydres med Peber og Salt. En Buddingform smøres i Bunden med Smør, og et Lag Brød og et Lag Fisk lægges skiftevis i den; øverst lægges et pynteligt Lag af Potetesbeigen, og den bages en Time i en ikke for hød Don.

Klipfiske Budding.

Klipfisk lægges i Vand Aftenen før man vil bruge den, eller idetmindste om Morgen; den koges mør og hakkes fin; til en dyb Tallerken fuld af hakket Fisk bruges 8 Eggeblommer. 8 Tvebakter udblødes i Mælk, staar i nogen Tid tilballet, og udgnides derpaa med Eggeblommerne og saamegen Mælk, at det bliver af Tykkelse som almindelig Pandelagebeig; derpaa kommer $\frac{1}{4}$ Pund smeltet Smør i (Saltet holdes tilbage), en Kop vel rensede Korender, saa Fisken og tilsidst de stivt pistede Hvider, hvorefter den strax hældes i den smurte Form og koges i 2 Timer. Den bliver ogsaa fortrin-

lig bagt i Doven i et Lersfad og er færdig i 3 Kvarter. Spises med smeltet Smør med Beber i, og er til 8 Personer.

Klipfiske-Budding med Poteter.

$\frac{1}{2}$ Pund kogt, hakket Klipfisk og 3 Spisestefulbe kogte, rene Poteter, 2 Spisesteker Smør og lidt stødt Mustatblomme røres godt med 3 hele Æg, en Gill Fløde samt et Par Stefulbe stykkede Kofner; Deigen ophældes i et smurt Lersfad og sættes strax i Doven. Spises med rørt eller smeltet Smør. Til 5 Personer.

Æble Dumplings (Kogte.)

Deigen laves efter Anvisning til Pie-Deig, kun tager man Mælk istedetfor Vand. Efterat Deigen er rullet ud sidste Gang, skjæres den ud i Firkanter, og paa hver af disse sættes et godt, strællet Æble, hvoraf Kjernehuset er udtaget. Hullet, hvor Kjernehuset har siddet, fyldes enten med Syltetøi eller Sukker, gennemtruffet af Citronsaft. Mange stikker en Nellik i Sukkeret. Deigen bøies nu sammen om Æblet, bindes ind i en Klub, idet man dog efterlader saameget Rum, at den kan svælle ud, og koges i en Time. Vandet maa være kogende og ikke gaa af Kog. Klubben maa vrides op i varmt Vand og meles indvendig før den bruges.

Æble Dumplings (Bagte.)

Tilberedes ganste som de forrige; sættes paa en smurt Pande og bages i en hej Døn til de er brune; da tages de ud, smøres med pistet Æg og sættes igjen ind et Dieblit; den Side, hvor Deigen samles, sættes nedad under Bagningen. Anrettes strøet med Sukker samt sød Sauce.

Ægte engelsk Plum-Budding.

1 Pund Korender, $\frac{1}{2}$ Pund Kofner, hvoraf Stenene udtages, 1 Pund Mandler, skoldede og hakkede, 1 Pund hakket

Nyretælle, 1 Pund Mel, 1 Pund stødt Brød, 1 Tjeste Kanel og Melliker sammenblandet, Skaller af 2 Citroner og $\frac{1}{2}$ Pint Rum æltes sammen. Derpaa kommes 12 godt slagne Æg veri. Den kan koges i en Serviette, der er vel bestrøet med Mel, og den koger i 4 a 5 Timer. Til Sauce bruges smeltet Smør med Sherry og Sukker i.

Blum Budding No. 2.

Et lille halvt Hvebebrød, $\frac{1}{2}$ Pund efter Vægt, udblødes i Mælk, efterat Skorpen er borttaget paa et Rivejern. Mælken maa være kogende. Naar det er godt gjennemtrulket, gnides det ud, og naar det er koldt, kommes derpaa 4 Spisesteker sigtet Mel, 3 Spisesteker pulveriseret Sukker, 3 Gill gammel Rum, 10 Æg (1 ad Gangen), 4 Unzer affrællet og opskaaen Dremarv, 2 Unzer finhallet Dretalg, et Par Haandfulde gode Kofiner og en lille Haandfuld renvasket Kornber, samt $\frac{1}{2}$ Tjeste fuld grovt Salt. Den koges i 2 $\frac{1}{2}$ Time og spises for det meste med rød Sauce. Man holder over Buddingen et Par Skfulde Rom og antænder den i det Samme den anrettes.

Æble Budding.

1 $\frac{1}{2}$ Pund Æbler astørres og koges i lidt Vand, Citronskal og Kanel, gnides derpaa gennem en Sigte og tillave med Sukker, dog ikke for sødt. Et halvt Pund Hvebebrød rives og ubrødes med Mælk, ikke for tyndt; dernæst kommes i 2 Spisestefulde aflaret Smør, 4 Æggeblommer, en god halv Kop Sukker, lidt bitre, stolbede og finthakkede Mandler, Kardemomme og Kanel. Naar dette er godt sammenrørt, kommes Æblegrøden veri og de piske hvider tilfødt. Den koger i 1 $\frac{1}{2}$ Time. Spises med Sukker. Istedetfor Æbler kan bruges Stikkelsbær eller Rhabarberstikke.

pudding Diplomatique.

$\frac{1}{2}$ Bund Rosiner stilles og Stenene udtages. 1 god Citron skjæres i Skiver, $\frac{1}{2}$ Bund Rorender vaskes og renses. En almindelig „Sponge Cake“ er lavet i Forveien; den skjæres i Skiver og lægges lagvis med Frugten i en almindelig smurt Lerform. Naar alt er opbrugt, laves en Custard paa følgende Maade: 9 Æg piskes med en Pint Mælk, $\frac{3}{4}$ Bund Sukker og en Thestefuld Vanille. Dette hældes over Bud-
dingen; en Stefuld Smør fordeles i smaa Stykker paa Toppen. Brødepanden fyldes med saa meget kogende Vand, at det gaar to Trebiedele op paa Formen, som derpaa sættes deri og koger sagte en Time. Den spises sædvanligst med Frugt-
sauce.

Brød Budding.

Saameget Hvedebrød, som veier $1\frac{1}{2}$ Bund, raspes, d. v. s. Skorpen rives af paa Rivejernet, skjæres i mindre Dele, bygges i kolbt Vand og staar tilbækket et Par Timer. Der-
næst stødes Brødet itu med en Ste, bages i 5 Unzer Smør og røres varmt, dog ikke hebt, i en halv Time eller indtil Deig-
gen er bleven hvid, med 10 Æg, som først er piskede godt, 4 Unzer Rosiner, Mustatblomme, Salt og lidt Sukker. Den koges i $2\frac{1}{2}$ Time og spises med sød Sauce. Til 8 Personer.

Marv Budding.

Deigen laves paa samme Maade som Foranstaaende, men kun med 4 Unzer Smør. Naar den hældes i Formen fordeles $\frac{1}{2}$ Bund Marv, som er staaren i temmelig store Stykker deri. Hertil bruges Rødvinsauce eller anden sød Sauce.

Macaroni Budding.

En Kopsfuld Macaroni bræktes i tommelange Stykker, og koges møre i en Kvart Mælk. Medens de er varme røres

deri to Skfulde Smør, fire Eggeblommer, rørt med $\frac{1}{2}$ Kop Sukker, Saft og revet Skal af en halv Citron samt tilfødt de pillede Hvider. Bages i en smurt Form omtrent en halv Time, eller til den er smukt brun.

---

2. Røide.

Formen fylles med koldt Vand og strøes med hvidt Sukker. Naar kolde Bubbinger ikke let vil løsnes, kan man holde om Formen med et i varmt Vand dyppet Klæde.

Gelatine kan enten ublødes en Time i koldt Vand, eller man kan sætte den 10 Minutter iblød i koldt Vand og derpaa tilføie lidt kogende Vand, hvorefter man rører til det er opløst.

Rom Budding.

10 Eggeblommer røres hvide med $\frac{1}{2}$ Pund pulveriseret Sukker; $1\frac{1}{2}$ Pint Fløde sættes over Ilden; 1 Unze Gelatine ublødes i koldt Vand, kommes i Fløden og røres i til det er ganske opløst; just som Fløden begynder at koge, tages det af, hældes under stadig Ristning i de stivt pillede Eg, hvortil derefter føies $\frac{1}{2}$ Pint helt hvid Rom; man maa røre uafbrudt, til det er blevet koldt; da hældes det i Formen, og vendes, naar det er ganske stivt. Spises med rød Sauce.

Rødvin's Budding.

$1\frac{1}{2}$ Pint god Rødvin og $1\frac{1}{2}$ Pint klar Hindbærjaft, der ikke er kogt med Sukker, 1 Pint Vand og $1\frac{1}{2}$ Pund helt Sukker ler koges med $1\frac{1}{2}$ Unze Gelatine (god Vægt). Den ophældes

og røres, til den er ganske kold, hvorpaa den hældes i Formen. Den spises med Creme-Sauce.

Marmor Budding.

1 Flaske Vin koges med $\frac{3}{4}$ Pund hvidt Sukker, Saft af 3 og Skal af 2 Citroner samt $1\frac{1}{2}$ Unze Gelatine. Saasnart denne er opløst, tages det af, hældes igjennem Sigten, dersom det er fornødent, og blandes med 20 Eggeblommer, som først er pillede hvide. Det sættes igjen paa Ilden og røres stadigt, til det er blevet tykt; da kommer 3 Thester Vanille og $\frac{1}{2}$ Pint Madeira-Vin deri; det ophælbet, røres af og til, og naar det er bleven næsten koldt, røres en Pint sød Fløde, som er pisset til stiv Skum, deri, hvorpaa det hældes i Formen.

Citron Budding.

Man bruger Saften af 2 store Citroner og $\frac{1}{2}$ Pint Vand til hver Flaske god Vin. Til 2 Kvart af denne Blanding tages $1\frac{1}{2}$ Pund pulveriseret Sukker, reven Skal af 2 Citroner og $1\frac{1}{2}$ Unze Gelatine, der opløses med lidt Vand og koges med det Øvrige. Der røres baade under Røgningen og siden i et Stensfad, til det er koldt, hvorpaa det hældes i Formen. Hertil bruges gul Creme-Sauce med nogle fintstøbte Mandler i.

Chocolade Budding.

En Kvart Fløde sættes paa Ilden med 5 Unzer reven Chokolade, lyst Puddersukker efter Smag og 1 Unze Gelatine. Naar dette har kogt omtrent 1 Kvarter, hældes det op og røres, indtil det er koldt, men dog endnu saa flydende, at det kan hældes i den smurte Form, saaledes at der overalt i denne dannes et Lag, omtrent saa tykt som en Finger. Man maa vedblive at dreie Formen, indtil Deigen er saa stiv, at den ikke mere lader sig flytte; da smøres det sidste jævnt ud

med en Kniv, saa at der bliver et hult Rum i Midten. Formen staar saaledes til Dagen efter; da piskes en Pint Fløde til stivt Skum med 2 Unzer hvidt Sukker, Vanille og tilsidst $\frac{1}{2}$ Unze opløst Gelatine. Hermed fyldes Buddingen, som et Par Timer efter kan vendes paa et Fad; dog maa den først løsnes paa Siderne; men vil den desuagtet ikke slippe, maa der et Dieblil lægges et heft Klæde omkring Formen. Det er nødvendigt, at Formen ikke er større end behøves, for at der ikke skal blive for tyndt et Lag Deig og Buddingen der- ved gaa itu ved Anretningen. En Form, hvori kan være 2 $\frac{1}{2}$ Kvart, er tilpas til denne Portion.

Skum Budding.

5 Unzer Corn Starch udrøres i noget af 1 Kvart Mælk, medens den øvrige Mælk sættes paa Ilden med lidt Vanill og en Unze hvidt Sukker. Naar det koger, kommes det udrørte Mel deri, og medens det endnu staar over Ilden, ligeledes 12 velpiskede Eggehvider. Gryden eller Kasserollen maa være saa rundelig stor, at der er god Plads til at blande Hviderne hurtig deri. Det hældes strax i Formen, hvoraf det kan vendes efter nogle Timers Forløb.

Til Sauce bruges 12 Eggeblommer, som blot røres med hvidt Sukker, til de er stive, hvorefter der kommes to Tjesteer Kognak og nogen god Vin deri. Man kan ogsaa bruge kraftig sød Sauce dertil.

Rød Skum Budding.

Af en Blanding af Rødvin og Vand eller Hindbær og Kirsebærssaft tages 1 Kvart; hertil bruges Sukker efter Smag, 4 Unzer Corn Starch, 7 Eggehvider og, hvis man ønsker det, lidt Vanille.

Saften med Sukkeret og Vanillen bringes itog; derpaa røres det i lidt af den kolde Saft opløste Corn Starch deri,

og det faar igjen et Opkog. Gryden løstes af, imedens de stivslagne Hvider blandes godt i; den sættes atter over Ilden, og efterat have kogt op, hældes det i den vædede og med Sukker bestrøede Porcelainsform.

Corn Starch Budding.

En Custard laves ved at blande sammen to $\mathcal{W}$ g, 4 Unzer Sukker, 3 Unzer Corn Starch og 1 Thestefuld Vanille; 1 Kvart Mælk tilføies lidt efter lidt, og dette sættes over Ilden, indtil det er nærved Kogning. Derefter hældes det op i Kopper og sættes i en Bradepande, halv fuld af Vand; Panden sættes i en middelvarm Døn, og de smaa Bubber bages i en halv Times Tid, til de er faste og lysebrune. De spises enten varme af Kopperne eller vendes og spises kolde.

Tapioca Budding.

4 Unzer Tapioca sættes over Ilden i 1 Pint Mælk; man lader det hebes og blive mørt efterhaanden, idet man rører saa ofte, at det ikke brænder paa. Naar Grydene er ganske bløde, piffes 3 $\mathcal{W}$ g med et halvt Pund Sukker; Grøden og en halv Pint kold Mælk røres deri, og Buddingen bages en halv Time i en middelvarm Døn. Spises varm eller kold.

Silvia Budding.

Af en Kvart Mælk holdes en god halv Kop tilbage; det Øvrige sættes paa Ilden med $\frac{1}{2}$ Unze Kolbede og fintskaarne Mandler; 2 $\mathcal{W}$ ggeblommer røres med 4 Skefulde hvidt Sukker, og fire Skefulde Corn Starch udrøres i den kolde Mælk. Naar Mælken er lige ved at koge, udrøres $\mathcal{W}$ ggeblommerne deri, idet de først lidt efter lidt opspædes og derpaa hældes i Gryden, og dernæst kommes den udrørte Corn Starch i. Naar dette har faaet et Opkog, løstes Gryden af; de to pi-

stede Hvider kommes i tilligemed $\frac{1}{2}$ Pint Rom; den faar igjen et Opkog og hælbes enten i en Form eller i smaa Kopper, hvoraf den igjen vendes, og spises kold. Cranbærsaue er god hertil, ellers enhver anden rød Sauce. Den er god uden Rom med Citronsaft i.

Blanc Manger.

Hertil tages 3 Pint sød Fløde, $\frac{1}{2}$ Pund helt Sukker, $\frac{3}{4}$ Pund søde og 1 Unze bitre Mandler (de sidste endnu finere støbte end de første), reven Skal af 1 Citron og, naar det har kogt 2 a 3 Minutter, 1 Unze Gelatine, der forud er opløst i lidt Vand. Det koges sagte under stadig Omrøren i 10 Minutter, og saa hælbes det gjennem en tynd Serviet i et Stensfad og røres i til det er koldt, hvorefter det hensesættes til det er stivt. Denne spises kold med rød Sauce; men den bruges mere stribet med rød Gele. Der tages til den 1 Kvart Hindbærsaft, 1 Pint Kirsebærsaft, $1\frac{1}{2}$ Pund hvidt Sukker og 1 Unze Gelatine. Dette faar et Opkog under Omrøren, og røres i et Fad, til det bliver affjølet. Naar nu begge Dele er færdige, hælbes først noget af det Hvide i Formen, der er vædet med Salatolie, omtrent en god halv Tomme høit. Man stiller en ren Træpind ned deri og gjør et Indsnit i den, hvor Deigen ender. Naar det er ganske koldt og stivt, lunkes noget af det Røde, saa det netop bliver flydende, og hælbes sagte over med en Ste, saa det ikke kommer for haardt ned paa et Sted og støder Hul i det forrige. Man holder Pinden, der ikke maa være spids, ned til det Stive, og hælder paa til det naar Indsnittet. Saaledes vedbliver man, saalænge der er noget tilbage. Formen staar hele Tiden i koldt Vand, der ofte ombyttes. Denne Rubbing vendes altid.

Da alt dette tager lang Tid, maa det begyndes paa i Tide. Hver Sort maa prøves, om den er stiv nok, før den kommes i Formen; dette sker ved at man hælder en lille

Smule ud paa en Underkop og lader det blive koldt og saa stivt, det kan blive. Det Hvide feiler aldrig, men det Støbe beroer meget paa Saftens Godhed. Man bør have hjemmelavet Saft hertil; men skalde den ikke blive stiv, maa man tage lidt mere Gelatine. Da man saa ofte maa varme begge Dele, bør man have to smaa Pander eller Kasseroller at varme i, hvilke enten maa være af fortinnet Kobber eller emallerede. Spises med Creme-Sauce.

Cremes, Geleer, Fromager, Is, etc.

Creme.

Simpel Creme er pistet Flødeskum, der enten tillaves med fint Sukker eller lidt Vanille; den kan ogsaa tillaves med Marmelade. Frugtsaft kan ogsaa bruges, naar den koges tyk med Sukkeret og atter bliver kold, før den kommes i Skummet; men der maa ikke kommes mere i end, at det just giver en fin Smag og en lysrød Farve.

En simpel Creme laves ogsaa paa følgende Maade: 1 Kvart sød Mælk sættes over Ilden med en Thestefuld Vanille, 1 do. Sukker; der koges 10 pistede Eggehvider efter Anvisningen og lægges paa Sigten. Mælken fles og røres lidt efter lidt i 10 Eggeblommer, som først er rørte hvide, og blandede med 1 Pint Fløde; Dette sættes paa Ilden og røres indtil det begynder at koge, da hældes det op; lidt Salt kommes i, og det røres til det er koldt.

De kogte Hvider lægges over Cremen.

Citron Creme.

8 Eggeblommer pistes godt; deri kommes 1 Thestefuld Corn Starch, Saft af 4 Citroner, $\frac{1}{2}$ Pint Vin og hvidt, stødt

Sukker efter Smag. Dette sættes paa Ilden under stadig Omrøren, til det begynder at koge og blive tykt; da røres 4 Hviber, der er pistede til Skum, deri, hvorpaa det hældes op og røres fremdeles til det bliver kolbt.

Banille-Creme.

En Kvart Fløde sættes paa Ilden med 2 Thefleer Vanille. Naar Fløden koger, tages den af og røres i 8 Eggeblommer, som først er rørt hvide med lidt hvidt Sukker; det sættes da igjen paa Ilden og røres stadigt, til det staar lige paa Kog og er bleven tykt; da hældes det op, røres jævnlige til det er saa kolbt, at det ikke mere trækker Skind, og hældes nu i Fadet, hvorpaa det serveres.

Der som Cremen, medens den er paa Ilden, hurtig bliver tyk og begynder at stilles ad, maa den strax hældes op og røres stærkt, saa at den kan samle sig igjen, hvortil det hjælper at røre nogen kold Fløde eller god Mælk deri og at hælde den gennem en Sigte. Cremen i denne, saavel som den, der er løbet gennem den, maa røres stærkt. Lidt Salt kommes deri, og den spises med smaa Kager til. Man kan koge Eggehviderne efter Anvisningen og lægge dem over Cremen.

Kaffe-Creme.

Der koges eller trages en stærk Extrakt af god Kaffe; derpaa piffes en Kvart sød Fløde med 5 Unzer Sukker; 10 Eggeblommer slaaes først lidt alene, saa med Fløden. Dette kommes i en emaillet Gryde tilligemed $\frac{1}{2}$ Pint af Kaffe-Extrakt (man kan ogsaa tage efter Smag). Dette omrøres bestandig, indtil det faar et Opkog, og ligeledes naar det er ophældt i et Fad, til det bliver kolbt, hvorpaa det serveres i smaa Kopper med Kage til.

The Creme.

Den laves og serveres ligesom den forrige, kun at man tager stærk Extract af The istedetfor Kaffe. Den kan laves uden Eg; da tages til samme Portion mindre Theextract.

Fromage.

1 Pint raa Frugtsaft, helst Hindbær, koges med Sukker og $\frac{1}{2}$ Unze Gelatine, indtil denne er opløst. Det aftjøles og 1 Kvart Fløde, som er pistet i Skum, kommes i; man vedbliver at røre, indtil det er kolbt; da hældes det i en Form, der først er vædet, og hvoraf det igjen kan vendes.

Den spises uden Sauce med smaa, tørre Kager til. Den kan laves paa samme Maade af syltet Saft, som da maa varmes.

Floating Island.

Hertil anvendes kun Eggehvider og Syltetøi. Til hver Hvide tages en lille Spisestefuld Ribis- eller Stillebærgele. Det pistles samlet længe, endogsaa efterat det er bleven til haardt Skum, da det derved bliver hvidere og finere af Udseende. Af fire Hvider bliver en temmelig stor Portion. Det lægges i en høi Top paa et Fad, hvori der er hældt saamegen raa Fløde, at Toppen kan flyde deri. Det spises med Fløden, hvori det flyder, og med smaa Kager til. Man kan ogsaa lægge Hviderne paa et Fad uden Fløde, og da ombydes Vanille-Creme dertil.

Geleer.

Der gives endnu Mange, som ikke har fuldkommen Tilid til den moderne Gelatine, idet man mener, at den ikke er saa ren som den hjemmelavede; jeg tror dog, at man med fuld Tryghed kan benytte den; men for deres Vedkommende, som foretrakke Gelatine af Kalvesødder, tilføies her Opstriften.

Gele af Kalvesødder.

Kalvesødderne skoldes, renses og vaskes godt og lægges Matten over i lunkent Vand; derpaa sættes de over Ilden med koldt Vand; 4 Kalvesødder koges i $4\frac{1}{2}$ Kvart Vand, i omtrent 3 Timer; det stummes godt; derefter sies det i et Ler- eller Porcelæns-Fad og hensesættes til det bliver koldt. Hvis der ligger et Fedtlag foroven, maa dette fjærnes førend man bruger deraf, saavel som muligt Bundfald.

Af denne Slags Stivegele behøves $2\frac{1}{2}$ Unze, hvor man kun behøver $\frac{1}{2}$ Unze Gelatine.

Gelatine opløses i koldt Vand. Alle Retter, hvortil behøves Gelatine, bør laves Dagen førend de bruges.

De bedste Forme er af Porcelæn eller Ler, ogsaa lader de sig lettest gjøre rene. Naar Geleen skal vendes, lægger man Fadet, hvorpaa den skal ligge, fast ned paa Formen og vender den raadt om; hvis den ikke vil gaa løs, kan man vride et tykt Klæde op af heft Vand og holde et Dieblil omkring Formen. Ligesom jeg tidligere nævnte Dr. Prices Fruit coloring Essence (se Glasersfulkeret), saaledes maa jeg her anbefale den til Farvning af hvide Geleer. Den giver aldeles ingen Affmag og er fuldkommen uskadelig.

Har man en stor Middag og flere Gelestaale, saa giver man den Ene en rød, den Anden en lys Farve og vælger dernæst til Prydelse de affstikkende Farver. Man stjerer f. Ex. lange fine Blade af rød Gele og ordner dem rundt om paa en Gelestaal; ligeledes en Rose af rød Gele; paa rød Gele bruges ofte hvide og gule Stjerner, hvilket Enhver kan indrette efter Forgødtbefindende.

Fin Blugele af Kalvesødder.

Man tager 12 store Kalvesødder og koger efter Anvisningen. Til dette føies $1\frac{3}{4}$ Kvart Vin, $\frac{1}{2}$ Pund Sukker, $\frac{1}{2}$

Unze fint, itubrækket Kanel, Saften af 12 og den gule Skal af 3 Citroner, samt 6—8 letslagte Eggehvider. Den kan spises af smaa Glas, eller kommes i Forme, der først er vædede og vendes.

Lemon Jelly.

$\frac{1}{4}$ Unze Gelatine opløses; dernæst tilføies 1 Kvart kogende Vand, Saften af 3 Citroner, og $1\frac{1}{2}$ Pint hvidt Sukker.

Orange Jelly.

1 Unze Gelatine staar en Time i $\frac{1}{2}$ Pint koldt Vand, dernæst tilføies Saften af 3 Citroner, 2 Pund Sukker og 1 Kvart kogende Vand; naar Alt er opløst tilføies 1 Pint Appelsinssaft; det fles omhyggeligt og sættes paa et koldt Steb, helst paa Is, til det skal bruges. 8 Appelsiner pleier at være tilstrækkelige hertil.

Bingele.

1 Pakke Gelatine (1 Unze) udblødes en Time i en Kop koldt Vand. Derpaa tilføies tre Kopper Sukker, Saft af to og reven Skal af en Citron, og et Stykke Kanel. Nu hældes over det Hele en Kvart kogende Vand og man rører indtil Gelatinen er ganske opløst; da tilføies en Pint Sherry, Geleen fles gennem en dobbelt Flonels-Klub, uden at presses, Formene vædes med koldt Vand, og Geleen sættes tilside for at blive kold.

Cider-Gele

kan laves ligesom ovenstaaende, kun tages Klar, god Cider istedetfor Vin.

Gele med alle slags Frugter.

Man laver en Vin- eller Citron-Gele, sød som sædvanlig, gyder den gennem Flonel paa et Fad, kommer alle-

flags Frugter paa, som Jordbær, Kirsebær, Hindbær osv., i den pynteligste Orden man kan, og lader Geleen blive fast.

Æble Gele.

1½ Pund strællede og iustkaarne sure Æbler koges ganske møre i en emaillet Gryde med 1 Pint Vand; dernæst røres de gennem en Sigte og blandes varme med ¼ Unze Gelatine opløst i ½ Pint rød Vin. Derpaa tilføies reven Skal af ½ og Saft af 2 Citroner, 1 Pund pulveriseret Sukker og noget Kanel; man lader det Hele blive varmt under stadig Røren og fylder det derpaa i en med Salatolie vedet Form. Naar den er fuldstændig kold, vendes den paa et lille Fad og Vanille Sauce kan gives hertil.

Is.

Der tages 1 Del grovt Salt til 2 Dele Is, hvilket faldte brydes i Stykker af en Balbnøds Størrelse. Naar Cremen, der skal fryse, er færdig, kommes den i den saakaldte Frysebøsse, hvilken er en høi og smal Blikform; denne sættes i en lille Kasse eller lignende og Isen pakkes fint omkring den, i Høiden med Bøssen. Deri bliver den staaende indtil Cremen er saa tyk som en lind Grød, hvortil en Times-tid kan medgaa, og i denne Tid maa man af og til røre i Cremen fra Siderne, saasnart det vil fryse til; hertil maa man have en Blikke med et langt Skaf. Naar det er blevet som Grød kommes det over i den rigtige Form, som kan være en Blikform med en Stjerne i Bunden; denne Form er ogsaa god til kolde Bubbinger uden Vin eller Saft. Man lægger fint Papir over Formen for at Saltet ikke skal trænge ind, derpaa sættes Laag over. Naar Formen skal sættes i Karret pakkes ny Is omkring, hvis den forrige begynder at smelte og nyt Salt strøses imellem. Saaledes staaer den stille i 4 a 5 Timer, da den pleier at være stiv; naar den skal vendes af Formen, holdes denne et Dieblit i hødt Vand.

Man kan ogsaa nøies med at komme Cremen i Frysesebøssen, hvis Laag maa slutte godt, efter $\frac{1}{2}$ Times Forløb røre i det af og til indtil det er stivt; derefter lægges Laaget igjen paa, ny Is og Salt pakkes om, det Hele bedækkes med et uldent Klæde eller Tæppe og man lader det staa et Par Timer paa en kold Plads.

Man bør altid tillave Is i et Bærelse, der ikke bliver opvarmet.

Nutildags haves Patent Frysesebøsser, hvorved Is kan laves i ganske kort Tid.

Vanille Is.

Crementillaves af 1 Kvart Fløde, efter Anvisningen, hældes i Frysesebøssen og behandles som ovenfor sagt.

Chokolade Is.

1 Kvart tynd, sød Fløde, $\frac{1}{2}$ Pd. revet Chokolade, Sukker efter Chokoladens Sødhed og 6 pistede Eggeblommer sættes paa Ilden og pistes til det koger og Ilden til det bliver kolddt; derefter behandles det som anden Is.

Alle Sorter Frugtcreme kan bruges som Is, men de smager bedre uden at fryse.

Citron Is.

I en Kvart Fløde kommes to Kopper Sukker; gradvis pistes Saften af en Citron og den revne Skal af en og en halv heri; derpaa hældes det øieblikkeligt i en Patent-Fryser, thi hvis det fryses langsomt, kan Fløden blive sur.

Pine Apple Is.

Et Pine Apple skrælles, skjæres i tynde Skiver og herimellem strøes Sukker. Laag sættes paa og man lader det smaa koge i tre Timer. Da skjæres det op smaat, og

man sler det gennem et Stykke Lull eller lignende. Saa piffes det grabvis i Fløden og fryses saa hurtigt som muligt.

Ferflen Is.

tillaves paa samme Maade.

Hindbær- eller Jordbær Is.

Et halvt Pund Sukker strøes over en Kvart modne Bær, og man lader det staa i 3 Timer; da knuses de og sies gennem en tynd Klud; endnu et halvt Pund Sukker tilføies og naar det er opløst piffes Fløden i lidt efter lidt. Fryses saa hurtigt som muligt.

Is med indfrosne Frugter.

En Kvart Mælk ophedes næsten til Kogning og søies langsomt til 6 Eggeblommer der er rørt, med 3 Kopper Sukker. De stivslagne Hvider kommes nu i, det hældes tilbage i Gryden og røres indtil det er en lind Orød. Man lader det blive ganske kolbt, da piffes en Kvart Fløde i og man sætter det til Frysning. Efter at have rørt i det anden Gang, kommes en Pint friske Bær i.

Trifli.

$\frac{1}{2}$ Pund Makroner, hvori er nogle bittre Mandler, lægges i et dybt Fad, ikke for stort og overhældes med en Pint god Vin. De staar tilbage en Time, men vendes, naar de har staaet den halve Tid. Derpaa tages de op af Vinen lægges tæt paa hinanden i det Fad, hvori de skal serveres og belægges med Syltetøi og derefter med stivt Fløbestum, blandet med Vanille og Sukker.

B a g n i n g .

Gjær. (Yeast).

2 Unzer Humle koges en $\frac{1}{2}$ Time i 4 Kvart Vand, sies og staar til det lun er lunkent; $\frac{1}{2}$ Pund brunt Sukker og libt Salt opløses deri; denne Blanding røres libt efter libt i 1 Pund sigtet Hvedemel, indtil det er jævnt; derpaa kommes det i en Krulle eller dybt Fad og staar fire Dage paa et varmt Sted for at gjære. Paa den tredie Dag koges, pilles og mases Poteter, efter Vægt 3 Pund, de røres i Gjæren og man lader det staa endnu en Dag; næste Dag sies det og kommes paa Flasker, der maa opbevares paa et koldt Sted.

Hjemmelavet Gjær har den Fordel at være billigere end den kjøbte; desuden er man overbevist om dens Renhed og man har den altid ved Haanden; men i Byerne er det dog at foretrække at købe Gjæren, og man bør da bruge den saakaldte Compressed Yeast, som faaes i enhver Groceristore og som daglig erholdes frisk; hvor man bruger for 2 Ons. Compressed Yeast tager man $\frac{1}{2}$ Gill hjemmelavet.

Man bør altid bruge lunkent Mælk eller Vand, naar man laver Brød; thi derved hæver det sig bedre; men ikke hedt, da man derved kunde stolde Gjæren. Naar man rører det sammen, bør man, som naturligt er, røre det til en Side; Deigen maa aldrig staa i Kulden; heller ikke bør man lade Vinduer staa aabne, saa det trækker hen paa den; det er af Vigtighed at Deigen hverken staa for længe eller for kort før den sættes i Dønen; thi ligesaavel som Brød kan blive tungt, kan det blive for let; dog er det Sidste ikke saa farligt som det Første; thi tungt Brød er i høieste Grad ufordøieligt og usundt og derfor ligefrem uspiseligt.

Det er en daarlig Sparksomhed at bruge billigt Mel; man bør bruge det bedste og altid sigte det. Ovnen maa være rigtig hed, naar Brødet sættes ind, og hedere til grovt, end til fint Brød; hvis ikke Heden er stærk strax naar det sættes ind, kan det ikke komme til at hæve sig hurtigt og bliver da aldrig godt; dog maa der naturligvis ikke være saa heft, at Brødet brændes. Det er bedst at bage ved jævn Kulild; den Flammeild, man faar af Brænde, er ikke ensartet, og Brødet er udsat for at blive brændt paa nogle Steder og halvbagt paa andre; dette gjælder især om de Ovne, hvori Pladerne er meget tynde. De mindste Ovne er sædvanligvis de tyndeste. Har man en saadan Oven, maa man være forsigtig, thi den bliver da vel hurtig varm, men ligesaa hurtig kold; man maa derfor ikke af Ængsteligthed lade sig forlede til altfor ofte at „se til“ Brødet, medens det er i Ovnen, da den varme Luft derved faar Anledning til at slippe ud. Hvis Ovnen giver mest Underverme, bør man lægge en Rist eller Plade under Brødformene, da Brødet ellers let bliver brændt paa Undersiden, uden at være gennembagt. Det modsatte kan blive Tilfældet, hvis Ovnen giver for stærk Overvarme, og dette er mere ubehageligt; i dette Tilfælde maa man lægge et Stykke Papis over Brødet; men gode Ovne behøver i Regelen ingen af Delene, og om man ogsaa maa lægge en Plade under Rager og fint Hvedebrød, behøver man det dog sjældent til grovt Brød. Naar Brødet er slaaet op til Bagning, pleier man at smøre det med Æggehvite, just før det sættes i Ovnen.

At lave Brød er i og for sig meget let, men der er vist ingen Nybegynder, for hvem de første Brød er bleve ganske gode; men naar man blot ikke taber Modet over et Par Uheld og derhos nsie lægger Mærke til, hvori Feilen bestod, saa vil man snart ved Erfaringens Hjælp træffe det Rette, og herved opnaar man baade mindre Udgifter og større Tilfredsshed.

Øvedebrød

tillaves paa forskjellige Maader, uden at man derfor kan sige, at den ene er bedre end den anden, da Brødet kan blive lige fortræffeligt. Den Maade som er antaget af New-York Kogeskole og flere andre, er følgende: 7 (syv) Pund sigtet Mel kommes i et dybt Fad (Mange har en saakaldet „dish pan“ til samme Brug) i Midten gjøres et Hul, hvori kommes en Kvart lunkent Vand, 1 Spisestkefuld Salt, 1 Thestkefuld Sukker og $\frac{1}{2}$ Gill Yeast eller for 2 Cents, udrørt i lidt lunkent Vand. Man maa have mere lunkent Vand i Beredskab og heraf bruges nu saa meget, som er nødvendigt til at faa en temmelig blød Deig, der æltes rigtig godt med begge Hænder; jo blødere Deigen er, jo bedre bliver Brødet, naar den blot er saaledes, at den slipper Hænderne og Fadet, hvori den æltes. Naar den er jævn og god, strøes lidt Mel paa den, et Klæde lægges foldet over Fadet, og den henses i fire eller fem Timer paa en varm Plads for at hæve sig. Hvis man har rørt Deigen sent om Aftenen, kan den godt staa Natten over, naar der blot er varmt i Værelset, dog er en saa lang Tid ingenlunde nødvendig. Naar den er hævet nok, vendes den ud paa Brød-Brædtet, der først er strøet med Mel, og man ælter den i omtrent femten Minutter og bruger herved saameget Mel, at den ikke hænger fast ved Brædtet eller Hænder. Saa lægges det igjen i Brødpannen og man lader det reise sig fuldt op igjen hvilket sker hurtigere end første Gang; saa beles Deigen i fire Brød, kommes i Bagepanderne, staar femten Minutter og sættes derefter i en heh Ovn.

I koldt Veir bør al Deig tillaves i et varmt Værelse, og man bør aldrig lade den blive afkjølet, medens den hæver sig. Hvis den ikke reiser sig godt, kan man sætte Panden med Deigen over en Kjedel med kogende Vand i. Den ovenfor givne Opstrift vil give omtrent 8 Pund Brød, og belt i fire

Stykker bages de i en Times Tid. Saalænge man ikke er søvet nok til at kunne se paa Brødet, om det er bagt, prøves det ved at stille en Strillepind ellet et Straa af Rosten i det; hvis det trækkes ud renter Brødet nok. Naturligvis maa det desforuden have sin rette Farve.

Fint Hvedebrod.

Paa en anden Maade.

En Kvart Mælk lunkes og hælbes i Deigpanden, heri kommer for 2 Cent kompresset Gjær, der først er udrørt lidt lunkent Vand, hvorpaa der sigtes saa meget Mel i, idet man samtidigt rører, at det bliver en tyk, jævn Deig, dog ikke saaledes, at den lader sig ælte, kun røre. Den sættes hen at hæve sig, hvortil vil medgaa den sædvanlige Tid om Dagen, eller Natten over. Naar dette er steet, kommer heri en Spisestefuld Sukker, en Spisestefuld Salt og to Spisestefulde Smør. Saameget Mel sigtes i, at det bliver en god blød Deig, der lader sig behandle, og naar den er godt æltet, lægges den i Panden og faar Lov at hæve sig igjen. Naar den er hævet nok, deles den i saa mange Brød, man finder passende — 2 større eller 3 smaa, — staar i et Kvarterstid ved Varmen og bages derpaa som sædvanligt.

Rjernemælks-Brod.

1 Pint Rjernemælk hedes til Kogning; medens den er hed røres Mel deri saa at det bliver en lind Grød; saa tilføies for 1 Cent Gjær, og man lader det hæve sig i 5 a 6 Timer. Hvis man lader det hæves Natten over, behøves ingen Gjær, istedetfor kommer en Stefuld hvidt Sukker i. Om Morgenen røres da en Stefuld Bagesoda heri, opløst i varmt Vand, lidt Salt og to Spisestefulde smeltet Smør. Da arbeides i saameget Mel, at Deigen kan behandles,

hvorpaa den æltes godt, deles i Brød og sættes til Hævning, indtil de er lette. Dette er meget sundt Brød.

Frankbrød.

12 Unzer god Ris synes ind i en Linnedklub eller Pose, idet man sørger for, at der er tilstrækkeligt Rum, til at den kan svælle op. Den koges i 3 til 4 Timer eller til den bliver til en fuldstændig Deig. Medens den endnu er varm, blandes den med 6 Pund Mel, saameget lunken Vand, som nødvendigt, samt lidt Salt og for 2 Cents Yeast. Deigen æltes godt og sættes til Hævelse ved Varmen, deles derefter i Brød, der igjen æltes og behandles paa den sædvanlige Maade.

Corn Meal Brød. (Mais Brød.)

2 Kvart Corn Mel blandes med 3 Pint varmt Vand; heri kommes en Spisestefuld Salt, to Spisestefulde Sukker og to store Spisestefulde hjemmelavet eller for 2 Ct. presset Gær. Det staar 5 Timer paa et varmt Sted; derpaa tilføies saameget Hvedemel som behøves for at kunne behandle Deigen, og $\frac{1}{2}$ Pint varmt Vand. Man lader det igjen reise sig $1\frac{1}{2}$ Time, ælter det igjen lidt og deler det i Brødpanderne, der staar nogle Minutter før de sættes ind. De bages i en ikke for hed Ovn i $1\frac{1}{2}$ Time. Alt Brød af Maismel bør spises varmt.

Grovt Brød. (Godt imod Dyspepsia.)

Til en Kvart varmt Vand tages saa meget „Graham Flour“ som er nødvendigt til at udrøre det til en tyk Deig, samt for 2 Cent kompresset Yeast. Den sættes hen at reise sig i den almindelige Tid, derpaa røres saa meget fint Hvede- eller Rugmel (efter Behag) deri, at den kan æltes, tilligemed en lille Kop Molasses, eller brunt Sukker, samt lidt Salt. Naar det er godt æltet, sættes det atter til Varmen i nogle

Timer, hvorefter det slaæs op i Brød og bages ved rigtig god Varme i omtrent 5 Kvarter. Man kan bruge ubelukkende grovt Mel.

Fint Rugbrød med Kommen.

Aftenen før man vil bage, koges for 2 Cents Kommen i omtrent 3 Vandøser fulde af Vand, indtil Vandet er brunt, da slaæs det hebt over fint Rugmel og røres raff, saa det bliver en jævn Deig. Naar det er aftjølet, røres for 2 Cts. Gjær deri. Det tilbækkes godt og staar til næste Dag, da det æltes op med Rugmel og atter sættes til Gjæring, før det slaæs op i Brød, der bages ved god Varme.

Blandet Brød.

Det giver godt Brød, at tage halvt Hvedemel og halvt Rugmel, idet man f. Ex. sætter Deigen med Hvede og ælter den op med Rugmel. Den sættes da gjerne i Vand og behandles forøvrigt som sædvanligt.

Boston Brown Bread.

En Deig laves, bestaaende af Følgende: For 2 Cent Gjær, 6 Poteter mosede sammen med 3 Kopper Mel, 1 Kvart varmt Vand, 2 Skefulde Fedt og 2 Skefulde brunt Sukker. Det piffes godt og hensesættes Natten over paa et varmt Sted. Naar det er let, sigtes heri: 1 Kvart Rugmel, 2 Kvart Corn Mel, 1 Skefuld Salt, 1 Thestefuld Bagepulver og en halv lille Kop Molasfes. Dette blandes til en meget blød Deig, idet, om nødvendigt, mere varmt Vand tilføies gradewis. Det æltes godt, og man lader det hæves i fra 6 til 7 Timer. Da æltes det igjen og deles i Brød der lægges i vel smurte, dybe, runde Brødpander. Nu hæves de igjen i Løbet af en Time, hvorefter de bages i en middelvarm Dvn i omtrent

fire Timer. Hurtig Bagning vil ødelægge Brødet. Hvis dette sættes i Doven sent paa Dagen, da Ilden er lille, kan det staa i Doven hele Natten.

Man kan i Almindelighed regne, at 30 Minutters Bagning vil være tilstrækkeligt til et Brød paa 1 Pund, og 15 Minutter mer for hvert Pund mere, altsaa en halv Time for 1 Pund Brød, $\frac{3}{4}$ for 2 Pund og $1\frac{1}{2}$ Time for 4 Pund.

Biscuits No. 1.

1 Pund Mel sigtes med en Stefuld Dr. Prices Baking Powder og en Theffe Salt. $\frac{1}{2}$ Pund Fedt gnides hurtig i smaa Stykker ind i Melet. Deigpanden og Bordet bryses med Mel. Saamegen kold Mælk som er nødvendig hældes i Deigen og blandes med den saa hurtigt som mulig; derpaa vendes Deigen ud paa Bordet, rulles ud en Tomme tyk og de smaa Biscuits sættes af i Firkanter og sættes i Bagepanden, der først er smurt. De bages i en hej Dvn. Alt dette maa gjøres i den størst mulige Hast for at Ragerne kan komme i Doven, førend den Gas, som fremkommer ved Blandingen af Bagepulver og Mælk har Tid til at undslippe. Deigen gjøres let ved denne Gas, der tvinger sig op igjennem den, men hvis Ragerne ikke er bagte, førend den er undsluppen, vil de blive tunge. Naar de er halvbagte — efter omtrent 10 Minutters Forløb — aabnes Dvndøren og lidt Mælk smøres over dem, hvorefter de bages færdige.

Band kan bruges istedetfor Mælk.

Mælke Ruller.

Deigen laves ligesom til Biscuits og man skjærer den af paa samme Maade, kun er Firkanterne dobbelt saa lange. Toppen af hver Firkant smøres med smeltet Fedt.

Tremont Biscuits.

1½ Pint varm Mælk, en Spisefste Fedt, 2 Spisefsteer
hvidt Sukker, lidt Salt og for 2 Cents kompresset Yeast, 2
Kvart sigtet Mel. Et Hul gjøres i Midten af Melet og alt
det Dørige blandes i og æltes til det bliver en Deig, hvor-
efter det sættes hen for at hæve sig. Naar det er let, æltes
det atter, og sættes igjen hen til Dønnen. Naar det atter er
hævet, æltes det lidt og rulles ud en Tomme tyk, hvorefter
det skjæres ud med en Biscuitskjerer, i Mangel deraf med
et Glas. Et af Hjørnerne fugtes med smeltet Smør og
bøies dernæst sammen med Spidsen til Midten. De sættes
paa Brødbanden med en Tommes Mellemrum. Man
lader dem hæve sig omtrent en halv Time paa et varmt Steb,
og dernæst bages de i en raff Døn fra 10 til 15 Minutter.

Pringler til The og Kaffe.

1 Pint Mælk varmes og sættes med for to Gts. Gjer
opløst i lidt af Mælken, samt saa meget fint Hvedemel, at
man faar Deigen som sædvanlig tyk og jævn. Det sættes
til Barmen og naar det er godt reist, hvilket sker paa 2 a 3
Timer, røres deri en halv Kop smeltet og afkjølet Smør,
1 Kop Kofstner, en god Del ituskaaren Sukat, reven Citron-
skal, samt et Par haandfulde Sukker og 3 Eg. Nu røres
Mel deri, indtil man faar Deigen saa stiv, at den kan
æltes, men ikke mere, og naar den er æltet, saa den ikke læn-
ger hænger fast ved Fingrene, deles den i tre Dele, der
rulles ud, lange og tynde, og derpaa flettes Deigen i en al-
mindelig Fletning, der bliver saa lang, at den kan gaa rundt
indeni en Brødbande. Den sættes igjen til Barmen, og
naar den er hævet, smøres Mælk derover, stobede og skaarne
Mandler stikkes i overalt og Sukker drysses over, eller den
glaseres med Sukker. Den bages i en god halv Times Tid.

Julefage.

En halv Pint Mælk varmes, heri udrøres for 2 Cents Gjer, og saameget Mel at det bliver en jævn Deig; dette sættes til Hævning paa et varmt Sted; det er godt ved alle Ting, der hæves med Gjer, at indhylle Karret, hvori det hæves, med et uldent Klæde. Naar det er hævet, røres deri en lille Kop Smør, som smeltes og afkøles, 4 Æggeblommer, en god Kop Sukker, en halv Kop store Kosiner, hvoraf Stenene bør udtages, et Stykke smaat skaaren Sukat, tolv Hylstre fintstødt Kardemomme, 5 Draaber Citronolie, samt de pistede Hvider; nu tilføies saameget Mel som behøves til en god blød Deig, og naar den er behørigt æltet, slaaes den op som en Julefage, sættes ved Varmen for at hæves, smøres med et pisset Æg og bages i en lille halv Timestid. Dette bliver en udmærket Rage.

Fastelavnsboller.

Deigen laves som til Julefage. Den behandles og bages paa samme Maade, kun at Deigen slaaes op i runde Stykker, saa store, som Bollerne ønskes. Disse sættes ved Varmen for atter at hæves og bages ved god Varme.

Kaffebrod.

1 Pund Mel $\frac{1}{2}$ Pund Smør, 3 Skefulde Fløde, 3 Skefulde Rom, 3 hele Æg og 3 Æggeblommer røres til en fast Deig, rulles ud og lægges paa Pladen, bestrøes godt med Sukker og bages ved jævn Varme.

Lebækker.

4 hele Æg piffes godt med 3 Skefulde Sukker. 6 Unzer udvasket Smør smeltes og deri kommes en halv Pint Mælk, hvori røres for 1 Cent opløst Gjer og 1 Pund fint, sigtet Mel, hvilket alt røres sammen med de pistede Æg. Den

æltes behørigt og hensesættes til at hæves. Derpaa æltes Deigen lidt, dog uden mere Mel, og skjæres i smaa Stykker, hvilke trilles i runde Boller, som lægges paa Pladen, tilbætkes med et tyndt Klæde og hensesættes atter ved Varmen. Naar de er hævede, sættes de i Ovnen og bages en halv Snæs Minutter, da udtages Pladen, og naar Bollerne er ganske kolde, overstjæres de med en tynd, skarp Kniv, lægges med den flækkede Side opad og indsættes i en varm, ikke hed Døn, indtil den øverste Side er lysebrun.

Norske Lvebatter.

1 Pint Fløde piftes til Stum. Naar 4 Eggeblommer er rørte hvide, maa 5 Stesfulde hvidt Sukker røres deri, tilligemed et halvt Pund Mel. Til sidst kommes de piftede Hvider deri, samt lidt Kardemomme og reven Skal af en halv Citron. De bages bedst i Papisforme i en god varm Døn.

Brød.

1 Pund Mel, et halvt Pund Pudbersukker, 4 Unzer Smør, 2 Thestefulde Dr. Princes Baking Powder og 3 hele Eg blandes godt sammen; der kommes saamegen god tyk Fløde i, som det kan tage imod, for at udtrilles i hvilke Former man vil. Bages ved jævn Varme.

The Brød.

3 to Pund Mel æltes 6 Eggeblommer, 4 Unzer Rostner, 4 Unzer Sukker, en Pint lunkne Mælk og for 2 Cents Gær, opløst i lidt af den lunkne Mælk. Det æltes godt, og sættes tilbækket paa et varmt Steb. Naar det er vel hævet, slaaes det op som man ønster det og sættes en lille Tid ved Varmen. Imedens det staar der, overhaldes Brødet med noget smeltet Smør, og der stikkes smaa Stykker hist og her ind i det, derpaa bestrøes det med Sukker, stødt Kanel,

Korender og skaarne Mandler. Det bages ved jævn Ild lysebrunt i omtrent en halv Time.

Fastekringler.

6 Eg piffes i et Kvarter med 2 store Skefulbe pulveriseret Sukker. Saameget af 1 Bund Mel, som det kan tage imod, udrøres deri, og derefter æltes det paa Røgebrædtet med det Øvrige, dog holdes saa meget tilbage, som behøves til at gnide Brædtet med under Ultningen. Deigen maa godt gjennearbejdes og æltes saa længe, at den fuldkommen slipper Hænder og Brædt, da skjæres den i smaa Stykker, omtrent i 18 a 20, som er lige store; disse trilles med Hænderne, dog uden Mel paa Brædtet, i Pølser af en Fingers Tykkelse, lægges i Kringler eller Krandsse, kommes i en Kjedel med rundelig og stærkt kogende Vand og koger, indtil de stiger i Veiret, da optages de og bages strax langsomt ganske lyse. Der maa ikke komme saa mange Kringler paa engang i Vandet, at de kommer til at ligge ovenpaa hinanden. Derksom Kringlerne ikke stiger i Veiret, har de sat sig fast paa Bunden og maa da forfigtig løsnes med en Ske.

Søstertage.

20 hele Eg piffes godt til fint Stum, deri kommes 2 Pbd. tørret Mel, 1 Pbd. afklaret Smør, en Pint lunkent Mælk, $\frac{1}{2}$ Pbd. Buddersukker, $\frac{1}{2}$ Pbd. Rosiner, lidt Kardemomme, reven Citronskal og for 3 Cents Gjør. Naar alt dette er slaaet godt i en Krukke, hældes det i den smurte Form, og hensættes i et Par Timer ved Varmen for at hæves, hvorefter den bages i en Timestid.

God Søstertage, uden Eg.

$\frac{1}{2}$ Pbd. Smør smeltes, 3 Gill Mælk kommes deri, og naar den er lunkent røres deri et Pbd. Mel, tilligemed $\frac{1}{4}$ Pbd.

Rosiner, Kardemomme, 2 Skfulde hvidt Sukker og tilfaldt for 3 Cents Gær opløst i lidt varm Mælk. Naar Deigen er rørt og slaaet til den fuldkommen slipper Krukken og Steen, kommes den i den smurte og strøede Form, sættes et Par Timer ved Varmen for at hæves og bages ved jævn Varme i en lille Time.

Graham Muffins.

3 Kopper Graham Mel, 1 Kop fint Hvedemel, 1 Kvart Mælk, for 2 Cents Gær, en Skfuld Smør eller Fedt, 1 Thestefuld Salt, 2 Spisestefulde Sukker. Man lader det hæves Matten over og bager i Muffins-Ringe tyve Minutter i en hed Ovn. Spises varme.

Fløde Muffins

1 Pint Fløde, en Pint Mælk, en god Kvart Mel, 6 Æg, en Skfuld Smør og ligesaameget Fedt, smeltet sammen. Æggene piskes meget godt, Blomme og Hvide særskilt; dernæst tilføies Mælken, med lidt Salt, saa Smørret og tilfaldt Melet, som røres let i. De bages øieblikkeligt i vel-smurte Ringe, som er halvt fyldte med Deig. Ovnen maa være meget hed og Ragerne maa sendes til Bordet saasnart de er færdige.

Rjernemælk's Muffins.

1 Kvart Rjernemælk, 2 Æg, 1 Thestefuld Bagesoda, opløst i varmt Vand, en Thestefuld Salt, Mel nok til at gjøre Deigen stiv med.

Æggene piskes godt, og røres dernæst i Mælken, idet man hele Tiden pisker godt; da tilføies Melet og Saltet og tilfaldt Sodaen. Bages strax i en hed Ovn.

Rager.

Naar man laver Rager er det nødvendigt, at hvad man bruger er af bedste Sort; friskt, godt Smør, aldeles friske Æg og fineste Mel. Pulveriseret Sukker er bedst at bruge. Ligeledes er det af Betydning at røre de forskjellige Ting sammen paa rette Maade, og hvor ingen andre Regler gives, gjør man vel i at erindre følgende Angivelser: Hvis Smørret er for haardt, sættes det paa et middelvarmt Sted, indtil det bliver passende blødt, saa lægges det i et Stensfad (man bør aldrig røre Ragerne i Blik- eller Tinforme). Sukkeret kommes i Smørret og piskes hermed; derefter tilføies Æggeblommerne, Mælken, saa Melet, hvori Bagepulveret altid sigtes, og de piskede Hvider. Krydderier, Vanille o. s. v. kommes i efter Blommerne, og Frugt kommes samtidigt med Melet.

Donen maa være temmelig hed for Smaalager, ikke slet saa hed for større. Hvis man er uvandt med Bagning, kan man prøve Ragen ved at stille et Straa af Rosten ned deri, og hvis det kommer rent ud, er Ragen færdig. Den vendes af Formen 15 Minutter efter at den er udtaget af Donen. Hvis den vendes hurtigere, kan den være tilbøielig til at falde sammen, og hvis den staar længere, kan den let faa Smag af Blikformen. Denne smøres altid med Smør, før Deigen hældes i.

Al Ragebeig, der røres stærkt for at hæve sig, og hvor intet Hævemiddel benyttes, maa røres til en Side og bages strax for ikke at falde igjen. For at faa afklaret Smør hurtigt igjen stivt, kan man sætte Fadet dermed i koldt Vand, medens man rører deri. Til fine Rager er det godt at beklæde Blikformen indvendig med Papis, der er smurt med Smør; det maa lægges saaledes, at det ligger fladt; det tages af Ragen, før den er ganske kold.

Striber i Kager fremkalbes enten ved at de er daarlig rørte, ved for hurtig eller ujævn Bagning, eller ved pludselig Aftagen af Heden førend Kagen er færdig.

Hovedsagen ved en Kage bestaar i, at den er vel rørt; at Smør og Sukker er rørt næsten til Fløde, Eggeblomsterne rørte tykke og Hviderne piskede til stift Stum; dette bør være saa haardt at det kan skjæres midt over.

Det er ikke godt at holde Døndøren aaben, kun i Nøds-tilfælde skal man gjøre det. Kagen bør hæves til sin fulde Høide, førend Skorpen dannes; hvis den dannes for tidligt, maa et Stykke tykt Papis lægges over.

Det er en god Regel for Kager, hvori Bagepulver er benyttet, at lade dem staa i Dønen, med Døren helt aaben, i omtrent ti Minutter efter at de er bagt.

Bagepulver er ikke altid paalideligt, og jeg vil derfor anbefale Enhver altid at benytte Dr. Prices Cream Baking Powder; det slaar albrig fejl og ansees i det Hele taget for det Bedste. Ligeledes bør man i alle Kager, Geleer, Bud-dinger o. s. v. hvori benyttes Citron-, Vanille-, Mandel-, Rosen- og andre Draaber, udelukkende bruge Dr. Prices Flavoring Essentser; de staaar langt over alle andre, jeg har prøvet, og bliver, paa Grund af deres Styrke, tillige billigere.

Naar Kagen er taget af Formen og er bleven kolde, indhyles den i et tykt Klæde, og gjemmes bedst i en Blikkasse.

Brnlups Kage.

2 Kopper Sukker, 1 do. Smør, 5 Eg, 1 Kop Molasses, 1 do. Kaffe, 3 do. Mel, 1 do. Kofiner, 1 do. Korender, 1 Tasse Prices Bagepulver, 1 reven Mustatnød, lidt Sukat, Kanel, Nelliker og Allehaande, samt 1 Glas Brandy. Smørret og Sukkeret røres som sædvanligt først, dernæst de piskede Blommer og dette røres godt førend Halvparten af Melet

kommes i; da tilføies Krydderierne, Resten af Melet tillige med de stive Hvider, og tilsidst Brandynen.

Denne Kage maa bage i et Par Timer og kan holde sig i flere Maaneder. Bages i en hed Ovn.

Sølv Kage.

3 Eggehvider, 2 Kopper Sukker, 1 do. Smør, 3 do. Mel, en do. sød Mælk og 2 Thesteer Prices Bagepulver.

Guldkage.

8 Eggeblommer, $\frac{2}{3}$ Kop Smør, $1\frac{1}{2}$ do. Sukker, $\frac{2}{3}$ do. Mælk, $2\frac{1}{2}$ do. Mel, $1\frac{1}{2}$ Theste Prices Bagepulver.

Corn Starch Kage.

7 Eggehvider røres med 2 Kopper fint Sukker, 1 do. Smør, 1 do. Mælk, 1 do. Corn Starch (udrørt i Mælken), 2 Thestefulde Prices Bagepulver, sigtet med 2 Kopper Mel, samt nogle Mandelbraaber.

Billig Frugt Kage.

3 Kopper Mel, 1 Kop Sukker, $\frac{1}{2}$ Kop Smør, $\frac{1}{4}$ Kop Mælk, 3 Eg, Koffin og Korender, $1\frac{1}{2}$ Theste Prices Bagepulver.

Frugt Kage.

2 Unzer Smør sættes saa nær ved Ilden, at det bliver blødt uden at blive olieagtigt; en Kageform belædes indvendig med Pappir, der er smurt med Smør. Af $\frac{1}{4}$ Pd. Koffin pilles Stenene ud, og $\frac{1}{4}$ Pund Korender vaskes og tørres godt; 2 Unzer Sukat skjæres i tynde smaa Skiver. 6 Unzer Sukker røres til Fløde med 2 hele Eg; derefter tilføies 2 andre, man rører igjen et Par Minutter og endelig et femte Eg, hvorefter de igjen piskes lidt; 6 Unzer Mel sigtes heri

og det røres jævnt; derpaa tilføies Smørret og Frugten, og naar det er godt blandet, hældes det i Formen og bages i en middelvarm Ovn i omtrent en halv Time. Den kan prøves paa sædvanlig Maade.

Bund Kage. No. 1.

Formen bellæbes med smurt Papir. $\frac{1}{2}$ Pund Smør, der først er blødgjort, $\frac{1}{2}$ Pund Sukker og 1 Æg kommes i et Fad og pistles til Fløde; saa tilføies 5 Æg, et ad Gangen, idet der pistles et Par Minutter efter, hvert Æg. 20 Draaber Vanille kommes i; tilsidst røres $\frac{1}{2}$ Pund Mel i, sigtet som sædvanligt og den bages paa $\frac{1}{2}$ Timestid i en middelvarm Ovn.

Bund Kage. No. 2.

1 Pund Sukker røres til Fløde med $\frac{3}{4}$ Pund Smør, 9 Æggeblommer pistles tykke og tilføies derefter 1 Pbd. Patentmel, sigtet i med 3 Thestefulde Dr. Prices Bagepulver; tilsidst de 9 stivslagne Hvider.

Loaf Kage.

1 Kop Sukker, $\frac{1}{2}$ do. Smør, 1 do. Mælk, 1 Æg, 2 $\frac{1}{2}$ Kop Mel, 1 $\frac{1}{2}$ Theste Prices Bagepulver.

Hvid Bund Kage.

1 Pund Sukker, 1 Pund Mel, $\frac{3}{4}$ Pund Smør, 1 Kop sur Mælk, Hviderne af 12 Æg, lidt Vanille.

Imperial Kage.

1 Pund Sukker, 1 Pund Mel, $\frac{3}{4}$ Kop Smør, $\frac{1}{2}$ Unze Mandler, skolbede og fintstaarne, $\frac{1}{2}$ Kop Sulat, $\frac{1}{2}$ do. Rosiner, reven Skal og Saft af 1 Citron, 2 Thestefulde Bagepulver og 10 Æg. Den ansees for meget delikat.

Fjeder Kage.

1 Kop Sukker, 1 do. Mel, 1 Æg, 1 Spisefette smeltet Smør, $\frac{1}{2}$ Kop sød Mælk, 1 Theste Prices Bagepulver, et Par Korn Salt.

Fløde Kage.

2 Æg, 1 Kop Sukker, 1 do. Fløde, 2 do. Mel, sigtet men 1 Theste Prices Bagepulver og 1 Theste Lemon Extrakt.

Kop Kage.

2 Kopper Sukker, $\frac{1}{2}$ do. Smør, 1 do. Mælk, 5 Æggeblommer, 4 Kopper Mel, 2 Thesteer Prices Bagepulver og tilsidst de 5 pistede Hvider.

Larma Kage

$1\frac{1}{2}$ Kop Sukker, $\frac{1}{2}$ do. Smør, 3 Æggeblommer, $\frac{1}{2}$ Kop Mælk, $2\frac{1}{2}$ do. Mel, 2 Thesteer Prices Bagepulver, 1 do. Vanille og tilsidst de 3 pistede Hvider.

Common Cake.

1 Kop Sukker, 1 Stefuld Smør, 3 Æg, 3 Stefulde Mælk, 1 Thestefuld Prices Bagepulver i $2\frac{1}{2}$ Kop Mel. Lemon Extrakt.

Jugfær Kage.

$1\frac{1}{2}$ Kop Mel, $\frac{1}{2}$ do. Smør, 1 do Molasses, $\frac{1}{2}$ do. sur Mælk, 2 Thestefulde Bagepulver, 1 Theste Jugfær, Nelliker og Kanel.

Compositions Kage.

1 Kop Smør røres med 5 Æggeblommer, derpaa $2\frac{1}{2}$ Kop Sukker, 1 do. Mælk, 3 Thestefulde Prices Bagepulver og 4 Kopper Mel; tilsidst de pistede Hvider.

Sponge Kage.

6 Eggeblommer røres med 2 Kopper Sukker, derpaa med 2 Kopper sigtet Mel med 2 Thesteer Bagepulver i, dernæst kommer 1 Theste Vanille og de pislede Hvider i.

Delicat Kage.

1 Kop Smør, 2 do. Sukker, 1 do. Mælk eller Fløde, Hvider af 8 Eg, godt pistet, 3 Kopper Mel med $1\frac{1}{2}$ Theste Bagepulver.

Dame Kage.

1 Pund Sukker, $\frac{1}{2}$ Pund Smør, 1 Pund Mel, Hvider af 16 Eg, velpistede og 2 Thestefulde Bagepulver.

Citronkage.

5 Kopper Mel, 1 do. Smør, 3 do. Sukker, 1 do. Fløde, 6 Eg, $2\frac{1}{2}$ Thesteer Princes Bagepulver og reven Skal, og Saft af 2 Citroner.

Fattig Mand's Kage.

2 Kopper hævet almindelig Hvededeig, 1 Eg, $\frac{1}{2}$ Kop Molasses, 1 do. Sukker, et Stykke Smør af et Egs Størrelse, en Kop Kofiner og saa meget Mel som er nødvendig, til at gjøre Deigen passende stiv. Den staar lidt ved Varmen, før den bages.

Kaffe Kage.

1 Kop Smør, 1 do. Sukker, 1 do. Molasses, 1 do. stærk Kaffe, 5 do. Mel, 2 Thesteer Bagepulver, 1 Theste Kanel, 1 Theste Mustatnød og 3 Eg; den kan ogsaa laves med 1 eller 5 Eg.

Marmor Kage.

Den hvide Del: 1 Kop hvidt, pulveriseret Sukker, $\frac{1}{2}$

Kop Smør, $\frac{1}{2}$ do. sød Mælk, Hvider af 4 Æg, $2\frac{1}{2}$ Kop Mel, 2 Thesteer Bagepulver. Enhver Slags Draaber kan kommes i.

Den mørke Del: 1 Kop brunt Sukker, $\frac{1}{2}$ do. Molasses, $\frac{1}{2}$ do. sur Mælk, $2\frac{1}{2}$ do. Mel, 1 Theste Bagepulver opløst i Mælken, 4 Æggeblommer, $\frac{1}{2}$ Kop Smør, der røres sammen med Sukkeret; der tilføies $\frac{1}{2}$ Theste Kanel, Allehaande og Nelliker.

Enhver af disse Rager kan laves for sig og bliver gode Rager, eller man kommer dem begge i Formen, verelvis en Stefuld af hver, saa de forestiller Marmor.

Chokolade Rage.

1 Kop Smør, 2 do. Sukker, 5 Æg (mindre end Hviden af 2) en Kop sød Mælk, $1\frac{1}{2}$ Theste Prices Bagepulver, $3\frac{1}{2}$ Kopper Mel, knapt Maal. Naar Ragen er bagt, overstryges den heb med et Lag af Følgende: Hviderne af de to Æg, $1\frac{1}{2}$ Kop pulveriseret Sukker, 6 store Spisestefulde reven Chokolade og 2 Thesteer Vanille, rørt meget godt. Den sættes derpaa nogle Minutter i en middelvarm Dvn.

1 Ægs Rage.

$1\frac{1}{2}$ Kop Sukker og 1 do. Smør røres sammen, dernæst 1 Æg, en Kop Mælk, $2\frac{1}{2}$ do. Mel, 2 Thesteer Bagepulver. Denne Rage bages ogsaa som Laglage, og der lægges Chokolade imellem og over Toppen.

Johnny Rage.

1 lille Kop sød Mælk, en Kop Kjernemælk, en Theste Salt, 1 do. Bagepulver, 1 Stefuld smeltet Smør. Det Hele blandes med saameget Maismel at det lader sig rulle ud til en Flade $\frac{1}{2}$ Tomme tyk. Bages i smurte Blikpander i 40 Minutter. Saasnart det begynder at blive

brunt, smøres det med smeltet Smør; hertil bruges enten en Pensel eller en lille Klub bundet paa en Pind. Dette gøres fem eller sex Gange, indtil Ragen er brun og stjør. Den bør spises varm og ikke skjæres i, men brættes af.

Franst Sponge Kage.

2 Eg, 2 Kopper Sukker, 1 do. Mælk, 3 do Mel, 2 Spisesteer Smør, 2 Thesteer Bagepulver.

Jugfær Brød. (Ginger Bread.)

1 Kop Smør, 1 Kop Molassses, 1 Kop Sukker, $\frac{1}{2}$ Kop koldt Vand, 1 Stefuld Jugfær, 1 Theste stødt Kanel, 1 do. Bagesoba, opløst i kogende Vand, Hvedemel nok til at gjøre Deigen passende stiv. Smørret smeltes, Molasssesen varmes lidt, Kryderier og Sukker kommes i, og det pistes i ti Minutter. Da tilføies Vandet, Sodaen og Melet. Det røres meget godt og bages i tre smaa Brød. Spises helst friske.

Røddetage.

2 Kopper Sukker, 1 Kop Smør, 3 Kopper Mel, 1 Kop koldt Vand, 4 Eg, 2 Thestefulde Bagepulver, 1 Kopfuld af Baldnøddetjærner, pillede og søiede til sidst, samtidig med de pistede Hvider.

Butterdeig

Det er vanskelig at faa god Butterdeig om Sommeren, dels fordi man i Almindelighed bruger Sommer-smør dertil, hvoraf den ikke kan blive god, dels fordi Smørret i Varmen er for blødt til at behandles i Butterdeig. For at raade Bod herpaa, er det rettest at bevare en Krukke æret Smør paa et kjøligt Sted til dette Brug, lade det udvaskede Smør staa Natten over i koldt Vand, trykke det op deraf med

en Ske, Klappe det tørt i et Klæde og tillave Deigen paa et fjøligt Sted.

Noget mere end $\frac{1}{4}$ af 1 Pund udvasket Smør, lægges i smaa Stykker paa Ragebrædtet tilligemed 1 Pund Mel; det gnides lempelig sammen med Hænderne, indtil det Hele er blevet smuldbret eller som revet Brød; da samles det i en Bunte, i Midten dannes en Forbygning, hvori røres $\frac{1}{2}$ Pint Vand, saa kolbt som muligt, og 1 Thefle Prises Bagepulver, hvormed det æltes, indtil Deigen slipper Hænder og Brædt. Da udrulles det i en Blade, saa tyk som en lille Finger, det øvrige Smør brebes derpaa, Deigen bukkes fra alle Sider derover, saa at det bliver en tyk Bunte, paa hvilken der lempelig bankes med Ragerullen, til Bunken er bleven flad, hvorpaa den udrulles noget tyndere, lægges anden Gang sammen i en Bunte: bankes og udrulles, tredje Gang ligeledes, men udrulles da saa tyk som efterstaaende Streg ██████████. Til at beklæde Forme med, maa den udrulles lidt tyndere. De to sidste Gange Deigen rulles, maa den ikke vendes, men dreies for at blive tyk og jævn. Den afstikkes med en Blikring eller et Glas, som af og til byppes i Mel, for at Deigen ikke skal hænge paa, smøres derefter med en Pensel eller Pennesjjer, som byppes i Eggeblomme, der først er rørt, til den er tyk, og da blandet med lidt Vand. Herved iagttages, at Eggene ikke smøres for tykt paa, og at intet deraf kommer paa Siderne af Deigen, da begge Dele vil forhindre den i at hæves. Den bages strax ved god Varme, saa at den kan være færdig i et Kvarter. Til Ullningen behøves intet Mel paa Brædtet, derimod maa dette saavel som Kullen gnides dermed ved Udrullingen, for at Deigen ikke skal hænge i. Det er bedst, naar den hele Behandling kan ske hurtigt, og Butterdeigen er bedst den samme Dag, den er bagt.

Hvis man har en Døn, der er tynd og giver svær

Overvarme, da er det meget vanskeligt at lave Butterbeig, thi den behøver god Hede for at kunne høves, men hvis den bliver det ringeste brun, taber den ganske Smagen; man kan heller ikke lægge Papir over den.

Skal Butterbeigen bruges til Posteier, udrulles den tyndere end den angivne. Smaatager behøver ikke at smøres.

Poteteslage.

Poteterne koges og pilles Dagen før de skal rives, hvilket maa ske med en let Haand, men for at sikre sig mod Klumper kan man alene bruge det, der falder bag Jernet. Til 1 Pund saaledes revne Poteter tages 10 Æggeblommer, som piffes godt med $1\frac{1}{2}$ Kop pulveriseret Sukker, 1 Tøse Bagepulver, blandet godt i Poteterne, for 5 Cents søde og for en 1 Cent bitter Mandler, de sidste ganske fint stødt, Saft af 2 og reven Skal af 1 Citron. Naar dette, tillige med Poteterne er rørt og slaaet godt i en Krukke, røres de 10 piffede Hvider sagte deri. Ragen bages strax ved jævn Ild, især til den har høvet sig, senere ved stærkere, saa den kan blive færdig i en Timestid.

Risengrynslage.

$\frac{1}{2}$ Pund Risengryn stoldes og koges til stiv Grød i 3 Pint Mælk. Derpaa røres den varm med 4 Unzer Smør, 9 Æggeblommer, $\frac{1}{4}$ Pund stødt Mandler og et Par bittere do., reven Citronskal, Sukker og Salt efter Smag, tilsidst de piffede Hvider. Deigen hældes i den smurte og strøede Form, overstrøes med Sukker og bages i en Timestid. Istedetfor Mandler kan der kommes Vanille, Kostner og Sukat i.

Krandsfage.

1½ Pund søde og 2 Unzer bitre Mandler stoldes; de tørres og stødes. Derpaa røres de med 1½ Pund tørt pulveriseret Sukker, reven Skal af 1 Citron og 6 Eggehvider, der først er piskebe til stivt Skum. Man danner nu Krandsfe af Deigen, den ene bestandig mindre end den anden, saa de kan lægges ovenpaa hinanden, naar de er bagte, og danne en hel Kage. De bages lyse ved jævn Ild. Bager man kun smaa Krandsfe, bliver heraf omtrent 40.

Sukkerbrødsfage.

10 Eggeblommer røres ½ Time med 1 Pund pulveriseret Sukker. Hviderne piskes til haardt Skum, blandes med 2 Unzer Corn Starch og røres forsigtig i Eggene, hældes derpaa i Formen, der er belagt med smurt Papir og bages et Par Timer med lidt Varme strax, senere mere.

Sandfage.

Naar 1 Pund afflaret Smør er rørt til Fløde, røres det i et Kvarter med 1 Pund pulveriseret Sukker og derefter med 1 Pund fint Mel og 10 Eggeblommer, en ad Gangen, tilsidst de piskebe Hvider. Det hældes i en smurt Form og bages ved jævn Ild, især i Begyndelsen, i 1½ Time.

Stikkelsbærfage.

1 Kvart umodne Stikkelsbær pilles, skylles og sættes i Ovnen, indtil de bliver gule, eller gives et Opkog i Vand og rystes paa en Sigte, indtil de er tørre. 6 Eggeblommer røres godt med lidt støbt Kanel og Pudbersukker efter Smag. Noget gammelt Hvedebrød rives, heraf bruges 2 smaa Kopper fulde, der bages i 3 Skfulde Smør, og naar det er lidt afkjølet, røres det i Eggene tilligemed Stikkelsbærrerne, og de piskebe Hvider. Den bages i en Timestid.

Dansk Wblefage.

Wblerne strælles og stjæres i ikke altfor tynde Stiver; Kjernehusene tages fra, og det gjør intet til Sagen om Stiverne ikke bliver ens. Løebakker eller Kaffebrød rives fint; et lille Stykke Smør kommes i Fadet, der helst maa være et Stensfad, man sætter det paa Dønen, til Smørret er smeltet og dreier derpaa Fadet rundt saa der kommer Smør overalt. Nu breides først et temmelig tykt Lag Brød i Fadet og derover lægges smaa Smørklumper i kort Afstand fra hverandre; herover lægges et Lag Wbler, saa tæt ved hverandre som muligt, og derover drysses Puddersukker efter Wblernes Syrlighed og fin Kanel; naar dette er gjort, hælbes rundt omkring Kirsebær- eller anden Frugtstift; saa begyndes igjen med et godt Lag Brød og saa fremdeles; det øverste Lag maa være Brød og derpaa lægges godt med Smør omkring og sluttelig overhælbes den igjen med Saft. Den bages i en middelvarm Døn; naar Wblerne lader sig gjennemstikke uden at man mærker Modstand er Ragen færdig. Den kan blive udmærket god uden Saft; da kommes intet inde i Ragen istedetfor Saft, men naar Fadet er fuldt, hælbes lidt Vand over det.

Wblefage No. 2.

20 Wbler strælles, stjæres istykker og koges til Grød i Vin, lidt Sukker, lidt Vand, Kanel og Citronskal; 8 hele Wg pistes godt med Sukker og blandes med 8 støbte Løebakker og den varme Wblegrød. Den bages langsomt og man maa vogte sig for altfor stærk Overvarme.

Creme Wblefage.

Fine Wbler strælles, et Laag stjæres af, de udhules og gives et Dypkog i Sukker og lidt Vand, dog faaledes at de ikke gaa itu. De sættes ved Siden af hverandre i et Fad,

som maa være temmelig dybt, fyldes med Syltetøi uden Saft ved, helst Hindbær- eller Kirsebær-Marmelade, og bedækkes med de afflaarne Laag. Der koges en Crem af en Koart Fløde, 8 Eggeblommer, lidt Vanille, $\frac{1}{2}$ Spiseste Corn-Starch og Sukker efter Smag. Naar den er kold, hældes den over Gblerne, Tabet sættes i Doven, og Ragen bages langsomt. Naar Deigen begynder at stivne og er bleven lysebrun, er den færdig.

L a g R a g e r.

Fyldinger for Laglager.

Glasersukker er allerede anført et Sted tidligere, men det vil maaske her være paa rette Sted at give endnu nogle Anvisninger desangaaende. For hver Eggehvide maa man beregne $\frac{1}{2}$ Pund pulveriseret Sukker. Istedetfor at piske Eggene alene først, kan man begynde med at komme en lille Smule Sukker i, og efterhaanden som man pister, stadigt tilføie mere. En halv Times Pistning vil være nødvendig. Hvis man ikke har altfor stort Hastværk er det bedre ikke at sætte Ragen i Doven efter at den er smurt over med Sukkeret, men tørre den i et aabent Bindue, hvor Solen skinner. Naar man spreder det over Ragen, sker dette ved Hjælp af en bredbladet Kniv, byppet i koldt Vand.

Mandel Glasur.

4 Eggehvider, 1 Pbd. søde Mandler, lidt Rosenvand, 1 Pbd. pulveriseret Sukker. Mandlerne skoldes, tørres og knuses til en Grød, nogle af Gangen, idet man væder med Rosenvand efterhaanden. Naar de er ganske fine, pistles de i Glasersukkeret, som er tillavet iforveien. Det lægges paa

meget tykt og derover smøres igjen almindeligt Glasfersukker.

Kokusnød Fylding.

1 reven Kokusnød (lille); til Halvdelen heraf søies de pistede Hvider af 3 Eg, og en Kop pulveriseret Sukker; lægges mellem Lagene; den anden Halvdel af Nødden blandes godt med 4 Skfulde pulveriseret Sukker, og strøes tykt paa Toppen af Ragen.

Chokolade Glasur.

3 Eggehvider, $1\frac{1}{2}$ Kop Sukker, 3 Skfulde reven Chokolade, 1 Thestefuld Vanille.

Karamel Fylding.

$1\frac{1}{2}$ Kop brunt Sukker, $\frac{1}{2}$ Kop Mælk, 1 Kop Molasses, 1 Thestefuld Smør, 1 Spisestefuld Mel, 2 Skfulde koldt Vand. Dette koges i fem Minutter, da tilføies en halv Ruge Bakers Chokolade (reven), og det koger, indtil det er som en lind Grød naar det er koldt, røres $\frac{1}{2}$ Thestefuld Vanille deri.

Jelly Cake som findes nedenfor, er et fortrinligt Grundlag for alle Lagtager, og man kan saa forøvrigt stifte med de forskjellige Fyldinger, ganske efter Behag.

Wienertage.

1 Pund utvasket Smør, 1 Pund Mel, 1 Pund stødt hvidt Sukker eller Baddersukker, 1 Pund søde, fint stødt Mandler, nogle faa bittere do, og reven Citronskal æltes godt sammen paa Brødtet, udtrilles med Mel udenfor Vægten i tynde Blader, og stæres efter en Tallerken eller hvad Størrelse, der passer til Fadet, hvorpaa Ragen skal serveres. Bladerne bages langtsom hver for sig, indtil de er lysebrune,

bestjæres om Kanten, medens de er varme, og lægges, naar de er kolde, ovenpaa hverandre med forskjelligt Syltetøi, Ublegrød eller meget tyk Crem imellem hver. Ragen bages ikke, men den kan bestryges med Glassersukker og sættes da i en lunken Døn for at tørres. Det er mere vel-smagende at belægge hele Ragen med pistet Fløde-Skum, før den serveres.

Gentlemans Favorite.

7 Æggeblommer, $\frac{1}{2}$ Kop Smør, 2 Kopper hvidt Sukker, 2 do. Mel, 2 Thesteer Prices Bagepulver, 2 Stefulde Vand, $\frac{1}{2}$ Theste Salt, sidst kommes de pistede Hvider i; de bages i Pie Bander i en hed Døn. En Gele laves af Følgende: 1 Æg, 1 Kop Sukker, 3 revne Æbler og reven Skal og Saft af 1 Citron, man rører i det til det koges og bliver tykt, og derpaa aftjøles det, førend det lægges imellem hvert Lag Rage. Naar den serveres, bestrøes den med hvidt Sukker.

Jelly Cake.

$1\frac{1}{2}$ Kop Sukker, $\frac{1}{2}$ do. Smør, $\frac{1}{2}$ do. sød Mælk, $2\frac{1}{2}$ do. Mel, 3 Æg, pistet hver for sig og Hviderne rørt tilsidst i, samt 2 Thestesfulde Bagepulver. Geleen laves som følger: 1 Kop Sukker, 1 Æg, reven Skal og Saft af 1 Citron, 1 Spiseste Vand, 1 Theste Mel; naar det er kogt og aftjølet kommes det som sædvanligt i tykke Lag imellem Ragerne, der paa almindelig Vis er baqt i Pie- eller Jelly Bander.

Rakusnod Jelly Cake.

$1\frac{1}{2}$ Kop Sukker røres med $\frac{1}{2}$ Kop Smør, $\frac{1}{2}$ do. Mælk, 1 Æg og Blommerne af 4; det røres godt, og derefter sigtes 2 Kopper Mel og 2 Thesteer Bagepulver deri; det bages i fem Rager. Fylningen laves af 1 Kop pulveriseret Sukker

og 2 Spisesteker Vand, der koges sammen; naar det har kogt, tages det af Doven og en stivpisset Eggehvide røres deri; dette opblandes med saakaldet Dessicated Cocomnut, der kjøbes overalt, og som først udblødes $\frac{1}{2}$ Time i varm Mælk. Et godt Lag lægges imellem Ragerne og over Toppen.

Chokolade-Rage.

1 Kop Smør, 2 do. Sukker, 4 do. Mel, 4 Eg, pistet hver for sig, 3 Thesteker Bagepulver og 1 Kop sød Mælk. Chokolade Glasur kommes imellem og i Toppen.

Mandel Rage.

2 Kopper Sukker, $\frac{1}{2}$ Kop Smør, $\frac{1}{2}$ do. sød Mælk, $2\frac{1}{2}$ do. Mel, Hvider af 8 Eg, $1\frac{1}{2}$ Thesteker Bagepulver; Sukker og Smør røres først som sædvanligt, derpaa det Dvige, og Pulveret sigtes med Melet, der kommer sidst i. Mellem hvert Lag Rage kommes en Røre, der laves ligesom til Kokošnød Jelly Rage, kun at Kokošnød udelades; ovenpaa hvert Lag heraf sprehes skoldede og flættede Mandler, omtrent en Tomme fra hverandre.

Appelsintage.

3 Eggehvider og 5 Eggeblommer pises hver for sig; Blommerne røres med 2 Kopper Sukker, $\frac{1}{2}$ do. Smør; $\frac{1}{2}$ Kop koldt Vand kommes i og derpaa $2\frac{1}{2}$ do. Mel med 2 Thesteker Bagepulver samt de pistede Hvider og reven Skal af 1 Appelsin med al Saft paa en Spisestefuld nær. Bages i to firkantede Blader. Fuldning: 2 Eggehvider, pistede med $\frac{1}{2}$ Pb. Sukker og med den tiloversblevne Stefuld Appelsinsaft. Naar Ragen er kold, smøres det imellem og over Toppen.

Caramel Kage.

3 Kopper Sukker, $1\frac{1}{2}$ Kop Smør, 1 Kop Mælk, $4\frac{1}{2}$ Kopper Mel, 5 Eg.

Røres paa sædvanlig Maade, bages i Panden og naar den er kold, spredes Caramel-Fylдинг mellem Lagene og over Toppen.

Strawberry Short-Cake.

1 Kvart Mel, 2 Stesfulde Smør, 1 stor Kop sur Fløde, 1 Eg, 4 Stesfulde hvidt Sukker, 1 Thestefuld Bagesoda opløst i varmt Vand, 1 halv Thestefuld Salt. Saltet kommes i Melet, og derpaa stjøres Smørret op i smaa Bitter, ligesom for Pie, og blandes med Melet; Egget og Sodaen kommes i Fløden; derpaa blandes det Hele, idet man berører det saa lidt som muligt. Det rulles nu ud i to Stykker, der kan være af Form som en Pie, men $\frac{1}{2}$ Tomme tykke, det ene lægges over paa det andet og det bages i en raaf Duv. Medens de endnu er varme, dog ikke hede, adskilles Kagerne; de vil let adskilles paa det Sted, hvor de blev lagt sammen. Paa den underste Kage lægges nu et tykt Lag friske Jordbær, hvorover drysses pulveriseret Sukker, og den anden Kage lægges over; ved Anretningen drysses det øverste Lag ligeledes med Sukker.

S m a a k a g e r .

Bedstemoders Kager.

3 Eg veies, og man tager ligesaameget Smør, ligesaameget Sukker og ligesaameget Mel. Det røres

godt sammen, og man kan komme lidt Vanille eller Mandelbraaber i. Sættes paa den smurte Plade med en Thefle. De skal være lysebrune i Kanten.

Fingertage.

$\frac{1}{2}$ Pb. pulveriseret Sukker, $\frac{1}{4}$ Pb. Mel, 4 Eg piskebe, Hvider og Blommer hver for sig og meget stive; al Saften og den halve revne Skal af 1 Citron. De bages paa smurt Papir i lange smalle Rager. Det er bedst at prøve en og skulde den løbe ud, piskes Deigen endnu stærkere og maa tilføies ganske lidt Mel, men Doven maa være rigtig varm, og Ragerne skal være gulbrune. Det smager godt derefter at byppe dem i Chokolade Glasfur, eller Caramel.

Cookies.

6 Eg, Hvider og Blommer, piskebe hver for sig; 1 Kop Sukker, Lemon-Essents. Saameget Mel bruges, som er nødvendigt til at gjøre Deigen saa stiv, at den kan rulles ud. Man meler Hænder, Kulle og Brædt, afflikker Ragerne med et Glas eller Lgn. og bager i en raft Dvn.

Mamas Cookies.

1 Kop Smør, 2 Kopper Sukker, 3 Eg, særskildt piskebe, $\frac{1}{4}$ Thestefuld Bagepulver, 1 Thestefuld revnen Mustatnød og 1 Thefle støbte Kelliker; hertil netop saameget Mel som behøves til at gjøre Deigen stiv nok til at rulles ud. Skæres i runde Rager; i Midten af hver stilles en Kofin og de bages hurtigt. Halvt Fedt og halvt Smør gaar meget godt an hertil.

Banille Cookies.

1 Kop Smør og 2 do. Sukker røres godt sammen; der tilføies 1 Kop koldt Vand, 1 Thefle Bagepulver, 2 The-

fler Vanille og Mel til at gjøre Deigen stiv med. Rulles ganske tynd, skjæres, og Kagerne bages brune.

Ginger Snaps.

1 Kop Molasses, $\frac{1}{2}$ do. Sukker, $\frac{2}{3}$ do. Smør, $\frac{1}{2}$ do. Vand, 1 Spisestke Ingefær, $\frac{1}{2}$ Theste Mun, opløst i varmt Vand, 2 Thesteer Saleratus opløst i Molassesjen; det Hele sammenrøres med Mel, nok til at gjøre det stivt, og affjæres til runde Kager.

Sukkerdrops.

1 Pund Mel, $\frac{3}{4}$ Pund Sukker, $\frac{1}{2}$ Pund Smør, 4 Æg, 1 Gill Rosenvand. Bages paa Papiir og sættes paa med en Theste.

Sukkerkrandse.

3 haardkogte Æggeblommer udtværes og røres godt med 4 raa do., $\frac{1}{4}$ Pund hvidt Sukker eller Rubbersukker, $\frac{1}{4}$ Pund udvasket Smør og $\frac{1}{2}$ Pund Mel. Dette røres til en stiv Deig, hvoraf der tages smaa Stykker, som byppes i Mel, rulles med Hænderne og lægges til smaa Krandse, hvilke smøres med Æggehvide paa den ene Side, strøes med hvidt, grovt, stødt Sukker og bages lysebrune.

Chokoladefager.

4 Æg røres i et Kvarters Tid med $\frac{1}{2}$ Pund hvidt Sukker, derefter med 6 Spisestkeer sigtet Mel, $\frac{1}{4}$ Pund reven Chokolade og 1 Theste Bagepulver opløst i lidt Rosenvand. Pladen smøres med Flæstevær og maa være kold igien, før Deigen sættes derpaa i smaa Klatter; ikke for tæt, da de løbe ud. I en halv Time er de gjerne færbige og tages af, naar de er løse fra Pladen.

Chccolate Eclairs.

4 Æg, Æggens Vægt i Sukker, den halve Vægt i

Mel, en glat Æheskefuld Bagepulver. De bages i Biscuit-Forme; hver Form smøres med Smør og en Skæfuld Deig kommes i hver og de bages ved jævn, god Varme. Naar de er næsten kolde, bestryges den runde Site med Caramel-Glassur.

Vanille Kager.

1 Pund fint Smør røres til Fløde med 1 Pund pulveriseret Sukker; først da tilføies et for et, 4 Ug, for 10 Cents Vanille, skaaren saa tyndt som det er muligt, og 1 Pund sigtet Patentmel. Sættes paa den smurte Plade med en Æheske og bages lysegule. Disse Kager er lækre, men man maa ikke spare paa Arbeidet med at røre Deigen.

Jodelager.

1½ Pund Mel, $\frac{3}{4}$ udvasket Smør, $\frac{1}{2}$ Pund Buddersukker, 2 Ug og 2 Æhesker Bagepulver, opløst i lidt Rosenvand, æltes godt, udrulles og affilkes med en Kop. De overstryges med Eggeblomme, strøes med Sukker og belægges med skaarne Mandler.

Brune Bebertager og Bebernødder.

4 Pbd. Sirup, 2 Pbd. Buddersukker, og 1 Pund Smør, som aflares, sættes over Ilden, og naar det koger, kommes 2 Unzer præpareret Potaske, som er opløst i en Gill Rosenvand, deri. Naar det bruser op, løfter man Gryden af Ilden, men lader den staa bag paa Doven, indtil det ikke mere bruser; da hældes det i den Pande, som man bruger at sætte sit Brød i. 6 Pund Mel røres haandsfuldevis og hurtig deri, tilligemed i Unze stødt Kelliker, 1½ Unze stødt Kanel, 4 Unzer smaat skaarne, syltede Appelskaffaler, og $\frac{1}{2}$ Pbd. stødt Mandler; (de sidste to Dele kan dog undværes). Det æltes indtil det slipper Hænderne og hensesættes paa et varmt Steb, hvor det kan staa i flere Dage; heraf bliver

Deigen bedre; naar man vil bage *Skjæres Stykker* af Deigen, æltes paa Brødtet, udrulles som almindelige Smaakager, og skjæres, helst med Ragesporen i hvilke Forme man synes, belægges med flækkede Mandler og bages i en heh Don i en halv Timestid.

Samme Deig bruges til *Pebernødder*, kun tages lidt mere Mel til Deigen, og man ruller af denne smaa Kugler, der bages ved god Varme; man kan prøve naar de er nok, ved at brække en Nød over.

Smaa Sandkager.

1 Pund Smør aflares og røres, indtil det er stivt, med 1 Pund lyst, tørret Pudbersukker, 1 Pund Mel og 1 Æg; naar det er for haardt til at røres, æltes det med Hænderne, indtil det slipper disse, og trilles da med Hænderne, som meles, til smaa runde Kager, der klappes flade, lægges paa Pladen og bages ganske lyse.

Sukkerpøstener.

12 Æg og 1 Pund pulveriseret Sukker piskes godt sammen, hvorpaa man rører 1 Pund Patentmel deri. Naar denne Deig er vel sammenrørt, stikker man med en Ske smaa Kager deraf, som man sætter paa den smurte Plade, bestrør dem med Sukker og bager dem ganske lyse.

Smaa Marencer med Mandler.

Aftenen før Kagerne skal bages, hældes 1 Æggehvite paa for 5 Ets. Gummitragant, som bliver saaledes staaende til næste Morgen. Da udrøres det godt og røres derefter med saa meget hvidt Sukker, som det kan tage imod, og 2 Unzer fint stødt søde Mandler. Smaa Stykker af Deigen rulles med Haanden mod Ragebrødtet til Pølser, affjæres som til *Pebernødder* og bages lysebrune paa den smurte Plade.

Kanelkager.

6 hele Eg røres, 1 ad Gangen, med 1 Pund lyst Sukker, til de er hvide, derefter røres 1 Pund Mel, 1 Unze stødt Kanel og en Theste Bagepulver deri. De sættes med en Theste i smaa Klatter paa den kolde Plade, som først er smurt med Smør eller Flæstesoer, og bages ved god Varme.

Bandbakkeller.

Disse Kager behøver stærkt Varme for at hæves raft, men maa dog aldeles ikke blive brune, og hvis Ovnen derfor er tynd og giver usforholdsmæssig stor Overvarme, da gjør man bedre i ikke at bage dem; Ovndøren maa ikke aabnes, førend Kagerne er færdige og hertil medgaur gjerne en lille halv Time; Deigen laves af $\frac{1}{2}$ Pund Mel, der bages godt i $\frac{1}{2}$ Pund afklaret Smør; dernæst kommes 1 Pint kogende Vand deri og naar det atter er bagt dermed, aftjøles det lidt, røres en halv Time med 10 Eg, 2 ad Gangen og sættes helst i smaa Former, men i Mangel deraf med en Ste i smaa Klatter paa Pladen. Heraf bliver 25 Kager. De kan fyldes med Vanille-Crem eller Flødestum.

Brød Frikadeller.

For 5 Cents Coast, eller saameget gammelt Brød, at det udgjør det samme Kvantum, stødes fint og blandes med 1 Pint Mælk, hvormed det staar en Timestid. Derpaa røres det godt med 3 Eg, 3 Spisestefulde smeltet Smør, reven Citronskal, Buddersukker, lidt Salt, og hvis man synes, lidt Korender. De steges i Klaret og temmelig længe, saa de bliver haarde udenpaa. Spises med hvidt Sukker paa.

Flodelapper.

1 Pint sur Fløde pilles godt og røres med 12 Spisesteer Mel og 4 Spisesteer lyst Buddersukker. De sættes paa

Banden med en Ste i smaa Klatter og bages lysebrune. Dersom Fløden er god, behøves kun Smør paa Banden til de første Rager.

Bandefager o. s. v.

Banden maa være heb, førend man begynder at bage, og der kommes lidt Smør paa til de første Rager, senere ikke. Deigen hældes tynd paa Banden og naar den underste Side er bagt nok, vendes Ragen, hvilket bedst kan ske ved, at den løsnes rundt om Kanten med en Kniv, tages paa to Steder ude ved Kanten og vendes hurtig, hvorefter den bages færdig paa den anden Side. For at Ragerne kan blive haarde, maa de bages langsomt over Gløder, ikke Brænde, som giver for stærk Queild, hvoraf Ragerne bliver mørke og ikke gode; disse maa heller ikke lægges varme ovenpaa hverandre. Dnfter man derimod Ragerne bløde, kommes lidt Smør paa Banden til hver Rage, de bages hurtigere og lægges varme ovenpaa hverandre. Dersom Deigen under Bagningen bliver tykkere, kan den spædes med lidt Mælk. De første Rager bliver sjelden hele, men naar flere er bagte paa Banden, gaar det bedre.

Bandefager No. 1.

8 Eggeblommer pistles godt med 3 Skefulde hvidt Sukker, deri røres 12 Skefulde Mel, 6 smaa Skefulde smeltet Smør, lidt reven Citronskal, stødt Kardemomme, 1½ Pint Mælk eller tynd Fløde og tilsidst de pillede Hvider.

Denne Maade at lave Bandefager paa, er temmelig sjælf og bruges vist sjældent, men da de anses for fine, har jeg nedskrevet dem.

Pandekager No. 2.

$\frac{1}{2}$ Bund Hvedemel sigtes, heri røres saamegen sød Mælk, at Deigen bliver lidt tykkere end den skal være; man tilføjer et lille Stykke smeltet Smør, 3 Eg, et ad Gangen, en lille Haandfuld Sukker og ganske lidt Kanel og reven Citronskal.

Mange foretrækker at bage Pandekager i Fedt eller halvt Fedt og halvt Smør.

Russiske Pandekager.

8 Eggeblommer, 4 Unzer Mel og 1 Kvart Mælk røres godt sammen med 8 Skefulde Sukker. Hviderne piskes og kommes sidst i. Deigen hældes ganske tyndt paa Panden, og naar Ragen er bagt paa den ene Side, bukkes den sammen uden at bages paa den anden, og lægges strax paa Fadet. Syltetøi kan lægges indeni. Der behøves rast Jlb.

Æblestiver.

$\frac{1}{2}$ Kop Smør røres godt med $\frac{1}{2}$ do. Sukker; derpaa med 4 Eggeblommer; 1 Kvart Mælk lunkes, for 2 Cents Gjør opløses deri, det Rørte kommes i og der slætes saameget Mel i som vil gjøre Deigen passende stiv; (noget tykkere end til Pandekager); de piskede Hvider kommes i tilsidst. Den slaaes godt i en Krukke, som tilbøkket staar ved Varmen i et Par Timer, for at Deigen kan hæves. Naar Panden er heb, kommes lidt Smør i hvert Hul, og Hullet fyldes lidt mere end halvt; naar de er bagt nok paa den ene Side, vendes de med to Gafler.

Æblestiver med Bagepulver.

1 Kvart kold Mælk, en lille Kop Sukker, $\frac{1}{2}$ Kop afslaret Smør, 4 Eggeblommer, 3 Hylstre Kardemomme, fint stødt, en Kvart Thestefuld Citronolie, saameget Mel som gaar an til at gjøre Deigen passende tyk med

3 Thestefulde Bagepulver og tilfødt de pissebe Hvider. Det røres godt og bages som det forrige. Ublestiver bliver udmærkede bagte i Gaase- eller Andefedt.

Vil man have Ubler indbagte, hvoraf de dog neppe bliver saa lette, saa stærer man Ubler smaat og giver dem et Optog i Sukker og knapt Vand. Paa Panden kommes da først lidt Deig, saa lidt Ubler og saa igjen Deig. Naar de vendes, hældes paany lidt Fedt over dem. Man gjør bedst i at have Fedtet staaende paa Dønen, saaledes at det kan tages med en Theste.

Rager, som koges.

Hertil anvendes Svinesfedt, blandet med affmeltet Kyretælle. Man kan godt koge i Svinesfedt alene, og jeg tror, det er mest Brug her i Landet, men Ragerne bliver derved federe. Er det ikke overdrevent mange Rager, man skal koge, saa gaar det godt an at koge i en Stegepande med høi Kant, ellers koger man i en Gryde. Naar Fedtet er skummet godt og har kogt noget, kan man prøve, om det har Kraft til at koge Ragerne, ved at lægge et lille Stykke Deig i; stiger dette strax i veiret, kan man begynde at koge; i modsat Fald maa Fedtet koge længere. Dersom der er mange Rager at koge, gjør man bedst i at tage noget af det klarede fra, for senere at komme det paa igjen, hvis det under Kogningen bliver for brunt eller taber Kraft, hvilket mærkes deraf, at det skummer eller skyder Bobler op, saa at man ikke kan se Ragerne. Der kan da kommes et Par Skiver raa Poteter i, som kølner og koger med hele Tiden. Man maa ikke koge flere Rager paa engang, end at de har rigelig Plads til at vendes.

Ilden maa være saa jævn og ensformig som muligt; hvis Fedtet tager for stærkt, kommer det til at stumme for meget, og det maa da strax tages af for at gaa af Røg; tager det derimod for lidt, da trækker Kagerne altfor meget Fedt til sig og kommer til at smage daarligt.

Naar Kagerne er lysebrune, tages de op og lægges paa graat Papir, for at Fedtet kan trække af dem.

Kleiner.

6 Æggeblommer, 2 hele Æg, $\frac{1}{2}$ Pd. hvidt Sukker eller tørret og stødt Pudbersukker piffes godt og røres derpaa med 2 Episfeer Fløde, 1 Stesfuld Smør, som aflares, og saa meget af 1 Pd. Mel, som man kan faa deri; det Dørige æltes i paa Brædtet, indtil Deigen slipper dette og Hænderne, hvorefter den udrulles ganske tyndt, med Mel udenfor Vægtten, og skjæres i langagtige Stykker helst med Kagesporen, saa at Kagerne bliver tallede i Kanten; i Midten af hvert Stykke skjæres en Ridse, hvorigjennem den ene Ende af Kagen stikkes, saa at den bliver slynget paa Midten. De koges ganske lyse.

Crullers.

1 Pd. Smør, $1\frac{1}{2}$ Pd. pulveriseret Sukker, 12 Æg, lidt reven Mustatnød, Mel til at gjøre Deigen stiv med. Skjæres i alle Slags Former med Sporen og koges ligesom Kleiner.

Mamas Crullers.

2 Kopper Sukker, 1 Kop Smør, 2 Æg, 2 Kopper sur Mælk, 1 Thestefuld Bagesoda opløst i varmt Vand; Mel til at gjøre Deigen stiv med, udrulles, affikkes og koges ligesom de forrige.

Doughnuts No. 1.

$\frac{1}{2}$ Pint sur Mælk eller Kjørnemælk (Butter-milk), 2 pistede Æg, 1 Kop Sukker, $\frac{1}{2}$ Thestefuld Soda, 2 Spisestefulde varmt Fedt røres sammen, derefter kommes saa meget Mel i, at man finder det passende tykt, saa det kan behandles; det trykkes godt sammen, men æltes ikke; derefter lægges det paa Ragebrædtet og rulles ud med Rullen, ikke for tyndt, og med et Glas eller lignende Ting affilles Ragerne. Dernæst udstilles disse igjen med et endnu mindre Glas, saa det bliver Krandsse og smaa Rager, hvilke da formes som Balbnødder, naar de toger.

Doughnuts No. 2.

1 Kop Smør, 2 Kopper Sukker, 4 Æg, 1 Kop sur Mælk, $\frac{1}{2}$ Theste Kanel, 1 Thestefuld Bagesoda, opløst i varmt Vand, Mel til at gjøre Deigen stiv med.

Rager i Jern.

Naar man har rast Jlb af smaat Brænde og Kul, lægges Jernet tæt derover. Først man begynder at bage, heber man Jernet og smører det med koldt Smør i en Klub.

Først Ragen tages af Jernet, skræbes dette med en Kniv om Kanten, for at den brændte Deig, som mulig findes udenpaa, ikke skal følge med Ragen. Naar Deigen til en ny Rage er lagt i Jernet, vendes dette, saa at den Side, som før laa ned til Jlden, nu vender op; forsummes dette, bliver Ragen let for brun paa den ene Side. Naar man er færdig med at bage, lægges et Stykke brunt Papir, gjennemtruffet af Olie, indeni Jernet, som ikke maa stures indvendig. De varme Rager lægges paa et varmt Fad.

Haarde Rager.

1 Pund Mel, $\frac{1}{2}$ Pund Smør, 4 Æg og $\frac{1}{2}$ Pbd. Pudbersukker æltes til en haard Deig, hvoraf et lille Stykke lægges paa Midten af Jernet og bages. Jernet smøres til hver Rage.

Krumtager.

$\frac{1}{4}$ Pund Mel, $\frac{1}{2}$ Pund Sukker, $\frac{1}{4}$ Pund Smør, som afklares, 4 Æg og omtrent $1\frac{1}{2}$ Pint Mælk røres vel og bages. Jernet behøver ei at smøres til hver Rage, som, ibet den tages af Jernet, dreies som et Kræmmerhus. Fløde piffes til Skum, hvoraf der kommes en Skedul i hver Rage og derovenpaa en lille Theste Syltetøi. Skummet maa først kommes i Ragerne, lige før de skal bruges, da de ellers bliver bløde.

Bafler.

$\frac{1}{2}$ Pund Smør afklares og røres, indtil det er stivt, deri røres 8 Æggeblommer, 1 ad Gangen, 1 Pint Fløde og $\frac{1}{2}$ Pund Mel; kun de 5 Hviber piffes til Skum og kommes deri, naar man begynder at bage. Jernet smøres af og til.

Hurtige Bafler.

1 Pint Mælk, 3 Æg let piftede, en Skedul smeltet Smør, 1 toppet Thestefulb Bagepulver, 1 Thestefulb Salt; Mel til at lave en blød Deig med, omtrent en stor Pint.

Ris Bafler.

1 Kop kogt Ris, 1 Pint Mælk, 2 Æg, en Skedul Fedt, $1\frac{1}{2}$ Thestefulb Bagepulver, 1 Thestefulb Salt; Mel til en tynd Deig.

Gold Mureting.

Som oftest er man allermeest i Forlegenhed, naar man skal bække et smukt Bord med kolde Retter. Hos de amerikanske Familier er det jo saagodt som slet ikke Brug, men de fleste Indvandrede sætter dog saa megen Pris paa et velbækket koldt Bord, at det ikke er afveien at medtage Anvisninger, der kan være tjenlige i denne Henseende.

Til et saadant Maaltid pyntes Bordet bedst med mange forskjellige Farver, og da i Særdeleshed ved forskjelligeartede Geleer, o. L., saabanne Ting som Silbesalat (se Salater), naar den er schatteret, tager sig udmærket ud; forøvrigt henvises til Kapitlet om Bordbækning.

Fisk i Gele.

God stærk Fiskekraft bliver geleagtig med ubetydelig Tilfætning af Gelatine; til andre Sorter behøves mere — til Al bruges dog aldeles ingen, naar de koges i knapt Vand.

2 Pbd. Fisk renses, fjæres istykker og koges i næsten 2 Kvart Vand, hvori kommes Salt, 1 Gill Edbite, 4 Laurbærblade, helt Peber og et Par Nelliker.

Naar de peneste Stykker af Fisken er kogte, tager man dem op og de andre koger længere til Kraft. Naar dette er afslut, kommes Suppen atter paa med $\frac{1}{2}$ Unze Gelatine, et Par Egggehvider og Skal af en Citron eller Edbite; derpaa hælbes det gjennem en Flonelsklud. Til Lar er det ret smukt at farve Geleen rød med Dr. Prices Fruit coloring, da den alligevel ikke kan blive hvid; man kan ogsaa komme lidt Rødhede-Edbite i Geleen, før den hælbes i Flonelsklædet; til andre Sorter bør den være saa hvid som muligt. Man maa erindre, at den Side, som vender mod Fadets Bund, bliver den øverste, og at man altsaa maa lægge de

smukkeste Stykker paa Bunden. Man hælber først lidt Gele over Fadets Bund, lægger Stykkerne derpaa, naar den er lidt stivnet, og mellem dem Ziraterne. Til Sax med rød Gelee kan man udstille Blomster af kogt Eggehvide, og til hvid Gele af Rødbeder. Man kan enten lægge dem mellem Stykkerne eller danne en Kreds indenfor Fadets Bund af disse Blomster og friske Persilleblade. Derpaa hælbes mere Gele over, der ikke maa være mere end lunt. Naar det hele er stiv, holdes Fadet et Dieblit over varmt Vand og vendes paa et andet.

Dyresteg i Gele.

Man giver Geleen, der er kogt af klar, hvid Bouillon og Gelatine, Kulør med brun Sky og sætter Smag derpaa med nogle Agurkskiver, hele Stykker Ingefær og Laurbærblade. Denne brune Gele, der kan se ret klar og glindsende ud, pyntes bedst med udskaaen Eggehvide og Rosetter af kogte, hele Gulerødder. Stegen selv skjæres i Skiver og bør være lidt raa og rød.

Ralkuner, Gæs og Høns i Gele.

Disse bør koges hele, til de næsten er møre; da skjæres Laar og Binger fra, og det yderste Led af begge Dele afhugges og medtages ikke i Geleen. Bryttet kløves først langsøfter, og hver Halvpart i 2 a 3 Stykker efter Størrelsen. Ryggen tages ikke med, men den og Benene koges længere i Kraften, hvorimod de gode Stykker kun koger, til de er passende møre. Denne Gele bør være hvid; den bliver ikke stiv uden ved Hjælp af Gelatine; men man maa vogte sig for at tage meget, thi det er ikke godt hverken for Udseende eller Smag; man kan regne $\frac{1}{2}$ Unze Coxes Gelatine til hver Kvart Suppe; men da maa Rjødet være kogt i knapt Vand. Geleen udpyntes med Rødbeder.

Stinke i Gele.

Da Gele af Stinke ikke kan faa nogen smuk, hvid Kulør, er det bedre at farve den rød med Rødbeder og blot udpynte den med Persille.

Boeufsteg i Gele.

Dretkjødet, som helst maa have hængt nogle Dage efter Slagtingen, skjæres i fingertukke, men smaa Stykker, bantles ganske lidt og bestrøes med Salt, Peber, revet Løg og lidt Mel. Naar Stegepanden er varmet, kommes rundelig Smør i Forhold til Kjødet derpaa, og, naar det begynder at blive brunt, lægges Kjødet deri med den bestrøede Side ned og steges rast, kun maa man vogte sig, at det ikke brændes. Kjødet bestrøes ligeledes paa den anden Side, vendes, naar den underste Side er brun, og steges rast, til det er mørkt og rødt indvendigt, dog ikke blodigt, hvorefter det optages og hensesættes for at blive koldt. Panden sættes igjen paa Ilden med Sauce, hvori der udrøres lidt udrørt Sennep, lidt Estragon-Eddike og lidt Eddike af syltede Citroner, saa at den bliver velsmagende, men ikke sur. Det røres godt i den, indtil den koger og er bleven jævn, da hælbes den gennem Sigten paa et ikke ganske sladt Fad, og Kjødet lægges deri. Man laver en Gele, ligesom til Steg i Gele, men uden Laurbærblade; naar denne er bleven saa kold, at den begynder at blive stiv, hælbes den over Boeufstegen. Naar Boeufstegen skal serveres, kan man pynte den ud med Eggeblommer og Hvider, som lægges i Striber ovenpaa Geleen saavel som med lidt hakket Citron eller Lemon-Afse.

Steg med kold Sauce.

Al Slags Steg skjæres i Stykker og ordnes net paa et sladt Fad. En Sauce laves af Smør, som brunes paa Panden, deri røres kraftig Sty, og naar det har kogt lidt,

Løstes Panden af Ilden og der røres saa megen god Fløde deri, at Sancen bliver lys. Den gives nu atter et Opkog, ligeledes under stadig Omrøren, ophældes, naar den er bleven jævn, og røres, til den er næsten kold, hvorefter den hældes over Stegen. Dersom Sauceen ikke er bleven jævn, kan den røres med ganske lidt Gelatine. Kraftig Gele eller stiv Sky skjæres i Strimler og lægges i Striber omkring paa Stegen.

God kraftig Sky kan smeltes og røres med god Fløde, til den er næsten kold og begynder at blive jævn, da hældes den over ituslaaren Steg.

Hvedebrød med Speilæg.

Hvedebrød skjæres i Skiver, byppes i Mælk, men tages saa hurtigt som muligt op igjen, staar tilbaket en Timestid, steges lysebrunt og lægges paa et Fad. Et Speilæg lægges paa hvert Stykke Brød og derover en flættet Anchovis; det hele overhældes med en kraftig Skysauce, som kan tillaves med lidt Cognac.

Böller.

Rullepølse.

Et Dreslag (flancs) stilles ad, saa det Skind, der sidder imellem Lagene, kan tages bort, saavel som det yderste, tykke Skind; det Fedt, som sidder derpaa, affjæres og bruges med, og hvis det er magert Kjøb maa man tage mere Fedt med; paa de Steber, hvor Kjødet er tykt, skjæres det tyndere, for at kunne fordeles lagvis med Fedtet. Imellem Lagene strøes Salt, lidt Salpeter, Peber, Nelliker og lidt

revet Løg; dette Sidste kan undværes, hvis man ikke holder af det. Hver Pølse ruller haardt sammen; om de Pølser, som ikke har et Skind yderst, kan man svøbe noget af det tykke Skind. Pølserne bindes eller syes om; de gnides godt med Salt og Salpeter og lægges i Luge; efter 8 Dages Forløb kan de koges, og naar de ikke har ligget længere, ubvandes de ikke, før de koges. Naar Pølsen er kogt, lægges den varm imellem to Træbunde, i Mangel deraf to Tallerkener, — med lidt Vægt over den første Timestid, senere mere, til den er kold; dog ikke for tungt, da ellers Fedtet kunde trænge ud af Pølsen. Pølsen maa være rullet meget haardt, for ikke at blive flad. Naar den serveres, skjæres det yderste Skind af. Af et Slag paa 8 Pbd. bliver 4 gode Pølser. Kullepølse afgiver især en fortrinlig Smag, kogt til grøn Søbetaal.

Spegepølse.

Disse kan laves af halvt Drekjøb, halvt magert Flest, eller af hver Slags for sig.

6 Pbd. magert Flest og 6 Pbd. round steak, kan enten skjæres og hakkes fint, eller males paa en Rjødmaskine; en saadan er ikke dyr, og er at foretrække i enhver Henseende, da den sparer baade Tid og Arbejde; Rjødet skal være saa fint, at det er en seig Masse; da æltes det først alene en halv Timestid og dernæst med $\frac{1}{2}$ Pbd. Salt, $\frac{1}{2}$ Unze Melliker, $\frac{1}{2}$ Unze Beber, $\frac{1}{2}$ Unze Allehaande, det Sidste stødt temmelig grovt og tilsidst med 3 a 4 Pbd. fedt Flest, ligesom Pølserne skal være fede til; dette Flest skjæres i smaa Tærninger; Farcen skal være temmelig haard, og maa æltes, indtil den slaar Bobler. Deigen kan nu fyldes, enten i Dre- eller Svinetarme, der rengjøres paa følgende Maade: Tarmene tømmes, skjæres i passende Længder, og lægges to Dage i Saltvand. Derpaa vendes de og lægges atter en Dag i Saltvand. De

stræbes nu, styles i mildt Sodavand, tørres, den ene Ende bindes sammen og man blæser Luft ind fra den anden; nu fyldes de ved Hjælp af Pølsetragten, og for at dette kan ske tæt nok, kan man krænge Tarmen og kun fylde et lille Stykke ad Gangen. Naar Pølserne er godt stoppede, gnides de med Salt, og henlægges i 24 Timer; da trykkes Farcen fastere sammen, der bindes for den anden Ende og de ligger igjen i 24 Timer; da aftørres de, indbindes i tyndt Papis, og, hvis man ikke selv har et Røghus, sendes de til Røgning i 14 Dage. De vil holde sig hele Aaret rundt, naar de hænger frit paa et tørt Sted.

Den vistnok tiltagende Frygt for Trikinsygdomme, afstrækker endel fra at spise Spegepølse, men, da der desuagtet forhandles en Mængde heraf, har jeg ikke villet unblade at medtage Anvisningen, idet jeg overlader til Enhver om de anser det for raadeligt at spise dem eller ikke.

Medister-Pølse.

Der tages ligemeget Fedt og magert Flest, som halles eller males ganste fint. Det æltes med samme Kryderier som Foranstaaende, og noget Suppe, som man tager paa Affald og Svær; Suppen maa være varm. Deigen bør ikke være altfor fast og heller ikke stoppes særdeles fast. Til disse Pølser bruges de smalleste Svinetarme, der rengjøres efter Anvisningen til Spegepølse, og under Tillavningen lader man Tarmene ligge i lunkent Vand, medens man stopper, thi det er vanskeligt at stoppe naar Deigen er bleven kold. Disse Pølser tillaves gjerne saaledes, at man først bruner dem paa begge Sider i Smør, og dernæst stænter kogende Vand paa dem, indtil det staar over dem, hvorpaa de koges, indtil de med Lethed lader sig gennemstikke, i Almindelighed i en halv Snes Minutter.

Kjødpølse.

Farcen hertil laves som til almindelig Kjødfarce (se Pag.) og æltes med Kjødsuppe, som er kogt uden Rødder; den stoppes i Dretarme, rengjorte efter Anvisningen til Spegepølse. Paa saadanne Pølser koges Suppe, Kaal, Urter o. s. v., og hvis man har flere end man bruger med det Samme, kan de bevares ved at lægges i Luge. Dog er det strax bedre, for Smagens og Udseendets Skyld, strax at henkoge Pølserne, som bestaar i at naar der, saasnart de er stoppede, koges Kjødsuppe, uden Rødder, men hvori kommes endel Tælle; naar Pølserne er gennemkogte, lægges de i en Krukke, den varme Suppe hældes paa, og Fedtet stiger iveiret og bedækker dem; skulde der ikke være tilstrækkeligt Fedt, maa der smeltes mere og hældes over, saa Pølserne er ganske skjulte deraf.

Candj.

Molasses Candj.

1 Kvart god Molasses, $\frac{1}{2}$ Kop Eddike, 1 Kop Sukker, 1 Stykke Smør af et Ugs Størrelse, 1 Thestefuld Saleratus. Sukkeret opløses i Eddiken, blandes med Molassesfen, og koges under stadig Røren, indtil det bliver haardt, naar man med en Ste kommer lidt i koldt Vand; saa røres Smør og Saleratus i, det sidste opløst i varmt Vand. Derefter røres der endnu engang stærkt i det og det hældes i smurte Fade. Naar det er afkjølet, saa det kan behandles, skjæres det i Firkanter, eller, medens det endnu er blødt nok, trækkes det høidt til Stænger; hertil smører man Fingerspidserne med Smør.

Sukker Candy.

6 Kopper Sukker, 1 Kop Eddike, 1 Kop Vand, 1 Spisestefuld Smør 1 Thestefuld Saleratus, opløst i lidt varmt Vand. De tre første Dele røres sammen, og koger stærkt i en Time, uden at man rører i det, da tilføies Smør og Soda. Det behandles som det Forrige.

Kaffe.

At lave Kaffe er i og for sig meget simpelt, og dog er der kun faa Ting, der saa ofte bliver daarlig udført, som denne. Det er ligefrem forbauseude, hvor forskjellig Kaffen smager efter den større eller mindre Omhu hvormed den bliver lavet. Jeg vil ubetinget anbefale at tragte Kaffen fremfor at koge den; hertil anskaffer man sig en Kaffepose, der kan være af Flonel, eller endnu bedre, strikket af grovt Bomulds-garn og som er fastgjordt i en Blikring. Før Kaffen laves, skoldes Bøsen og Kanden for at være opvarmet; til hver Kop Kaffe, der ønskes lavet, tages en Spisestefuld fintmalede Bønner, og naar disse er kommet paa, maales det stærktkogende Vand paa med Kopper; saa sættes Kanden bag paa Dønen, hvor den vel vil holde sig meget varm, men den maa aldeles ikke koge; naar den har staaet fem Minutter tragtes den, d. v. s., hældes flere Gange op i en Kop, og atter tilbage paa Kanden; efter igjen at have trukket i fem Minutter anrettes den, med Fløde og Sukker til.

De, som nogle Gange har smagt denne Kaffe, vel at mærke naar den er tillavet omhyggeligt, vil neppe foretrække den stramme, koge Kaffe.

De, som imidlertid koger Kaffen, vil jeg give det indtrængende Raad, at bortkaste Grumset efter hver Kogning,

og ikke, som nogle gjør, opløse det atter og atter i ugevis; man kan tænke sig, hvilken modbydelig Drik det tilsidst maa blive. Naar Tragtekaffen er drukket, stilles Kanden og Bosen, og denne ophænges for at blive tør.

The.

Kogt Kaffe er ikke saa stabelig som kogt The; de daarlige Kotte her i Landet kommer lunkent Vand paa Thebladene og lader dem dermed koge til Theen bliver mørk og stram; for denne Slags The bør man vogte sig og især aldrig give eller tillade at den gives til Børn; det er forskjelligt hvor megen The, der skal bruges, thi Nogle ynder meget stærk, Andre meget svag The; men af en Thestefuld god The kan man saa fire Kopper passende stærk The. Theen kommes i Kanden, der først er stoldet i heft Vand, det kogende Vand skænkes over og Kanden sættes bag paa Ovnen, hvor Theen trækker behørigt længe, men koger ikke.

Chokolade.

Det er ikke ufortjent, at Chokolade er en saa yndet Drik, thi den er lige saa sund som velsmagende. Man bør heri Landet helst betjene sig af den bitre Chokolade, thi den søde, saakaldte „German Chocolate“, er en daarlig Blanding og desuden ved sin Udbrænding langt dyrere end den bedste bitre Chokolade. Naar man til $\frac{1}{4}$ Pund (1 Ruge) af den søde Chokolade, kan bruge 3 Pint Mælk, kan man til et lignende Kvantum bitter Chocolate tage idetmindste 3 Kvart Mælk.

Chokoladen rives, og, hvis den er bitter, blandes den med Sukker efter Smag; Mælken holdes varm paa Ovnen i et Kar for sig selv; naar den rene Chokolade og Sukkeret er kommet i Gryden, udbrædes det først med ganske lidt af den varme Mælk og naar dette har kogt op, spædes mere i og saa fremdeles lidt efter lidt, idet det koger mellem hver Gang,

indtil al Mælken er brugt. Den bør ikke luge længe, og man maa jævnlig røre i den, da den saa let vil svie.

Vandchokolade. $\frac{1}{4}$ Pund fineste Chokolade brækkes i Smaastykker og smeltes i 1 Spisefste Vand i en Staal over en Thekjedel, hvorpaa den udrøres i 1 Pint Vand, tilsættes 1 Unze hvidt Sukker og sættes i en høi Potte over Ilden. Saa snart den er kommen i Kog og har kogt i 5 Minutter under Omrøring, kommes 2 Eggeblommer i en lille Kop kolbt Vand og piffes deri til Skum. Chokoladen aftages og hældes lidt efter lidt i Eggeblommerne under Omrøring, og sættes atter paa Ilden, hvor den piffes med en Eggepistser, til den er nærved at luge, hvorpaa den aftages, piffes endnu 5 Minutter og serveres.

Vandchokolade paa Pariser Maade. $\frac{1}{4}$ Pund fin Chokolade rives og opløses i 1 Pint Vand, hvorpaa det kommes i en høi Kjedel, sættes paa svag Ild og koges; naar det har kogt i 10 Minutter, piffes det med en Eggepistser, indtil det skummer stærkt og hældes da lidt efter lidt i 2 Eggeblommer, der er piffede under hele Arbeidet, kommes atter i Kjedelen og piffes uafbrudt med Eggepistseren; alt det dannede Skum kommes med en Skumste op i de opvarmede Kopper, og dette fortsættes, til det staar opbunket i Form af en Kuppel over Kopperne. En Ildstufte, der er gjort gloende, holdes ganske tæt over Skummet, til der dannes en Slags Skorpe, hvorefter Chokoladen serveres.

Denne Chokolade skummer endnu bedre, naar der udrøres noget Sukker i Eggeblommerne, eller ogsaa naar der benyttes Skumtugler, som tilberedes paa følgende Maade: Et tilstrækkeligt Antal Eggehvider piffes til meget stivt Skum, og deri udrøres saa meget fint stødt Sukker, at Massen danner en stiv Deig. Denne udbredes paa en Blitplade, og naar den er nærved at tørres, dannes Smaatugler deraf, af Størrelse som en middelstor Nød, der

da tørres aldeles i Solen eller ved Stuevarme. Efterat Eggeblommerne paa den ovenstaaende Maade er pistede sammen med Chokoladen, kommes for hver Kop en saadan Skumtugle i Chokoladegryden og pistes saalænge paa Ilden, til hele Chokolademassen er opløst i fast Skum. Man maa iagttage den Forsigtighed, at Chokoladen kun opvarmes indtil nærved Kogning; den maa aldeles ikke koge.

For Sygestuen.

I mange Sygdomstilfælde er en fornuftig Diæt ofte den bedste Medicin; jeg tror det derfor passende at tilføie nogle faa Anvisninger for Tilberedelsen af gavnlige og nærende Retter for Syge. Ved Tillavningen af saadanne Ting bør man først have for Øie, at det som Retterne tillaves af, er af bedste Sort, hvis der af et lille Kvantum skal udbrages tilstrækkelig Næring; desuden bør man have speciel Omsorg for, at syge Folks Føde tages særdeles vel, for at lette Fordøielser, ligesom man ogsaa vælger de letteste fordøielige Ting; hvor forøvrigt Lægen foreskriver den Syges Diæt, skulde man aldrig gjøre noget Tillæg eller nogen Forandring uden hans Vidende.

Passende Spiser for Syge i Almindelighed.

Beef Tea.

1 Pund stært Drekjøb hakkes fint, lægges i 1 Pint koldt Vand i en Timestid, sættes over Ilden i det samme Vand og bringes langsomt i Kog; det koger fra 15 til 30 Minutter, efterfølgende der er Tid til; derpaa fles det og krydres med lidt Salt. Da denne Ret hovedsagelig er beregnet for Syge, kunde det være, at der ikke var Tid til at lade det staa en Time i Vand, og kortere Tid gaar derfor ogsaa an, men jo længere Tid Kjødet kan ligge i koldt Vand, desmere Næringsstof udtrækkes der.

Beef Tea No. 2.

1 Pund stært Drekjøb hakkes fint, lægges i et emaillet Kar med Laag paa u d e n V a n d og sættes i en middelvarm Duvn i 4 Timer, derpaa fles Saften fra og krydres let, hvis Doktoren tillader det. Ved at tilberedes paa denne Maade, bevares alle Kjødets nærende Egenstaber.

Høne Gele. (Særlig at anbefale).

En Høne paa 2 Pund slaas, alt Fedtet fjernes og den fjæres op og rengøres forsigtigt, saaledes at man undgaar at bryde Galden og Indvoldene. Kjødet fjæres op og Benene slaas istykker. Det kommes i en Kasserolle med 2 Kvart koldt Vand, bringes langsomt til at koge og skummes til det er klart; Laaget lægges over og det koges sagte, indtil Hønen er bleven til en sammenkogt Masse, nemlig fra 2 til 4 Timer; da fles det gennem en Flonelsklud, til det er klart, og sættes tilbage over Ilden, for at koge sagte, indtil det er bleven en fuldstændig Gele. Dette kjendes bedst ved at an-

stille en Prøve med en Skfuld af Geleen hældt paa en Underkop; hvis den, efterat være afkjølet, er stiv, da er den færdig. Den kan krydres let, efter som Lægen tillader det, og ophældes i Kopper; spises kold eller let opvarmet.

Byg Vand.

2 Unzer Byg vaskes godt for at fries fra alt Støv; derpaa sættes det over Ilden i 2 Kvart koldt Vand, og koger indtil der kun er 1 Kvart tilbage; det fles og afkjøles; lidt Sukker bruges deri, hvis ikke Sukker er forbudt den Syge.

The.

Rogt The er skadelig for Enhver, og meget farlig for Syge. De, som daglig koger deres The, maa derfor, naar The skal laves til en Syg, skolde Thepotten godt med kogende Vand, og derefter tillaves Theen af $\frac{1}{2}$ Unze The, hvorover der hældes $\frac{1}{2}$ Pint kogende Vand; den sættes til Varmen i 5 Minutter; efter den Tids Forløb stænkes $1\frac{1}{2}$ Pint kogende Vand paa og Theen anrettes strax. Mælk og Sukker bruges i.

Æble Vand.

8 gode, saftige Æbler skrælles og stjæres i tynde Stiver, idet Kjernehusene udtages; de lægges i en Kande med Sukker og den gule Skal af $\frac{1}{2}$ Citron; 1 Pint kogende Vand hældes derpaa, Kanden dækkes over og den staar saaledes til Vandet er afkjølet; det fles og bruges som Drik, hvis Lægen tillader det.

Toast. (Ristet Brød).

Grunden, hvorfor man benytter gammelt Brød til Toast, er den, at det skal være haardt; naar Brødet ikke mere er

fugtigt, er det ogsaa mindre tungt og følgerig lettere at fordøje.

To Skrives Brød skjæres af, saa net og ensartet, som muligt; det gjælder overfor Syge meget om, at det, der bydes dem, har et tilløkkende Udseende. Brødet stilles paa en Toast-Gaffel, og udsættes for Heden fra en ikke for stærk Ild, idet det holdes saaledes at det bliver gulbrunt over det Hele, uden at brændes, dernæst vendes Skiven og risttes paa samme Maade paa den anden Side. Dette bliver tør Toast, hvilket bør spises strax.

Smurt Toast (buttered toast) tilberedes paa samme Maade; en lille Smule af bedste Sort Smør smøres tyndt over, lige jævnt over det Hele, og det sættes i Doven i 5 Minutter, saaledes at Smørret trænger godt ind, hvorpaa det serveres varmt.

Diæt for fede Folk.

Fedme er en Ubehagelighed, der i mange Tilfælde maa betragtes og behandles som en virkelig Sygdom; den vilde være let nok at kureres, hvis den Lidende blot kunde overvinde sig selv til at give Afkald paa visse Fødemidler, som rigtignok hører til sunde Folks daglige Føde; maaste vilde man være mere tilbøielig dertil, naar man kunde opstille en ret righolbig Spisefebdel for de af Fedme Lidende. Følgende Spiser og Drikke indeholder kun lidet Fedende:

Supper: Kjødsupper, Kjødextrakt, saavel som Supper kogt paa magert Fjerkræ, samt Urtesupper. Af alle disse Supper maa Fedtet skummes omhyggeligt.

Kjødspiser: Dresteg og Boeufsteg, uden Sauce; al

Kalvesteg med Undtagelse af Kyrestykket; Bilt; hvad tamt Fjerkræ angaar, da bør man søge at faa det ungt, hvilket er rigere paa Limstof, medens det ældste sædvanlig er det fedeste. Kyllinger er meget passende. Østers ligeledes. Afslags Steg maa nydes uden Sauce, undtagen i de Tilfælde, da sur Sauce kan bruges.

Til Kjødet spises helst Salater, da Poteter aldrig maa nydes og de fleste Gemyser tillaves med Smør og Mælk, hvilke Ting ogsaa maa ubelukkes. Agurke-Salat og Tomater er at anbefale.

Visse Sorter Frugt bør jævnligt spises: Alle Slags syrlige Bær, de fleste Frugter med Sten og Kjerne i; derimod ikke Skalfrugter.

Af Eggespiser tages alene Hviden; Blommen hører, tvertimod Manges Antagelse, til de mest fedende Spiser.

Kaffe og The er tilladelige, men uden Mælk eller Fløde, og med lidet eller intet Sukker i.

Chokolade er strengt forbudt.

Af hentogte og syltede Ting anbefales de, som er tilberedte med Sult eller Eddike.

Fuldstændig forbudt er: Mælk, Smør, Hageblommer, fed Fisk, Melspiser i Almindelighed (Ris, Sago, Tapioca o. s. v.), Poteter og isærdeleshed Beer.

Som Drikke egner sig bedst Vand og lette sure Vine, der indeholder saa lidt Alkohol, at man ikke behøver at frygte Fedtdannelse derfra.

Som første Regel for Diæt anbefales Bevægelse, legemligt Arbejde, tidlig Opstaen om Morgen og lange Spadsereture, saa ofte dertil gives Leilighed.

Diät for magre Folk.

Magerheden kan jo have meget forskellige Grunde. Derfor maa det bemærkes, at denne Spisesebdel kun passer for den Magerhed, der har sin Aarsag i et feilagtigt Udvalg af Spise og Drikke. Mælt er at anbefale.

Af Supper egner sig bedst saadanne, hvori koges Ris, Sago, Brød, Makaroni, Poteter o. L.

Af Kjødspiser egner sig alle fede Stege med saftig Smør-
sauce, isærdeleshed Svinesteg og Koteletter, Gjæs, Wn-
der o. s. v.

Af Fisk vælges ligeledes de fedeste: Lax, Trout, Sar-
diner og Anchovis; desuden Gaase-, Ande- og Kalvelever.

Æggespiser anbefales. Kaffe og The maa altid tages
med Fløde og Sukker i; endnu bedre er Chokolade, endog-
saa med Eggeblommer og Fløde.

Alle Melspiser har den bedste Følge.

Af Gemyser egner sig kun de melrige, navnlig Poteter.

Diät for Dyspeptiske.

Flydende Næringsmidler er i dette Tilfælde altid at foretrække for faste; Supper er derfor særdeles at anbefale, isærdeleshed saadanne, som ikke indeholder Mel og Gryn.

Ungt Kjød er bedre end gammelt.

Haarde Æg anses for at virke hindrende for Fordøjel-
sen, blødtogte derimod omvendt.

The bør ikke trække længere end 5 Minutter, i andet
Fald virker den forstoppende.

Hvedebrød, isærdeleshed friskt, er i Almindelighed for-

budt; grovt Brød, der er nogle Dage gammelt, maa tilraades.

Syrliche Frugter og Gemyser anvendes hyppigt som Husraad imod Forstoppelser.

Kogsalt siges at have stor Iadflydelse; man bør altsaa nyde kraftig saltede Spiser.

Bevægelse anbefales saa ofte som muligt.

Diät for Barselkoner.

For de første 3 Dage bruges helst Havresuppe, afflet, men uden Saft, eller med lidt fortyndet Hindbærssaft i. Dernæst gives Hønsesjødssuppe, Mæltespise og kogt Fisk. Kaffe bør ikke nydes, derimod efter et Par Dages Forløb The med Mælk og Sukker. For Kvinder, der selv opamme deres Børn, er godt Maltøl til stort Gavn.

Diät for Nyfødte.

Den bedste Næring for et nyfødt Barn er Moderens Mælk; statistiske Notitser viser, at af hundrede Børn, som opammes af deres egne Mødre, dør 8 Procent, af de andre derimod 30 Procent.

Svage lige Mødre, især saadanne, som lider af Lungesvindstot o. dsl., bør slet ikke amme, selv om de kan.

Kan Moderen ikke selv opamme Barnet, da bør de, som har Raad dertil, anstaafe en god Amme; ellers er Ko-

mælk, der helst bør faaes fra en og samme Ko, den bedste. I Begyndelsen gives 2 Dele lunkent Vand, 1 Del frisk Mælk og lidt Sukker; senere 2 Dele Mælk, 1 Del Vand, og stuttelig Mælk alene.

Der er megen Uleilighed ved at opamme Børn med Flaske; thi den største Forsigtighed og Renlighed maa anvendes, for at ikke Mælken skal blive sur. Paa Landet er der vel altid god Mælk at faa; i de store Byer er det derimod en vanskelig Sag. Intet har større Indflydelse paa Barnet end den Mælk, det drikker; er Koen syg, bliver ogsaa Barnet sygt. Skulde man saaledes nære Frngt for at give Barnet den Mælk, man kan faa tilkjøbs, da maa man udtænke en god Erstatning for Mælken. En saadan er: Kondenseret Mælk eller Nestles Børnemel.

Hermetiske henkogte Frugter (Canning.)

Cannede Frugter har den Fordel, at være billigere end Elytetøi, idet man sparer Sukkeret, hvilket i Regelen koster mere end Bærene; desuden er det meget lettere at tilberede og sundere at spise; disse tre Fordele turde være tilstrækkelige til, næsten ganske, at fortrænge Elytetøiet. Ved Canning kommer det hovedsageligt an paa Akkuratesse, og hvis de Forfrifter som nu skal gives, nøie efterfølges, kan et godt Resultat med Sikkerhed ventes.

Man bør bruge de saakaldte „Preserving Jars“, Glasfrugter, med en Elastik rundt om Toppen og et Metallaag, der strues fast; hvis Elastiken er slidt, kan man købe nye, hvorved disse Glas i Længden bliver de billigste. Før man

begynder paa Arbeidet, eftersees alle Glassene, at Alt er i Orden.

Frugten, som kommes i Glassene, maa være kogende hed; Glassene maa derfor rulles i hedt Vand, før de fylbes; bag paa Doven sættes en dishpan, og heri sættes nu det tomme Glas efterat være ophedet; thi Glasset maa fylbes til det flyder over, da Frugten synker sammen, naar det afkjøles og der maa intet tomt Rum være foroven; saa hastigt, som det blot er muligt, strues nu Toppen paa, og efterhaanden som det kjøles, struer man atter og atter, indtil det ikke er muligt at strue fastere. Da alt beroer paa, at Frugten ikke bliver det ringeste afkjølet, førend den strues til, maa man kun fylde et Glas ad Gangen.

Frugten bør gjemmes paa et kjøligt og mørkt Sted; Lyset vil nemlig forårsage baade Gjæring og Farve-
skiftning.

For canneede Frugter er det heldigst at tage saa smaa Glas, at man kan bruge Indholdet paa engang; f. Ex. Pint-Glas.

Cannede Ferskener (Peaches.)

Ferskener, valgte for Canning, maa være modne, men ikke bløde; at de er faste i Kjødet er i Virkeligheden Hovedsagen; de store, hvide, saakaldte „freestone peaches“ er meget gode hertil. De skrælles, skjæres midt over og Stenen tages ud; efterhaanden som de er delte, lægges de i koldt Vand. Nu fylbes Gryden, der bør være emaillet, med Frugten, lagvis med Sukker, i Forhold som en stor Spisestefuld til hver Kvart Fugt; hvis man frygter for at det nederste Lag skal brænde paa, kan man komme en Kop Vand i Gryden, før Fugten kommes i. Det bringes langsomt i Kog og koger i tre Minutter, blot saaledes, at man ved at al

Frugten er vel gennemhædet; det fyldes strax paa Glassene og strues til.

Cannede Bær.

For fine Bær tilberedes en Sirup af en Pint Vand og $\frac{1}{4}$ Pd. Sukker til hver Kvart Frugt. Medens dette ophedes, stræles Bærerne, idet de efterhaanden lægges i koldt Vand, før at de ikke skal skifte Farve. Naar Siruppen koger stærkt, lægges Bærerne i, forsigtigt, at de ikke gaar istykker, og koger indtil de er klare og med Lethed kan gennemstikkes med en Gaffel; da kommes de strax i de hede Glas, som fyldes saa det løber over med den kogende Sirup, der hele Tiden maa staa paa Ilden, og strues til.

Simplere og mere haarde Bær maa koges i Vand, til de er møre; da kastes de varme i den hede Sirup, og man lader dem koge heri ti Minutter før de cannes.

Øbler cannes efter samme Regler som Bær.

Bær.

Bærrene bringes langsomt til Kog i en stor Gryde. Naar de begynder at koge, tages Saften, hvis der er meget af den, fra dem, med en Kop; naar man har taget saameget at Bærrene er næsten tørre, kommes Sukker i, en Skefuld til hver Kvart Bær. Det koger i femten Minutter og cannes, idet man overholder de sædvanlige Regler med Hensyn til at fylde til Overflod, og kun et Glas ad Gangen. Alle slags Bær behandles paa denne Maade.

Cannede Blommer.

Hver Blomme prilles med en Naal, for at den ikke skal briste; en Sirup tilberedes af 1 Gill Vand og $\frac{1}{4}$ Pund Sukker til hver 3 Kvart Blommer. Naar Sukkeret er

opløst og Vandet blodvarmt, kommes Blommerne i. Det bringes langsomt ikog. Det koger i fem Minutter, men meget langsomt, at de ikke skal briste, da fylbes Glasfene paa sædvanlig Maade, den skoldende hebe Sirup over dem, til det løber over, og strues til.

Cannede Tomater.

Kogende Vand stænkes over Tomaterne, saa at Skindet løsnes. De skrælles, al den Saft man kan faa fra, uden at presse dem haardt, tages fra; da lægges de i en Gryde og bringes langsomt ikog. De vil se smukkere ud, hvis man, før de sættes over Ilden, bortskærer alle de haarde Dele og gniber dem bløde med Hænderne. De koger i 10 Minutter, den overflødige Saft tages fra med en Kop, Tomaterne fylbes koghebe i Glasfene, der strax strues til.

Canned Green-Corn.

Hylstrene tages af og Kolben koges indtil der ikke længere flyder Mælk ud, naar man prikker i Kornene. Da stæres Kornene af og pakkes i Stenkrutter i følgende Orden: 3 Bunden et Lag Salt, en halv Tomme dybt, derpaa et Lag Corn, to Tommer dybt, og saaledes vekselsvis, indtil Kruffen er næsten fylbt. Det øverste Lag Salt bør være en Tomme dybt, og over det hele hældes smeltet, — ikke hebt — Fedt. Ovenpaa dette presses et Lag tykt, hvidt Papir, som er klippet til at passe i Kruffen, og Kruffen ombindes, enten med Papir, eller bedre, med en Svineblære. Det gjemmes paa et koldt Sted. Det lægges iblød Matten før det skal bruges. Om det øverste Lag skulde være muggent, hvilket vel kan hændes, er dog derfor ikke alt Cornet angrebet, og man behøver blot at tage dette af.

Syltning.

For at faa Syltetøi godt, er det nødvendigt at Frugten som skal syltes, er moden, men ikke blød; i modsat Fald vil Syltetøiet hverken blive velsmagende, eller i Tiden holde sig. Det er bedst kun at bruge hvidt Sukker, enten helt eller det saakaldte „granulated“.

Den Eddike, som bruges til Syltning, bør være den bedste Eider-Eddike.

Intet Syltetøi bør koge hurtigt, thi derved vil Frugten gaa itu og megen Saft bortkoge. Det hvide Skum, som skyder iveiret, inden Frugten rigtig koger, maa borttages; det er godt hvis Gryden staar lidt paastraa, saa det koger fra den ene Side, thi derved er det lettere at faa borttaget det Skum, som fremkommer under Kogningen.

Til Syltning bruges enten Lerkar, eller emaillede Gryder; de nu saa meget brugte, saakaldte „Granit Iron Kar“ er særdeles gode.

Hvis man ikke har en Frugtpræsser, der er at foretrække, fordi man da faar al Saften med, saa vrides de Frugter, hvoraf man ønsker at lave Gele (Jelly), i et grovt Klæde, eller hellere i flere saadanne, da det ved Brugten bliver saa tæt, at man vanskeligt faar Saften til at gaa igjennem. Ligesom til cannebe Frugter, saaledes bør man ogsaa til syltede bruge de lufttætte Glas-Fars. Det hjælper meget til at opbevare Syltetøiet, at der er rigelig Saft paa. Især er det nødvendigt ved alt der skal syltes i Eddike, at denne staar godt over.

Alt Syltetøi maa opbevares paa et tørt, mørkt og tørt Sted.

Gele og Marmelade (Jelly og Jam) bedækkes med dobbelt Papir, gennemrullket med Brandy, som lægges fast over, før Laaget sættes paa. I den nærmeste Tid efter

Syltningen, maa man af og til se til Syltetøiet og dersom der er det mindste Tegn til Gjæring, eller det sukrer sig, maa det strax toges op, og stummes omhyggeligt; i meget slemme Tilfælde tilføies mere Sukker, og nyt Papir med Brandy lægges altid over.

Det sker undertiden, at der, uden at Syltetøiet feiler noget, kan samle sig Skimmel over i Krukken; dette borttages og nyt Papir lægges over. I Flasker derimod er det bedst, hvis der skulde samle sig Skimmel ovenpaa, da at lade denne forblive urørt indtil Saften skal bruges; da kan den aftages med en Proppefanger og Flasken aftørres indvendig med en Bind, omviklet med Bomuld.

Af Saft, som hældes paa Flasker, bør, hvor intet andet bemærkes, hældes heb paa disse, der først er ophedede i varmt Vand. Naar Saften er hældt i, tilproppes og tillukkes de strax; brun Flaskelak kjøbes paa Apotheket, smeltes i et lille Kar, og, naar Flasken er tilproppet, drypper man den i den hebe Lak.

Det Papir, hvormed Syltetøiet skal belægges, maa være hvidt Papir eller Silkepapir, der klippes efter Krukken eller Glassets Størrelse, saa det ganske dækker. Det gjenemblødes med Brandy, strøes paa den ene Side med pulveriseret Sukker og lægges med den bestrøede Side nedad. Man kan endnu hælde lidt Brandy ovenpaa, at Papiret ikke skal blive tørt.

Hvis man ikke bruger Glas-Jars, men Stenkrukker, da maa herom bindes dobbelt Papir eller hellere Svineblærer; disse vaskes i saa mange Hold lunkent Vand, at det Sidste er klart og tørres godt. Propper maa, før de bruges, vaskes i lunkent Vand, og derefter godt aftørres.

Lage til Agurker o. Lan. tillaves af Salt, hvorpaa der stænkes saameget kogende Vand, at Saltet smelter; da

kommes koldt Vand paa, og Lagen maa have den Styrke at den kan bære et Vg.

Ufier (Cucumbers) med raa Eddike.

10 store, gule Ugurter strælles, flækkes, udhules og sættes 24 Timer i koldt, helst Brøndvand. Deraf optages de, aftørres, hvorpaa de strøes godt med Salt, lægges tæt indeni hverandre og staar saaledes atter i 24 Timer; herpaa optages de, lægges paa en Sigte for at afløbe, tørres og trykkes igjen i Klæder og nedlægges i Krukker, lagvis med nogle friske Laurbærblade, spansk Peber, Mustatblomme og et Par Spisesteer helt hvidt Peber og Charlotter. Raa Eddike hældes paa, indtil den staar rundelig over Ufierne, og de tilbindes med Blærer. Ufierne holder sig meget godt paa denne Maade og er ikke saa let udsatte for at blive bløde, som ved kogt Eddike. Da Charlotterne herpaa er raa, kan de kun bruges til Saucer, hvori de bliver kogte. Ugurter og Ufier maa ikke have faaet Frost.

Sure Ufier.

Ufierne, der ikke bør være overmodne, strælles og flækkes; Jndmaden tages ud med en Sølvske, derpaa nedlægges de lagvis, med dygtig grovt Salt imellem; man kan hertil benytte en Ballie eller andet rent Kar. Dagen efter tages de op, aftørres omhyggeligt og nedlægges i Krukkerne lagvis, idet man mellem hvert Lag lægger en god Mængde Charlotter, sort, hvidt og rødt Peber, samt Dill og Allehaande. Hvis man bruger det røde Peber, man kjober paa Apotheket, maa man være meget forfigtig ved Brugen deraf, da det er umaadeligt stærkt. Imidlertid koges saa megen Eddike, som man kan beregne vil staa over Ufierne, og denne slaaes hed over dem. Naar man har gjort dette om Morgen, lader man dem staa til næste Dags Eftermiddag, til-

bundne med et Klæde. Saa hælbes Edbiten fra dem i Gryden igjen, og Asterne gives efterhaanden et ganske kort Opkog deri. Tilfødt hælbes Edbiten over dem igjen, og de tilbindes hede.

Eure Afier No. 2.

De strælles, behandles og neblægges ligesom Ovensaaende; Dagen efter tages de op og astørres, neblægges i raa Edbite, der kan være af simpleste Sort; heri kan de ligge fire a fem Dage, og det gjør ikke Noget at der sætter sig Mug ovenpaa; de tages nu op og astørres vel; god Cider-Edbite sættes over Ilden og heri gives Asterne og pillede Charlotter et ganske kort Opkog, optages og neblægges i Krullen, lagvis med forskjellige Slags Beber, Allehaande og Dill.

Halvsøde Afier

behandles ligesom de forrige, kun at man i Edbiten kommer hvidt Sukker efter Smag, saaledes at Edbiten bliver halv sur og halv sød.

Søde Afier til Steg.

Naar de modne Agurter er strallede, overstaarne og udhulede, gnibes de med Salt og staar saaledes i 24 Timer; de astørres og trykkes godt i tykke Klæder, stjøres i Strimler, veies og neblægges i en Krulle. Til hvert Bund Afier koges en Pint Edbite, som hælbes heb paa dem, og hvori de atter staar i 24 Timer, hvorefter de igjen astørres. Dernæst koges igjen til hver Bund Afier $\frac{1}{2}$ Pint frist Edbite med $\frac{1}{2}$ Bund Sukker, 3 Nelliker, nogle smaa Stykker Kanel og 6 a 8 friske Raubærblade. Naar det har skummet, kommes Asterne deri, og naar det atter koger, ophældes det og dækkes med et Klæde. Efter nogle Dages Forløb hælbes

Saften fra og koges, indtil den har stummet og er bleven jævn; da hældes den varm paa Aflerne, som atter tilbækkes med et Klæde og tilbindes Dagen efter.

Afler med Kirsebær-saft.

Aflerne strælles, udhules, veies og sættes paa Ilden med saa megen Eddike, at de kan koges deri. Naar de har faaet et lille Opkog, optages de, trykkes i Klæder og skjæres i Strimler. Til $\frac{1}{2}$ Pund Afler tages 1 Gill raa Kirsebær-saft, 2 smaa Spisesteker Eddike, $\frac{1}{4}$ Pund Sukker, 5 Nelliker og nogle smaa Stykker Kanel, hvilket sættes paa Ilden og koger, til det netop har stummet; da kommes Aflerne deri, og naar det atter koger, optages disse og lægges i Krukken. Saften koges endnu i nogle Minutter og hældes varm paa. De bedækkes med et Klæde og tilbindes Dagen efter. Man kan bruge Saft af syltede Kirsebær; da bruges intet Sukker, og den behøver ikke at koge saa længe, men faar ikke saa smukt Udseende.

Agurker.

Saa vel store som smaa Agurker bliver fortrinlige, behandlede paa følgende Maade: Agurkerne nedlægges i stærk Saltlage; Dagen efter tages de op og astørres godt. Eddike bringes i Kog og heri gives Agurkerne, nogle ad Gangen, et Opkog, ganske kort; man tager dem op med en Fiskeste og nye kommes i; saaledes vedbliver man, saalænge man har nogle, og hvis Eddiken svinder saa meget ind, at der bliver for lidt at koge i, maa mere kommes paa. Naar alle Agurkerne har faaet et Opkog, bortkastes Eddiken. Efterhaanden som Agurkerne nedlægges i Krukken, kommes Rorene af Dill, der gjerne kan være tørret, rødt og sort Peber, samt nogle Laurbærblade imellem. Ny Eddike sættes over, med forte Peberkorn i og slaaes ned over Agurkerne. Man

kommer Dill ovenpaa; (forøvrigt kan man have Grene af Dill helt igjennem, da det ser smukt ud ved Anretningen).

Smaa Agurker med raa Eddike.

Agurkerne hertil skal være ganske smaa; de aftørres, sættes i stærk Luge i 24 Timer, aftørres igjen og nedlægges i en Krukke. Til 100 smaa Agurker tages 1 Spisestefuld høidt Peber, lidt hel Mustatblomme og 10 Laurbærblade; det Hele overhældes med saa megen raa Eddike, at den staar godt over dem. De tilbindes strax og holder sig godt, men bliver ikke meget grønne af Udseende.

Smaa Pickles.

Hver af de smaa Agurker skalde ikke være større end en ganske lille Finger. De baade er bedre og ser bedre ud; alle som er større og ligeledes alle de, som er daarligt formede eller plettede, bør ikke medtages hertil. De kan pakkes i en Træspand, eller en Steinkrukke, lagvis, idet man strøer dygtig Salt imellem. Toppen bedækkes ganske med Salt, og herover hældes saameget koldt Vand, at det dækker Agurkerne. En Tullerten lægges over og herpaa en ren Sten for at holde dem ned i Lagen. De kan staa i den Luge en hel Maaned, naar man blot hver anden Dag rører op fra Bunden. Hvis man selv har Agurker i Haven, gjør man bedst i at plukke hver Dag og efterhaanden neblægge dem i Lagen. Men ogsaa for dem, der kjøber Agurkerne er denne Maade god, fordi man da kan kjøbe dem i rette Tid og dog ikke behøver at nedfylte dem før nærmere mod Efteraaret. Imidlertid er det jo ingenlunde nødvendigt, og efter at have ligget i Luge i 48 Timer, kan Agurkerne fyltes.

Naar man ønsker at fylte, kastes Lagen bort, og samtidig alle de Agurker som er bleve bløde; de Dvrige lægges i friskt koldt Vand i 24 Timer; da skiftes Vandet, og de staar paa-

ny i 24 Timer. Syltegrydens Bund bellæbes med Vinbrueblade, og Agurterne lægges jævnt deri, idet man imellem Lagene drysser pulveriseret Mun; et Stykke Mun saa stort som et Dueæg vil være tilstrækkeligt til hen 2 Gallons Gryde. Den fyldes nu med koldt Vand og dækkes med flere Vinbrueblade, tre Lag dybt; et tæt Laag, eller en omvendt dishpan lægges over, og det staar over svag Ild i fire a fem Timer, idet man ikke lader Vandet komme ikog. Naar de smaa Pickles er rigtig grønne, tages de op og lægges i koldt Vand, helst Isvand; heri staar de medens Eddiken tilberedes. Til en Gallan bedste Ciber-Eddike tages en Kop Sukker, tre Dussin sort Peber, ligesaa mange Nelliker, halvt saameget Allehaande og lidt Mustatblomme.

Det koger i fem Minutter, Agurterne kommes i en Stenkrukke, den hebe Eddike slaæes over; en Tallerken der dækker Krukken, lægges nu over; to Dage efter bringes Eddiken igjen i Kog og slaæes over Agurterne. Dette gjøres tre Gange, med Mellemrum af to, fire og sex Dage. Man kan nu lægge en Tallerken, som akkurat vil gaa ned i Krukken, over dem, og herover igjen binde et stærkt Klæde. De kan spises 6 Uger efter.

Hvis man ikke bryder sig om at saa Pickles saa grønne, hvilket unægtelig er det smukkeste, saa kan man udelade hele Processen med Vinbruebladene.

Græskar (Pumpkins).

Græskar kan, i Mangel af Agurker, godt bruges som Afler, og holder sig ligesaa godt, især syltede med raa Eddike. De skal være modne, dog ikke gule, strælles, udhules og skjæres i Strimler af Tykkelse som Afler og af en Fingers Længde. Derpaa sættes de 24 Timer i koldt Vand, tages op deraf, sættes 24 Timer i Luge og lægges derefter et Par Timer mellem to Brædder, med en let Presse paa, at Lagene

kan trække ud, thi da de er mere porøse end Agurker, trækker Lagen mere ind i dem; derpaa astørres de godt og behandles og bevares forresten ligesom Afler.

Søde Græskar til Steg.

Syltes ligesom søde Afler til Steg.

Syltede Gulerødder (Carrots).

Rødderne maa være af de mørkerøde, der er bedst i August Maaned. De skræbes rene, skjæres i Skiver, saa tykke som et Halmstraa, disse igjen i lige saa tykke Strimler og veies. Til 1 Pund Rødder tages 4 Citroner, som skrælles ganske tyndt, saa at intet af det Hvide bliver ved Skrællingerne, hvilkte derefter skjæres i korte, fine Strimler. Disse tilligemed Rødderne sættes paa Ilden i koldt Vand, omtrent 1 Kvart koges med Laag paa, i $\frac{1}{2}$ Timestid, eller til Rødderne er møre (dog maa de slet ikke gaa itu) og hældes derefter paa Sigten, at Vandet kan afløbe. Til 1 Pund Rødder tages 1 Pund hvidt Sukker, som koges til en tynd Sirup med $\frac{1}{2}$ Pint af det Vand, hvori Rødderne er kogte; disse kommes deri tilligemed Saften af 2 Citroner og koges i omtrent 10 Minutter. Det kommes i Krukken og staar et Par Dage, da hældes det paa Sigten, at Saften kan afløbe; denne koges i 8 a 10 Minutter med 3 Unzer Sukker og mere Citronsaft, efter Smag. Rødderne kommes deri, men maa ikke mere koge; de ophældes, belægges med Kognakpapir og tilbindes.

Syltede Røg.

Røg til Syltning bør være fine og hvide — ikke for store. De staar fire Dage i stærk Lage, som skiftes to Gange. Selvfølgelig pilles de før de lægges i Lagen. Ny Lage bringes lige paa Røg, Røgene kastes i og koges i tre Minutter; da

Lægges de strax i koldt Vand, og bliver heri liggende i fire Timer, hvorefter de nedpakkes i Krutter, lagvis med hel Mustatblomme, hvide Peberkorn og Nelliker. Krutterne fyldes med kogende Eddike, hvori er kogt en Kæp Sukker for hver Gallon Eddike. Tilbindes varmt.

De kan bruges efter en Maanedes Forløb, men er bedre senerehen.

Bidlet Hvidkaal.

2 Gall. Eddike, 1 Pint hvide Sennepskorn, 4 Unzer Ingefær, 3 Unzer Peberkorn, 1 Unze Allehaande, (allspice) 2 Unzer Nelliker, (Cloves) 1 Unze Mustatblomme, (mace) 1 Unze Mustatnød (nutmeg), 2 Unzer Gurkemeie (turmeric), 1 stor Haandsfuld hakket Hvidløg (garlic), 1 Haandsfuld revet Peberrod (horseradish), 4 Pund Sukker, 2 Unzer Selleri Frø (selery seed) og 3 Citroner, tyndt skaarne. Alt dette blandes godt sammen og staar udsat for SØlen i tre Dage.

Hvidkaal skjæres i 4 Dele, (idet de yderste grønne Blade tages bort) og man koger den 3 Minutter i en Kjedel med kogende Væge. Den tages op, fles vel, og dækkes med et tykt Lag Salt. Det brebes nu ud i Solen for at tørres; saa rystes Saltet af, og man lægger det i kold Eddike, hvori er udblødt saamegen Gurkemeie, at Eddiken er godt farvet. Dette staar i to Uger; da kommes Kaalen i den krydrede Eddike. Kan bruges 6 Uger efter.

Sliced Cucumber Pickles.

2 Dussin store Agurker skjæres i Skiver og koges i en Time, i saamegen Eddike, at det staar over dem; de sættes tilfide i den hede Eddike. Til hver Gall. kold Eddike tages: 1 P. Sukker, en Skfuld Kanel, 1 do. Ingefær, 1 do. sort Peber, 1 do. Selleri-Frø, 1 Thestefuld Mustatblomme, 1

do. Mehaande, 1 do. Meliker, 1 Spisestefuld Gurkemeje, 1 do. reven Beberrod, 1 do. Hvidløg, itustfaaren, $\frac{1}{2}$ Thestefuld Cajenneber. Agurkerne kommes i og det smaaløger i to Timer. Det kan bruges saasnart det er koldt.

Picklet Skal af Vandmelon.

Lige Vægt af Skal og hvidt Sukker; $\frac{1}{2}$ Unze hvidt Ingefær til en Gallon Pickles; 1 Pint Eddike til hvert Pund Sukker, 1 Spisestefuld Gurkemeie til en Gallon Pickles; Mustatblomme, Meliker og Kanel efter Smag. Man tager den tykkeste Skal det er muligt at faa; herfra strælles den yderste, haarde, grønne Skal, ligeledes det inderste, bløde Kjød. Stykkerne skjæres nu i smalle Striber, og lægges i stærk Løge i 10 Dage. Da ubvandes de i frisk Vand, som skiftes hver Dag i 10 Dage. De lægges nu i klart Vand i Syltgryden, ophedes langsomt og koges i fem Minutter. Saa tages de ud og kastes strax i iskoldt Vand; der bliver de liggende til næste Dag. Da gives de et lille Opkog i fem Minutter i stærkt Alunvand. De maa ikke koge stærkt. De tages nu lige fra Alunvandet og lægges i Isvand, hvori de ligger stille i 4 Timer; gives der efter et Opkog i fem Minutter i rent Vand og man lader dem blive liggende i det sidste Vand hele Natten. Næste Dag sættes saameget Vand over Ilden, som vil kunne bedække Skallerne, og saameget Sukker kommes i at det bliver vel sødt, men ikke til Sirup. Heri koges nu Skallerne i ti Minutter, Vandet kastes bort, og Skallerne bredes ud paa Fade for at afkjøles. Imidlertid tilberedes en Sirup, idet man beregner samme Vægt af Sukker som af Staller, $\frac{1}{2}$ Unze tyndtfaaren hvidt Ingefær til en Gallon Pickles, og 1 Kop Vand for hver to Pund Sukker. Naar Sukkeret er smeltet og Siruppen hed, men ikke kogende, kommes Skallerne i og koger sagte indtil de er klare. De tages op og spredes igjen

paa Fadene, medens der til Siruppen søies en Pint Eddike for hvert Pund Sukker, en Skfuld Gurkemeie for en Gallon Pickles, Mustatblomme, Nelliker og Kanel, efter Smag. Det koges op, Stallen kommes deri og koges i femten Minutter. Kommes i Glas-Jars. Det kan bruges 2 Uger efter.

Denne Sort Pickle fordrer unægteligt endel Arbejde, men det lønner sig, naar man ser hen til Resultatet.

Chow Chow.

To Hvidkaalshoveder, to Blomkaalshoveder, et Dussin Agurker, sex Selleriknopper, sex Stykker rødt Beber, en Kvart smaa Løg, to Kvart grønne Tomater; de skjæres i smaa Stykker og koges hver Slags for sig, indtil de er møre, da stes de. To Galloner Eddike, $\frac{1}{4}$ Pund Sennep, $\frac{1}{4}$ Pund Senneps-korn, en Daase fransk Sennep, en Unze Nelliker og to Unzer Gurkemeie (turmeric); Eddiken og Krydderierne kommes i en Kjedel og bringes i Kog; Grøntsagerne blandes og Eddiken hældes over.

Hvid Soya af Agurker.

Alt det Kjød, Kjerne og Saft, der udhules af Agurker, der bruges til Afser, sættes paa Ilden med lidt Salt og koges $\frac{1}{2}$ Time under jævnlig Omrøren, at Intet sætter sig fast, hvilket vilde give en brændt eller soeden Smag; ster dette, maa det Hele kastes bort. Dernæst afstrykkes det i en Sigte, Saften sættes igjen paa Ilden med en Gill Eddike til en Pint Saft og koges til den er jævn, omtrent $\frac{1}{2}$ Time; da ophældes den, kommes næste Dag paa smaa Flaster eller Glas og tilbindes godt. Denne Soya giver en behagelig Smag i alle Slags hvide Saucer, Frikasse og deslige, og maa kommes saa tidlig paa, at den koges lidt med Saucen.

Tomato Catsup.

Man vælger gode, modne Tomater. De kastes i kogende Vand og gribes gjennem en grov Sigte for at befries fra Skindet og Kjerne; dernæst søies til hver Gallon, efter at den er bleven kold, 4 Spisestefulde Salt, 3 do. malet Sennep, 2 do. sort Peber, 1 do. Allahaande, $\frac{1}{2}$ do. Nelliker, $\frac{1}{2}$ do. Cajenne Peber og 1 Pint hvid Vin, eller Eider Eddike; det koger sagte i 4 Timer, kommes paa Flasker og proppes godt.

Syltede grønne Tomater.

Til en Peck Tomater tages 6 Pd. Sukker, det kan godt være lyst Pudderisukker, — og 1 Gall. god Eider:Eddike. Desuden Nelliker, Kanel og Peber, efter Smag.

Naar Eddiken med Sukkeret koger, kommes Krydderierne i og Tomaterne koges efterhaanden, idet man lader dem koge indtil en Sølvgaffel med Lethed gaar igjennem dem. De holder sig godt i en Stenkrukke med godt Papiir over.

Pickles af modne Tomater.

7 Pd. modne Tomater pilles og skjæres i Skiver; hertil tages $3\frac{1}{2}$ Pund Sukker, 1 Unze Kanel og Muskatblomme sammenblandet, 1 Unze Nelliker og 1 Kvart Eddike. Det Hele kommes sammen og koger sagte i en Time. Særdeles god.

Saltede Snittebønner.

Bønnerne maa være nylig afplukkede, saa at de er friske og støre. De astørres i et Klæde, pilles og snittes fine. I en Krukke strøes et tyndt Lag Salt, derpaa lægges et Lag af Bønnerne, saa tykt som tre Fingre, derpaa et Lag Salt, saa tykt, at det bedækker Bønnerne, saa Bønner, og saa fremdeles; hvert Lag trykkes fast og det sidste maa være Salt.

Det bedækkes med et Stykke Løi, hvorpaa der lægges en Bund og paa denne en temmelig svær Vægt, hvilken efter længere Tids Forløb, naar Bønnerne er blevet faste, kan tages af. Bønnerne tilbindes, henses paa et tørt Sted og holder sig lige til Sommeren. Naar de skal bruges, kommes de med Saltet ved i tilstrækkeligt meget kogende Vand, og koges, indtil de er møre, hælbes da gennem Sigsten, hvor Vandet afstrykkes godt, og stuves.

Derfom Bønnerne, hvilket især er Tilfældet ud paa Foraaret, skulde være salte, naar Vandet er trykket fra dem, kan de sættes en kort Tid i koldt Vand med lidt Pudder-sukker i.

Bønnerne kan saltes hele paa samme Maade, naar de astørrede og pillede. Vød at komme lidt præpareret Soda i Vandet, hvori Bønnerne koges, bliver de hurtigt møre.

Grønne Urter med Salt.

Fine, gode Urter drysjes med lidt fint Salt, staar til næste Dag og fylbes da paa tørre Flasker, som proppes og henses paa et tørt Sted. Naar de skal bruges, koges de lidt i rundeligt Vand, som hælbes ganske fra, og de koges møre i knapt Vand, hvori de stuves.

Baldnødder.

I Almindelighed er Baldnødder brugelige til Syltning sidst i Juli. De maa kun være halvorne og ikke have sat Kjernehus, hvilket kan mærkes ved at stikke en Spækkemaal igennem dem; er der intet Haardt i dem, er de gode og lægges da 5 Dage i Vand, helst Brøndvand, som hver Dag fornyes. Derpaa gjenemstikkes de rundt omkring med en Spækkemaal, og sættes igjen i Vand i 4 Dage, som ligeledes fornyes hver Dag. Derefter sættes de paa Jlden i koldt Vand og koger under Vaag, indtil de er saa møre, at der kan

stilles et spidst Stykke Kanel igjennem dem, da lægges de paa Sigten, for at afløbe, og veies. Hver Baldnød bestilles med 5 Stykker Kanel og 2 Melliker, og lægges i en Krukke. Til hvert Pbd. Nødder tages 1 Pbd. hvidt Sukker, som koges til Sirup med 3 Gill Vand, og hældes strax paa Baldnødderne, som derefter staar tildækkede 4 a 5 Dage. Derefter stes de, og Saften koges med en Tilsetning af $\frac{1}{4}$ Pbd. Sukker i 10 Minutter, eller til den er jævn, og hældes da strax paa Balonødderne, som Dagen efter belægges med Papir, dypet i Brandy, og tilbindes. Dersom Saften efter omtrent 3 Ugers Forløb er bleven tynd, maa den koges igjen, men hældes da kold paa Baldnødderne.

Sure Baldnødder til Saucer.

Baldnødderne maa afplukkes paa samme Tid og være af samme Størrelse, som de forrige. De lægges i en kold Luge, som er saa stærk, at den kan bære et Ugg, og som maa være kogt og stummet godt. Heri staar de i 6 Dage, optages og sættes i en frisk og ligesaa stærk, kold Luge, hvori de igjen staar i 6 Dage. De hældes i Sigten, hvor Lagen godt afrystes, og lægges i en Krukke. Derpaa sættes over Jlden saa megen Ebbite, at den fuldkommen kan staa over Baldnødderne; i denne kommes til 100 Baldnødder, 4 Charlotter, et lille Stykke af et Hvidbløg, 3 Stykker Ingefær, 2 Stykker tynd Peberrod, 5 a 6 Stykker Muskatblomme, 10 Melliker, 6 Skefulde hel Sennep, 2 Skefulde Peber og 2 Skefulde Allehaande. Naar alt dette har kogt, ophældes det, dækkes med et Klæde og hældes kold paa Baldnødderne, som strax tilbindes meget godt, da Luften vilde gjøre dem bløde. Efter $\frac{1}{2}$ Aars Forløb er de brugelige og holder sig i flere Aar. De er ganste sorte af Farve, men giver en god Smag i Sauce, især i Smør til Fisk.

Granbær til Stege.

Til 1 Kvart af de største og bedste Bær tages 1 Pbd. Buddersukker, lidt Kanel eller Citronskal, hvormed de koges og skummes, indtil de ikke mere er sure, sædvanlig i et Kvarter. De ophældes saa, et Klæde bredes over og Dagen efter tilbindes de. Man kan koge smaa Stykker Vble tilligemed Bærrene, hvilket meget betager dem den bitre Smag.

Sulat af Græskar eller Agurker.

Græskar eller store Agurker, begge Dele endnu grønne, skjæres i store Stykker, faar et Opkog i Vand, og lægges paa et rent Klæde for at tørres. Den yderste Skal skal sidde paa, hvor den ikke paa Græskarret er altfor tyk og haard. Mørkt Buddersukker vædes med saa megen Eddike, at det kan smelte; det koges, til det er skummet og klart, med 1 Theste stødt Ingefær til hver 2 Pbd. Nu faar Stykkerne et godt Opkog i Sukkeret, hvorpaa de optages, neblægges i en Krukke, og Saucen hældes lunkent over. Skalbe den ikke staa over, da maa der koges mere. Da Stykkerne gjerne vil flyde op, trykker man dem ned med en Thestaal eller en liden rund Afjet, der lægges ned i Krukken med lidt Tungt paa. Efter 8 Dage tager man dem op, for at lægge de øverste nederst. Naar de saa har staaet, til man kan smage, at de er gjennemtrukne af Sukkeret, optages de og lægges i en tør Krukke eller et dybt Fad, og bestryges mellem hvert Lag med tørt Buddersukker. Dette bliver ogsaa til Saft, og baa-
de denne og den første kan benyttes til at fylde andre Græskar med. Sulatstykkerne lægges nu i svag Pres imellem to Spegejelle med Papir over og under. Naar de er pressede, trækker man en Snor igennem dem og lader dem hænge paa et luftigt Steb at tørres, men ikke i Solen. Tilsidst nedlægges de i en Krukke med stødt hvidt Sukker mellem hvert Lag. — Frugten maa ikke koges for mør.

Sufat af Meloner.

En Melon, der ikke er fuldblommen moden, skrælles, udhules og skjæres i fingerlange Stykker, omtrent en Tomme brede og halvt saa tykke, veies, lægges i en Luge, der er saa stærk, at den netop kan bringe et Æg til at flyde, og staar deri i 4 Dage. Da tages Stykkerne op og lægges tre Dage i koldt Vand, som hver Dag fornyes; derefter sættes de paa Ilden i koldt Vand og koges under Laag, indtil de er saa møre, at der kan stikkes en Pind i dem; da tages de op og tørres godt i et Klæde. Til 1 Pbd. Melon tages 1 Pbd. hvidt Sukker, som koges til en Sirup i en Trebiedel Pint Vand. Melonen kommes deri, koges i 5 a 6 Minutter, hvorpaa det Hele hældes i Krukken og staar tilbækket i 4 Dage; derpaa hældes Saften fra, koges i nogle Minutter og hældes varm paa Melonen, der atter staar i tre Dage; den slaaes da op i en Sigte, hvor den maa staa nogle Timer, for at Saften kan løbe af, og lægges derfra paa et Fad. Saften koges nu igjen, til den er saa seig, at den netop kan hældes over Melonen, som vendes omkring deri og staar nogle Dage paa et luftigt Sted for at blive tør; derpaa gjemmes den paa et tørt Sted.

Græskar kan syltes paa samme Maade, men maa ikke koges saa møre og bliver ikke saa velsmagende.

Sodsyltde Meloner.

Hertil bruges smaa, ikke altfor modne Must-Meloner; de lægges i en Kvart Vand, hvori 2 Spisestæer fint Salt er opløst; de bliver liggende deri 12 Timer. Derefter kommes de i en Blanding af en Kvart Vand og 1 Pint god, hvid Eddike; man lader dem ligge deri 24 Timer, hvorefter de optages, skrælles og kløves. Det Blødgagte borttages. De tørres derefter med et fint Klæde og opstjæres i langagtige Stykker. Til 1 Pund Meloner bruges 1 Pund Sukker og

1 Pint hvid Vin, Sukkeret og Vinen koges sammen; derpaa stummes det vel. Nu kommes den opstaarne Melon i og gives et Dplog. Derefter lægges den i et Glas og Saften hældes varm over. Hvis den efter nogle Dages Forløb skulde blive tynd, koges den paany og kommes kold over Melonerne.

Syltede Ferskener (Peaches) No. 1.

Man skræller Ferskener, som næsten er modne, og udtager Kærnerne. Til hvert Pund Ferskener tages 1 Pbd. Sukker, som byppes i Vand og koges til Sirup. Naar Siruppen er kogt, kommes deri til hvert Pund Sukker $\frac{1}{2}$ Pint hvid Vin; derpaa kommes Ferskene i, men kun saa ad Gangen, der gives et Dplog og med megen Forsigtighed optages med en Fiskepade og lægges paa et Hulfad, for at Saften kan afvinde. Naar Saften er afrundet, kommes den i Kjedelen, for paany at koges. Den stummes vel; nu kommes Kærnerne i, efter at være opstaarne i Stiver. Ferskene lægges i Glas, derpaa kommes Saften over dem. Skulde denne efter nogle Dage findes vandagtig, saa opløses den igjen og kommes kold paa Ferskene.

Syltede Ferskener No. 2.

Frugten skrælles, flækkes og Stenene udtages, og man tager saa et Pund Sukker for hvert Pund Frugt. En Fjerdedel af Stenene knækkes, Kærnerne tages ud, skjæres i Stykker og koges i knapt Vand indtil de er bløde, da sættes de bag paa Dønen under Laag. I Bunden af Gryden kommes et Lag Sukker, derover et Lag Frugt, og saa fremdeles, indtil Alt er brugt op; det sættes ovenpaa Dønen, saaledes at det vil opvarmes langsomt, indtil Sukkeret er smeltet og Frugten gjennehdet. Da stes Vandet fra Kærnerne og hældes i Gryden; nu koger det jævnt indtil Frug-

ten er mør og klar. Den tages nu forsigtig op med en Fiskepade og bredes ud paa flade Fade, idet man passer at de saalidt som muligt ligger ovenpaa hverandre. Siruppen koges nu til den er tyk og jævn, og stummes omhyggeligt. Det kan fylbes i Stenkrukker to Trediedele fuld af Frukt, og det øvrige Rum fylbes med den kogende Sirup; et Klæde bredes over indtil det er koldt, da dækkes det med dobbelt Papir, gjennemvædet med Brandy, derefter med et Klæde og stuttelig med tykt Papir.

Frugten bør være gjennemkogt i Løbet af en halv Time; Siruppen koger gjerne femten Minutter længere, meget stærkt og under jævnlig Røren, at Skummet kan flyde op. Et Par Skiver Pine-Apple syltet sammen med Ferstenerne, giver disse en fin Smag.

Bærer kan syltes paa samme Maade; de strælles og Stilkene bliver paa.

Ferstener med Eddike.

Frugten strælles; til 10 Pund heraf tages $4\frac{1}{2}$ Pd. Sukker, 1 Kvart Eddike, og Kanel og Nelliker efter Smag. Frugten lægges i Sukkeret i en Time; da fles hver Draabe Sirup fra og denne sættes over Ilden tilligemed en Kop Vand. Det koges og stummes indtil der ikke kommer mere Skum op; da kommes Frugten i og koges i fem Minutter, hvorefter den tages ud med en Fiskepade og kommes i Jars. Eddiken og Krydderierne kommes i Siruppen, koger i femten Minutter og hælbes heb over Frugten.

Umodne Ferstener til Steg.

Til 1 Pund umodne Ferstener, som strælles, deles i 4 Parter og hvoraf Stenene udtages, bruges 1 Pund hvit Sukker, som koges med en Gill Eddike og en knap halv Pint Vand. Naar dette er stummet, kommes Ferstenerne deri,

Koger omtrent i 5 Minutter, (er de meget umodne, da lidt længere) tages derpaa op og lægges i Krukken; Saften koges lidt længere, omtrent i 5 Minutter, hældes varm paa, og det Hele dækkes med et Klæde. Efter nogle Dages Forløb koges Saften igjen, omtrent i 10 Minutter, skummes godt, hældes varm paa, og de dækkes atter med et Klæde. De tilbindes, som sædvanligt.

Kvæder. (Quinces.)

De kommes i kogende Vand og koger, indtil de begynder at blive bløde; da optages de, skrælles, skjæres efter deres Størrelse i 4 eller 8 Dele, Kjernehusene og alt det Stenede, der omgiver dem, tages ud, og de veies. Til 1 Pbd. Kvæder tages 1 Pbd. Sukker, som sættes paa Ilden med $\frac{1}{2}$ Pint Vand; naar det første Skum er aftaget, kommes Kvæderne i, skummes godt, koges jævnt i $\frac{1}{2}$ Timestid eller længere, om det behøves, for at de kan blive fuldkommen møre og Saften jævn. De ophældes, et Klæde bredes over og Dagen efter belægges de med Papir, dryppet i Brandy og tilbindes.

Kvæder No. 2.

Kvæderne aftørres, Skrællingerne skjæres af og veies. Til et Pund Skrællinger tages 1 Pint Vand, hvori de koger ganske jævnt i en Timestid, hvorefter de affles. Kvæderne skjæres i 4 a 8 Dele, Kjernehusene og alt det Stenede borttages og de veies. Til 1 Pund Kvæder tages 1 Pund Sukker, som kommes i det Vand, der er stet fra Skrællingerne; naar det er smeltet, kommes Kvæderne deri og koges med Laag paa, over en god og jævn Ild, kun ikke Queild, og under stadig Omrøren, indtil de er møre. Undertiden kan hertil medgaa et Par Timestid. Ved dette jævne Kog, under lukket Laag, bliver gjerne Kvæderne røde, hvis ikke, kan man komme lidt Kirsebærsaft paa.

Kvæder med Eddike til Steg.

Kvæderne, som maa være godt modne, strælles, skjæres i 4 a 6 Stykker, efter deres Størrelse; det Stenede bortskjæres, de veies og bestilles med smaa Stykker Kanel og flækkebe Melliker. Til 2 Pund Kvæder tages 1 Pint Vand, $\frac{1}{2}$ Pint Eddike og $1\frac{1}{2}$ Pund godt, lyst Puddersukker. Derksom Kvæderne ikke er ganske bekvæmede, maa der tages lidt mere af hver Del. Det sættes samlet paa, indtil Kvæderne er møre, da optages bisse og lægges i Krukken. Saften koges, til den er fuldkommen jævn, og hældes da paa Kvæderne som tilbindes Dagen efter.

Kvæde Marmelade.

De strælles og skjæres i Skiver idet Stenene tages ud; Strællingerne, Stenene og Kærnerne koges i knapt Vand, under Laag; naar de har kogt længe nok til at drage al Saften ud, fles Vandet fra, gjennem en tyk Klub. Naar dette Vand er omtrent koldt, kommes Kvæderne i Syltegryden og Vandet hældes over dem, og det koger, idet man rører og knuser Frugten med en Træske, efterhaanden som den bliver blød. Det giver en behagelig Smag, hvis man til hver 3 Pund Frugt tilføjer Saften af 2 Appelsiner. Naar det er udrørt til en blød Deig, røres deri knapt $\frac{3}{4}$ Pd. Sukker for hvert Pd. Frugt; det koges endnu i 10 Minutter, medens man rører deri. Da tages det af, og naar det er koldt, kommes det i smaa Krukker eller Glas med Cognacspapir over.

Apple Butter.

En Kjedel fuld af Ciber koges, indtil en Trediedel heraf er kogt bort. Hertil kan bruges alle slags Æbler, naar de blot er saftige, men det gjør ikke saa nøie, om de er stødte; de strælles, og skjæres i smaa Stykker, idet Kærnehufene bort-

tages, og man kommer saamange i Kjebelen som Eideren kan staa over. Det koges langsomt, medens man ofte rører med en flad Ske eller Pind, og naar Ublerne er ganske møre tages de op med en gjennemboret Skumste eller Fiskeste, idet man passer ikke at faa Saft med. Nu kommes nye Ubler i Eideren, saamange som den kan holde, og de behandles som de forrige. Da tages Gryden af Ilden, og det Hele hældes over i en stor Krukke, hvori man lader det staa til næste Dag, under lukket Laag. Da kommes det atter i Kjebelen og man koges det, bestandigt rørende, indtil det er som en blød Sæbe og ganske brunt. Det kan krydres efter Smag med Mellicer og Kanel.

Det holder sig hele Vinteren i Stentrucker, paa et tørt, koldt Sted.

Syltet Ingefær (Ginger).

Hvid Ingefær, der er fin og glat, bankes først en Stund, for at man kan se, om den er træet; saadanne Stykker borttages, men de gode veies og lægges derpaa i koldt Vand i 24 Timer. Derpaa gjøres en kold Sobalud og naar Luden er stærk, saa den føles glat under Fingrene, sies det klare af, og deri ligger Ingefæren, til den er blød at føle paa; da vandes den i 8 Dage, og Vandet maa byttes hver Dag. Nu veies Sukkeret, 1 Pbd. Sukker og 1 Kop Vand mod hvert Pbd. Ingefær. Sukkeret og Vandet koges klart og skummes, og saa koges Ingefæren deri, til den er saa mør, at den kan gjenemstikkes med et fint Halmstraa. Det ophældes tilfammen, men overbindes ikke, før det er bleven koldt.

Citronsaft (Lemon.)

Alt det Indvendige tages ud af Citronerne og presses igjennem en Sigte eller vrides af i et Klæde. Til en Pint Saft tages $\frac{1}{4}$ Pund Sukker, det sættes paa engang paa Ild

den, koges og stummes godt i 10 Minutter, hældes paa Flaske og tilproppes.

Syltede Appelsin Skaller.

Appelsinerne veies hele og man regner Pund til Pund af Sukker og Frugt. Frugten skrælles pænt, og Skallerne skjæres i smalle Strimler. De koges møre, og Vandet skiftes to Gange, idet man hver Gang tager varmt Vand. Saften fra Appelsinerne fles over Sukkeret; dette bringes til Kog, hvorpaa Strimlerne kommes i og det koger i tyve Minutter. Citronskal kan fylles paa samme Maade, idet man dog beregner mere Sukker.

Appelsin Marmelade.

Pund til Pund. Halbelen af Appelsinerne skrælles og Skallerne skjæres i Strimler, og koges i tre varme Vand, indtil de er møre; hvorefter de sættes tilside. Paa de øvrige Appelsiner rives Skallerne; det indvendige tykke, hvide Stind tages af og kastes bort; alle Appelsinerne skjæres i 4 Dele og Kjærnerne tages ud; dernæst skjæres Frugten i ganske smaa Stykker, og al den Saft, som kommer fra dem, uden at presse dem, fles over Sukkeret; dette ophedes indtil Sukkeret er smeltet, og hvis Frugten ikke er meget fastig, tilføies ganske lidt Vand. Det koges og stummes i fem Minutter; da kommes de kogte Skaller i og koger endnu i ti Minutter og endelig den itustaarne Frugt og revne Skal, og det Hele koger nu tyve Minutter længere. Naar det er koldt, fylbes det i smaa Glas eller Krukker, bedækkes med Brandypapir og tillukkes.

Citron Marmelade

kan laves ligesom ovenstaaende, idet man tager $1\frac{1}{2}$ Pd. Sut-

ter for hvert Pund Frugt og kun bruger Halvdelen af den reodne Skal.

Blaabær (Huckle-Berries.)

1 Pbd. modne Blaabær sættes over Ilden med $\frac{1}{2}$ Pund Rubbersukker og koges omtrent i $\frac{1}{2}$ Kvarter; da hælbes Bærrerne paa Sigten. Saften koges i et Kvarter med Kanel, stummes og hælbes varm paa Bærrerne, som Dagen efter belægges med Papis, dypet i Kognak og tilbindes.

Raa Blaabærssaft.

Bærrerne sættes paa Ilden og koges i et Kvarter. De røres ofte omkring, at Intet sætter sig fast paa Bunden. Naar de er lidt afkjølede, afrides de i et Klæde, og naar Saften er ganske kold, kommes den paa smaa Flasker, som først er godt skyllede med Brandy; heraf hælbes ogsaa lidt oveni hver Flaske, som derefter strax tilproppes. Denne billige Saft holder sig godt hele Vinteren.

Bindruer.

$\frac{3}{4}$ Pbd. halmodne Druer nedlægges i en Krukke; $\frac{1}{4}$ Pbd. af samme Slags Druer knuses; Saften afrides og blandes med 1 Pbd. hvidt Sukker og hælbes over de hele Bær, som staar tildækkede i 2 Dage, da sættes det Hele over Ilden og koges, indtill Druerne have forandret Farve, hvorefter de optages og lægges i Krukken. Saften koges lidt længere, stummes og hælbes varm paa Druerne, som dækkes med et Klæde og staar atter i 2 Dage, hvorefter det Hele sættes paa Ilden igjen; naar det begynder at koge, tages Druerne op og lægges i Krukken; Saften koges godt, stummes og hælbes varm paa Druerne, som dækkes med et Klæde og tilbindes Dagen efter. Naar de har staaet i 8 Dage, er Saften gjerne bleven tynd, den koges da med en Til sætning af 2 Unzer Sukker til Pundet og hælbes kold paa Druerne, som

belægges med Papper, dyppet i Brandy, og tilbindes. De kan fyltes paa den samme Maade med Baddersukker, og er da gode til Kager, sød Suppe og Saucer.

Syltede Æbler No. 1.

Æblerne maa være gode og saftige. De skrælles, stjæres i 4 Dele, Kjernehusene borttages og de veies. 1 Pund Æbler sættes paa Ilden med 1 Kvart Vand og 1 Par Stykker Kanel; naar det koges, kommes Æblerne deri, og naar de har faaet 2 Dplog lægges de paa en grov Sigte, for at Vandet kan afløbe. 1 Pund hvidt Sukker koges til Sirup med $\frac{1}{2}$ Pint af det Vand, hvori Æblerne er kogte; disse kommes deri tilligemed lidt Citronsaft, og koges ganske sagte indtil de er klare, sædvanlig i 5 Minutter; da løstes Gryden af, Æblerne bliver lidt staaende deri, hvorefter de optages og lægges i Krukken. Dersom Saften ikke er stiv, naar den er bleven kold, maa den koges lidt endnu og hældes kold paa Æblerne, som Dagen efter tilbindes. Disse syltede Æbler kan kun holde sig et Par Maaneder.

Syltede Æbler No. 2.

Gode, møre Æbler skrælles og deles i 2 eller 4 Dele. De faar et Dplog i Hvidvin og Sukker. Derpaa koges helt Sukker klart og tykt og hældes lunten over Æblerne; Binen medtages ikke, men kan bruges til Suppe. De bør ikke nedlægges i en smal Krukke første Gang, men Saucen bør hældes over dem i et dybt Fad, hvor de ikke ligger meget paa hinanden. To Dage efter kan de lægges i Krukken. Saucen faar da et Dplog og hældes kold over. De kan ikke gemmes saa længe som andre søde Syltetøier.

Syltet Crab-Apple.

De smukkeste, røde Crab-Apples vælges hertil. Stil

tene bliver paa, og de lægges i Syltegryden med saameget varmt Vand, at det staar over dem. Dette bringes til Kog og koger langsomt, indtil Skindet brister; da fies, aftjølæs og strælles de; med en Pennkniv pilles Stenene ud gennem den Ende, hvor Blomsten sidder. De veies; til et Pund Frugt tages $1\frac{1}{2}$ Pund Sukker og en lille Kop Vand. Vand og Sukker koges og stummes behørigt; saa kommes Frugten i og koger sagte under Vaag, indtil Vælerne er klare, røde og møre. Da tages de ud med en Fiskeste, og spredes paa Fade for at aftjølæs og blive haarde. Til Siruppen spies nu Saften af en Citron for hver tre Pund Frugt, og den koger indtil den er jævn og klar. Glasfene eller Krukkerne fyldes tre Fjerdedele op med Frugten, Siruppen hældes over, og det tilbindes, naar det er kolbt.

Syltede Ananas (Pineapple.)

Frugten strælles, skjæres i Skiver og Skærnerne tages ud; derpaa veies den og man tager af Sukker og Frugt Pund til Pund. Det kommes i Syltegryden, lagvis, og man kommer tillige i en lille Kop Vand for hvert Pund Sukker. Naar dette er bragt lige paa Kog, tages Frugten op og spredes paa Fade, som sættes i Solen. Siruppen koges og stummes i en halv Time; da kommes Frugten atter i og koger i femten Minutter. Frugten tages nu op, kommes i Krukter og den kogende Saft hældes over; det tildækkes med et Klæde indtil det er kolbt, hvorpaa Cognacspapir lægges over, og det tilbindes paa sædvanlig Maade.

Syltede Kirsebær (Cherries.)

Hertil bruges enten Moreller eller de røde Kirsebær med kort Stilk; søde Kirsebær kan ikke bruges.

Stenene tages ud, idet man passer at samle al Saften. Frugten veies og man tager et Pund til hvert Pund Sukker;

det lægges lagvis i Rjedelen, Saften hælbes over og det koger jævnt indtil Saften begynder at blive tyk.

Syltede Kirsebær med Eddike.

Til hver Kvart Bær tages en stor Kop Eddike og to store Skfulde Sukker, samt et Dusin Melliker. Edbiten, Sukkeret og Mellikerne bringes itog og koger i fem Minutter; da hælbes det op i en Sienkrukke og Saag lægges paa; det staar heri, til det er ganske koldt. Smaa Glas eller Krukker fyldes nu tre Fjerdedele op med Bær, med eller uden Stille og den kolde Eddike hælbes over dem. Det maa luftes meget godt.

Sød Kirsebærssaft.

Alle de daarligste Bær, som ikke er brugelige til at syltes hele, pilles, støbes og afvrides i et Klæde. Saften maales, sættes paa Jlden med $\frac{1}{2}$ Pund Sukker til 1 Pint Saft, stummes, koges godt i 10 a 15 Minutter og hælbes paa Flasker.

Sur Kirsebærssaft.

De afvredne Bær, som bliver tilbage fra det Forrige, kan koges med Eddike efter Smag; men da deraf kun bliver meget lidt Saft, er det bedst at støde nogle flere Bær og koge dem med Edbiten. Naar det har kogt godt i 8 a 10 Minutter under Saag, vrides det i et Klæde. Saften koges derefter ligesom den forrige.

Naar Kirsebærssaft paa Flasker.

Bærrene, som maa være gode og nylig plukkede, støbes og afvrides i et Klæde og kommes paa fuldkommen tørre Flasker, hvor der hælbes saamegen Brandy paa, at den staar et Par Tommer over Saften. Flaskerne maa helst være

små, da Saften ikke holder sig, naar de først har været aabnede, og de tilroppes og lattes strax.

Marmelade af Kirsebær.

De Kirsebær, som skal bruges hertil, maa være af de bedste, helst sorte Bær og godt modne. Stilkene pilles af, Stenene, som udstikkes med en afstaaren Pennepose, skylles og anides rene i flere Hold varmt Vand, aftørres i Klæder og breedes enten i Luften eller i en Don eller Pande, der sættes over Gløder. indtil de er møre. Da stødes de lempeligt. saa at Kærnerne ikke gaar i stykker, hvorefter disse udpilles. Bærrene veies, til hvert Bund tages $\frac{3}{4}$ Pbd. hvidt Sukker, som sættes paa Jlden med lidt af den Saft, som er ved Bærrene, og, dersom de bruges til Mad, da med lidt Eddike. Naar Sukkeret er smeltet, kommes Bærrene deri og koges i et lille Kvarter eller indtil de ikke er sure, dog ikke saa længe, at de bliver seige, hvorefter de hældes paa Sigten. Saften sættes paa Jlden med Kanel og koges atter et Kvarter, eller til den er jævn, da kommes Bærrene deri med de Kærnerne og lidt Meliker for at blandes med Saften, men ophældes strax, inden det koges, og tilbindes eller tillukkes Dagen efter. Man kan bruge $\frac{1}{2}$ Bund Sukker til hvert Bund Bær, men da maa de koge længere for at kunne holde sig, og der faaes mindre Saft.

Jordbær (Strawberries.)

For at faa udmærket gode syltede Jordbær, tages 1 Pbd. Sukker, der koges til Sirup; heri kommes et Par Spisekeer Brandy, derefter 1 Pbd. Jordbær, som gives et Opkog. Derpaa hældes de op og staar 2 a 4 Dage. Saa tages 1 Bund store, ikke altfor modne Jordbær. Saften sies derpaa af de første over disse og man lader dem igjen staa nogle Dage. Nu tager man Jordbærrene forfigtig op i en

Sigte, hvorpaa Saften atter stes, saa at Frøet kommer fra, og opkoges med $\frac{1}{2}$ Pund Sukker. Denne kommes da kold over Bærrene. Jordbærrene bør være plukkede samme Dag de syltes, da de ellers smager bittere, naar de er syltede.

Jordbær No. 2.

Til hvert Pund Bær tages et Pund Sukker. De kommes lagvis i Syltegryden og sættes ovenpaa Doven indtil Sukkeret er smeltet; da koges det rast i 20 Minutter. Frugten tages nu forsigtigt op og smaa Glas fyldes tre Fjerdedele op med Frugt. Saften koges og stummes endnu i fem Minutter hvorpaa Glassene fyldes og lukkes øjeblikkeligt. Der vil sædvanligvis blive saamegen Saft at man foruden at dække Bærrene endnu kan fylde adskillige Flaster. De maa opbevares paa et koldt, tørt Sted.

Jordbær Marmelade (lam.)

For hvert Pund Frugt bruges $\frac{3}{4}$ Pund Sukker. Til 4 Pund Jordbær tages en Pint Ribsfast; denne koges tillige med Jordbærrene i en halv Time, idet man hele Tiden rører; saa tages næsten al Saften fra Bærrene, og Sukkeret kommes paa, hvorpaa man lader det koge rast i 20 Minutter, og hele Tiden stummer omhyggeligt. Det kommes i smaa Glas med Cognacspapir over. Ribsfasten kan undværes, men gjør Smagen en hel Del finere.

Hindbær (Raspberries.)

1 Pund gode Hindbær pilles og nedstrøes med 1 Pund hvidt Sukker. Dagen efter sættes det Hele paa Ilden og koges i 10 a 12 Minutter med et Par Opkog, hvorefter det stummes; derefter hældes det i en grov Sigte, for at Saften kan afløbe, og denne koges og stummes i 8 a 10 Minutter.

Naar den tages af Jlden, kommes Bærrene deri, for at blandes med Saften, og hældes derefter i Krukken.

Stært Hindbær-saft.

Gode Hindbær hensesættes i 24 Timer; da afsrides Saften, den maales og hældes i en Pose eller Sigte, hvori er lagt et tyndt Stykke Løi, og hensesættes atter i 24 Timer. Derpaa kommes den i Kjedlen tilligemed alt det Gjærede og Skummet, som kan have samlet sig ovenpaa, samt 2 Pund helst hvidt Sukker til hver Kvart Saft. Det koges nu godt, men kun i fem Minutter, og skummes vel. Dagen efter fyldes Saften paa Flasker og proppes.

Hindbær Marmelade.

Til hvert P. Frugt tages $\frac{1}{2}$ P. Sukker. Frugten sættes først over en svag Jld, og koger $\frac{1}{2}$ Time, idet man hele Tiden rører og knuser den. Den største Del af Saften tages fra dem, før Sukkeret kommes paa, og med dette koger de da i 20 Minutter.

Bladbær

fyldes ligesom Jordbær No. 2; man vil altid faa langt mere Saft end der behøves til at bedække Bærrene, hvilken man da fylber paa Flasker.

Bladbær Marmelade

laves ligesom den af Hindbær.

Bærer.

Alle Slags Bærer kan fyltes. Naar de er umodne sættes de paa Jlden, i kogende Vand, og koges ganske lidt, eller til de begynder at blive bløde, da optages de, strælles og

stjæres i 4 Dele; alt det Stenede udtages og de veies: Til 1 Pund Bærer tages 1 Pund hvidt Sukker, som koges til en Sirup i $\frac{1}{2}$ Pint Vand. Bærerne kommes deri og koges, indtil de er møre, da hældes de op og dækkes med et Klæde. Nogle Dage efter hældes Bærerne i en grov Sigte, saa at Saften kan afløbe, og lægges derfra i Krukken. Saften koges med et Stykke Kanel og en Citron, eller en Spisestefuld fint, stødt og sigtet Ingefær, skummes og hældes kold paa Bærerne, som Dagen efter belægges med Pæper, dyppet i Brandy og tilbindes. Dersom Bærerne er meget søde, kan lidt Citronsaft kommes i Saften, naar den sidste Gang koges. Hvis Bærerne er modne, koges de ikke først i Vand, men strælles, stjæres i Stykker, eller forbliver hele, dersom de er smaa og koges møre i Siruppen. Vil man have dem til Steg, kan der kommes $\frac{1}{2}$ Gill Eddike paa til hvert Pund Bærer.

Bærer, kogte i Krukker.

Hertil bruges alle Slags modne Bærer. De strælles Blomsten aftages og et Stykke af Stilkten bliver paa og affrabes; dersom Bærerne er store, stjæres de over, Kjernehus og Stilk aftages, de veies og til hvert Pund Frugt tages 1 Pund hvidt Sukker, hvormed den nedlægges lagvis i en Krukke; naar den er fyldt dermed hældes næsten $\frac{1}{2}$ Pint Brandy derpaa. En Bund eller et Laag, som slutter godt ved Siderne, lægges derover, og den klines om Kanten med Rugmel og Vand, som røres til en tyk Deig, saaledes at Emmen ikke kan trække derigjennem. Krukken sættes i Ovnen, der ikke maa være fuldt saa varm, som det behøves til at stege en Steg, og bliver staaende der, indtil man mærker, at lidt Saft kommer frem, da udtages den, eftersees om Alningen er løsnet og sættes da ind igjen. Dette gjentages 1 Dag til, hvorefter Bærerne er færdige. Krukken forbliver

tilliknet indtil man vil bruge deraf; senere tilbindes den godt, om muligt med en Blære, for at Brandynen ikke skal tabe i Kraft.

Saadant Syltetøi holder sig meget godt. Ferstener (Peaches) kan syltes paa samme Maade. Hindbær og Jordbær ligeledes.

Blommer No. 1.

Blommer maa være fuldkommen modne. De astørres, prittes med en spids Træpind eller Naal og lægges i en Krukke, hvor de overhældes med en halv Gill Eddike til hvert Pund Blommer og staar dermed til næste Dag; da hældes Eddiken fra dem paa $\frac{1}{2}$ Pd. Sukker for hvert Pd., hvilket sættes paa Ilden, og, naar det netop er smeltet, kommer Blommerne deri og vendes et Par Gange omkring, saa at de, der var nederst, kommer øverst. Naar det begynder at koge, hældes det op i Krukken, staar utiltrækket til næste Dag, hældes om i en anden Krukke, for at Saften kan komme paa alle Blommerne, og Dagen efter sættes det Hele igien paa Ilden, men ophældes, saasnart det begynder at koge. To Dage efter sættes det igien paa Ilden, og nu koges Blommerne, til de ikke er sure ved Stenene, sædvanligvis i $1\frac{1}{2}$ Time; da lægges de i Sigten, at Saften kan afløbe; Saften koges et godt Kvarter, eller til den bliver jævn, med helt Kanel og Nelliker. Den hældes i Krukke og naar den er kold, lægges Blommerne deri, dog ikke for mange, saa der kan være tilstrækkelig Saft omkring dem. Dagen efter tilbindes de. Dersom der bliver mere Saft, end der kan være ved Blommerne, hældes denne paa Flaster. Vil man anvende disse Blommer til Steg, er det godt at komme lidt friske Laubærblade paa.

Efter dette Forhold bliver Blommerne temmelig søde, hvorfor man efter Behag kan tage mere Eddike.

Blommer No. 2.

Til hvert Pd. Blommer tages $\frac{3}{4}$ Pund Sukker, som sættes paa Ilden med $\frac{1}{2}$ Gill Eddike og 1 Spisefke Vand; naar det er sweltet, hælbes det paa Blommerne, som først er tørrede, prillede og nedlagte i Krukke. Efter 3 a 4 Dages Forløb, i hvilke Blommerne hver Dag hælbes om i en anden Krukke, for at Saften kan komme omkring, sættes de over Ilden, hvor de koges, indtil de ikke mere er sure ved Stenene, omtrent i $\frac{1}{2}$ Time; da lægges de i en grov Sigte og berafra i en Krukke, som fylbes halvt med dem. Saften koges med Kanel og Nelliker i et Kvarter eller til den er jævn. Den hælbes varm paa Blommerne, som Dagen efter tilbindes. Blommerne kan fyltes paa samme Maade med $\frac{1}{4}$ Pund Sukker og $\frac{1}{2}$ Gill Eddike til hvert Pund, men da faaes mindre Saft.

Ribbsaft.

Naar Saften er afvreden og maalt, sættes den paa Ilden og koges og skummes godt i 8 a 10 Minutter; da kommes $\frac{3}{4}$ Pund Sukker til hver Kvart Saft deri, den koges og skummes i 1 Kvarter, ophælbes og staar utilbækket til næste Dag. Dersom der har samlet sig stiv Saft ovenpaa den tynde, aftages denne, kommes i en Krukke og kan bruges som stiv simpel Saft, dog helst først paa Vinteren. Den tynde Saft hælbes paa Flasker, oven i hvilke der hælbes Brandy, hvorpaa den tilproppes.

Marmelade af Stikkelsbær (Gooseberries).

Modne Stikkelsbær pilles og koges i en Time med netop saameget Vand i Bunden af Gryden at de ikke kan brænde paa. Derpaa tages 1 Pd. Sukker til hvert Pd. Bær, og nu koges Bærrene igjen en Time, med Sukkeret. Der røres og gnides i Syltetøiet hele Tiden.

Frugt Geleer (Jellies.)

Frugten kommes i en Stenkrukke; denne sættes i en Gryde luntent Vand og dette sættes over Ilden. Nu lader man det koge, under tætsluttende Daaq, indtil Frugten er isfykter; hvis man ikke har en Frugtpresser, som jo er det nemmeste, vridder man Frugten gjennem et grovt Klæde, meget haarbt, idet man kun kommer i et Par Haandsfulde ad Gangen. Til hver Pint Saft tages 1 Pund Sukker. Saften alene sættes over Ilden og medens den opvarmes deles Sukkeret i flere Dele og kommes i Fade, Pieplates ell. Igen., hvilke sættes i Doven, der ikke maa være for hed; af og til aabnes Døren og man rører i Sukkeret for at hindre det i at brænde. Naar Saften er bragt ikog lader man den koge i 20 Minutter, og skummer, om nødvendigt. Nu bør Sukkeret være saa hedt at man ikke kan stille sin Haand i det. Skulde det være smeltet omkring Kanterne er det ingen Ulykke, om end bedre at undgaa; de smeltede Dele vil blot danne sig i Klumper i Siruppen og kan let tages ud. Nu tastes Sukkeret i den kogende Sirup, medens man rører meget hurtigt med det Samme; det vil smelte hurtigt. Saa snart man er ganske fikker paa at Sukkeret er smeltet, tages Skeen bort. Da lader man Saften netop koge op og tager saa øieblikkeligt Rjedlen af Ilden. Glassene rulles i hedt Vand og fyldes med kogende Gele. Det tilbindes næste Dag.

Frugt, hvoraf man vil lave Gele maa være vel moden, men paa ingen Maade overmoden eller støbt.

Jordbær-Gele bliver mere velsmagende, naar man til Satten føjer en Smule Citronsafte. Saavel denne, som Gele af Hindbær, Blacnbær og Druer er tilbøielige til at blive mindre stiv end Ribsgel.

Hvis Geleen næste Morgen ikke er saa stiv som man ønsker det, sættes den i Solen, med smaa Stykker Rudeglas

over for at holde Støv og Insekter ude. Dette gjentages hver Dag indtil Geleen bliver fast, idet man fylder en Kop fra en anden, efterhaanden som det synker sammen.

Over hvert Glas lægges Cognacspapir, efter at Saften er bleven stiv og kold.

Ribs-Gele

er meget let at have at gjøre med, da den altid bliver meget stiv. Den er desuden meget nyttig, da den er ligesaa velkommen til Kager, som til forskjellige Stege.

Gele af Hindbær og Ribs.

To Dele røde Hindbær og en Del Ribs. Denne er operordenlig velsmagende, især til Kager.

Gele af Ribs og vilde Kirsebær.

2 Dele vilde Kirsebær, Stene og alt, og 1 Del Ribs.

Denne Gele er ikke alene velsmagende, men desuden et helt Lægemiddel i Tilfælde af Forkjølelser o. Lgn.

Jordbær og Blackbær Gele

tilberedes efter Anvisningen.

Fersken Gele (Peach.)

Frugten skrælles, skjæres i Stykker og Stenene tages ud. En Trediedel af Kærnerne skjæres i Stykker og kommes i Krukken med Frugten. Nu sættes den i kogende Vand, efter Anvisningen, idet man af og til rører, indtil Frugten er brøkket godt i Stykker. Da fles den, og til hver Pint Ferskensaft tages Saften af 1 Citron, hvorefter den igjen maales og man giver et Pund Sukker for hver Pint Saft. Sukkeret hedes som sædvanligt, og man gaar saa frem efter Anvisningen. Denne Gele giver en udsøgt Smag i Kager.

Gele af Kvæder.

Kvæder skrælles og skjæres i Stykker og for hver fem Pund Frugt tages en Kop Vand. Det kommes i Krukken og man gaar frem paa sædvanlig Maade efter Anvisningen.

Drue Gele

laves efter Anvisningen, men er Druerne nmodne, tages $1\frac{1}{2}$ P. Sukker for hver Pint Saft.

Gele af Crab-Apples.

Røde, fiberiste Crab Æbler skjæres i Stykker, men man skræller dem ikke, heller ikke tager man Kjerneerne ud. Disse Sidste giver nemlig en speciel fin Aroma til Syltetøjet. Frugten kommes i en Stenkrukke, som sættes i en Gryde hedt Vand, og man lader det koge 8 a 9 Timer. Hvis Æblerne er meget tørre, tager man en Kop Vand for hver 6 P. Frugt. Naar det er kogt lader man det staa i Gryden Nat-ten over. Næste Morgen presses al Saften ud, og man tilbereder Geleen paa sædvanlig Maade, idet man giver et Pund Sukker til hver Pint Saft. Gele af Crab-Æbler ansees for en af de allerfineste, saavel i Udseende som i Smag.

Indholds-Fortegnelse.

	Side		Side
Fortale	2	Østersuppe No. 1	38
Ordskit	5	Do. No. 2.....	38
Om Rogekar	9	Hummersuppe	38
Om Opbevaring af Føde-		Tomatosuppe	38
varer	12	Gatfisksuppe	39
Forskjellige Anvisninger ..	16	Gule Grter	39
At bage Mel og Brød til Buds-		Søbekaal	40
vinger og Boller	16	Andre Supper	41
At stolbe Mandler	17	Æggesuppe	41
At stolbe Risengryn	17	Rød Sagsuppe	41
At blanchere	17	Brødsuppe	41
At vasse Korenber	18	Havresuppe	41
At fuge Æggehvide	18	Chocoladesuppe	42
At piske Kløde til Stum	18	Mæbrød	42
At lave Glasfers-Sukker	18	Kolditaal	42
Suppefedt (Claret)	19	Hindbærsuppe	43
At afflare Smør	19	Flaabærsuppe	43
At ubvaske Smør	19	Torbærsuppe	43
Frosne Æg	20	Stikkelsbærsuppe	43
At spække Steg	20	Kirs bærsuppe	44
At legere	20	Frukt-Grød	44
At lave Farce	20	Rød-Grød	44
Fiske-Farce	22	do. af Sago.....	45
Om Indtjeb af Fødevarer	22	Stikkelsbærgrød	45
Rjødets engellske Benæv-		do. til Steg.....	46
nelsker	25	Æblegrød	46
Supper	28	Rhabarbergrød	47
Dreksjeb Suppe	28	Mælkespiser	47
Kalves, Lammes og Faaretsjeb-		Almindelige Regler	47
suppe	29	Fin Mælkesuppe	48
Brun Rjødsuppe	30	Maissuppe	48
Drehaletsuppe	30	Tvebærsuppe	48
Sellerisuppe	31	Rjernemaletsuppe	49
Gulerødsuppe	31	Kartnagrød	49
Hvidkaalsuppe	32	Risraelgrød	49
Æggsuppe	32	Risengrød af Mælk	49
Grønærtesuppe uden Rjød	32	Do. af Vand.....	50
Grønærtesuppe	32	Dagt Risengrød og Risstager ..	50
Forloren Stikpabdesuppe	33	Smørgrød	50
Kraaletsuppe	33	Fløetlgrød	51
Hønsetjødsuppe No. 1	34	Boller	51
Do. No. 2.....	34	Rjød- og Fiskeboller	51
Kranst Suppe	34	Melboller	51
Potetesuppe	35	Brødboller	51
Krebsuppe	35	Potetesboller	52
Urtesuppe	35	Fisk og Staldyr	52
Fistesuppe	36	Almindelige Regler	52
Ris- og Tomatoesuppe	36	Rogt Fisk	53
Spinatsuppe	37	Fisk a la Creme	54
Wi-Garen suppe	37	Ristet White Fisk	54

	Side		Side
Rogt, saltet Makrel	54	Dyrsteg	77
Abborrer	55	Haresteg (Rabbit)	78
Bagt Aborre	55	Forskjellige Rjødretter	79
Rogt Lox	55	1. Af Dreksjød:	
Gjædder	56	Boeuf a la Mode	79
Silb	56	Benløse Fugle	79
Flyndere	57	Ragout af Dreteq	80
Rogt Helleflynder	57	Dreteq, tillavet som Bilbt	80
Stegt do.	57	Bankekjød	81
Rogt Lax (frisk)	57	Beefsteg paa Ris	81
Bagt do.	58	do. paa Banden	82
Picklet do. (frisk)	58	Hamborger Beefsteg	82
do. do. (tørret)	59	Rjødubbing	82
Bagt Salmon Trout	60	Frikabeller	83
Rogt do.	60	Granade af Rjødfarce	83
Stegt Trout	60	Rjødubbing med Mataroni	
Stuvet Mal	60	og Skinke	83
Stegt do.	61	Rjødfarce med Bilbt	84
Fiskeflet	61	Kouletter	84
Klipfisk	62	Boller i Sauce	84
Plukfisk	62	Farcerebe Læg	85
Fiske Frikabeller	63	do. Sellerier	85
Østers i Skaller	63	Karveret Hvidsaal	85
do. a la Creme	63	Dre-Dmelet	86
Svebe Østers	63	Hash	86
Østers-Pie	64	En Frokostret	86
Østers „on the Half-Shell“	64	En anden Frokostret	86
Mataroni med Østers	65	Stuvet Drehjerte	87
Rogt Hummer	65	2. Af Kalvekjød:	
Stuvebe Krebs og Hummer	65	Blanquet af Kalvekjød	87
Bilbt og Fjertræ	66	Kalvekjød a l' Anglaise	88
Almindelige Bemærkninger	66	Coteletter	88
Kalkunsteg (Turkey)	67	Korloren Stiltpadde	88
Gaaesteg	67	Kalve-Pie	89
Andsteg	68	Stuvet Kalvebryst	89
Gaas eller And med hvid Sauce	68	Kalv i Kari	90
Kyllingesteg	69	Kalvefrikassee	91
Høns-Frikassee	70	Engelsk Frikassee	92
Høns med Cottin	70	Strøket Kalvekjød	92
Kyllinger med do.	71	Fricandeau	92
Indbagte Kyllingebryster	71	Hel, strøket Kalvelever	93
Grillerede Kyllinger	71	Af Faare- og Lammekjød:	
Stegte Bilbænder	72	3. Stegte Lammehoveder	94
Bilbænder paa Skandinavijsk	72	Faarefrikassee	94
Rogte Fugle med Østerssauce	72	Lammelever	94
Pilaf	73	Canton af Faarekjød	95
Stegte Duer	73	Bagte Faarecoteletter	96
Unge Duer (Squabs)	73	Indbaat Faarekjød	96
Steg	73	Af Svinekjød:	
Almindelige Bemærkninger	74	Rogt Skinke	97
Drefteg	75	4. Dampkogt Skinke	97
do. paa Amerikanisk	75	Sylte	97
Kalvesteg	76	Pressesylte	98
Faare- og Lammesteg	76	Sylte i Gelee	98
Skinkesteg	77		

	Side
Lage	99
Flekkepanbetage	99
Køget Skinke med Æg	100
Stegt Skinke	100
Skinke- og Kyllingepie	100
Flejt og Bøn er	101
Svinefarbonade	101
Stegt Sparerib	101
Ristet Spinekjød	1 2
Kogt Flesk	102
At smelte Fedt	103
Stegt Pattegris	103
Retter af stegt og kogt Kjød	105
Grilleret Kjød	105
Indbagt do.	105
Hachis	105
Ragout	105
Frikassee af kold Steg	106
At varme Kalvesteg og Steg af Pildt	106
Spærluppe	106
Grilleret Kalvesteg	107
Kjødbudding af kogt eller stegt Kjød	107
Posteier, Salater, Æg og Makaroni etc.	107
Hønsesalat No. 1	107
do. No. 2	108
do. No. 3	108
Hummersalat No. 1	109
do. No. 2	109
Silbesalat	109
Salat af kold Steg	110
Fiskealat No. 1	110
do. No. 2	110
Østerssalat	111
Potetesalat	111
Spærlæg	111
Blødtogte Æg	112
Korlorne Æg	112
Æg a la Creme	112
Kø æg	113
Æggefrikassee	113
Bagte Æg	114
Chinesisk Fuglerede af Æg	114
Makaroni	114
do. paa Neapolitansk	115
Stuvet Makaroni	115
Postei med hvid Sauce	115
Lever Posteier	116
Rouletter af stegt eller kogt Kjød	117
Rouletter af Hummer	117
Anchovis Brød	118
Boller i sød Sauce	118
Brødfage	118

	Side
Fattige Riddere	118
Saucer	119
1. Fiske saucer:	
Quatre d' Hotel Smør	119
Hollandst Sauce	119
Kløde-Sauce med Persille	119
Bevislesauce	119
Æggesauce	120
Smør med vand	120
Kold Løg sauce	120
Kold Peberrobsauce	120
Kødt Smør	121
Kaperssauce	121
Hvid Kistsauce	121
Sennep	121
Simpel Sennep	121
Mayonnaise Sauce	121
2. Til Kjødretter:	
Stegesauce	122
Stysauce	122
Rødvinssauce til Steg	123
Blun Kjød sauce	123
Sauce til Grydesteg	124
Rød Sauce	124
Tomatosauce	124
Spanst Sauce	124
Sellerisauce for kogt Fugl eller Kalkun	125
Hvid Sauce til Høns, Kalde- og Lammekjød	125
Østerssauce	125
Sauce til Pildt	126
Hvid Sauce	126
3. Til Buddinger:	
Sød Sauce	127
Kold sød Sauce	127
Crem sauce	127
Øblesauce	127
Citronssauce	128
Ze ylsauce	128
Gemyse	128
Spinat	128
Blomta. l.	129
Sylter	129
Stuede Gulerødder	130
Italienisk Salat	130
Snit og smør No. 1	131
do. paa Staubinavst	131
Stuede Tomater No. 1	132
do. No. 2	132
Paa Tomater	132
Kogte Bøg	132
Stuede do.	132
Kylbt Æggeplante	133
Stuede Persillerødder	133
Sellerirødder	134

	Side
Slit Asparges.....	134
Stuede Asparges og nye Gule- rødder.....	134
Hvideroer.....	134
Grønne Erter.....	135
Hvidkaal.....	135
Grøn Langkaal.....	135
Brunet Hvidkaal.....	136
Rødkaal.....	136
Poteter.....	136
Nye Poteter.....	137
Bagte do.....	137
Potetesbrei (mashed potatoes).....	138
Duchesse Potatoes.....	138
Julienne Potatoes.....	138
Potetes Rager.....	138
Stuede Poteter.....	139
Brunede do.....	139
Karje.....	139
Kogte Svesker.....	139
Rhabarberstikke.....	140
Grøn Salat til Steg No. 1.....	140
do. No. 2.....	140
Agurkesalat.....	140
Green Corn.....	141
Stuet do.....	141
Jordbær.....	141
Tørrede Bær.....	141
Omeletter	142
Rismøls Omelet.....	142
Citron Omelet.....	142
Omelette Soufflee.....	142
Uble Omelet.....	143
Lag Omelet.....	143
Simpel Omelet.....	143
Spø Omelet.....	144
Fløde Omelet.....	144
Citron Omelet.....	144
Sur Fløde Omelet.....	145
Omelet med Spletøi.....	145
Franskt Omelet.....	145
Pier	145
Fin Piebeig.....	146
Simpel do.....	146
Ugge Pie.....	147
Frugt Pie.....	147
Transparent Pie.....	148
Lemon Pie No. 1.....	148
do. No. 2.....	148
do. No. 3.....	148
Lemon Tærte.....	149
Fersken (Peach) Pie.....	149
do. med Marence.....	149
Granbar Pie.....	149
Uble Pie.....	150
Mince Pie Fylding No 1.....	150

	Side
Mince Pie Fylding No. 2.....	151
do. No. 3.....	151
Mince Pie.....	151
Cream Pie No. 1.....	151
do. No. 2.....	151
Gustard Pie.....	152
Kokusapd Pie.....	152
Buddinger	152
1. B a r m e :	
Swiss Bubbling.....	153
Cream Rice Bubbling.....	154
Uble Bubbling.....	154
Bubbling af Kjøb- eller Fiske- tarce.....	154
Potetes Bubbling med skarp Sauce.....	154
Prinsesse Bubbling.....	154
Fiske Bubbling.....	155
Klipfiske Bubbling.....	155
do. med Poteter.....	156
Uble Dumplings, kogte.....	156
do., bagte.....	156
Ugte engelsk Plum Bubbling.....	156
Plum Bubbling No 2.....	157
Uble Bubbling.....	157
Padding Diplomatique.....	158
Brød Bubbling.....	158
Marv Bubbling.....	158
Mafaroni Bubbling.....	158
2. K o l d e :	
Rom Bubbling.....	159
Rødvins Bubbling.....	159
Marmor Bubbling.....	160
Citron Bubbling.....	160
Chokolade Bubbling.....	160
Skum Bubbling.....	161
Rød Skum Bubbling.....	161
Corn Starch Bubbling.....	162
Capioca Bubbling.....	162
Silvia Bubbling.....	162
Blanc Manger.....	163
Cremer, Geleer, Fromager, Is etc.	164
Cremer.....	164
Citron Cremer.....	164
Vanille Cremer.....	165
Kaffe Cremer.....	165
The Cremer.....	166
Fromage.....	166
Floating Island.....	166
Geleer.....	166
Gele af Kalvesødder.....	167
Fin Bungele af do.....	167
Lemon Jelly af do.....	168
Orange do.....	168
Bin Gele.....	168

	Side		Side
Eider Gele	168	Kop Kage	188
Gele med alle slags Frugter	168	Larma Kage	188
Uble Gele	169	Common Kage	188
Jis	169	Jugesær Kage	188
Vanille Jis	170	Composition Kage	188
Chokolade Jis	170	Sponge Kage	189
Citron Jis	170	Delicat Kage	189
Pine-Apple Jis	170	Dame Kage	189
Fersten Jis	171	Citronkage	189
Hinbær- eller Jordbær Jis	171	Kartig Mandis Kage	189
Jis med indfrosne Frugter	171	Kaffe Kage	189
Kristi	171	Marmor Kage	189
Baoning	172	Chokolade Kage	190
Gjer	172	Et Egs Kage	190
Hvedebrød	174	Johnny Kage	190
Kint do	175	Kranst Sponge Kage	191
Kjærnemæltsbrød	175	Rødde Kage	191
Kranstbrød	176	Butterbeig	191
Corn Meal Maisbrød	176	Botetes Kage	193
Groot Brød	176	Risengrøns Kage	193
Kint Rugbrød med Kommen	177	Kranse Kage	194
Blandet Brød	177	Sukkerbrøds Kage	194
Doston Brown-Bread	177	Sand Kage	194
Biscuits	178	Stikkelbær Kage	194
Mælke Kuller	178	Danst Ublekage	195
Erumont Biscuits	179	Ublekage No. 2	195
Kringler til The og Kaffe	179	Creme Ublekage	195
Julekage	180	Lag Kager	196
Fastelavnshøller	180	Fylbinger for Lagtager	196
Kaffebrød	180	Mandel Glasjur	197
Lvedakker	180	Kokusnød Fylbing	197
Norste do	181	Chokolade Glasjur	197
Brød	181	Karamel Fylbing	197
The Brød	181	Wienerkage	197
Kaffetringler	182	Gentleman's Favorite	198
Søttertage	182	Jelly Cake	198
God do. uden Eg	182	Kokusnød Jelly Cake	198
Graham Muffins	183	Chokolade Kage	199
Røde do	183	Mandel Kage	199
Kjærnemælts do	183	Appelsin Kage	199
Kager	184	Caramel Kage	200
Umindelige Bemærkninger	184	Strawberry Short-Cake	200
Bryllups Kage	185	Smaatager	200
Sølv Kage	186	Bedstemoders Kager	200
Guld Kage	186	Fing kage	201
Corn Starch Kage	186	Cookies	201
Hellig Frugt Kage	186	Mama's Cookies	201
Frugt Kage	186	Vanille Cookies	201
Pund Kage No. 1	187	Ginger Snap	202
do. No. 2	187	Sukkerdrops	202
Loaf Kage	187	Surterranse	202
Hvid Pund Kage	187	Chokoladelager	202
Imperial Kage	187	Chocolate Eclairs	202
Kjeder Kage	188	Vanille Kager	203
Røde Kage	188	Jøbekager	203

	Side		Side
Brune Peberfager og Peber-		Hønse Gele	223
nødder.....	203	Hyg Vand.....	224
Smaa Sandfager	204	The	224
Sukkerplestener	204	Uble Vand	224
Smaa Værence med Vandler.....	204	Loast	224
Kanelfager	205	Diæt for fede Folt	225
Vandbakkelfer.....	205	Diæt for magre Folt	227
Brød Frikabeller	205	Diæt for Dyspeptiske	227
Kløbelapper.....	205	Diæt for Barseltoner	228
Vandfager etc.	206	Diæt for Rhsødte	228
Almindelige Bemærkninger.....	206	Hermetisk henlagte Frug-	
Vandfager No. 1.....	206	ter	229
do. No. 2.....	207	Cannebe Ferstener.....	230
Rusfiske do.....	207	Cannebe Værer.....	231
Ublestiver	207	Væer.....	231
do. med Bagepulver.....	207	Cannebe Blommer.....	231
Rager som koges	208	Cannebe Tomater	232
Almindelige Bemærkninger.....	208	Canned Green Corn.....	232
Kleiner.....	209	Syltning	233
Crullers.....	209	Almindelige B mærkninger.....	233
Mama's Crullers.....	209	Lage	234
Doughnuts No. 1.....	210	Uier med roa Eddike	235
do. No. 2	210	Sure Uier No. 1	235
Rager i Jern	210	do. No. 2	236
Almindelige Bemærkninger.....	210	Halvsøde Uier	236
Haarde Rager	211	Søde Uier til Steg	236
Krumfager	211	Uier med Kirsebærkast.....	237
Vasler	211	Ugurker	237
Hurtige Vasler	211	Smaa Ugurker med roa Ed-	
Ris Vasler	211	bike	238
Rold Anretning	212	Smaa Pickles.....	238
Rist i Gele	212	Græskar	239
Rastieg i Gele.....	213	Søde Græskar	240
Ralkuner, Hjæs og Høns i Gele.....	213	Syltebe Læg.....	240
Stinke i Gele	214	Picklet Hvidkaal.....	241
Boeffsteg i Gele	214	Sliced Cucumber Pickles.....	241
Steg med kold Sauce	215	Picklet Skal af Vandmelon.....	242
Høbebrød med Speilæg.....	215	Chow Chow	243
Pølser	215	Hvid Soga af Ugurker.....	243
Kullevølse.....	215	Tomato Catsup	244
Spegepølse	216	Syltebe grønne Tomater	244
Medisterpølse.....	217	Pickles af modne Tomater.....	244
Risbølse	218	Syltebe Snittebønner	244
Candy	218	Grønne Urter m d Salt	245
Molassés Candy	218	Raldnødder.....	245
Sukter Candy	218	Sure Raldnødder til Sauce.....	246
Raffe	219	Cranser til Steg	246
The	220	Sufat af Græskar eller Ugurker.....	246
Chocolade	220	Sufat af Meloner	248
Vandchocolade	222	Sødsyltebe Meloner	248
do. paa Pariser Maade	222	Syltebe Ferstener No 1.	249
For Engstuen	222	do. No. 2	249
1. Pølse med Spiser for Enge i		Ferstener med Eddike	250
Almindelighed	223	Umodne Ferstener til Steg	250
Beef Tea No 1.....	223	Kvæder No. 1.....	251
do No 2.....	223	do No. 2.....	251

	Side		Side
Rvæder med Eddike til Steg...	252	Jordbær warmelade.....	260
Rvæde Marmelade.....	252	Hindbær.....	260
Apple Butter.....	252	Stært Hindbærjagt.....	261
Syltet Ingesær.....	253	Hindbær Marmelade.....	261
Citronjagt.....	253	Blackbær.....	261
Syltede Appelsin Staller.....	254	Blackbær Marmelade.....	261
Appelsin Marmelade.....	254	Bærer.....	261
Citron Marmelade.....	254	do. kogte i Krutter.....	262
Blaabær.....	255	Blommer No. 1.....	263
Raa Blaabærjagt.....	255	do. No. 2.....	264
Vindruer.....	255	Ribsjagt.....	264
Syltede Æbler No. 1.....	256	Marmelade af Stikkelsbær...	264
do. No. 2.....	256	Frukt Geleer.....	265
Syltet Crab Apple.....	256	Ribs Geleer.....	265
Syltede Ananas.....	257	Gele af Hindbær og Ribb.....	266
Syltede Kirsebær.....	257	do. af Ribb og vilde Kirsebær ..	266
do. med Eddike.....	258	Jordbær og Blackbær Gele ..	266
Sød Kirsebærjagt.....	258	Ferften Gele.....	266
Sur do.....	258	Gele af Rvæder.....	267
Raa do. paa Klaster.....	258	Frue Gele.....	267
Marmelade af Kirsebær.....	259	Gele af Crab-Apples.....	267
Jordbær No. 1.....	259	Indholds-Fortegnelse.....	268
Do. No. 2.....	260		

LIBRARY OF CONGRESS

0 014 517 828 9 ●